MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYIN NO : 498
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ YAYIN NO : 12

YURT DIŞINDAN DÖNEN İŞÇİ ÇOCUKLARININ TÜRK TOPLUMUNA VE EĞİTİM SİSTEMİNE UYUM SORUNLARI

Prof.Dr. Muhsin HESAPÇIOĞLU
Doç.Dr. Adil ÇAĞLAR

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYIN NO: 498
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ YAYIN NO : 12

YURT DIŞINDAN DÖNEN İŞÇİ ÇOCUKLARININ TÜRK TOPLUMUNA VE EĞİTİM SİSTEMİNE UYUM SORUNLARI

Prof. Dr. Muhsin HESAPÇIOĞLU

Doç.Dr. Adil ÇAĞLAR

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ISBN 975 - 400 - 042 - 5

Marmara Üniversitesi
Teknik Eğitim Fakültesi
Döner Sermaye İşletmesi
Matbaa Biriminde Basılmıştır.

İSTANBUL - 1991

ÖNSÖZ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

"Yurt Dışından Dönen İşçi Çocuklarının Türk Toplumuna ve Eğitim Sistemine Uyum Sorunları" başlığını taşıyan bu çalışma 1985-1987 yıllarında İstanbul'un bazı okullarında gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın yapılması sırasında İstanbul İl Rehberlik Araştırma Merkezi ilgilileri, anket uygulanan okulların yöneticileri, öğretmenleri, öğrencileri, öğrencilerin velileri ve Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim elemanları yardımcı olmuşlardır. Ayrıca araştırmanın İstatistiksel işlemlerini Sayın Dr. Demirali Yaşar Ergin yapmıştır. Bu kişilere yardımlarından dolayı teşekkür ederiz. Çalışmanın sonuçlarının ilgilenen araştırmacılarımıza ve kurumlarımıza ışık tutucu olmasını ümit ederez. Yine bu vesileyle, bu çalışmanın basımına imkân veren Marmara Üniversitesi Yayın Komisyonuna ve basımda gösterdikleri özenden dolayı Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Birimi görevlilerine de teşekkürü bir borç biliriz.

Prof.Dr. Muhsin HESAPÇIOĞLU Doç.Dr. Adil ÇAĞLAR

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1983

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Önsöz III
İçindekiler 5
Tablolar Listesi 6

BİRİNCİ BÖLÜM

1. Giriş 27
1.1. Dış Göçün ve Geri Dönüşün Öyküsü 27
1.2. Uyum ve Uyumsuzluk Üzerine 28
1.3. Araştırmanın Amacı 29
1.4. Araştırmanın Önemi 30
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları 31
1.6. Sayıltılar 31
1.7. Denenceler 32
1.8. Araştırmanın Yöntemi 32

İKİNCİ BÖLÜM

2 Bulgular 36
2.1. 1985 Öğrenci Anketi 36
2.2. 1985 Veliler Anketi 196
2.3. 1985 Yönetici ve Öğretmen Anketi 255
2.4. 1987 Öğrenci Anketi 259
2.5. 1987 Öğretmen ve Yönetici Mülâkatı Tutanakları 382

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3 Özet, Sonuçlar ve Tartışma 382
3.1. 1985 Öğrenci Anketinin Özet ve Sonuçları 383
3.2. 1985 Veliler Anketinin Özet ve Sonuçları 389
3.3. 1987 Öğrenci Anketinin Özet ve Sonuçları 393
3.4. Tartışma ve Öneriler 396

KAYNAKLAR 403

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

1985 Öğrenci Anketi

Tablo 1 : Öğrencilerin Cinsiyeti 36

Tablo 1a : Öğrencilerin Yaşı 36

Tablo 1b : Öğrencilerin Okullara Dağılımı 36

Tablo 2 : Yurt Dışına Aile İle Birlikte Gidilip Gidilmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 38

Tablo 2a : Yurt Dışına Aile İle Birlikte Gidilip Gidilmediği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 39

Tablo 3 : Anne ve Baba Yurt Dışında İken Onlardan Uzak Kalma Süresi Okul/Kaykare Çözümlemesi 40

Tablo 3a : Anne ve Baba Yurt Dışında İken Onlardan Uzak kalma Süresi Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 41

Tablo 4 : Anne ve Baba Yurt Dışında İken Kimin Yanında Kalındığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 42

Tablo 4a : Anne ve Baba Yurt Dışında İken Kimin Yanında Kalındığı Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 43

Tablo 5 : Anne ve Babanın Çalışıkları Ülkenin Dilini Ne Kadar Bildiği Okul/Kaykare Çözümlemesi 44

Tablo 5a : Anne ve Babanın Çalıştıkları Ülkenin Dilini Ne Kadar Bildiği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 45

Tablo 6 : Yurt Dışında İken Annenin Hangi İşte Çalıştığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 46

Tablo 6a : Yurt Dışında iken Annenin Hangi İşte Çalıştığı Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 47

Tablo 7 : Yurt Dışında İken Babanın Hangi İşte Çalıştığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 49

Tablo 7a : Yurt Dışında İken Babanın Hangi İşte Çalıştığı Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 50

Tablo 8 : Ailenin, Yaşanılan Ülkeye Uyum Sağlayıp Sağlamadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 51

Tablo 8a : Ailenin, Yaşanılan Ülkeye Uyum Sağlayıp Sağlamadığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 52
Tablo 9 : Ailenin Daha Çok Hangi Ailelere Misafirliğe Gittiği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 53
Tablo 9a : Ailenin Daha Çok Hangi Ailelere Misafirliğe Gittiği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 54
Tablo 10 : Ailenin Oturduğu Semtteki Türk Komşuların Miktarı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 55
Tablo 10a : Ailenin Oturduğu Semtteki Türk Komşuların Miktarı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 56
Tablo 11 : Yurt Dışında Kaç Yıl Kalındığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 58
Tablo 11a : Yurt Dışında Kaç Yıl Kalındığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 59
Tablo 12 : Yurt Dışında İken Kaç Kez Türkiye'ye Gelindiği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 60
Tablo 12a : Yurt Dışında İken Kaç Kez Türkiye'ye Gelindiği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 61
Tablo 13 : Yurt Dışında İken Türkiye'ye Dönme İsteğinin
Duyulup Duyulmadığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 62
Tablo 13a : Yurt Dışında İken Türkiye'ye Dönme İsteğinin
Duyulup Duyulmadığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 63
Tablo 14 : Yurt Dışında İken Türkiye'nin Yeterince
İlgilenip İlgilenmediği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 65
Tablo 14a : Yurt Dışında İken Türkiye'nin Yeterince
İlgilenip İlgilenmediği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 66
Tablo 15 : Yurt Dışındaki Devlet Görevlilerinin İlgilenip İlgilenmediği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 67
Tablo 15a : Yurt Dışındaki Devlet Görevlilerinin İlgilenip İlgilenmediği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 68
Tablo 16 : Türkeler Yapılan Olumsuz Davranışlara Karşı Tutumlar
Okul/Kaykare Çözümlemesi 69

Tablo 16a : Türklere Yapılan Olumsuz Davranışlara Karşı Tutumlar
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 70
Tablo 17 : Yurt Dışındayken Türk Olduğunu Saklayıp Saklamadığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 71
Tablo 17a : Yurt Dışındayken Türk Olduğunu Saklayıp Saklamadığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 72
Tablo 18 : Yurt Dışındaki Türklerin Davranışlarını
Onaylayıp Onaylamadığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 73
Tablo 18a : Yurt Dışındaki Türklerin Davranışlarını
Onaylayıp Onaylamadığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 74
Tablo 19 : Yurt Dışında İken Kendini Nasıl Hissettiği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 75
Tablo 19a : Yurt Dışında İken Kendini Nasıl Hissettiği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 76
Tablo 20 : Yurt Dışındaki Arkadaşların Çoğunluğunun
Hangi Gruptan Olduğu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 78
Tablo 20a : Yurt Dışındaki Arkadaşların Çoğunluğunun
Hangi Gruptan Olduğu
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 79
Tablo 21 : Yurt Dışında İken Eğlence Yerlerine Gidilip Gidilmediği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 80
Tablo 21a : Yurt Dışında İken Eğlence Yerlerine Gidilip Gidilmediği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 81
Tablo 22 : Eğlence Yerlerine Genellikle Kiminle Gidildiği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 82
Tablo 22a : Eğlence Yerlerine Genellikle Kiminle Gidildiği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 83
Tablo 23 : Geldiği Ülke Gençlerinin Davranış Biçimleri
Okul/Kaykare Çözümlemesi 84
Tablo 23a : Geldiği Ülke Gençlerinin Davranış Biçimleri
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 85
Tablo 24 : Geldiği Ülkedeki Türk Gençlerinin Davranış Biçimleri
Okul/Kaykare Çözümlemesi 86

Tablo 24a : Geldiği Ülkedeki Türk Gençlerinin Davranış Biçimleri Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 87
Tablo 25 : Yurt Dışındaki Oyun ve Eğlence Arkadaşlarının Kimler Olduğu Okul/Kaykare Çözümlemesi 89
Tablo 25a : Yurt Dışındaki Oyun ve Eğlence Arkadaşlarının Kimler Olduğu Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 90
Tablo 26 : Gelinen Ülke Gençlerine Misafirliğe Gidilip Gidilmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 91
Tablo 26a : Gelinen Ülke Gençlerine Misafirliğe Gidilip Gidilmediği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 92
Tablo 27 : Gelinen Ülke Gençlerinin Misafirliğe Gelip Gelmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 93
Tablo 27a : Gelinen Ülke Gençlerinin Misafirliğe Gelip Gelmediği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 94
Tablo 28 : Yurt Dışında Alışverişin Hangi Dükkanlardan Yapıldığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 95
Tablo 28a : Yurt Dışında Alışverişin Hangi Dükkanlardan Yapıldığı Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 96
Tablo 29 : Okul Arkadaşlarının Genellikle Hangi Gruptan Olduğu Okul/Kaykare Çözümlemesi 97
Tablo 29a : Okul Arkadaşlarının Genellikle Hangi Gruptan Olduğu Öğretim Düzeyi/Kaykare Çöztümlemesi 98
Tablo 30 : Sınıf Arkadaşlarının Çoğunluğunun Hangi Gruptan Okul/Kaykare Çözümlemesi 100
Tablo 30a : Sınıf Arkadaşlarının Çoğunluğunun Hangi Gruptan Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 101
Tablo 31 : Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Gidilip Gidilmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 103
Tablo 31a : Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Gidilip Gidilmediği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 104
Tablo 32 : Yurt Dışında Din Eğitimi Veren Ders ya da Kurslara Katılıp Katılmadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 105
Tabalo 32a : Yurt Dışında Din Eğitimi Veren Ders ya da Kurslara Katılıp Katılmadığı Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 106

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tablo 33 : Öğretime Nerede Başlandığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 107
Tablo 33a : Öğretime Nerede Başlandığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 108
Tablo 34 : Yurt Dışında Okurken Başarı Durumunun Ne Olduğu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 109
Tablo 34a : Yurt Dışında Okurken Başarı Durumunun Ne Olduğu
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 110
Tablo 35 : Başarılı Olunduysa Nedenleri
Okul/Kaykare Çözümlemesi 111
Tablo 35a : Başarılı Olunduysa Nedenleri
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 112
Tablo 36 : Türkçe Dersleri Mi Yoksa O Ülkenin Diliyle Yapılan
Derslerde Mi Daha Başarılı Olunduğu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 114
Tablo 36a : Türkçe Derslerde Mi Yoksa O Ülkenin Diliyle Yapılan
Derslerde Mi Daha Başarılı Olunduğu
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 115
Tablo 37 : Yurt Dışındaki Okulda Disiplin Cezası Alıp Almadığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 116
Tablo 37a : Yurt Dışındaki Okulda Disiplin Cezası Alıp Almadığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 117
Tablo 38 : Yurt Dışında Okumak İstenen Okulun Özellikleri
Okul/kaykare Çözümlemesi 118
Tablo 38a : Yurt Dışında Okumak İstenen Okulun Özellikleri
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 119
Tablo 39 : Yurt Dışında Devam Edilen Okulan Beğenilen Yönleri
Okul/Kaykare Çözümlemesi 120
Tablo 39a : Yurt Dışında Devam Edilen Okulun Beğenilen Yönleri
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 121
Tablo 40 : Yurt Dışındaki Okulun Beğenilmeyen Yönleri
Okul/Kaykare Çözümlemesi 122
Tablo 40a : Yurt Dışındaki Okulun Beğenilmeyen Yönleri
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 123

Tablo 41 : Yurt Dışındaki Yabancı Öğretmenlerin ve Türk Öğretmenlerin İlgi Derecesi Okul/Kaykare Çözümlemesi 125
Tablo 41a : Yurt Dışındaki Yabancı Öğretmenlerin ve Türk Öğretmenlerin İlgi Derecesi Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 126
Tablo 42 : Yurt Dışında Türkçe Yayınların İzlenip İzlenmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 127
Tablo 42a : Yurt Dışında Türkçe Yayınların İzlenip İzlenmediği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 128
Tablo 43 : Türkiye İle İlgili Bilgilerin Nereden Alındığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 129
Tablo 43a : Türkiye İle İlgili Bilgilerin Nereden Alındığı Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 130
Tablo 44 : Yurt Dışından Ne Zaman Dönüldüğü Okul/Kaykare Çözümlemesi 132
Tablo 44a : Yurt Dışından Ne Zaman Dönüldüğü Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 133
Tablo 45 : Türkiye'ye İsteyerek Mi Yoksa Ailenin Baskısıyla Mı Dönüldüğü Okul/Kaykare Çözümlemesi 134
Tablo 45a : Türkiye'ye İstiyerek Mi Yoksa Ailenin Baskısıyla Mı Dönüldüğü Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 135
Tablo 46 : Türkiye'ye Döndükten Sonra Aile Hakkındaki Görüşlerin Değişip Değişmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 136
Tablo 46a : Türkiye'ye Döndükten Sonra Aile Hakkındaki Görüşlerin Değişip Değişmediği Öğretim Düzeyi/kaykare Çözümlemesi 137
Tablo 47 : Türkiye'ye Döndükten Sonra Zorluk Çektiği Alan Okul/Kaykare Çözümlemesi 138
Tablo 47a : Türkiye'ye Döndükten Sonra Zorluk Çektiği Alan Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 139
Tablo 48 : Yurda Döndükten Sonra Arkadaşlar Tarafından Nasıl Karşılandığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 140

Tablo 48a : Yurda Döndükten Sonra Arkadaşlar Tarafından Nasıl Karşılandığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 141
Tablo 49 : Türkiye'de Hangi Grup Arkadaşlarla Daha İyi Anlaşabildiği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 143
Tablo 49a : Türkiye'de Hangi Grup Arkadaşlarla Daha İyi Anlaşabildiği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 144
Tablo 50 : Geldiği Ülkeyi Özleyip Özlemediği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 146
Tablo 50a : Geldiği Ülkeyi Özleyip Özlemediği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 147
Tablo 51 : Geldiği Ülkede Haberleşme Arkadaşlarının Olup Olmadığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 148
Tablo 51a : Geldiği Ülkede Haberleşme Arkadaşlarının Olup Olmadığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 149
Tablo 52 : Bu Arkadaşlarıyla İlişkisini Sürdürmeyi Düşünüp Düşünmediği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 150
Tablo 52a : Bu Arkadaşlarıyla İlişkisini Sürdürmeyi Düşünüp Düşünmediği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 151
Tablo 53 : Sık Sık Gelecek Korkusuna Kapılıp Kapılmadığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 152
Tablo 53a : Sık Sık Gelecek Korkusuna Kapılıp Kapılmadığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 153
Tablo 54 : Yurt Dışında Kalsaydı, Geleceği Daha Güvenli Mi Olacaktı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 155
Tablo 54a : Yurt Dışında Kalsaydı, Geleceği Daha Güvenli Mi Olacaktı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 156
Tablo 55 : Yurt Dışına Tekrar Dönmeyi İsteyip İstemediği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 157
Tablo 55a : Yurt Dışına Tekrar Dönmeyi İsteyip İstemediği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 158

Tablo 56 : Türkiye'de Yetişkinlerin En Çok Hangi Tutumlarından Şikayetçi Olunduğu Okul/Kaykare Çözümlemesi 159
Tablo 56a : Türkiye'de Yetişkinlerin En Çok Hangi Tutumlarından Şikayetçi Olunduğu Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 160
Tablo 57 : Uyum Kurslarının Yabancı Dil Eğitimli Bir Okula Hazırlamasını İsteyip İstemediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 162
Tablo 57a : Uyum Kurslarının Yabancı Dil Eğitimli Bir Okula Hazırlamasını İsteyip İstemediği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 163
Tablo 58 : Türkiye'de İstenilen Okula Girilip Girilmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 164
Tablo 58a : Türkiye'de İstenilen Okula Girilip Girilmediği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 165
Tablo 59 : Türkiye'de Okunan Okulun Beğenilen Yönleri Okul/Kaykare Çözümlemesi 166
Tablo 59a : Türkiye'de Okunan Okulun Beğenilen Yönleri Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 167
Tablo 60 : Türkiye'de Nasıl Bir Okulda Okunmak İstendiği Okul/Kaykare Çözümlemesi 168
Tablo 60a : Türkiye'de Nasıl Bir okulda Okunmak İstendiği Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 169
Tablo 61 : Türkiye'de Okunan Okulun Beğenilmeyen Yönleri Okul/Kaykare Çözümlemesi 171
Tablo 61a : Türkiye'de Okunan Okulun Beğenilmeyen Yönleri Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 172
Tablo 62 : Başarısız Olunduysa Nedenleri Okul/Kaykare Çözümlemesi 173
Tablo 62a : Başarısız Olunduysa Nedenleri Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 174
Tablo 63 : Okul Dışında Özel Ders veya Kurslara Devam Edilip Edilmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 175

Tablo 63a : Okul Dışında özel Ders veya Kurslara Devam Edip Edilmediği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 176
Tablo 64 : Türkiye'deki Okulunda Yetiştirme Kursunun Açılıp Açılmadığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 177
Tablo 64a : Türkiye'deki Okulunda Yetiştirme Kursunun Açılıp Açılmadığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 178
Tablo 65 : Açılmasını İstediği Yetiştirme Kursu Türleri
Okul/Kaykare Çözümlemesi 180
Tablo 65a : Açılmasını İstediği Yetiştirme Kursu Türleri
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 181
Tablo 66 : Türkçe'nin İlerlemesine En Çok Neyin Yardımcı Olduğu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 182
Tablo 66a : Türkçe'nin İlerlemesine En Çok Neyin Yardımcı Olduğu
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 183
Tablo 67 : Türkçe Mi Yoksa Yabancı Ülkenin Dili Mi Daha İyi Biliniyor
Okul/Kaykare Çözümlemesi 184
Tablo 67a : Türkçe Mi Yoksa Yabancı Ülkenin Dili Mi Daha İyi Biliniyor
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 185
Tablo 68 : Türkçeyi Mi Yoksa Yabancı Dilini Mi Geliştirmek İstediği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 186
Tablo 68a : Türkçeyi Mi Yoksa Yabancı Dilini Mi Geliştirmek İstediği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 187
Tablo 69 : Türkiye'deki Mi Yoksa Yurt Dışındaki Türk Öğretmenlerin Mi Daha Anlayışlı Olduğu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 189
Tablo 69a : Türkiye'deki Mi Yoksa Yurt Dışındaki Türk Öğretmenlerin Mi Daha Anlayışlı Olduğu
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 190

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tablo 70 : Bir Konuda Yardıma İhtiyaç Olunduğunda Önce Kimden Yardım İstendiği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 191
Tablo 70a : Bir Konuda Yardıma İhtiyaç Olunduğunda Önce Kimden Yardım İstendiği
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 192
Tablo 71 : Özel Bir Sorunun İlkönce Kime Açıldığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 193
Tablo 71a : Özel Bir Sorunun İlkönce Kim Açıldığı
Öğretim Düzeyi/Kaykare Çözümlemesi 194

1985 Veliler Anketi

Tablo 72 : Cinsiyet
Kaykare Çözümlemesi 197
Tablo 73 : Yaş
Kaykare Çözümlemesi 198
Tablo 74 : Medenî Durum
Kaykare Çözümlemesi 199
Tablo 75 : Annenin Doğduğu Yer
Kaykare Çözümlemesi 200
Tablo 76 : Babanın Doğduğu Yer
Kaykare Çözümlemesi 201
Tablo 77 : Babanın En Son Bitirdiği okul
Kaykare Çözümlemesi 203
Tablo 78 : Annenin En Son Bitirdiği Okul
Kaykare Çözümlemesi 204
Tablo 79 : Ailedeki Kişilerin Sayısı
Kaykare Çözümlemesi 205
Tablo 80 : Ailedeki Kız Çocuk Sayısı
Kaykare Çözümlemesi 206
Tablo 81 Ailedeki Erkek Çocuk Sayısı
Kaykare Çözümlemesi 208
Tablo 82 : Ailenin Yurt Dışına Gidiş Şekli
Kaykare Çözümlemesi 209

Tablo 83 : Çocukların Türkiye'de Kimin Yanında Kaldığı Kaykare Çözümlemesi 210
Tablo 84 : Çocukların Kaç Yıl Sonra Yurt Dışına Alındığı Kaykare Çözümlemesi 211
Tablo 85 : Babanın Yurt Dışında Çalıştığı Sektör Kaykare Çözümlemesi 212
Tablo 86 : Annenin Yurt Dışında Çalıştığı Sektör Kaykare Çözümlemesi 213
Tablo 87 : Yurt Dışında Kaç İşyerinde Çalışıldığı Kaykare Çözümlemesi 215
Tablo 88 : Yurt Dışına Kaçak İşçi Olarak Gidilip Gidilmediği Kaykare Çözümlemesi 216
Tablo 89 : Eşin Kaç İşyerinde Çalıştığı Kaykare Çözümlemesi 217
Tablo 90 : Ailenin Yurt Dışından Dönüş şekli Kaykare Çözümlemesi 218
Tablo 91 : Çocuklar ve Annenin Türkiye'ye Kesin Dönüşten Kaç Yıl Önce Döndüğü Kaykare Çözümlemesi 219
Tablo 92 : Halen Yurt Dışında Çalışan Aile Bireyinin Olup Olmadığı Kaykare Çözümlemesi 220
Tablo 93 : Ailenin Yurt Dışından Döndüğü Yer Kaykare Çözümlemesi 221
Tablo 94 : Yurt Dışındaki İşin Türkiye'de Sürdürülüp Sürdürülmediği Kaykare Çözümlemesi 223
Tablo 95 : Hangi Hayat Standardının Yüksek Olduğu Kaykare Çözümlemesi 224
Tablo 96 : Hangi Ülkede Daha Mutlu Olunduğu Kaykare Çözümlemesi 225
Tablo 97 : Çalışılan Ülkekin İnsanları İle İlişkiler Kaykare Çözümlemesi 226
Tablo 98 : Çalışılan Ülkede Başka Ülkelerden Gelen İşçilerle İlişkiler Kaykare Çözümlemesi 227
Tablo 99 : İşsiz Kalınan Süre Kaykare Çözümlemesi 228

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tablo 100 : Eşin Ne Kadar Süre İşsiz Kaldığı
Kaykare Çözümlemesi 229
Tablo 101 : Yabancı Ülkede Kalınan Süre
Kaykare Çözümlemesi 231
Tablo 102 : Eşin Yabancı Ülkede Kaldığı Süre
Kaykare Çözümlemesi 232
Tablo 103 : Çalışılan Yabancı Ülkenin Dilini Bilme Düzeyi (Sözlü)
Kaykare Çözümlemesi 234
Tablo 104 : Çalışılan Yabancı Ülkenin Dilini Bilme Düzeyi (Yazılı)
Kaykare Çözümlemesi 235
Tablo 105 : Eşin, Çalışılan Yabancı Ülkenin Dilini Bilme Düzeyi (Sözlü)
Kaykare Çözümlemesi 236
Tablo 106 : Eşin, Çalışılan Yabancı Ülkenin Dilini Bilme Düzeyi (Yazılı)
Kaykare Çözümlemesi 237
Tablo 107 : Çocukların Yurt Dışındaki Okul Öncesi Eğitim
Kurumuna Devam Durumları
Kaykare Çözümlemesi 238
Tablo 108 : Çocukların Yurt Dışındaki Okul Öncesi Eğitim Kurumuna
Devam Süreleri
Kaykare Çözümlemesi 239
Tablo 109 : Çocukların Yabancı Dili Bilme Düzeyi (Sözlü)
Kaykare Çözümlemesi 241
Tablo 110 : Çocukların Yabancı Dili Bilme Düzeyi (Yazılı)
Kaykare Çözümlemesi 242
Tablo 111 : Çocukların Okul Başarısı
Kaykare Çözümlemesi 243
Tablo 112 : Başarısızlığın Nedenleri
Kaykare Çözümlemesi 244
Tablo 113 : Başarısız Olunan Dersler
Kaykare Çözümlemesi 245
Tablo 114 : Çocukların Gelinen Ülkedeki Okul Başarısı
Kaykare Çözümlemesi 246
Tablo 115 : Gelinen Ülkedeki Okul Başarısızlığının Nedenleri
Kaykare Çözümlemesi 247
Tablo 116 : Yabancı Dil İle Eğitim Yapılmak İstenip İstenmediği
Kaykare Çözümlemesi 248

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tablo 117 : Çocuğun Bildiği Yabancı Dilin, Geleceğinin Garantisi Olarak Görülüp Görülmediği Kaykare Çözümlemesi 249
Tablo 118 : Türkiye'ye Dönüldüğünde Çocukların Sorunları İçin Danışma Kurumlarına Gereksinim Duyulup Duyulmadığı Kaykare Çözümlemesi 250
Tablo 119 : Danışma Kurumlarının Adının ve Yerinin Bilinip Bilinmediği Kaykare Çözümlemesi 251

1987 Öğrenci Anketi

Tablo 120 : Anne-Babanın Kesin Dönüş Yapıp Yapmadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 260
Tablo 120a : Anne-Babanın Kesin Dönüş Yapıp Yapmadığı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 261
Tablo 120b : Anne-Babanın Kesin Dönüş Yapıp Yapmadığı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 262
Tablo 121 : Babanın Şu Anda Ne Yaptığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 263
Tablo 121a : Babanın Şu Anda Ne Yaptığı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 264
Tablo 121b : Babanın Şu Anda Ne Yaptığı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 265
Tablo 122 : Babanın Çalışıyorsa Yurtdışındaki İşi yapıp Yapmadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 266
Tablo 122a : Babanın Çalışıyorsa Yurtdışındaki İşi Yapıp Yapmadığı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 267
Tablo 122b : Babanın Çalışıyorsa Yurtdışındaki İşi Yapıp Yapmadığı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 268
Tablo 123 : Ailenin Yurt Dışına Tekrar Dönmek İsteyip İstemediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 270
Tablo 123a : Ailenin Yurt Dışına Tekrar Dönmek İsteyip İstemediği Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 271
Tablo 123b : Ailenin Yurt Dışına Tekrar Dönmek İsteyip İstemediği Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 272

Tablo 124 : Kimin Yanında Kaldığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 273
Tablo 124a : Kimin Yanında Kaldığı
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 274
Tablo 124b : Kimin Yanında Kaldığı
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 275
Tablo 125 : Arkadaşlarını Hangi Gruptan Seçtiği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 276
Tablo 125a : Arkadaşlarını Hangi Gruptan Seçtiği
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 277
Tablo 125b : Arkadaşlarını Hangi Gruptan Seçtiği
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 278
Tablo 126 : Arkadaşlarını Hangi Cinsten Seçtiği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 279
Tablo 126a : Arkadaşlarını Hangi Cinsten Seçtiği
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 280
Tablo 126b : Arkadaşlarını Hangi Cinsten Seçtiği
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 281
Tablo 127 : Öğretime Nerede Başladığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 283
Tablo 127a : Öğretime Nerede Başladığı
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 284
Tablo 127b : Öğretime nerede Başladığı
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 285
Tablo 128 : Yurt Dışındaki Okulunun Meslek Okulu Olup Olmadığı
Okul/Kaykare Çözümlemesi 286
Tablo 128a : Yurt Dışındaki Okulunun Meslek Okulu Olup Olmadığı
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 287
Tablo 128b : Yurt Dışındaki Okulunun Meslek Okulu Olup Olmadığı
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 288
Tablo 129 : Hazırlık Sınıfı İsteyip İstemediği
Okul/Kaykare Çözümlemesi 289
Tablo 129a : Hazırlık Sınıfı İsteyip İstemediği
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 290
Tablo 129b : Hazırlık Sınıfı İsteyip İstemediği
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 291

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tablo 130 : Türkiye'de İstediği Okula Girip Giremediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 293
Tablo 130a : Türkiye'de İstediği Okula Girip Giremediği Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 294
Tablo 130b : Türkiye'de İstediği Okula Girip Giremediği Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 295
Tablo 131 : Türkiye'de İstediği Okula Giremediyse Niçin Okul/Kaykare Çözümlemesi 296
Tablo 131a : Türkiye'de İstediği Okula Giremediyse Niçin Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 297
Tablo 131b : Türkiye'de İstediği Okula Giremediyse Niçin Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 298
Tablo 132 : Türkiye'de İstediği Okula Giremediyse Okuluna Alışıp Alışamadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 299
Tablo 132a : Türkiye'de İstediği Okula Giremediyse Okuluna Alışıp Alışamadığı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 300
Tablo 132b : Türkiye'de İstediği Okula Giremediyse Okuluna Alışıp Alışamadığı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 301
Tablo 133 : Türkiye'de İstediği Okula Girdiyse Okulu Hakkındaki Düşünceleri Okul/Kaykare Çözümlemesi 303
Tablo 133a : Türkiye'de İstediği Okula Girdiyse Okulu Hakkındaki Düşünceleri Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 304
Tablo 133b : Türkiye'de İstediği Okula Girdiyse Okulu Hakkındaki Düşünceleri Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 305
Tablo 134 : Okulun Hangi Açılardan Yararlı Olduğu Okul/Kaykare Çözümlemesi 306
Tablo 134a : Okulun Hangi Açılardan Yararlı Olduğu Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 307
Tablo 134b : Okulun Hangi Açılardan Yararlı Olduğu Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 308

Tablo 135 : Yurt Dışındaki Okulunda Mı Buradaki Okulunda Mı Daha Başarılı Okul/Kaykare Çözümlemesi 309
Tablo 135a : Yurt Dışındaki Okulunda Mı Buradaki Okulunda Mı Daha Başarılı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 310
Tablo 135b : Yurt Dışındaki Okulunda Mı Buradaki Okulunda Mı Daha Başarılı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 311
Tablo 136 : Buradaki Okulda Daha Başarılı Olanların Başarı Nedenleri Okul/Kaykare Çözümlemesi 312
Tablo 136a : Buradaki Okulda Daha Başarılı Olanların Başarı Nedenleri Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 313
Tablo 136b : Buradaki Okulda Daha Başarılı Olanların Başarı Nedenleri Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 314
Tablo 137 : Buradaki Okulda Başarısızsa Nedenleri Okul/Kaykare Çözümlemesi 315
Tablo 137a : Buradaki Okulda Başarısızsa Nedenleri Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 316
Tablo 137b : Buradaki Okulda Başarısızsa Nedenleri Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 317
Tablo 138 : En Başarlı Olunan Ders Grubu Okul/Kaykare Çözümlemesi 319
Tablo 138a : En Başarlı Olunan Ders Grubu Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 320
Tablo 138b : En Başarlı Olunan Ders Grubu Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 321
Tablo 139 : Başarısız Olunan Ders Gruplarında Başarısızlığın Nedenleri Okul/Kaykare Çözümlemesi 322
Tablo 139a : Başarısız Olunan Ders Gruplarında Başarısızlığın Nedenleri Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 323
Tablo 139b : Başarısız Olunan Ders Gruplarında Başarısızlığın Nedenleri Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 324
Tablo 140 : Türkçe Bilgisinde En Zayıf Olunan Alan Okul/Kaykare Çözümlemesi 325

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tablo 140a : Türkçe Bilgisinde En Zayıf Olunan Alan Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 326
Tablo 140b : Türkçe Bilgisinde En Zayıf Olunan Alan Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 327
Tablo 141 : Bilinen Yabancı Dilde En Zayıf Olunan Alan Okul/Kaykare Çözümlemesi 328
Tablo 141a : Bilinen Yabancı Dilde En Zayıf Olunan Alan Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 329
Tablo 141b : Bilinen Yabancı Dilde En Zayıf Olunan Alan Öğretim kademesi/Kaykare Çözümlemesi 330
Tablo 142 : Okulda Destekleyici Kursların Açılıp Açılmadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 331
Tablo 142a : Okulda Destekleyici Kursların Açılıp Açılmadığı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 332
Tablo 142b : Okulda Destekleyici Kursların Açılıp Açılmadığı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 333
Tablo 143 : Özel Kurs Alıp Almadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 334
Tablo 143a : Özel Kurs Alıp Almadığı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 335
Tablo 134b : Özel Kurs Alıp Almadığı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 336
Tablo 144 : Okul Kurallarını Yeterince Bilip Bilmediği Okul/Kaykare Çözümlemesi 338
Tablo 144a : Okul Kurallarını Yeterince Bilip Bilmediği Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 339
Tablo 144b : Okul Kurallarını Yeterince Bilip Bilmediği Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 340
Tablo 145 : Hiç Disiplin Cezası Ya Da Ödül Alıp Almadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 341
Tablo 145a : Hiç Disiplin Cezası Ya Da Ödül Alıp Almadığı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 342
Tablo 145b : Hiç Disiplin Cezası Ya Da Ödül Alıp Almadığı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 343
Tablo 146 : Türkiye' Döndükten Sonra En Çok Uyum Zorluğu Çektiği Alan Okul/Kaykakare Çözümlemesi 343

Tablo 146a : Türkiye'ye Döndükten Sonra En Çok Uyum Zorluğu Çektiği Alan Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 345
Tablo 146b : Türkiye'ye Döndükten Sonra En Çok Uyum Zorluğu Çektiği Alan Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 346
Tablo 147 : İlk Defa Kimden Yardım İsteyeceği Okul/Kaykare Çözümlemesi 347
Tablo 147a : İlk Defa Kimden Yardım İsteyeceği Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 348
Tablo 147b : İlk Defa Kimden Yardım İsteyeceği Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 349
Tablo 148 : Problemini İlk Defa Kime Açacağı Okul/Kaykare Çözümlemesi 350
Tablo 148a : Problemini İlk Defa Kime Açacağı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 351
Tablo 148b : Problemini İlk Defa Kime Açacağı Öğretim kademesi/Kaykare Çözümlemesi 352
Tablo 149 : Okulun Uyum Programı Hazırlayıp Hazırlamadığı Okul/Kaykare Çözümlemesi 353
Tablo 149a : Okulun Uyum Programı Hazırlayıp Hazırlamadığı Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 354
Tablo 149b : Okulun Uyum Programı Hazırlayıp Hazırlamadığı Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 355
Tablo 150 : Okuldaki Rehberlik Bürosunun Yardım Derecesi Okul/Kaykare Çözümlemesi 357
Tablo 150a : Okuldaki Rehberlik Bürosunun Yardım Derecesi Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 358
Tablo 150b : Okuldaki Rehberlik Bürosunun Yardım Derecesi Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 359
Tablo 151 : Sınıf Öğretmeninin Yardım Derecesi Okul/Kaykare Çözümlemesi 360
Tablo 151a : Sınıf Öğretmeninin Yardım Derecesi Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 361
Tablo 151b : Sınıf Öğretmeninin Yardım Derecesi Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 362
Tablo 152 : Türkiye'ye Döndüğü Zamandaki Uyum Durumu Okul/Kaykare Çözümlemesi 363

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tablo 152a : Türkiye'ye Döndüğü Zamandaki Uyum Durumu
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 364
Tablo 152b : Türkiye'ye Döndüğü Zamandaki Uyum Durumu
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 365
Tablo 153 : Dönüşten Altı Ay Sonraki Uyum Durumu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 366
Tablo 153a : Dönüşten Altı Ay Sonraki Uyum Durumu
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 367
Tablo 153b : Dönüşten Altı Ay Sonraki Uyum Durumu
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 368
Tablo 154 : Şimdiki (= Anketin Yapıldığı Tarihte Topluma)
Uyum Durumu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 370
Tablo 154a : Şimdiki (= Anketin Yapıldığı Tarihte Topluma)
Uyum Durumu
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 371
Tablo 154b : Şimdiki (= Anketin Yapıldığı Tarihte Topluma)
Uyum Durumu
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 372
Tablo 155 : Okula Başladığı İlk Altı Ayda Uyum Durumu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 373
Tablo 155a : Okula Başladığı İlk Altı Ayda Uyum Durumu
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 374
Tablo 155b : Okula Başladığı İlk Altı Ayda Uyum Durumu
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 375
Tablo 156 : Okula Başladıktan 6-12 Ay Arası Uyum Durumu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 376
Tablo 156a : Okula Başladıktan 6-12 Ay Arası Uyum Durumu
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 377
Tablo 156b : Okula Başladıktan 6-12 Ay Arası Uyum Durumu
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 378
Tablo 157 : Şimdiki (= Anketin Yapıldığı Tarihte Okula)
Uyum durumu
Okul/Kaykare Çözümlemesi 379

Tablo 157a : Şimdiki (= Anketin Yapıldığı Tarihte Okula)
Uyum durumu
Cinsiyet/Kaykare Çözümlemesi 380
Tablo 157b : Şimdiki (= Anketin Yapıldığı Tarihte Okula)
Uyum durumu
Öğretim Kademesi/Kaykare Çözümlemesi 381

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883
MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

1 Giriş

"Devlet, yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşlarının aile birliğinin, çocuklarının eğitiminin, kültürel ihtiyaçlarının ve sosyal güvenliklerinin sağlanması, anavatanla bağlarının korunması ve yurda dönüşlerinde yardımcı olunması için gerekli tedbirleri alır" 1982 Anayasası, Madde 62.

1.1. Dış Güçün ve Geri Dönüşün Öyküsü

Türk işçilerinin kitlesel olarak Batı Avrupa Ülkelerine gitmelerinin başlangıç tarihi "Türk Alman İşçi Mübadele Anlaşması"nın yürürlük tarihi olan 31 Ekim 1961 tarihi kabul edilir (Köksal 1975, 64) Bu anlaşmadan sonra Avusturya, Fransa, Hollanda, Belçika, İsveç gibi ülkelerle benzer anlaşmalar imzalanmıştır.

Petrol krizinin başladığı 1973 yılına kadar Türk işçileri özellikle F. Almanya'ya ...itleler halinde zincirleme göç şeklinde gitmişlerdir. Bu yıllardan sonra resmî olarak işçi gidişi büyük oranda azalsa da başka yollardan göç devam etmiştir. Çünkü 1974-84 döneminde yurt dışında yaşayan Türklerde 900 bin civarında bir artış görülmüştür (Köksal 1975, 67). Bu 1984 rakamlarına göre halen Avrupa ülkelerinde yaşayan Türk vatandaşlarının sayısı iki milyon 208 bin civarındadır. Bu sayının % 37'si işçi statüsündedir. Diğer kesimi ise bağımlı nüfus diyebileceğimiz işçi yakınları oluşturmaktadır (Köksal 1975, 68). Yine bu nüfusun bir milyona yakını, büyük çoğunluğu o ülkelerde doğmuş ikinci kuşak olarak adlandırılan 19 yaşın altındaki genç ve çocuklardır (DPT 1985 Yılı Programı, s. 285-287). Bu olguya bağlı olarak bu insanların geri dönme eğilimlerinde gittikçe bir azalma görülmektedir.

Bütün bunlara karşın bu insanların önemli bir bölümünün orada kök salmayı düşünmedikleri, şartlar olgunlaşınca geri dönecekleri de bir gerçektir. Ayrıca işçi kabul eden ülkenin ekonomik durumu, işçi gücü talebi, hatta siyasal dengeleri bu geri dönüş olayını hızlandırabilecek bir niteliğe sahiptir. Nitekim 1983-84 yıllarında yaşanan yoğun geri dönüş özellikle F.Almanyada yaşanan ekonomik darboğazla ilgilidir. Nitekim 1973-1982 yılları arasında F.Almanya'dan kesin dönüş yapan vatandaşlarımızın sayısı 918.018 dir (Tezcan 1987, 2). Bunların yanında yabancı düşmanlığı, çocukların kendi kültürü ile yetişmesi, aşırı uyumsuzluk, geri dönüş primi verilmesi gibi nedenlerle kesin dönüşler de yapılmaktadır.

Bu gün yurt dışında yaşayan işçilerimizin, genel olarak düşünüldüğünde, çalıştıkları toplumlara uyum sağladıkları, o toplum insanlarının işçilerimiz ve aile bireyerini kabullendikleri söylenemez (Tezcan 1987, 11).

Bu olgunun Türkiye ile ilgili, işçi kabul eden ülkelerle ilgili , işçilerimizin kendileri ile ilgili birçok nedeni vardır. Eğitim düzeylerinin düşüklüğü, dil yetersizliği, istihdam edildikleri işlerin niteliği, mesleki becerilerinin yeterli olmaması, çoğunluğunun

kır kökenli olması, Türkiye'den gönderilirken hazırlayıcı bir eğitime tâbi tutulmamaları, ailelerinin belli bir süre olsa bile parçalanması, kültürlerinin diğer işçi gönderen ülkelerden farklı olarak daha farklı bir normatif yapıya sahip olması, beklenti düzeylerinin düşük olması, kendi amaç ve çıkarlarını koruyacak mekanizmalar oluşturamamaları, çocuklarının eğitimi konusunda duyarlı, yeterli olmamaları, elverişsiz mekânlarda yaşamaları, işçi kabul eden ülke insanlarının istismarları, ön yargıları gibi ilk akla gelenlerdir.

Gerek Türkiye'nin ekonomik dengelerinin kurulmasında, gerekse işçi kabul eden ülkelerin ekonomilerinin gelişmesi açısından son derece olumlu roller oynamış olan, sayıları da hiç bir şekilde azımsanmayacak bir düzeyde bulunan bu sosyal kategori için ne yazık ki işçi veren ve alan ülkeler açısından yeterli bir programın ve politikaların oluşturulduğu söylenemez*.

Böyle bir politikanın oluşturulmasının ve hayata geçirilmesinin zamanı geçmek üzeredir.

1.2. Uyum ve Uyumsuzluk Üzerine

Yabancı ülkeden gelen kişi özellikle orada doğmuşsa her şeyden önce yoğun bir öğrenme sürecine girmek durumundadır. Yeni davranış türlerini içeren sosyal normların öğrenilmesi ve işselleştirilmesi kişinin uyumu için önemli bir gerekliliktir.

Burada "kişi" iki önemli olumsuzlukla karşılaşabilir. Birincisi, yabancının sosyal yeri, toplumun kenarındadır. Daha önce hazırlayıcı bir sosyalleşme sürecinden geçmemiştir. İkincisi, daha önceki öğrenmeleri ile yeni öğrenmeleri birbirini destekler nitelikte değildir. Çoğu zaman köstekler niteliktedir (Kâğıtçıbaşı 1975, 25).

Kişinin yeni çevresini tanıma ve onun aktif bir elemanı haline gelme süreci üç aşamalıdır: gözlem, katılma- girme evresi, kabullenme ve sorunları çözme evresi. Dış ülke ile ilk karşılaşma heyecan verici olmaktadır. İlk heyecandan sonra günlük problemler ön plana çıkmaktadır. Kişinin tekrar yurduna döneceği günler öncesinde dış ülke yeniden olumlu olarak algılanmaktadır.

Dimarco'nun (1971) geliştirdiği modelde bu aşamalar 1. şok, 2. savunma mekanizması şeklinde geri çekilme, 3. durumu kabullenme, 4. uyum ve değişme olarak sınıflandırılmıştır (Kağıtçıbaşı 1975, 38).

Uyumun niteliğini belirleyen bir başka faktör de kişilik faktörüdür. Dış ülke yaşantısında o toplumun hayatının seçici algı yoluyla hangi alanında çevre arayacağı, dili bilme düzeyi beklentileri hangi tür insanlarla anlaşabileceği, gelinen ülke kültür değerlerini ve insanlarını algılayış biçimi ve onlara tepkileri onun uyum gücünü etkileyen olgulardır.

(*) Nitekim iktisatçı J.K. Galbraith 1960-74 lerdeki Almanya'nın ekonomik gelişmişliğini yabancı işçi gücü ile açıklamaktadır. İşçi dövizlerinin Türk ekonomisine katkısı ise meydandadır (Sezal 1985, 1).

Uyum konusundaki genel şema bu şekilde olmasına rağmen uyum, bütünleşme, yeniden bütünleşme ister grup bazında, ister kişi bazında olsun gelişmekte olan ve gelişmiş toplumlarda oldukça karmaşık ve komplike ve çok boyutlu bir niteliğe sahiptir.

Emilme (assimilation) herhangi bir topluma sonradan katılan grupların, o toplum yapısı içinde ekonomik, toplumsal ve kültürel düzeylerde benzeşmesi süreci olarak kabul edilebilir. Uyum ve bütünleşme süreçleri emilmeden farklıdır. Çünkü uyum ve bütünleşmede, göçmen gruplarının, kendi ayırdedici toplumsal özellikleri ve benliklerini koruyarak, göç ettikleri toplumun çeşitli kesimleriyle ilişkilerini sürdürme özelliği vardır (Köksal 1985, 49). Yeniden bütünleşme herhangi bir toplumdan başka bir topluma giden bir kişi ve grubun döndüğü zaman o topluma yeniden uyum sağlama sürecidir. Bu anlamda yeniden bütünleşme kavramı bütünleşme kavramının bir başka yüzüdür. Bu çerçeve içinde kalınsa dahi yine de bir kişi ve grup için "uyumlu" ,"uyumsuz" derken çok dikkâtli olmak gerektiği de ortadadır. Hatta uyumlu uyumsuz kavramına kültürel pencerelerden değil de, kişi ve grubun kendisinden bakılması daha gerçekci bir yoldur. Söz konusu kişi ya da grup toplum tarafından bütünüyle itilmeden, kendi ayakları üzerinde ihtiyaçlarını karşılayabiliyorsa bazı normlara uymadı diye uyumsuz diye nitelemenin doğru bir tavır olduğuna katılmıyoruz. Zaten kategorik olarak kişiler ve gruplar topluma ne tam anlamıyla uyumlu ne tam anlamıyla uyumsuzdurlar. Burada bir noktaya daha açıklık getirmek gerekir: Uyum sürecini yeniden toplumsallaşma sürecine indirgeyen, yani uyumu sosyo-kültürel norm ve değerlerin öğrenilmesi ve özümsenmesi süreci olarak gören sosyo-psikolojik yaklaşımın yetersiz olduğunu belirtmek yerinde olur. Çünkü toplumca kabul edilmiş statüleri icra etmek, o toplumun fonksiyonel bir öğesi haline gelme sürecidir. Kişi ve grup ancak böyle bir süreçle toplumsal bir kişiliğe sahip olabilir. Bu durum ekonomik fonksiyonları da dikkate almayı gerekli kılar.

Yukarda da belirtildiği gibi gelişmiş ve gelişmekte olan toplumlar çok farklılaşmış, ihtisaslaşmış, denetimli, kurumlaşmış bir yapıya sahiptirler. Bugün çağdaş toplumlarda bir çok sınıf, tabaka, kateori, alt gruplar vardır. Bunlara bağlı olarak da çeşitli alt kültürler gelişmiştir. Bu varsayımla olaya bakıldığında göçmen gönderen toplumun çok farklı sınıf ve katmanlarından gelen insanların herhangi bir topluma uyumu dendiğinde, toplumun hang ikategorisi ve alt kültürü göz önüne alınmaktadır? Bu genellikle göz ardı edilmektedir.

1. 3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, yurt dışından kesin dönüş yapan işçi çocuklarının başta Türk eğitim sistemine uyumları olmak üzere, bu uyum mekanizmalarının oluşumunu etkileyen ve belirleyen sosyal, kültürel ve ailesel faktörleri tespit etme ve bu konuda uygulamaya ilişkin bazı pratik öneriler ortaya koyma amacındadır. Bu çerçevede, bu çocukların Türk toplumuna uyumlarını ve entegrasyonunu bir faktör olarak yurt dışı yaşantılarına ilişkin bulgular da elde edilebilecektir. Sorun uluslararası bir sorundur. Bu nedenle, sorunun kaynağının ve çözümünün bir kısmı yurt dışındadır.

Bu araştırmada öğrencinin yurt dışı yaşantısı, arkadaşlık ilişkileri, eğitim-öğretim durumu, Türkiye ile ilişkileri, ailesi ile ilişki ve tutumları, Türkiye'ye geliş, Türkiye'deki insanlarla ilişkileri, beklentileri, okul, öğretmenlerle ilişkileri, tutumları, kendi sorunları ile ilgili önerileri, öğrenci ile birinci derece ilgili öğretmen ve yöneticilerin bu konulardaki görüşleri, gözlemleri ve önerileri, aynı şekilde anne ve babaların yurt dışı yaşantıları, Türkiye yaşantıları, çocuklarının eğitimi ve problemleri ile ilgili görüş ve öneriler öğrenilmeye ve tespit edilmeye çalışılacaktır. Başta belirtildiği gibi uyum, bir öğrenme, statü işgal etme sürecidir. Öğrencilerin öğretmen ve yöneticilerin 2 yıl sonra aynı konulardaki görüş ve önerilerini tespit ederek bu sürecin daha iyi kavranmasına yardımcı olacağını düşündüğümüzden 1985 ve 1987 anketlerini karşılaştırarak aradaki farklar ve benzerlikler saptanmaya çalışılacaktır. Araştırmadan elde edilen sonuç, görüş ve öneriler bu konuda yapılmış diğer araştırmalardan da referans verilerek yurt dışından gelen öğrenciler hakkında sağlam güvenilir bilgilere ulaşılmaya çalışılacatır.

Bunları yaparken maksadımız, bugün okullarımızda okuyan öğrencilere olduğu kadar, ilerde gelecek öğrencilere uygulanacak programlara malzeme sağlamak, yurt dışında bulunan öğrencilerle ilgili yetkili ve görevlilerce uygulanabilecek bilgiler, yaklaşımlar tespit etmeye çalışmaktır.

1. 4. Araştırmanın Önemi

Ülkemizde, yurt dışından kesin dönüş yapan işçi çocukları üzerine yapılmış araştırmalar parmakla gösterilebilecek kadar azdır. Bu araştırmalardan önemli bazıları sırasıyla şunlardır: M. TEZCAN'ın *"Yurt Dışından Dönen Gençlerin Uyum Sorunları" (1987)*, A. AYHAN'ın *"Yurt Dışından Dönen Çocukların Uyum Sorunları" (1986)*. M. SAĞLAM'ın *"Yurt Dışından Dönen Öğrenciler İçin Uyum Program Modeli (1985)*, A. ŞİMŞEK'in *"Yabancı Ülkelerden Yurda Dönen İşçi Çocuklarının Eğitimi" (1986)*, İ. TOMANBAY'ın *"Yurt Dışından Dönen ve Ankaradaki Bazı Üniversitelerde Okuyan Gençlerimizin Türkiye'de Karşılaştıkları Uyum Güçlükleri" (1985)* B. TUFAN'ın *"F. Almanya'dan Dönen Türk İşçi Çocuklarının Türkiye'ye Döndükten Sonra Karşılaştıkları Güçlükler" (1985)*. Bu nedenle, bu çalışmanın soruna daha değişik bir açıdan yaklaşması onun önemini ortaya çıkarır. 1979-1980 yılları için yapılan bir tespite göre, F. Almanya'da yabancı öğrencilerin ve gençlerin okul sorunları ile ilgili yenilikler alanına yaklaşık 16 milyon DM harcanmıştır. Konuya ilişkin olarak F. Almanya'da bir dizi yenilik proje denemekte ve uygulanmaktadır (M. HESAPCIOĞLU 1980). Ülkemizde, konuya ilişkin araştırmalar son derece seyrektir ve bunlara dayanan yenilik projeleri ise hiç yoktur. Eldeki araştırma bu konuda mütevazi bir katkı sağlamayı ummaktadır.

Göç ve göçün sonuçları, doğurduğu sorunlar davranış bilimcilere, özellikle sosyolog ve antropologlara ilginç gelen bir alandır. Çünkü göçte değişim vardır; kültürlerin, insanların, grupların karşı karşıya gelişleri, hesaplaşmaları yeni mekanizmalar, oluşumlar yaratma, "eski" den kurtulamama, yeniye uyamama vardır. Bu açıdan bakıldığında yurtdışından dönen işçi çocuklarının Türk toplumuna ve eğitim sistemine uyum sorununun gerisinde göç olayı vardır. Doğurduğu sonuçlar açısından en önemli

göç kuşku yok ki kırdan kente göçtür. Nitekim yurtdışı göçün en yoğun olarak yaşandığı 1960'lı yıllarda özellikle azgelişmiş ülkelerde yaşanan kırdan-kente göçlerin araştırıldığı görülür. 1960 yıllarında Türkiye, Yugoslavya, İtalya gibi ülkelerden Avrupa'ya yapılan misafir işçi göçü ve bunların uzun yıllardan sonra tekrar ülkelerine dönenlerin aile, birey bazındaki problemleri toplumdaki statü yaratma mekanizmalarının oluşumu açısından orijinal bir konu olarak söylenebilir. Bu araştırmada göç olayının bu yönüne doğrudan girilmemesine rağmen, bu alanla ilgili dolaylı da olsa bazı ipuçları verecek malzemeler ortaya konacaktır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Bu araştırma 1985 yılında İstanbul'da bulunan Üsküdar Ortaokulu ve Lisesi, Cağaloğlu Anadolu Lisesi, İstanbul Lisesi, Avusturya Lisesi ve Alman Lisesi öğrencilerinden seçilen öğrenciler, öğretmen, yöneticiler ve veliler grubuna uygulandığından, 1987 yılında aynı okullarda okuyan 1985 yılında kendilerine anket uygulanan sınıflardan seçilen öğrencilere uygulandığından, yine 1987 yılında öğretmen, yönetici ve rehberlik bürolan görevlileri ile yapılan görüşmeleri içerdiğinden sonuçların bu çerçevede sınırlı kalınarak değerlendirilmesi gerekir.

2. Araştırma özellikle öğrencilerin "Eğitim ve Okul Sistemine Uyum" sorunlarında yoğunlaştırılmıştır.

3. Orta öğretim kademesinin sadece akademik eğitim veren ve Üsküdar Ortaokulu hariç lise öğrencileri ile sınırlı tutulmuştur.

1.6. Sayıltılar

Bu araştırma yapılırken:

1. Araştırmanın yapıldığı liselerde anket uygulanan kişiler (Alman Lisesi, Avusturya Lisesi, Özel liselerden ve öğrencilerin geldiği ülkenin okul sisteminin yaralelinde eğitim-öğretim yapmaktadırlar. İstanbul Lisesi devlet lisesidir ve Almanca eğitim yapmaktadır. Cağaloğlu Lisesi, Anadolu lisesidir ve ingilizce eğitim yapmaktadır. Üsküdar Lisesi ve ortaokulu, devlet lisesidir ve yurt dışından gelen işçi çocukları için açılmışlardır, Almanca eğitim yapmaktadırlar. İstanbul'daki bütün lise ve ortaokullarda okuyan öğrencileri temsil yeterliğine sahiptir.

2. Araştırmada uygulanan yöntem ve tekniklerle araştırmanın amaçları alt başlığında tespit edilen hedeflere ulaşılabilir.

3. Araştırmada toplam veriler sağlam ve güvenilir kaynaklardan elde edilmiştir.

4. Anketlere verilen cevaplar, mülakatta tespit edilen görüşler sözkonusu kişilerin samimi düşünceleridir.

1. 7. Denenceler

1. Dönen işçi çocukları ve ailelerinin çoğunluğu geldikleri ülkede değişen oranlarda uyum zorluğu çekmişlerdir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

2. Dönen işçi çocuklarının geldikleri ülkedeki okul sisteminde o ülke vatandaşlarından farklı olarak ayrıca problemleri vardır.

3. Yurt dışında yapılan Türkçe eğitim yetersizdir ve gönderilen Türk öğretmenler beklenen veremem işlerdir.

4. Yurt dışındaki okulsistemleri işçi çocuklarının beklentilerine uygun eğitim öğretim verememişlerdir.

5. Türkiye'ye dönüşte rahat bir davranış ortamı bulamamaları bu çocuklarda memnuniyetsizlik yaratmaktadır.

6. Veliler ile çocukların beklentileri farklıdır.

7. Veliler ve çocuklar gerekli bilgi ve desteği görememe duygusu içindedirler.

8. Öğrencilerin en fazla uyum zorluğu çektiği alan okuldur. Bunlar "Okul" alanı aşağıdaki gibi spesifikleştirilebilir:

ders kitapları,

dil yetersizliği,

öğretmen öğrenci ilişkilerindeki yetersizlik,

rehberlik çalışmalarının yetersizliği,

sosyal faaliyet yetersizliği,

ders programlarının ağır olması,

öğretmen ve yöneticilerin çocukları tanımamaları,

velilerin yeterince yardımcı olmamaları,

yerli arkadaşlar ile yeterince dialog kuramama,

okullar, cinsiyet, eğitim kademesi .

9. Zaman faktörü bu çocukların uyum düzeylerini istenilen düzeyde olumlu olarak desteklemektedir.

1.8. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın yöntemi aşağıdaki gibi açıklanabilir.

Bölümleri şöyledir:

1. 1985 Anketi.

2. 1985 Veliler Anketi .

3. 1985 Yöneticiler ve Öğretmenler Anketi.

4. 1987 Anketi.

5. 1987 Öğretmen ve Yönetici Mülâkatı Tutanakları.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Bu genel çalışma, 1985 yılında MEB İstanbul Rehberlik Araştırma Merkezi ve Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünden oluşan ve başkanlığını Doç.Dr. Adil Çağlar'ın oluşturduğu çalışmalarla başladı. Beş kişilik bir yürütme komitesinin organizatörlüğünde okullara gidildi, konuya ilişkin öğrenci sayıları, öğrenci sorunları tarandı, yetkililerle, öğrencilerle ve ulaşılabilen velilerle görüşüldü. Elde edilen verilerin ışığında anket formu (=1985 Anketi) geliştirildi. Hazırlanan sorular, 13 öğretim görevlisi ve 23 rehberlik uzmanı tarafından kontrol edildi ve bir deneme uygulaması yapıldı. Böylece anket formuna nihaî şekli verildi, belirlenen okullarda, Üsküdar Orta (40), Üsküdar Lisesi (40), İstanbul Lisesi (13), Cağaloğlu Anadolu Lisesi (25) Avusturya Lisesi (18), Alman Lisesi 35) öğrenciye olmak üzere 171 öğrenciye 1985 Mart başında uygulandı. Uygulama rehberlik uzmanlarınca gerçekleştirildi. Ve anket, "'85 Anketi" olarak adlandırıldı. Bu anketin bazı sonuçları, *"Yurt Dışından Kesin Dönüş Yapan İşçilerimizin Çocuklarının Türk Eğitim Sistemine Uyum Sürecinde Karşılaştıkları Bazı Sorunlar"* başlığı altında 5 - 8 Mayıs 1985 tarihinde M.Ü.'nce düzenlenen *"Yurt Dışından Dönen İşçi Çocukları ve Sorunları Sempozyumu"nda A. Çağlar/Z. Selçuk tarafından tebliğ olarak okundu* Bu "'85 Anketi" ile birlikte bu anketin uygulandığı okulların yöneticilerine ayrı bir

. "Yönetici ve Öğretmenler Anketi" (10 öğretmen ve yöneticiye),

öğrenci velilerine ayrı bir

. "Veliler Anketi" (Üsküdar Lise/Ortaokulu'ndan 36, Avusturya Lisesi'nden 15, Alman Lisesi'nden 34, Cağaloğlu Lisesi 'nden 20, İstanbul Lisesi 'nden 11 veli olmak üzere toplam 116 veliye) uygulandı. Ayrıca, okul yöneticilerinden ve öğretmenlerden, dönen çocukların uyum sorunlarına ilişkin olarak, okulu yöneticilerinin ve ya da öğretmenlerin görüşlerini içeren, Yöneticiler ve Öğretmenler Bireysel Uyum Raporları derlenmişdi. Eldeki bu çalışmada söz konusu "Yöneticiler ve Öğretmenler Bireysel Uyum raporları" yer almamaktadır.

1987 yılının Nisan ayı sonlarında, 1985 Anketi sonuçlarıyla karşılaştırmak amacıyla 1984-85 öğretim yılında okula kaydolan ve iki yıldır okulda okuyan Üsküdar Lisesinden 35, Üsküdar Ortaokulundan 36, Avusturya Lisesinden 12, Alman Lisesinden 16, Cağaloğlu Anadolu Lisesinden 8, İstanbul Lisesindnen 14 toplam 121 öğrenciye yeni bir anket uygulandı ve adına "'87 Anketi" dendi. Ayrıca bu okullardaki ilgili müdür yardımcısı, öğretmen ve rehber öğretmenlerle görüşmeler yapıldı.

Araştırmanın Alt Sorun Alanları

Çalışma, yukarıda belirtilen ana sorunu şu alt sorun alanlarında işlemiştir:

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

'85 Anketi'nin Alt Sorun Alanları

1. Alman Eğitim Sistemine ve Çevreye Uyum Sorunu.
   a. ailenin uyumu,
   b. öğrencinin uyumu.
2. Türkiye'deki Eğitim Sistemine Uyum Sorunu.
   a. başarı / başarısızlık,
   b. okulların yardımı.
3. Arkadaş Grubuna / Çevreye Uyum Sorunu.
4. a. öğrencinin kendi uyumunu değerlendirmesi.
   b. öğrencinin Türkiye'ye döndükten sonra yurt dışı uyumunu değerlendirmesi.

'85 Veliler Anketinin Alt Sorun Alanları

1. aile hakkında demografik bilgiler.
2. ailenin yurt dışına gidişi ve yaşantısı.
3. ailenin yurt dışı dönüşü.
4. çocuğun eğitim - öğretimi ile ilgili tespit ve önerileri.

'85 Yönetici ve Öğretmen Anketinin Alt Sorun Alanları

1. öğrencilerin diğer öğrencilere göre olumlu yönleri.
2. öğrencilerin diğer öğrencilere göre başarılı oldukları alanlar.
3. öğrencilerin şikayetçi oldukları konular.
4. öğrencilerin diğer öğrencilere göre olumsuz yönleri.
5. öğrencilerin başarısızlık nedenleri.
6. öğrencilerin başarılı olabilmeleri için öneriler.

'87 Anketi'nin Alt Sorun Alanları

A. Öğrenime / Eğitim Sistemine Uyumlu İlgili Sorunlar.
   a. başarı / başarısızlık,
   b. okulların yardımı,

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

B. Arkadaş Grubuna / Çevreye Uyum Sorunu.

C. Öğrencinin Kendi Uyumunu Değerlendirmesi.

'87 Öğretmen ve Yönetici Görüşme Formunun Alt Sorun Alanları

1. öğrencilerin başarılı oldukları ders kategorileri.

2. diğer öğrencilerle bütünleşme düzeyleri.

3. ailelerin ilgi düzeyleri.

4. geri dönüş eğilimleri.

Bu çalışma 1985 Öğrenci Anketinin öğrencinin okuduğu okula ve ogretim kademesine göre, 1985 Veli Anketinin ve 1985 Öğretmen ve Yönetici Anketinin, 1987 Öğrenci Anketinin (okul, cinsiyet ve öğretim kademesine göre) 1987 ders öğretmeni, rehber öğretmen ve yönetici mülâkatının değerlendirilmesinden oluşmuştur. Verilerin çözümlenmesinde ki Kare yöntemi kullanılmıştır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

2. BULGULAR

Bu Bölümde, uygulanan anketlerin sırasına göre bu anket verilerinin çözümlenmesi yapılacaktır.

2.1. 1985 Öğrenci Anketi

Tablo 1

ÖĞRENCİLERİN CİNSİYETİ

	S	%
Kız	90	52.6
Erkek	81	47.36
Toplam	171	100

Tablo 1 ' de görüldüğü gibi öğrencilerin % 53 kız, geri kalanı erkektir.

Tablo 1a

ÖĞRENCİLERİN YAŞI

Yaş Grubu	S	%
11 - 12	7	4
13 - 14	44	27
15 - 16	88	51 - 46
17 - 18	30	17.5
TOPLAM	171	100

Tablo 1a'da görüldüğü gibi öğrencilerin yarıdan fazlası 15 - 16 yaşındadır.

Tablo 1b

ÖĞRENCİLERİN OKULLARA DAĞILIMI

Üsküdar		Avusturya		Cağaloğlu		İstanbul		Alman		Üsküdar Ort.		Toplam	
S	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%
%	40	23	18	10.5	25	14.6	13	7.6	35	20	40	23	171	100

Öğrencilerin okullara göre dağılımı Tablo 1b de verilmiştir. Buna göre öğrenciler. Buna göre öğrencilerin % 18'i Üsküdar, % 10.5'i Avusturya, % 15'i Cağaloğlu, % 8'i İstanbul, % 20'si Alman Lisesinde, % 23'ü ise Üsküdar Ortaokulunda okumaktadır.

Yurt Dışına Aile ile Birlikte Gidilip Gidilmediği, Anne ve Baba Yurt Dışında iken Onlardan Uzak Kalma Süresi, Anne ve Baba Yurt Dışında İken Kimin Yanında Kalındığı, Anne ve Babanın Çalıştıkları Ülkenin Dilini Ne Kadar Bildiği, Yurt Dışında İken Annenin Hangi İşte Çalışığı okul ve öğretim düzeyine göre Tablo 2, 2a, 3, 3a, 4, 4a, 5, 5a, 6, 6a, da görülmektedir.

Öğrencilerin % 22.16'sı yurt dışına ailesiyle birlikte gittiklerini, % 29.34'ü orada doğduğunu belirtmiştir. % 51'lik bir öğrenci grubunun şöyle ya da böyle ailesinden ayrı kaldıktan sonra yurt dışına gitmesi öğrencileri olumsuz yönde etkileyebilecek bir durumdur. Bu olumsuzluk özellikle lise öğrencileri ile ilgilidir. Yine orada doğan % 29.34'lük kesimin de üzerinde ayrıca durmak gerekir. Aynı şekilde, anne ve baba yurt dışında iken onlardan uzak kalma süresinin araştırıldığı soruda öğrencilerin % 50.65'i yurt dışında hep beraber olduklarını belirtmişlerdir. Genelde öğrencilerin % 33'nün 1 yıl ve daha fazla ailesinden uzak kalması, konumuz açısından önemlidir. Üsküdar Ortaokulu ve Lisesi öğrencileri diğer okul öğrencilerine kıyasla daha fazla bir oranda ailelerinden ayrı kalmışlardır.

Anne ve baba yurt dışında iken öğrencilerin % 58.76'sı büyükanne ve büyükbabaları ile kalmışlardır. Yatılı okulda kalanların oranı % 4.12'dir. Değişkenler maxsimum değerini % 77.78 le Cağaloğlu Lisesinde almıştır.

Kalma yeri açısından II. derecede akrabaların % .0 olması ilginçtir. Lise öğrencilerinin kalma yeri açısından % 29.58 bir oranla daha çeşitli mekanlarda kaldıkları ortaya çıkmaktadır.

Öğrencilerin % 36.07 si annenin çalıştığı ülkenin dilini yeterli derecede bildiğini belirtmişlerdir. Anne ve babanın ikisinin de çalıştukları ülkenin dilini bilmeme oranı ise % 0.98 dir. Öğretim kademesi ayırımında önemli bir farklılık görülmemektedir.

Cevapların özellikle % 70 oranında "yeterli" seçeneğinde toplanması çocukların anne ve babalarının dil yeterliliğini "yetecek kadar" düzeyinde gördüklerini ortaya koymaktadır. Alman Lisesi öğrencilerinin % 25.86 nın "baba çok iyi", % 15.52 nin " anne çok iyi " seçeneğini işaretlemeleri dikkat çekicidir.

Yurt dışında iken annenin hangi işte çalışığının araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 46.15'i fabrika işçiliği, % 0.59'u ise tarım ve inşaat işçiliği olarak cevaplamışlardır. Yurt dışında iken anneleri fabrika işçiliği yapan öğrencilerin oranı Üsküdar Lisesinde % 62.50 iken, İstanbul Lisesinde bu oran % 14.29 dur.

TABLO 2

YURT DIŞINA AİLE İLE BİRLİKTE GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Önce Anne Baba		Önce Anne		Önce Baba		Anne Kaldı		Baba Kaldı		Orda Doğdum		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	8	20.51	16	41.03	4	10.26	8	20.51	0	0.00	0	0.00	3	7.69	39	23.35
Avusturya L.	2	12.50	1	6.25	0	0.00	3	18.75	1	6.25	0	0.00	9	56.25	16	9.58
Alman L.	6	17.65	7	20.59	6	17.65	5	14.71	0	0.00	0	0.00	10	29.41	34	20.36
Cağaloğlu L.	6	24.00	5	20.00	3	12.00	4	16.00	0	0.00	0	0.00	7	28.00	25	14.97
İstanbul L.	3	23.08	2	15.38	0	0.00	2	15.38	0	0.00	0	0.00	6	46.15	13	7.78
Üsküdar A.O.	12	30.00	7	17.50	6	15.00	1	2.50	0	0.00	0	0.00	14	35.00	40	23.95
TOPLAM	37	22.16	38	22.75	19	11.38	23	13.77	1	0.60	0	0.00	49	29.34	167	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
42.48	30	-	25	6

TABLO 2 a

YURT DIŞINA AİLE İLE BİRLİKTE GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ ÖĞRETİM DÜZEYİ KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Önce Anne Baba		Önce Anne		Önce Baba		Anne Kaldı		Baba Kaldı		Orda Doğdum		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	12	30.00	7	17.50	6	15.00	1	2.50	0	0.00	0	0.00	14	35.00	40	23.95
Lise	25	19.68	31	24.41	13	10.24	22	17.32	1	0.79	0	0.00	35	27.56	127	76.05
TOPLAM	37	22.16	38	22.75	19	11.38	23	13.77	1	0.60	0	0.00	49	29.34	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.45	6	-	5	2

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 3

ANNE VE BABA YURT DIŞINDA İKEN ONLARDAN UZAK KALMA SÜRESİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hep Beraber		1 Yıldan Az		1 - 2 Yıl		3 - 4 Yıl		5 Yıl ve Daha Fazla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	14	38.89	5	13.89	7	19.44	7	19.44	3	8.33	36	23.38
Avusturya L.	9	56.25	2	12.50	2	12.50	1	6.25	2	12.50	16	10.39
Alman L.	17	56.67	4	13.33	5	16.67	1	3.33	3	10.00	30	19.48
Cağaloğlu L.	14	66.67	1	4.76	2	9.52	4	19.05	0	0.00	21	13.64
İstanbul L.	5	41.67	3	25.00	2	16.67	2	16.67	0	0.00	12	7.79
Üsküdar A.O.	19	48.72	2	5.13	9	23.08	3	7.69	6	15.38	39	25.32
TOPLAM	78	50.65	17	11.04	27	17.53	19	11.69	14	9.09	154	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.66	20	-	18	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 3a

ANNE VE BABA YURT DIŞINDA İKEN ONLARDAN UZAK KALMA SÜRESİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hep Beraber		1 Yıldan Az		1 - 2 Yıl		3 - 4 Yıl		5 Yıl ve Daha Fazla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	19	48.72	2	5.13	9	23.08	3	7.69	6	15.39	39	25.32
Lise	59	51.30	15	13.04	18	15.65	15	13.04	8	6.96	115	74.67
TOPLAM	78	50.65	17	11.04	27	17.53	18	11.67	14	9.09	154	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.60	1	-	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 4

ANNE VE BABA YURT DIŞINDA İKEN KİMİN YANINDA KALINDIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Büyükanne Büyükbaba		Amca, Teyze, Dayı, Hala		Diğer Akrabalar		Yatılı Okul		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	15	71.43	1	4.76	0	0.00	0	0.00	5	23.81	21	21.65
Avusturya L.	3	23.08	1	7.69	0	0.00	1	7.69	8	61.54	13	13.40
Alman L.	11	64.71	1	5.88	0	0.00	0	0.00	5	29.41	17	17.53
Cağaloğlu L.	7	77.78	1	11.11	0	0.00	1	11.11	0	0.00	9	9.28
İstanbul L.	4	36.36	3	27.27	0	0.00	1	9.09	3	27.27	11	11.34
Üsküdar A.O.	17	65.38	3	11.54	0	0.00	1	3.85	5	19.23	26	26.80
TOPLAM	57	58.76	10	10.31	0	0.00	4	4.12	26	26.80	97	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
21.96	20	-	22	6

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 4a

ANNE VE BABA YURT DIŞINDA İKEN KİMİN YANINDA KALINDIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Büyükanne Büyükbaba		Amca, Teyze, Dayı, Hala		Diğer Akrabalar		Yatılı Okul		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	17	65.38	3	11.54	0	0.00	1	3.85	5	19.23	26	26.80
Lise	40	56.34	7	9.86	0	0.00	3	4.22	21	29.58	71	73.20
TOPLAM	57	58.76	10	10.31	0	0.00	4	4.12	26	26.80	97	100.00
KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0								
1.80	4	-	5	2								

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 5

ANNE VE BABANIN ÇALIŞTIKLARI ÜLKENİN DİLİNİ NE KADAR BİLDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Baba, Çok İyi		Anne, Çok İyi		Baba, Yeterli		Anne, Yeterli		İkisi de Çok Az		İkisi de Biliyor		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	11	14.86	8	10.81	25	33.78	26	35.13	4	5.40	0	0.00	74	24.26
Avusturya L.	5	15.62	3	9.37	11	34.37	12	37.50	1	3.12	0	0.00	32	10.49
Alman L.	15	25.86	9	15.52	14	24.14	19	32.76	1	1.72	0	0.00	58	19.02
Cağaloğlu L.	5	10.00	5	10.00	20	40.00	17	34.00	2	4.00	1	2.00	50	16.39
İstanbul L.	0	0.00	1	4.17	11	45.83	10	41.67	2	8.33	0	0.00	24	7.87
Üsküdar A.O.	8	11.94	5	7.46	24	35.82	26	38.81	2	2.98	2	2.98	67	21.97
TOPLAM	44	14.43	31	10.16	105	34.43	110	36.07	12	3.93	3	0.98	305	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
24.17	25	-	15	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 5a

ANNE VE BABANIN ÇALIŞTIKLARI ÜLKENİN DİLİNİ NE KADAR BİLDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Baba, Çok İyi		Anne, Çok İyi		Baba, Yeterli		Anne, Yeterli		İkisi de Çok Az		İkisi de Bilmiyor		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	8	11.94	5	7.46	24	35.82	26	38.81	2	2.98	2	2.98	67	21.97
Lise	36	15.13	26	10.92	81	34.03	84	35.29	10	4.20	1	0.42	238	78.03
TOPLAM	44	14.43	31	10.16	105	34.43	110	36.07	12	3.93	3	0.98	305	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.90	5	-	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 6

YURT DIŞINDA İKEN ANNENİN HANGİ İŞTE ÇALIŞTIĞI OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hizmet İşleri		Fabrika İşçiliği		Tarim ve İnsaat		Kendi İşinde		Başka		Belirtiniz		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	3	7.50	25	62.50	0	0.00	1	2.50	3	7.50	8	20.00	40	23.67
Avusturya L.	0	0.00	7	38.89	0	0.00	0	0.00	4	22.22	7	38.89	18	10.65
Alman L.	1	2.94	11	32.35	0	0.00	3	8.82	6	17.65	13	38.23	34	20.12
Cağaloğlu L.	4	16.00	12	48.00	0	0.00	1	4.00	4	16.00	4	16.00	25	14.79
İstanbul L.	4	28.57	2	14.29	1	7.14	0	0.00	7	50.00	0	0.00	14	8.28
Üsküdar A.O.	5	13.16	21	55.26	0	0.00	1	2.63	8	21.05	3	7.89	38	22.48
TOPLAM	17	10.06	78	46.15	1	0.59	6	3.55	32	18.93	35	20.71	169	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
56.94	25	p < .01	24	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 6a

YURT DIŞINDA İKEN ANNENİN HANGİ İŞTE ÇALIŞTIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hizmet İşleri		Fabrika İşciliği		Tarım ve İnşaat		Kendi İşinde		Başka		Belirtiniz		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	5	13.16	21	55.26	0	0.00	1	2.63	8	21.05	3	7.89	38	22.48
Lise	12	9.16	57	43.51	1	0.76	5	3.82	24	18.32	32	24.43	131	77.51
TOPLAM	17	10.06	78	46.15	1	0.59	6	3.55	32	18.93	35	20.71	169	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.76	5	-	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışında İken Babanın Hangi İşte Çalıştığı, Ailenin Yaşanılan Ülkeye Uyum Sağlayıp Sağlamadığı, Ailenin Daha Çok Hangi Ailelere Misafirliğe Gittiği, Ailenin Oturduğu Semtteki Türk Komşuların Miktarı okul ve öğretim düzeyine göre Tablo 7, 7a, 8, 8a, 9, 9a, 10, 10a da görülmektedir.

Yurt dışında iken babanın hangi işte çalıştığının araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 56.79'u fabrika işçiliği, % 1,23'ü maden işçiliği olarak cevaplamışlardır. Yurt dışında iken babaları fabrika işçiliğinde çalışan öğrencilerin oranı Üsküdar Lisesinde % 75.00 iken, İstanbul Lisesinde % 6.67 dir.

Ailenin yaşadığı ülkeye uyum sağlayıp sağlamadığının araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 72.62'si "evet", % 4.17'si ise "hayır" şeklinde cevaplamıştır. "Evet" değişkeni İstanbul Lisesinde % 100.00 maximum değerini, Üsküdar Ortaokulunda % 61.54 minimum değerini almıştır. Öğretim kademesi açısından ortaokul öğrencilerinin ailelerinin "uyum"ları konusunda lise öğrencileri kadar olumlu olmadıkları görülmektedir. Ortaokul öğrencileri % 61.54 oranla lise öğrencilerine göre ailelerinin daha az "uyumlu" olduğunu belirtmişlerdir. Genel olarak bakıldığında, öğrenciler ailelerinin "uyumlu" olduğu görüşündeler.

Ailenin daha çok hangi ailelere misafirliğe gittiğinin araştırıldığı soruya öğrencilerin çoğunluğu, yani % 83.89'u "Türk ailelere" şeklinde cevaplamışlardır. Başka ülkelerden gelenlere misafirliğe gitme oranı ise % 3.33 tür.

Alman lisesi öğrencilerinin % 27, Üsküdar Lisesi öğrencilerinin % 0,00 bir oranla "o ülke yurttaşlarına" cevapları dikkat çekicidir. Öğretim kademesinde önemli bir farklılık görülmemektedir. Genel olarak bakıldığında, aile bazında Türk aileleri kendi içlerine kapalı bir yapı üretmektedir.

Ailenin oturduğu semtteki Türk komşuların miktarı öğrencilerin % 52.66 sı tarafından "çok az" olarak belirtilmiştir. Ailenin oturduğu semtteki Türk komşuların miktarının araştırıldığı soruya öğrencilerin % 52.66'sı "çok az", % 9.47'si ise "hiç yok" şeklinde cevaplamıştır. Burada Alman Lisesi öğrencilerinin % 18. 42 ile "hiç yok" cevabını vermeleri dikkat çekicidir.

Bu cevaplardan bu çocukların ailelerinin genellikle belirli bölgelerde toplu olarak değilde dağınık yaşadıkları ortaya çıkmaktadır. Öğretim kademesi ayırımında önemli bir farklılık görülmemektedir.

TABLO 7

YURT DIŞINDA İKEN BABANIN HANGİ İŞTE ÇALIŞTIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hizmet İşleri		Fabrika İşçiliği		Maden İşçiliği		Kendi İşinde		Tarım ve İnşaat		Başka		Çalışmıyor-du		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	2	5.00	30	75.00	0	0.00	2	5.00	1	2.50	4	10.00	1	2.50	40	24.69
Avusturya L.	1	6.67	3	20.00	0	0.00	3	20.00	1	6.67	6	40.00	1	6.67	15	9.26
Alman L.	0	0.00	14	51.85	0	0.00	2	7.41	1	3.70	9	33.33	1	3.70	27	16.67
Cağaloğlu L.	0	0.00	17	65.38	1	3.85	4	15.38	0	0.00	4	15.38	0	0.00	26	16.05
İstanbul L.	3	20.00	1	6.67	0	0.00	7	46.67	0	0.00	4	26.67	0	0.00	15	9.26
Üsküdar A.O.	2	5.13	27	69.23	1	2.56	2	5.13	2	5.13	5	12.82	0	0.00	39	24.07
TOPLAM	8	4.94	92	56.79	2	1.23	20	12.35	5	3.09	32	19.75	3	1.85	162	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
61.57	30	p < .01	34	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ TAT NEVİ

TABLO 7a

YURT DIŞINDA İKEN BABANIN HANGİ İŞTE ÇALIŞTIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hizmet İşleri		Fabrika İşçiliği		Maden İşçiliği		Kendi İşinde		Tarım ve İnşaat		Başka		Çalışmıyordu		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Ortaokul	2	5.13	27	69.23	1	2.56	2	5.13	2	5.13	5	12.82	0	0.00	39	24.07
Lise	6	4.88	65	52.84	1	0.81	18	14.63	3	2.44	27	21.95	3	2.44	123	75.93
TOPLAM	8	4.94	92	56.79	2	1.23	20	12.35	5	3.09	32	19.75	3	1.85	132	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.20	6	-	8	0

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 8

AİLENİN, YAŞANILAN ÜLKEYE UYUM SAĞLAYIP SAĞLAMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Azçok		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	27	67.50	10	25.00	3	7.50	40	23.81
Avusturya L.	15	88.23	1	5.88	1	5.88	17	10.12
Alman L.	22	68.75	9	28.12	1	3.12	32	19.05
Cağaloğlu L.	22	78.57	5	17.86	1	3.57	28	16.67
İstanbul L.	12	100.00	0	0.00	0	0.00	12	7.14
Üsküdar A.O.	24	61.54	14	35.90	1	2.56	39	23.21
TOPLAM	122	72.62	39	23.21	7	4.17	168	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
13.27	10		8	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 8a

AİLENİN, YAŞANILAN ÜLKEYE UYUM SAĞLAYIP SAĞLAMADIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Azçok		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	24	61.54	14	35.90	1	2.56	39	23.21
Lise	98	75.97	25	19.38	6	4.65	129	76.79
TOPLAM	122	72.62	39	23.21	7	4.17	168	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.69	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 9

AİLENİN DAHA ÇOK HANGİ AİLELERE MİSAFİRLİĞE GİTTİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türk Ailelere		O Ülke Yurtdaşlarına		Başka Ülke-lerden G.		Hiçbirine		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	40	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	40	22.22
Avusturya L.	13	81.25	2	12.50	1	6.25	0	0.00	16	8.89
Alman L.	29	65.12	12	27.91	3	6.98	0	0.00	43	23.89
Cağaloğlu L.	24	82.76	3	10.34	2	6.90	0	0.00	29	16.11
İstanbul L.	11	84.61	2	15.38	0	0.00	0	0.00	13	7.22
Üsküdar A.O.	35	89.74	4	10.26	0	0.00	0	0.00	39	21.67
TOPLAM	151	83.89	23	12.78	6	3.33	0	0.00	180	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
22.73	15		17	6

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 9a

AİLENİN DAHA ÇOK HANGİ AİLELERE MİSAFİRLİĞE GİTTİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türk Ailelere		O Ülke Yurtdaşlarına		Başka Ülke-lerden G.		Hiçbirine		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	35	89.74	4	10.26	0	0.00	0	0.00	39	21.67
Lise	116	82.27	19	13.47	6	4.25	0	0.00	141	78.33
TOPLAM	151	83.89	23	12.78	6	3.33	0	0.00	180	100.00
KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0						
2.11	3	-	4	2						

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 10

AİLENİN OTURDUĞU SEMTTEKİ TÜRK KOMŞULARIN MİKTARI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hiç Yok		Çok Az		Kalabalık		Çoğunluk		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	2	5.00	20	50.00	13	32.50	5	12.50	40	23.67
Avusturya L.	1	6.25	10	62.50	4	25.00	1	6.25	16	9.47
Alman L.	7	18.42	20	52.63	9	23.68	2	5.26	38	22.48
Cağaloğlu L.	2	8.00	12	48.00	6	24.00	5	20.00	25	14.79
İstanbul L.	0	0.00	8	61.54	5	38.46	0	0.00	13	7.69
Üsküdar A.O.	4	10.81	19	51.35	8	21.62	6	16.22	37	21.89
TOPLAM	16	9.47	89	52.66	45	26.63	19	11.24	169	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
13.61	15	-	9	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 10a

AİLENİN OTURDUĞU SEMTTEKİ TÜRK KOMŞULARIN MİKTARI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hiç Yok		Çok Az		Kalabalık		Çoğunluk		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	4	10.81	19	51.35	8	21.62	6	16.22	37	21.89
Lise	12	9.09	70	53.03	37	28.03	13	9.85	132	78.11
TOPLAM	16	9.47	89	52.66	45	26.63	19	11.24	169	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.59	3	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışında Kaç Yıl Kalındığı, Yurt Dışında İken Kaç Kez Türkiye'ye Gelindiği, Yurt Dışında İken Türkiye'ye Dönme İsteğinin Duyulup Duyulmadığı okul ve öğretim düzeyine göre Tablo11, 11a, 12, 12a, 13, 13a da görülmektedir.

Öğrencilerin % 51.51 i yurt dışında 12 yıl ve daha fazla kalmıştır. 1 yıl kalan öğrencilerin oranı % 1.82'dir. Değişkenler maximum değerini Cağaloğlu Lisesinde almıştır (% 64.00). Yurt dışında 8-11 yıl kalan öğrencilerin oranının ortaokulda % 12.82 iken lisede bu oranın % 30.95 olduğu görülmektedir. Genel olarak bakıldığında, öğrencilerin % 87'si yurt dışında 5 yıl ve daha fazla kalmıştır. Bu süre bir toplumla bütünleşme açısından yeterli bir zamandır.

Yurt dışında iken Türkiye'ye 7 kez ve daha fazla gelen öğrencilerin oranı % 55.15'dir. Bu seçenekte Alman Lisesinin % 76.47, Üsküdar Orta ve Lisesinin % 43 düzeyinde kalması dikkate değer bir sonuçtur. Öğretim kademesi açısından lise öğrencilerinin daha sık geldikleri ortaya çıkmaktadır. Genel olarak bakıldığında öğrencilerinin Türkiye ile bağıntılarının bütün yıllar boyunca sürdüğü görülmektedir.

Öğrencilerin % 39.48'i yurt dışında iken Türkiye'ye dönme isteği duyduklarını belirtmişlerdir. Dönme isteği duymayanların oranı ise % 10.73 tür. Öğretim kademesi ayırımında önemli bir farklılık görülmektedir. Genel olarak bakıldığında öğrencilerin % 89'u zaman zaman da olsa Türkiye'ye dönme isteği duymuşlardır. Bu oran çocukların Türk toplumuna entegrasyonlarında olumlu bir olgudur.

TABLO 11

YURT DIŞINDA KAÇ YIL KALINDIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 Yıl		2 Yıl		3-4 Yıl		5-7 Yıl		8-11 Yıl		12 yıl ve Fazla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	0	0.00	3	7.50	3	7.50	12	30.00	22	55.00	40	24.24
Avusturya L.	0	0.00	1	5.88	1	5.88	1	5.88	5	29.41	9	52.94	17	10.30
Alman L.	0	0.00	0	0.00	1	3.23	2	6.45	15	48.39	13	41.93	31	18.79
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	6	24.00	1	4.00	2	8.00	16	64.00	25	15.15
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	3	23.08	5	38.46	5	38.46	13	7.88
Üsküdar A.O.	3	7.69	3	7.69	2	5.13	6	15.38	5	12.82	20	51.28	39	23.64
TOPLAM	3	1.82	4	2.42	13	7.88	16	9.70	44	26.67	85	51.51	165	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
47.84	25	p <.01	23	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 11a

YURT DIŞINDA KAÇ YIL KALINDIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 Yıl		2 Yıl		3-4 Yıl		5-7 Yıl		8-11 Yıl		12 yıl ve Fazla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	3	7.69	3	7.69	2	5.13	6	15.38	5	12.82	20	51.28	39	23.64
Lise	0	0.00	1	0.79	11	8.73	10	7.94	39	30.85	65	51.58	126	76.36
TOPLAM	3	1.82	4	2.42	13	7.89	16	9.70	44	26.67	85	51.51	165	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
21.40	5	p < .01	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 12

YURT DIŞINDA İKEN KAÇ KEZ TÜRKİYE'YE GELİNDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1-2 Kez		3 - 4 Kez		5-6 Kez		7 Kez ve Daha Fazla		Hiç		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	4	10.00	13	32.50	6	15.00	17	42.50	0	0.00	40	24.24
Avusturya L.	0	0.00	2	11.76	4	23.53	11	64.71	0	0.00	17	10.30
Alman L.	1	2.94	1	2.94	6	17.65	26	76.47	0	0.00	34	20.61
Cağaloğlu L.	3	12.50	5	20.83	2	8.33	13	54.17	1	4.17	24	14.54
İstanbul L.	0	0.00	2	16.67	3	25.00	7	58.33	0	0.00	12	7.27
Üsküdar A.O.	0	0.00	6	15.79	15	39.47	17	44.74	0	0.00	38	23.03
TOPLAM	8	4.85	29	17.58	36	21.82	91	55.15	1	0.61	165	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
37.87	20	p < .05	18	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 12a

YURT DIŞINDA İKEN KAÇ KEZ TÜRKİYE'YE GELİNDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1-2 Kez		3 - 4 Kez		5-6 Kez		7 Kez ve Daha Fazla		Hiç		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	0	0.00	6	15.79	15	39.47	17	44.74	0	0.00	38	23.03
Lise	8	6.30	23	18.11	21	16.53	74	58.27	1	0.78	127	76.87
TOPLAM	8	4.85	29	17.58	36	21.82	81	55.15	1	0.61	165	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
10.81	4	P < .05	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 13

YURT DIŞINDA İKEN TÜRKİYE'YE DÖNME İSTEĞİNİN DUYULUP DUYULMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet, Baskı Vardı		Evet, Sevdiklerim		Evet, Vatanım		Evet, Nedensiz		Evet, Hepsi		Evet, Başka		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	1	2.22	13	28.89	16	35.56	7	15.56	3	6.67	0	0.00	5	11.11	45	19.31
Avusturya L.	0	0.00	5	20.00	9	36.00	3	12.00	1	4.00	1	4.00	6	24.00	25	10.73
Alman L.	0	0.00	15	34.09	20	45.45	5	11.36	1	2.27	0	0.00	3	6.82	44	18.88
Cağaloğlu L.	1	3.12	8	25.00	16	50.00	0	0.00	0	0.00	3	9.37	4	12.50	32	13.73
İstanbul L.	4	17.39	4	17.39	10	43.48	1	4.35	1	4.35	3	13.04	0	0.00	23	9.87
Üsküdar A.O.	10	15.62	15	23.44	21	32.81	6	9.37	2	3.12	3	4.69	7	10.94	64	27.47
TOPLAM	16	6.87	60	25.75	92	39.48	22	9.44	8	3.43	10	4.29	25	10.73	233	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
48.17	30	p <.05	24	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 13a

YURT DIŞINDA İKEN TÜRKİYE'YE DÖNME İSTEĞİNİN DUYULUP DUYULMADIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet, Baskı Vardı		Evet, Sevdiklerim		Evet, Vatanım		Evet, Nedensiz		Evet, Hepsi		Evet, Başka		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	10	15.62	15	23.44	21	72.81	6	9.37	2	3.12	3	4.68	7	10.94	64	27.47
Lise	6	7.55	45	26.63	74	42.01	16	8.47	6	3.55	7	4.14	18	10.65	169	72.53
TOPLAM	16	6.87	60	25.75	92	39.48	22	9.44	8	3.43	10	4.29	25	10.73	233	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
11.09	6	-	2	0

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışında İken Türkiye'nin Yeterince İlgilenip İlgilenmediği, Yurt Dışındaki Devlet Görevlilerinin İlgilenip İlgilenmediği, Türklere Yapılan Olumsuz Davranışlara Karşı Tutumlar, Yurt Dışındayken Türk Olduğunu Saklayıp Saklamadığı okul ve öğretim düzeyine göre Tablo 14, 14a, 15, 15a, 16, 16a, 17, 17a da görülmektedir.

Yurt dışında iken Türkiye'nin yeterince ilgilenip ilgilenmediği sorusunu öğrencilerin % 64.74'ü "hayır" şeklinde cevaplamışlardır. "Evet" diyenlerin oranı ise % 35.26 dır. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada soruyu ortaokul öğrencilerinin % 20.51'inin "evet" şeklinde cevaplamalarına karşılık, lise öğrencilerinin % 40.17'sinin "evet" şeklinde cevapladığı görülmektedir. Genel olarak düşünüldüğünde bu cevaplardan öğrencilerin Türkiye'den ilgi ve yakınlık bekledikleri çıkarılabilir.

Yurt dışındaki devlet görevlilerinin ilgilenip ilgilenmediği şeklindeki soruyu öğrencilerin % 49.37'si "bilmiyorum", % 32.28'i "ilgili", % 18.35'i ise "ilgisiz" şeklinde cevaplamışlardır. Bu tabloda Üsküdar Lisesi ve Alman Lisesi öğrencilerinin cevapları dikkat çekicidir. % 49.37 "bilmiyorum" cevabı ayrıca üzerinde düşünülmelidir. Öğretim kademesi yapılan karşılaştırmada ortaokul öğrencilerinin % 16.67'si soruyu "iyi" olarak cevaplarken, lise öğrencilerinde bu oranın % 36.88 olduğunu görmekteyiz. "İlgisiz" diyenlerin oranı ise ortaokulda % 33.33, liselerde ise % 13.93 tür.

Türklere yapılan olumsuz davranışları öğrencilerin % 58.38'i "bazen haklı" bulmuşlardır. "Haklı bulma" oranı ise % 11.80'dir. Soruyu "bazen haklı" şeklinde cevaplayan öğrencilerin oranı Avusturya Lisesinde % 79.59 iken bu oran İstanbul Lisesinde % 45.45 tir. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve lise öğrencilerinin karşılaştırılmasında önemli bir farklılık görülmemektedir. Genel olarak söylendiğinde öğrencilerin yoğun bir yabancı düşmanlığı yapıldığını düşünmediklerini çıkarsak bile yine % 11.80 lik " yabancılar bu davranışlarında haklı" oranı dikkat çekicidir.

Öğrencilerin % 38.62'si yurt dışında iken Türk olduklarını saklamadıklarını belirtmişlerdir. Bazen saklayanların oranı ise % 13.07 dir. Yurt dışında iken Türk olduğunu saklamayanların oranı Üsküdar Lisesinde % 91.43 iken Avusturya Lisesinde % 68:75 tir. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve lise öğrencileri arasında önemli bir fark görülmemektedir.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ
YAYINLANMA UNIVERSITESI

TABLO 14

YURT DIŞINDA İKEN TÜRKİYE'NİN YETERİNCE İLGİLENİP İLGİLENMEDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	16	43.24	21	56.76	37	23.72
Avusturya L.	6	37.50	10	62.50	16	10.26
Alman L.	11	32.35	23	67.65	34	21.79
Cağaloğlu L.	8	42.10	11	57.89	19	12.18
İstanbul L.	6	54.54	5	45.45	11	7.05
Üsküdar A.O.	8	20.51	31	79.49	39	25.00
TOPLAM	55	35.26	101	64.74	156	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.09	5	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 14a

YURT DIŞINDA İKEN TÜRKİYE'NİN YETERİNCE İLGİLENİP İLGİLENMEDİĞİ ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	8	20.51	31	79.49	39	25.00
Lise	47	40.17	70	59.83	117	75.00
TOPLAM	55	35.26	101	64.74	156	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.95	1	P <.05	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 15

YURT DIŞINDAKİ DEVLET GÖREVLİLERİNİN İLGİLENİP İLGİLENMEDİĞİ OKUL KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	İlgili		İlgisiz		Bilmiyorum		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	16	42.10	1	2.63	21	55.26	38	24.05
Avusturya L.	3	18.75	4	25.00	9	56.25	16	10.13
Alman L.	12	38.71	0	0.00	19	61.29	31	19.62
Cağaloğlu L.	8	33.33	5	20.83	11	45.83	24	15.19
İstanbul L.	6	46.15	7	53.85	0	0.00	13	8.23
Üsküdar A.O.	6	16.67	12	33.33	18	50.00	36	22.78
TOPLAM	51	32.28	29	18.35	78	49.37	158	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
38.33	10	p<.01	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 15a

YURT DIŞINDAKİ DEVLET GÖREVLİLERİNİN İLGİLENİP İLGİLENMEDİĞİ ÖĞRETİM DÜZEYİ KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	İlgili		İlgisiz		Bilmiyorum		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	6	16.67	12	33.33	18	50.00	36	22.78
Lise	45	36.88	17	13.93	60	49.18	122	77.21
TOPLAM	51	32.28	29	18.35	78	49.37	158	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.22	2	P<.01	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 16

TÜRKLERE YAPILAN OLUMSUZ DAVRANIŞLARA KARŞI TUTUMLAR

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Haksız		Bazen Haklı		Haklı		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	9	21.95	25	60.98	6	14.63	1	2.44	41	25.47
Avusturya L.	0	0.00	12	70.59	3	17.65	2	11.76	17	10.56
Alman L.	8	26.67	18	60.00	2	6.67	2	6.67	30	18.63
Cağaloğlu L.	8	33.33	11	45.83	3	12.50	2	8.33	24	14.91
İstanbul L.	5	45.45	5	45.45	1	9.09	0	0.00	11	6.83
Üsküdar A.O.	10	26.32	23	60.53	4	10.53	1	2.63	38	23.60
TOPLAM	40	24.84	94	58.38	19	11.80	8	4.97	161	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
13.86	15	-	12	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 16a

TÜRKLERE YAPILAN OLUMSUZ DAVRANIŞLARA KARŞI TUTUMLAR

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Haksız		Bazen Haklı		Haklı		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	10	26.32	23	60.53	4	10.53	1	2.63	38	23.60
Lise	30	24.39	71	57.72	15	12.19	7	5.69	123	76.40
TOPLAM	40	24.84	94	58.38	19	11.80	8	4.97	161	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.70	3	-	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 17

YURT DIŞINDAYKEN TÜRK OLDUĞUNU SAKLAYIP SAKLAMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Bazen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	3	8.57	32	91.43	35	22.88
Avusturya L.	0	0.00	5	31.25	11	68.75	16	10.46
Alman L.	1	3.33	3	10.00	26	86.67	30	19.61
Cağaloğlu L.	1	5.00	1	5.00	18	90.00	20	13.07
İstanbul L.	0	0.00	2	15.38	11	84.61	13	8.50
Üsküdar A.O.	0	0.00	6	15.38	33	84.61	39	25.49
TOPLAM	2	1.31	20	13.07	131	85.62	153	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
11.11	10	-	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışındaki Türklerin Davranışlarını Onaylayıp Onaylamadığı, Yurt Dışında İken Kendini Nasıl Hissettiği okul ve öğretim düzeyine göre Tablo 18, 18a, 19, 19a da görülmektedir.

Öğrencilerin % 61.35'i yurt dışındaki Türklerin davranışlarını "bazen" onaylamadıklarını belirtmişlerdir. Onaylayanların oranı ise % 14.72'dir. Soruyu "Hayır" şeklinde cevaplayan öğrencilerin oranı Üsküdar Lisesinde % 17.14 iken, bu oran İstanbul Lisesinde % 45.15 tir. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Yurt dışında iken kendini nasıl hissettiğini sorusunu öğrencilerin % 67.24'ü "şanslı" şeklinde cevaplamışlardır. Soruyu bu şekilde cevaplandıran öğrencilerin oranı Alman Lisesinde % 85.71 iken, Cağaloğlu Lisesinde bu oran % 40.00 tır. Öğretim kademesi açısından ortaokul ve liseler karşılaşturıldığındada önemli bir fark olmadığı görülür. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Bu cevaplar bizi, çocukların kendilerini Türk kamuoyunun "kayıp kuşak", "zavallı çocuklar" görüşünün tersine, şanslı olarak gördükleri düşüncesine götürmektedir.

TABLO 17a

YURT DIŞINDAYKEN TÜRK OLDUĞUNU SAKLAYIP SAKLAMADIĞI ÖĞRETİM DÜZEYİ KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Bazen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	0	0.00	6	15.38	33	84.61	39	25.49
Lise	2	1.75	14	12.28	98	85.96	114	74.51
TOPLAM	2	1.31	20	13.07	131	85.62	153	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.90	2	-	2	0

TABLO 18

YURT DIŞINDAKİ TÜRKLERİN DAVRANIŞLARINI ONAYLAYIP ONAYLAMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Bazen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsktidar L.	8	22.86	21	60.00	6	17.14	35	21.47
Avusturya L.	2	11.76	11	64.71	4	23.53	17	10.43
Alman L.	4	11.76	22	64.71	8	23.53	34	20.86
Cağaloğlu L.	4	15.38	17	65.38	5	19.23	26	15.95
İstanbul L.	0	0.00	7	53.85	6	46.15	13	7.97
Üsktidar A.O.	6	15.79	22	57.89	10	26.32	38	23.31
TOPLAM	24	14.72	100	61.35	39	23.93	163	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.88	10	-	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 18a

YURT DIŞINDAKİ TÜRKLERİN DAVRANIŞLARINI ONAYLAYIP ONAYLAMADIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Bazen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	6	15.79	22	57.89	10	26.32	38	23.31
Lise	18	14.40	78	62.40	29	23.20	125	76.69
TOPLAM	24	14.72	100	51.35	39	23.93	163	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.25	2	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 19

YURT DIŞINDA İKEN KENDİNİ NASIL HİSSETTİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Şanslı		Şanssız		Yalnız		Endişeli		İsyankâr		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	33	84.61	1	2.56	1	2.56	0	0.00	1	2.56	3	7.69	39	22.41
Avusturya L.	12	54.54	1	4.54	1	4.54	1	4.54	0	0.00	7	31.82	22	12.64
Alman L.	24	85.71	1	3.57	2	7.14	1	3.57	0	0.00	0	0.00	28	16.09
Cağaloğlu L.	10	40.00	2	8.00	2	8.00	1	4.00	3	12.00	7	28.00	25	14.37
İstanbul L.	7	63.64	0	0.00	0	0.00	1	9.09	0	0.00	3	27.27	11	6.32
Üsküdar A.O.	31	63.26	3	6.12	5	10.20	3	6.12	2	4.08	5	10.20	49	28.16
TOPLAM	117	67.24	8	4.60	11	6.32	7	4.02	6	3.45	25	14.37	174	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
36.76	25	-	26	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 19a

YURT DIŞINDA İKEN KENDİNİ NASIL HİSSETTİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Şanslı		Şanssız		Yalnız		Endişeli		İsyankâr		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	31	63.26	3	6.12	5	10.20	3	6.12	2	4.08	5	10.20	49	28.16
Lise	86	68.80	5	4.10	6	4.80	4	3.20	4	3.20	20	16.00	125	71.84
TOPLAM	117	67.24	8	4.60	11	6.32	7	4.02	6	3.45	35	14.37	174	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.78	5	-	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışındaki Arkadaşların Çoğunluğunun Hangi Gruptan Olduğu, Yurt Dışında İken Eğlence Yerlerine Gidilip Gidilmediği, Eğlence Yerlerine Genellikle Kiminle Gidildiği, Geldiği Ülke Gençlerinin Davranış Biçimleri, Geldiği Ülkedeki Türk Gençlerinin Davranış Biçimleri, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 20, 20a, 21, 21a, 22, 22a, 23, 23a, 24, 24a da görülmektedir.

Yurt dışındaki arkadaşlarının çoğunluğunun hangi gruptan olduğunun araştırıldığı soruda, öğrencilerin % 51.87'si arkadaşlarının hepsinin o ülkeli olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran "çoğunluğu Türk" % 24.37 oranı ile karşılaştırılınca bu öğrencilerin geldikleri topluma daha yakın olduğu düşünülebilir. Değişkenler maximum değerini Alman Lisesi'nde almıştır: % 80.00. Öğretim düzeyi ayırımında ortaokul öğrencilerinin % 41.46'sı arkadaşlarının hepsinin o ülkeli olduğunu belirtirken, lise öğrencilerinde bu oran % 55.46 dır. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Yurt dışında iken eğlence yerlerine gidilip gidilmediğinin araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 61.11'i "ara sıra" şeklinde cevaplamışlardır. "Gitmezdim" şeklinde cevaplandıranların oranı ise % 16.67 dir. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul öğrencileri ile lise öğrencileri arasında şu farklılık görülmektedir: Eğlence yerine sık sık gitme oranı ortaokulda % 39.02, liselerde de % 16.53, arasıra gitme oranı ise ortaokulda % 48.78 liselerde ise % 65.29 dur.

Eğlence yerlerine genellikle kiminle gidildiğinin araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 37.71'i "aileden biriyle" şeklinde cevaplamışlardır. Türk arkadaşlarla gitme oranı ise % 26.86'dır. Değişkenler maximum değerini Avusturya Lisesinde almıştır: % 66.67. Öğretim kademesi açısından karşılaştırma yaptığımızda ortaokul öğrencileri eğlencede % 45.16 bir oranla Türk arkadaşlarını, lise öğrencileri ise % 36.18 le geldikleri ülkenin vatandaşlarını tercih etmektedir.

Öğrencilerin çoğunluğu, % 77.91, geldiği ülke gençlerinin davranışlarının "dostça" olduğunu belirtmişlerdir. Değişkenler maximum değerini Cağaloğlu Lisesinde almıştır: % 88.46. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve liseler karşılaştırıldığında önemli bir fark görülmemektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Öğrencilerin çoğunluğu, % 82.69, geldiği ülkedeki Türk gençlerinin davranış biçimlerinin "dostça" olduğunu belirtmişlerdir. Değişkenler maximum değerini Cağaloğlu Lisesinde almıştır: % 90.48. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve liseler karşılaştırıldığında önemli bir farklılık görülmemektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık tesir anlamlı çıkmamıştır.

Genel olarak bu öğrencilerin yurt dışında iken Türk ve yabancı gençlerle ilgili bir probleminin olmadığı söylenebilir.

TABLO 20

YURT DIŞINDAKİ ARKADAŞLARIN ÇOĞUNLUĞUNUN HANGİ GRUPTAN OLDUĞU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hepsi Türk		Çoğunluğu Türk		Hepsi O Ülkeli		Diğer Ülkeden Gelen		Hepsi Başka Ülkenin		Çoğunluğu Başka Ülke		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	1	2.44	14	34.15	17	41.46	7	17.07	1	2.44	1	2.44	41	25.62
Avusturya L.	0	0.00	0	0.00	12	75.00	3	18.75	0	0.00	1	6.25	16	10.00
Alman L.	0	0.00	2	8.00	20	80.00	2	8.00	1	4.00	0	0.00	25	15.62
Cağaloğlu L.	0	0.00	8	30.77	11	42.31	4	15.38	1	3.85	2	7.69	26	16.25
İstanbul L.	0	0.00	2	18.18	6	54.54	2	18.18	1	9.09	0	0.00	11	6.87
Üsktidar A.O.	1	2.44	13	31.71	17	41.46	6	14.63	1	2.44	3	7.32	41	25.62
TOPLAM	2	1.25	39	24.37	83	51.87	24	15.00	5	3.12	7	4.37	160	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
25.99	25	-	25	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 20a

YURT DIŞINDAKİ ARKADAŞLARIN ÇOĞUNLUĞUNUN HANGİ GRUPTAN OLDUĞU

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hepsi Türk		Çoğunluğu Türk		Hepsi O Ülkeli		Diğer Ülkeden Gelen		Hepsi Başka Ülkenin		Çoğunluğu Başka Ülke		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	1	2.44	13	31.71	17	41.46	6	14.63	1	2.44	3	7.32	41	25.62
Lise	1	0.84	26	21.85	66	55.46	18	15.13	4	3.36	4	3.36	119	74.37
TOPLAM	2	1.25	39	24.37	83	51.87	24	15.00	5	3.12	7	4.37	160	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.17	5	-	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 21

YURT DIŞINDA İKEN EĞLENCE YERLERİNE GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sık Sık		Ara Sıra		Gitmezdim		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	6	15.00	25	62.50	9	22.50	40	24.69
Avusturya L.	6	35.29	8	47.06	3	17.65	17	10.49
Alman L.	5	16.13	23	74.19	3	9.68	31	19.14
Cağaloğlu L.	2	7.69	20	76.92	4	15.38	26	16.05
İstanbul L.	1	14.29	3	42.86	3	42.86	7	4.32
Üsküdar A.O.	16	39.02	20	48.78	5	12.19	41	25.31
TOPLAM	36	22.22	99	61.11	27	16.67	162	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.67	10	p<.05	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 21a

YURT DIŞINDA İKEN EĞLENCE YERLERİNE GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sık Sık		Ara Sıra		Gitmezdim		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	16	39.02	20	48.78	5	12.19	41	25.31
Lise	20	16.53	79	65.29	22	18.18	121	74.69
TOPLAM	36	22.22	99	61.11	27	16.67	162	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.00	2	p<.05	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 22

EĞLENCE YERLERİNE GENELLİKLE KİMİNLE GİDİLDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Aileden Biriyle		Türk Arkadaşlarla		O Ülkeli Arkadaşlarla		Başka Ülkeli Arkadaşlarla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	18	38.30	11	23.40	15	31.91	3	6.38	47	26.86
Avusturya L.	4	26.67	1	6.67	10	66.67	0	0.00	15	8.57
Alman L.	16	33.33	12	25.00	20	41.67	0	0.00	48	27.43
Cağaloğlu L.	12	46.15	8	30.77	6	23.08	0	0.00	26	14.86
İstanbul L.	5	62.50	1	12.50	2	25.00	0	0.00	8	4.57
Üsküdar A.O.	11	35.48	14	45.16	2	6.45	4	12.90	31	17.71
TOPLAM	66	37.71	47	26.86	55	31.43	7	4.00	175	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
34.80	15	p<.01	11	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEV

TABLO 22a

EĞLENCE YERLERİNE GENELLİKLE KİMİNLE GİDİLDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Aileden Biriyle		Türk Arkadaşlarla		O Ülkeli Arkadaşlarla		Başka Ülkeli Arkadaşlarla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	11	35.48	14	45.16	2	6.45	4	12.90	31	17.71
Lise	55	38.19	33	22.92	53	36.81	3	2.08	144	82.29
TOPLAM	66	37.71	47	26.86	55	31.43	7	4.00	175	100.00

KAYKARE	sf	p	fo < 5	fe = 0
19.69	3	p<.01	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 23

GELDİĞİ ÜLKE GENÇLERİNİN DAVRANIŞ BİÇİMLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dostça		Düşmanca		İlgisiz		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	29	76.32	3	7.89	6	15.79	38	22.09
Avusturya L.	15	88.23	0	0.00	2	11.76	17	9.88
Alman L.	29	70.00	5	12.19	7	17.07	41	23.84
Cağaloğlu L.	23	88.46	1	3.85	2	7.69	26	15.12
İstanbul L.	8	72.73	0	0.00	3	27.27	11	6.39
Üsküdar A.O.	30	76.92	3	7.69	6	15.38	39	22.67
TOPLAM	134	77.91	12	6.98	26	15.12	172	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.19	10		8	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 23a

GELDİĞİ ÜLKE GENÇLERİNİN DAVRANIŞ BİÇİMLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dostça		Düşmanca		İlgisiz		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	30	76.92	3	7.69	6	15.38	39	22.67
Lise	104	78.19	9	6.77	20	15.04	133	77.33
TOPLAM	134	77.91	12	6.98	26	15.12	172	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.05	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 24

GELDİĞİ ÜLKEDEKİ TÜRK GENÇLERİNİN DAVRANIŞ BİÇİMLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dostça		Düşmanca		İlgisiz		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsktüdar L.	30	76.92	1	2.56	8	20.51	39	25.00
Avusturya L.	12	70.59	1	5.88	4	23.53	17	10.90
Alman L.	27	87.10	0	0.00	4	12.90	31	19.87
Cağaloğlu L.	19	90.48	0	0.00	2	9.52	21	13.46
İstanbul L.	11	78.57	0	0.00	3	21.43	14	8.97
Üsktüdar A.O.	30	88.23	2	5.88	2	5.88	34	21.79
TOPLAM	129	82.69	4	2.56	23	14.74	156	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.19	10	-	11	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 24a

GELDİĞİ ÜLKEDEKİ TÜRK GENÇLERNİN DAVRANIŞ BİÇİMLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dostça		Düşmanca		İlgisiz		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	30	88.23	2	5.88	2	5.88	34	21.79
Lise	99	81.15	2	1.64	21	17.21	122	78.20
TOPLAM	129	82.69	4	2.56	23	14.74	156	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.34	2	-	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt dışındaki oyun ve eğlence arkadaşlarının kimler olduğu, gelinen ülke gençlerine misafirliğe gidilip gidilmediği, gelinen ülke gençlerinin misafirliğe gelip gelmediği, yurt dışında alışverişin hangi dükkânlardan yapıldığı, okul arkadaşlarının genellikle hangi gruptan olduğu, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 25, 25a, 26, 26a, 27, 27a, 28, 28a, 29, 29a da görülmektedir.

Öğrencilerin % 59.67'si yurt dışındaki oyun ve eğlence arkadaşlarının o ülkeli kişiler olduğunu belirtmişlerdir. Değişkenler maximum değerini Avusturya Lisesinde almıştır: % 82.35. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve lise öğrencileri karşılaştırıldığında önemli bir fark olmadığı görülmemektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Öğrencilerin % 47.56'sı gelinen ülke gençlerine arasıra misafirliğe gittiklerini belirtmişlerdir. Misafirliğe gitmeme oranı % 9.76 dır. Gelinen ülke gençlerine sık sık misafirliğe gitme oranı Avusturya Lisesinde % 70.59 iken, bu oran Cağaloğlu Lisesinde % 26.92 dir. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark görülmemektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Öğrencilerin % 44.91'i gelinen ülke gençlerinin misafirliğe geldiklerini belirtmişlerdir. Misafirliğe gelmeme oranı ise % 10.18'dir. Misafirliğe sık sık ve arasıra gelme oranları birbirine eşittir: % 44.92. Gelinen ülke gençleri ile ilgili Tablolar değerlendirildiğinde tıpkı bu iki Tabloda olduğu gibi Avusturya Lisesi öğrencilerinin gelinen ülke gençlerine daha yakın olduğu konusunda bazı ipuçları yakalanabilir. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark görülmemektedir.

Yurt dışındaki alışverişin hangi dükkânlardan yapıldığı sorusunda öğrencilerin çoğunluğu, % 78.18, ayırım yapılmadığını belirtmişlerdir. Türklerden alışveriş yapma oranı % 6.06, yabancılardan alışveriş yapma oranı ise % 15.16 dır. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve liseler karşılaştırıldığında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık tesir anlamlı çıkmamıştır.

Öğrencilerin % 56.60 ı yurt dışında okul arkadaşlarının çoğunluğunun kaldıkları ülkeden olduğunu belirtmişlerdir. Diğer ülkelerden gelen arkadaşları seçme oranı ise % 13.84'tür. Değişkenler maximum değerini Avusturya hissesinde almıştır: % 100.00. Cağaloğlu % 68 lisesi İstanbul Lisesi % 64 ile"arkadaşlarının hepsi Türktü" oranı ilgi çekici bir yığılma göstermişlerdir. Öğretim kademesi bazında ortaokul öğrencilerinin diğer ülkeden gelmelere daha yakın oldukları gözlenmektedir.

TABLO 25

YURT DIŞINDAKİ OYUNVE EĞLENCE ARKADAŞLARININM KİMLER OLDUĞU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	O Ülkeli Kişiler		Türkler		Diğer Ülke-den Gelen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	28	62.22	13	28.89	4	8.89	45	24.86
Avusturya L.	14	82.35	2	11.76	1	5.88	17	9.39
Alman L.	26	65.00	10	25.00	4	10.00	40	22.10
Cağaloğlu L.	7	36.84	10	52.63	2	10.53	19	10.50
İstanbul L.	9	60.00	5	33.33	1	6.67	15	8.29
Üsküdar A.O.	24	53.33	14	31.11	7	15.56	45	24.86
TOPLAM	108	59.67	54	29.83	19	10.50	181	100.00

KAYKARE	df	p	fe < 5	fe = 0
11.02	10	-	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 25a

YURT DIŞINDAKİ OYUN VE EĞLENCE ARKADAŞLARININ KİMLER OLDUĞU

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	O Ülkeli Kişiler		Türkler		Diğer Ülke-den Gelen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	24	53.33	14	31.11	7	15.56	45	24.86
Lise	84	61.76	40	29.41	12	8.82	136	75.14
TOPLAM	108	59.67	54	29.83	19	10.50	181	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.89	2	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 26

GELİNEN ÜLKE GENÇLERİNE MİSAFİRLİĞE GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sık Sık		Ara Sıra		Gitmezdim		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	17	42.50	15	37.50	8	20.00	40	24.39
Avusturya L.	12	70.59	4	23.53	1	5.88	17	10.37
Alman L.	10	33.33	17	56.67	3	10.00	30	18.29
Cağaloğlu L.	7	26.92	17	65.38	2	7.69	26	15.85
İstanbul L.	6	46.15	6	46.15	1	7.69	13	7.93
Üsküdar A.O.	18	47.37	19	50.00	1	2.63	38	23.17
TOPLAM	70	42.68	78	47.56	16	9.76	164	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
17.40	10	-	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 26a

GELİNEN ÜLKE GENÇLERİNE MİSAFİRLİĞE GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sık Sık		Ara Sıra		Gitmezdim		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	18	47.37	19	50.00	1	2.63	38	23.17
Lise	52	41.27	59	46.82	15	11.90	126	76.83
TOPLAM	70	42.68	78	47.56	16	9.76	164	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.89	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 27

GELİNEN ÜLKE GENÇLERİNİN MİSAFİRLİĞE GELİP GELMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sık Sık		Ara Sıra		Gelmezlerdi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	19	47.50	13	32.50	8	20.00	40	23.95
Avusturya L.	12	70.59	4	23.53	1	5.88	17	10.80
Alman L.	13	40.62	17	53.12	2	6.25	32	19.16
Cağaloğlu L.	7	25.00	19	67.86	2	7.14	28	16.77
İstanbul L.	5	41.67	5	41.67	2	16.67	12	7.19
Üsktidar A.O.	19	50.00	17	44.74	2	5.26	38	22.75
TOPLAM	75	44.91	75	44.91	17	10.18	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
18.53	10	p<.05	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 27a

GELİNEN ÜLKE GENÇLERİNİN MİSAFİRLİĞE GELİP GELMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sık Sık		Ara Sıra		Gelmezlerdi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	19	50.00	17	44.74	2	5.26	38	22.75
Lise	56	43.41	58	44.96	15	11.63	129	77.24
TOPLAM	75	44.91	75	44.91	17	10.18	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.45	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 28

YURT DIŞINDA ALIŞVERİŞİN HANGİ DÜKKÂNLARDAN YAPILDIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türklerden		Yabancılardan		Ayırdetmeksizin		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	4	10.00	4	10.00	32	80.00	40	24.24
Avusturya L.	1	5.88	4	23.53	12	70.59	17	10.30
Alman L.	1	3.33	6	20.00	23	76.67	30	18.18
Cağaloğlu L.	1	4.00	2	8.00	22	88.00	25	15.15
İstanbul L.	1	7.14	2	14.29	11	78.57	14	8.48
Üsküdar A.O.	2	5.13	8	20.51	29	74.36	39	23.64
TOPLAM	10	6.06	26	15.76	129	78.18	165	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.55	10	-	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 28a

YURT DIŞINDA ALIŞVERİŞİN HANGİ DÜKKÂNLARDAN YAPILDIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türklerden		Yabancılardan		Ayırdetmeksizin		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	%-f	f	% f
Ortaokul	2	5.13	8	20.51	29	74.36	39	23.64
Lise	8	6.35	18	14.29	100	79.36	126	76.36
TOPLAM	10	6.06	26	15.76	129	78.18	165	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.90	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 29

OKUL ARKADAŞLARININ GENELLİKLE HANGİ GRUPTAN OLDUĞU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Çoğunluğu o Ülkeli		Hepsi Türk		Diğer Ülkeden Gelen		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	23	57.50	5	12.50	9	22.50	3	7.50	40	25.16
Avusturya L.	15	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	15	9.43
Alman L.	23	88.46	0	0.00	3	11.54	0	0.00	26	16.35
Cağaloğlu L.	8	32.00	17	68.00	0	0.00	0	0.00	25	15.72
İstanbul L.	0	0.00	9	64.29	2	14.29	3	21.43	14	8.80
Üsküdar A.O.	21	53.85	5	12.82	8	20.51	5	12.82	39	24.53
TOPLAM	90	56.60	36	22.64	22	13.84	11	6.92	159	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
86.38	15	p<.01	12	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 29a

OKUL ARKADAŞLARININ GENELLİKLE HANGİ GRUPTAN OLDUĞU

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Çoğunluğu o Ülkeli		Hepsi Türk		Diğer Ülkeden Gelen		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	21	53.85	5	12.82	8	20.51	5	12.82	39	24.53
Lise	69	57.50	31	25.83	14	11.67	6	5.00	120	75.47
TOPLAM	90	56.60	36	22.64	22	13.84	11	6.92	159	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.54	3	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Sınıf arkadaşlarının çoğunluğunun hangi gruptan olduğu, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 30,a da görülmektedir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Öğrencilerin % 79.88'i yurt dışında sınıf arkadaşlarının çoğunluğunun kaldıkları ülkeden olduğunu belirtmişlerdir. Diğer ülkelerden gelen arkadaşları seçme oranı ise % 6.10'dur. Değişken maximum değerini Avusturya Lisesinde almıştır: % 100.00. Öğretim düzeyi ayırımında önemli bir farklılık yoktur.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TABLO 30

SINIF ARKADAŞLARININ ÇOĞUNLUĞUNUN HANGİ GRUPTAN OLDUĞU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hepsi Türk		Çoğunluğu Türk		Çoğunluğu o Ülkeli		Diğer Ülkeden Gelen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	4	10.00	6	15.00	28	70.00	2	5.00	40	24.39
Avusturya L.	0	0.00	0	0.00	17	100.00	0	0.00	17	10.37
Alman L.	3	9.37	0	0.00	27	84.37	2	6.25	32	19.51
Cağaloğlu L.	1	4.00	2	8.00	21	84.00	1	4.00	25	15.24
İstanbul L.	1	9.09	1	9.09	8	72.73	1	9.09	11	6.71
Üsküdar A.O.	2	5.13	3	7.69	30	76.92	4	10.26	39	23.78
TOPLAM	11	6.71	12	7.32	131	79.88	10	6.10	164	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
13.68	15	-	17	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 30a

SINIF ARKADAŞLARININ ÇOĞUNLUĞUNUN HANGİ GRUPTAN OLDUĞU

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hepsi Türk		Çoğunluğu Türk		Çoğunluğu O Ülkeli		Diğer Ülkeden Gelen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	2	5.13	3	7.69	30	76.92	4	10.26	39	23.78
Lise	9	7.20	9	7.20	101	80.80	6	4.80	125	76.22
TOPLAM	11	6.71	12	7.32	131	79.88	10	6.10	164	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.71	3	-	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Gidilip Gidilmediği, Yurt Dışında Din Eğitimi Veren Ders ya da Kurslara Katılıp Katılmadığı, Öğretime Nerede Başlandığı, Yurt Dışında Okurken Başarı Durumunun Ne Olduğu, Başarılı Olunduysa Nedenleri, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 31, 31a, 32, 32a, 33, 33a, 34, 34a, 35, 35a da görülmektedir.

Öğrencilerin % 62'si yurt dışında bir okul öncesi eğitim kurumuna devam etmiştir. Bu oran Türkiye rakamlarıyla karşılaştırılırsa oldukça yüksek bir rakamdır ve çocukların eğitimini olumlu yönde etkileyeceğini düşündüğümüz bir olgudur. Burada en çok devam edilen okulun anaokulu olduğu görülmektedir. Okullar bazında % 62'lik bir oranla İstanbul Lisesi, % 59'luk bir oranla Alman Lisesinin cevapları dikkat çekicidir. Öğretim kademesi açısından dikkati çekici bir farklılık görülmemektedir.

Öğrencilerin çoğunluğu, % 74.37, yurt dışında din eğitimi veren ders ya da kurslara katılmamışlardır. Bu değişken maximum değerini Cağaloğlu Lisesinde % 93.33, minimum değerini Üsküdar Lisesinde % 65.00 almıştır. Üsküdar Lisesi ve ortaokulunda ortalama % 34'lük "evet" yüzdesi dikkate değer bir sonuçtur.

Tabloda öğrencilerin % 75.30'unun öğrenime yurt dışında, % 24.70'inin ise Türkiye'de başladığı görülmektedir. Öğretim kademesi ayırımında önemli bir farklılık görülmemektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Tabloda öğrencilerin % 38.18'inin okul öncesi eğitim kurumlarına gitmediği, % 9.70'inin ise kreşe gittiği görülmektedir. Gitmenin değişkeni % 51.43 maximum değerini Üsküdar ortaokulunda, % 18.75 minimum değerini ise Alman Lisesinde almıştır.

Tabloda öğrencilerin yurt dışında okurken % 62.87'sinin başarılı, % 1.80'inin başarısız olduğu görülmektedir. Yurt dışında okurken Alman Lisesinde okuyan öğrencilerin % 83.87'sinin başarılı olmasına karşılık, Üsküdar Lisesinde okuyan öğrencilerin % 42.52'si başarılı olduklarını belirtmişlerdir. Öğretim düzeyi ayırımında önemli bir farklılık görülmemektedir.Genel olarak bakıldığında öğrenciler, kendilerini % 98'lik bir oranla yurt dışında "başarılı" ya da "orta başarılı" olarak değerlendirmektedirler.

Öğrencilerin % 33.08'i başarılı olma nedenini "yabancı dilin iyi olması" şeklinde belirtmişlerdir. Türk öğretmenlerin payı ise çok düşüktür. Öğretim kademesi açısından orta okul öğrencileri yabancı dillerinin daha iyi olduğunun görüşündeler.

TABLO 31

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINA GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Kreş ve Anaokulu		Kreş		Anaokulu		Gitmedim		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsktidar L.	12	30.00	4	10.00	4	10.00	20	50.00	40	24.24
Avusturya L.	5	27.78	1	5.55	8	44.44	4	22.22	18	10.91
Alman L.	4	12.50	3	9.37	19	59.37	6	18.75	32	19.39
Cağaloğlu L.	3	11.11	1	3.70	12	44.44	11	40.74	27	16.36
İstanbul L.	0	0.00	1	7.69	8	61.54	4	30.77	13	7.88
Üsktidar A.O.	6	17.14	6	17.14	5	14.29	18	51.43	35	21.21
TOPLAM	30	18.18	16	9.70	56	33.94	63	38.18	165	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
39.95	15	p<.01	11	.0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 31a

OKULU ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINA GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Kreş ve Anaokulu		Kreş		Anaokulu		Gitmedim		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	6	17.14	6	17.14	5	14.29	18	51.43	35	21.21
Lise	24	18.46	10	7.69	51	39.23	45	34.61	130	78.79
TOPLAM	30	18.18	16	9.70	56	33.94	63	38.18	165	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.66	3	p<.05	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 32

YURT DIŞINDA DİN EĞİTİMİ VEREN DERS YA DA KURSLARA KATILIP KATILMADIĞI OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	14	35.00	26	65.00	40	25.00
Avusturya L.	3	16.67	15	83.33	18	11.25
Alman L.	8	22.86	27	77.14	35	21.87
Cağaloğlu L.	1	6.67	14	93.33	15	9.37
İstanbul L.	2	15.38	11	84.61	13	8.12
Üsküdar A.O.	13	33.33	26	66.67	39	24.37
TOPLAM	41	25.62	119	74.37	160	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.50	5	-	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 32a

YURT DIŞINDA DİN EĞİTİMİ VEREN DERS VE YA KURSLARA KATILIP KATILMADIĞI ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	13	33.33	26	66.67	39	24.37
Lise	28	23.14	93	76.86	121	75.62
TOPLAM	41	25.62	119	74.37	160	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.61	1	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 33

ÖĞRETİME NEREDE BAŞLANDIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkiye'de		Yurt Dışında		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	10	27.03	27	72.97	37	22.29
Avusturya L.	4	22.22	14	77.78	18	10.84
Alman L.	9	27.27	24	72.73	33	19.88
Cağaloğlu L.	7	26.92	19	73.08	26	15.66
İstanbul L.	3	23.08	10	76.92	13	7.83
Üsküdar A.O.	8	20.51	31	79.49	39	23.49
TOPLAM	41	24.70	125	75.30	166	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.74	5	-	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 33a

ÖĞRETİME NEREDE BAŞLANDIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkiye'de		Yurt Dışında		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	8	20.51	31	79.49	39	23.49
Lise	33	25.98	94	74.02	127	76.51
TOPLAM	41	24.70	125	75.30	166	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.48	1		0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 34

YURT DIŞINDA OKURKEN BAŞARI DURUMUNUN NE OLDUĞU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Başarılı		Orta Başarılı		Başarısız		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	17	42.50	22	55.00	1	2.50	40	23.95
Avusturya L.	12	66.67	6	33.33	0	0.00	18	10.78
Alman L.	26	83.87	4	12.90	1	3.23	31	18.56
Cağaloğlu L.	18	69.23	8	30.77	0	0.00	26	15.57
İstanbul L.	8	61.54	5	38.46	0	0.00	13	7.78
Üsküdar A.O.	24	61.54	14	35.90	1	2.56	39	23.35
TOPLAM	105	62.87	59	35.33	3	1.80	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
15.66	10	-	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 34a

YURT DIŞINDA OKURKEN BAŞARI DURUMUNUN NE OLDUĞU

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Başarılı		Orta Başarılı		Başarısız		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	24	61.54	14	35.90	1	2.56	39	23.35
Lise	81	63.28	45	35.16	2	1.56	128	76.65
TOPLAM	105	62.87	59	35.33	3	1.80	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.19	2	-	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 35

BAŞARILI OLUNDUYSA NEDENLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Kolay		Yabancı Dilim İyi		Annem-Babam Yardımcı		Türk Öğrenci Yoktu		Türk Öğrenci Çoktu		Okuldaki Özel İlgi		Türk Öğretmenler		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	19.05	16	25.40	6	9.52	5	7.94	10	15.87	5	7.94	5	7.94	4	6.35	63	24.2
Avusturya L.	8	30.77	9	34.61	4	15.38	1	3.85	1	3.85	2	7.69	1	3.85	0	0.00	26	10.0
Alman L.	7	18.42	8	21.05	2	5.26	6	15.79	4	10.53	3	7.89	5	13.16	3	7.89	38	14.6
Cağaloğlu L.	6	15.79	15	39.47	5	13.16	3	7.89	0	0.00	2	5.26	2	5.26	5	13.16	38	14.6
İstanbul L.	1	3.70	10	37.04	5	18.52	3	11.11	1	3.70	7	25.93	0	0.00	0	0.00	27	10.3
Üsküdar A.O.	10	14.71	28	41.18	4	5.88	8	11.76	7	10.29	4	5.88	1	1.47	6	8.82	68	26.1
TOPLAM	44	16.92	86	33.08	26	10.00	26	10.00	23	8.85	23	8.85	14	5.38	18	6.92	260	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
52.72	35	p<.01	23	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 35a

BAŞARILI OLUNDUYSA NEDENLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Kolay		Yabancı Dilim İyi		Annem - Babam Yardımcı		Türk Öğrenci Yoktu		Türk Öğrenci Çoktu		Okuldaki Özel İlgi		Türk Öğretmenler		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	10	14.71	28	41.18	4	5.88	8	11.76	7	10.29	4	5.86	1	1.47	6	8.82	68	26.15
Lise	34	17.71	58	30.21	22	11.46	18	9.37	16	8.33	19	9.90	13	6.77	12	6.25	192	73.85
TOPLAM	44	16.92	86	33.08	26	10.00	26	10.00	23	8.85	23	8.85	14	5.38	18	6.92	260	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.17	7	-	3	0

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkçe Derslerde Mi Yoksa O Ülkenin Diliyle Yapılan Derslerde mi Daha Başarılı Olunduğu, Yurt Dındaki Okulda Disiplin Cezası Alıp Almadığı, Yurt Dışında Okumak İstenen Okulun Özellikleri, Yurt Dışında Devam edilen Okulun Beğenilen Yönleri, Yurt Dışındaki Okulun Beğenilmeyen Yönleri okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 36, 36a, 37, 37a, 38, 38a, 39, 39a, 40, 40a da görülmektedir.

Öğrencilerin % 70.37' si o ülkenin dilinde yapılan derslerde daha başarılı olduklarını belirtmişlerdir. Türkçe derslerdeki başarı oranı ise % 6.67'dir. Yabancı dilde yapılan derslerde beşarı oranı Avusturya Lisesinde % 100.00, İstanbul Lisesinde ise % 55.56 dır. % 12.5 bir oranla Alman Lisesi öğrencilerinin Türkçe derslerde daha başarılı olduklarını belirtmeleri dikkat çekicidir. Öğretim düzeyi ayırımında önemli bir farklılık yoktur. Öğrenciler % 92 sinin yurt dışındaki okullarında hiç ceza almadıklarını belirtmişlerdir. Öğretim kademesi açısından bir farklılık tespit edilememiştir.

Yurt dışında okumak istenen okulun özelliklerinin neler olduğu sorusunu öğrencilerin % 48.02'si "herkesin devam ettiği bir okul" şeklinde cevaplamışlardır. Türklere ait, yabancı dilde öğretim yapan bir okulda okumak isteyen öğrenci oranı ise % 13.46'dır. Değişkenler maximum değerini İstanbul Lisesinde almıştır: % 69.23. Konu öğretim düzeyi açısından ele alındığında ise ortaokul ve lise karşılaştırmasında önemli bir farklılık görülmemektedir.

Her iki Tabloda "Türklere ait bir okulda" seçeneğinin % 3.20 gibi bir oranda işaretlenmesi, % 30.77 oranında "o ülkenin okulu" seçeneğinin işaretlenmesi dikkat çekicidir.

Yurt dışında devam edilen okulun beğenilen yönlerinin araşturıldığı soruyu öğrencilerin % 18.15'i "anlayış" olarak cevaplandırmıştır. Sonra sırasıyla değişkenler maximum değerini Alman Lisesinde almıştır. Konuya öğretim düzeyi açısından bakıldığında ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Yurt dışındaki okulun beğenilmeyen yönü olarak öğrencilerin % 18.96 sı derslerin ağırlığını göstermişlerdir. Değişkenler maximum değerini Üsküdar Lisesinde almıştır: % 70. Öğretim düzeyi bazında ise ortaokul ve lise öğrencilerini karşılaştırdığımızda "öğretmenler tanımazdı" değişkeninin ortaokulda % 7.32 değerini alırken, lisede % 23.53 olduğunu görmekteyiz.

TABLO 36

TÜRKÇE DERSLERDE Mİ YOKSA O ÜLKENİN DİLİYLE YAPILAN DERSLERDE Mİ DAHA BAŞARILI OLUNDUĞU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe		Yabancı Dilde		Farketmiyor		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	3	7.50	23	57.50	14	35.00	40	29.63
Avusturya L.	0	0.00	15	100.00	0	0.00	15	11.11
Alman L.	3	12.50	17	70.83	4	16.67	24	17.78
Cağaloğlu L.	1	6.67	14	93.33	0	0.00	15	11.11
İstanbul L.	0	0.00	5	55.56	4	44.44	9	6.67
Üsküdar A.O.	2	6.25	21	65.62	9	28.12	32	23.70
TOPLAM	9	6.67	95	70.37	31	22.96	135	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.20	10	p<.05	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 36a

TÜRKÇE DERSLERDE Mİ YOKSA O ÜLKENİN DİLİYLE YAPILAN DERSLERDE Mİ DAHA BAŞARILI OLDUĞUNDAN

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe		Yabancı Dilde		Farketmiyor		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	2	6.25	21	65.62	9	28.12	32	23.70
Lise	7	6.80	74	71.84	22	21.36	103	76.30
TOPLAM	9	6.67	95	70.37	31	22.96	135	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.63	2		1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 37

YURT DIŞINDAKİ OKULDA DİSİPLİN CEZASI ALIP ALMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yok		Var, Ceza Almadı		Var, 1 Ceza Aldım		Var,Birkaç Ceza Aldım		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	20	40.00	28	56.00	2	4.00	0	0.00	50	27.03
Avusturya L.	8	42.10	8	42.10	2	10.53	1	5.26	19	10.27
Alman L.	16	40.00	22	55.00	0	0.00	2	5.00	40	21.62
Cağaloğlu L.	16	64.00	9	36.00	0	0.00	0	0.00	25	13.51
İstanbul L.	7	53.85	6	46.15	0	0.00	0	0.00	13	7.03
Üsküdar A.O.	19	50.00	15	39.47	2	5.26	2	5.26	38	20.54
TOPLAM	86	46.49	88	47.57	6	3.24	5	2.70	185	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
16.10	15		12	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 37a

YURT DIŞINDAKİ OKULDA DİSİPLİN CEZASI ALIP ALMADIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yok		Var, Ceza Almadım		Var, 1 Ceza Aldım		Var, Birkaç Ceza Aldım		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	19	50.00	15	39.47	2	5.26	2	5.26	38	20.54
Lise	67	45.58	73	49.66	4	2.72	3	2.04	147	79.46
TOPLAM	86	46.49	88	47.57	6	3.24	5	2.70	185	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.55	3	-	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 38

YURT DIŞINDA OKUMAK İSTENEN OKULUN ÖZELLİKLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türklere Ait		Türklere Ait Yab. Dilde		O Ülkenin Okulu		Herkesin Devam Ettiği		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	3	7.50	7	17.50	17	42.50	10	25.00	3	7.50	40	25.64
Avusturya L.	0	0.00	4	30.77	3	23.08	6	46.15	0	0.00	13	8.33
Alman L.	0	0.00	1	4.00	7	28.00	17	68.00	0	0.00	25	16.03
Cağaloğlu L.	1	3.85	5	19.23	6	23.08	13	50.00	1	3.85	26	16.67
İstanbul L.	0	0.00	1	7.69	2	15.38	9	69.23	1	7.69	13	8.33
Üsküdar A.O.	1	2.56	3	7.69	13	33.33	20	51.28	2	5.13	39	25.00
TOPLAM	5	3.20	21	13.46	48	30.77	75	48.08	7	4.49	156	100.00

KAYKARE	df	p	fo<5	fe=0
25.36	20	-	18	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 38a

YURT DIŞINDA OKUMAK İSTENEN OKULUN ÖZELLİKLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türklere Ait		Türklere Ait Yab. Dilde		O Ülkenin Okulu		Herkesin Devam Ettiği		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	1	2.56	3	7.69	13	33.33	20	51.28	2	5.13	39	25.00
Lise	4	3.42	18	15.38	35	29.81	55	47.01	5	4.27	117	75.00
TOPLAM	5	3.20	21	13.46	48	30.77	75	48.08	7	4.49	156	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.62	4	-	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 39

YURT DIŞINDA DEVAM EDİLEN OKULUN BEĞENİLEN YÖNLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Kolay		Dersler İlginç		Okul Sıkıcı Değil		Anlayış		Sosyal İmkânlar		Arkadaşlık Serbest		Bize Değer Verirler		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	15	10.07	25	16.78	27	18.12	26	17.45	10	6.71	24	16.11	20	13.42	2	1.34	149	23.32
Avusturya L.	10	13.51	14	18.92	10	13.51	14	18.92	11	14.86	10	13.51	5	6.76	0	0.00	74	11.58
Alman L.	10	9.71	20	19.42	17	16.50	21	20.39	13	12.62	13	12.62	9	8.74	0	0.00	103	16.12
Cağaloğlu L.	8	9.41	15	17.65	16	18.82	16	18.82	10	11.76	12	14.12	6	7.06	2	2.35	85	13.30
İstanbul L.	1	2.13	9	19.15	8	17.02	7	14.89	8	17.02	6	12.77	5	10.64	3	6.38	47	7.35
Üsküdar A.O.	13	7.18	23	12.71	31	17.13	32	17.68	22	12.15	32	17.68	25	13.81	3	1.66	181	28.32
TOPLAM	57	8.92	106	16.59	109	17.06	116	18.15	74	11.58	97	15.18	70	10.95	10	1.56	639	100.00

KAYKARE	df	p fo < 5 fe = 0
31.11	35	- 7 0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 39a

YURT DIŞINDA DEVAM EDİLEN OKULUN BEĞENİLEN YÖNLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

	Dersler Kolay		Dersler İlginç		Okul Sıkıcı Değil		Anlayış		Sosyal İmkânlar		Arkadaşlık Serbest		Bize Değer Verirler		Başka		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Ortaokul	13	7.18	23	12.71	31	17.13	32	17.68	22	12.15	32	17.68	25	13.81	3	1.66	181	28.32
Lise	44	9.61	83	18.12	78	17.03	84	18.34	52	11.35	65	14.19	45	9.82	7	1.53	458	71.67
TOPLAM	57	8.92	106	16.59	109	17.06	116	18.15	74	11.58	97	15.18	70	10.65	10	1.56	139	100.00

KAYKARE	df	p fo < 5 fe = 0
6.19	7	1 / 0

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 40

YURT DIŞINDAKİ OKULUN BEĞENİLMEYEN YÖNLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Ağır		Öğretmenler Sevmezdi		Öğretmenler Tanımazdı		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	1	10.00	7	70.00	1	10.00	1	10.00	10	17.24
Avusturya L.	2	66.67	0	0.00	1	33.33	0	0.00	3	5.17
Alman L.	2	66.67	0	0.00	1	33.33	0	0.00	3	5.17
Cağaloğlu L.	2	13.33	0	0.00	0	0.00	13	86.67	15	25.86
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	10	100.00	10	17.24
Üsküdar A.O.	4	23.53	1	5.88	4	23.53	8	47.06	17	29.31
TOPLAM	11	18.96	8	13.79	7	12.07	32	55.17	58	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
58.61	15	p<.01	20	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 40a

YURT DIŞINDAKİ OKULUN BEĞENİLMEYEN YÖNLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Ağır		Öğretmenler Sevmezdi		Öğretmenler Tanımazdı		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	4	23.53	1	5.88	4	23.53	8	47.06	17	29.31
Lise	7	17.07	7	17.07	3	7.32	24	58.54	41	70.69
TOPLAM	11	18.96	8	13.79	7	12.07	32	55.17	58	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.26	3	-	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışındaki Yabancı Öğretmenlerin ve Türk Öğretmenlerin İlgi Derecesi, Yurt Dışında Türkçe Yayınların İzlenip İzlenmediği, Türkiye İle İlgili Bilgilerin Nereden Alındığı, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 41,41a, 42, 42a, 43, 43,a da görülmektedir.

Yurt dışındaki yabancı öğretmenlerin ve Türk öğretmenlerin ilgi derecesinin araştırıldığı soruda olaya okullar bazında bakıldığında Tabloda adı geçen çeşitli okullarda okuyan öğrencilerden % 53.79'unun yabancı öğretmenleri daha ilgili bulunduğu görebiliriz. Türk öğretmenler ile ilgili seçeneğin % 2.07 gibi çok düşük bir yüzdeyle işaretlenmesi ilgi çekicidir. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve lise öğrencileri arasında önemli bir farklılık görülmemektedir.

Yurt dışında Türkçe yayınların izlenip izlenmediği sorusunu öğrencilerin % 50.93'ü "evet" şeklinde cevaplamışlardır. Bu soruya "hayır" diyenlerin oranı ise % 15.53'tür. "Evet" diyenlerin oranı Cağaloğlu Lisesinde % 72.00 iken Avusturya Lisesinde % 17.65'tir. Bu soruyu "hayır" şeklinde cevaplayan öğrencilerin oranı ise Avusturya Lisesinde % 52.94 iken İstanbul Lisesinde % 15.38'dir. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark görülmemektedir.

Türkiye ile ilgili bilgilerin nereden alındığı sorusunu öğrencilerin % 33.86'sı "ailemden" şeklinde cevaplamışlardır. Arkadaştan öğrenme oranı ise % 12.34'tür. Değişkenler maximum değerini % 48.33 ile Alman Lisesinde almıştır. Öğretim kademesi ayırımında ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark görülmemektedir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TABLO 41

YURT DIŞINDAKİ YABANCI ÖĞRETMENLERİN VE TÜRK ÖĞRETMENLERİN İLGİ DERECESİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yabancı Öğ. İlgili		Türk Öğret. İlgili		İkisi de İlgili		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	18	47.37	1	2.63	19	50.00	38	26.21
Avusturya L.	12	70.59	0	0.00	5	29.41	17	11.72
Alman L.	12	52.17	2	8.70	9	39.13	23	15.86
Cağaloğlu L.	11	52.38	0	0.00	10	47.62	21	14.48
İstanbul L.	6	60.00	0	0.00	4	40.00	10	6.90
Üsküdar A.O.	19	52.78	0	0.00	17	47.22	36	24.83
TOPLAM	78	53.79	3	2.07	64	44.14	145	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.39	10	-	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 41a

YURT DIŞINDAKİ YABANCI ÖĞRETMENLERİN VE TÜRK ÖĞRETMENLERİN İLGİ DERECESİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yabancı Öğ.İlgili		Türk Öğret. İlgili		İkisi de İlgili		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	19	52.78	0	0.00	17	47.22	36	24.83
Lise	59	54.13	3	2.75	47	43.12	109	75.17
TOPLAM	78	53.79	3	2.07	64	44.14	145	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.10	2	-	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 42

YURT DIŞINDA TÜRKÇE YAYINLARIN İZLENİP İZLENMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Çok Az		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	19	48.72	13	33.33	7	17.95	39	24.22
Avusturya L.	3	17.65	5	29.41	9	52.94	17	10.56
Alman L.	14	50.00	13	46.43	1	3.57	28	17.39
Cağaloğlu L.	18	72.00	7	28.00	0	0.00	25	15.53
İstanbul L.	7	53.85	4	30.77	2	15.38	13	8.07
Üsküdar A.O.	21	53.85	12	30.77	6	15.38	39	24.22
TOPLAM	82	50.93	54	33.54	25	15.53	161	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
29.76	10	p<.01	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 42a

YURT DIŞINDA TÜRKÇE YAYINLARIN İZLENİP İZLENMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Çok Az		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	21	53.85	12	30.77	6	15.38	39	24.22
Lise	61	50.00	42	34.43	19	15.57	122	75.78
TOPLAM	82	50.93	54	33.54	25	15.53	161	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.20	2	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 43

TÜRKİYE İLE İLGİLİ BİLGİLERİN NEREDEN ALINDIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailemden		Arkadaş-lardan		Basın Yayından		Radyo TV'den		Türkiyeden Gelenler		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	7	13.21	9	16.98	10	18.87	14	26.41	12	22.64	1	1.89	53	16.77
Avusturya L.	15	44.12	3	8.82	3	8.82	8	23.53	5	14.71	0	0.00	34	10.76
Alman L.	29	48.33	4	6.67	10	16.67	9	15.00	8	13.33	0	0.00	60	18.99
Cağaloğlu L.	23	42.59	6	11.11	8	14.81	10	18.52	4	7.41	3	5.55	54	17.09
İstanbul L.	9	25.71	9	25.71	5	14.29	7	20.00	3	8.57	2	5.71	35	11.08
Üsküdar A.O.	24	30.00	8	10.00	18	22.50	21	26.25	8	10.00	1	1.25	80	25.32
TOPLAM	107	33.86	39	12.34	54	17.09	69	21.83	40	12.66	7	2.21	316	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
41.55	25	p<.05	11	0

TABLO 43a

TÜRKİYE İLE İLGİLİ BİLGİLERİN NEREDEN ALINDIĞI
ÖĞRETİM DÜZEYİ

	Ailemden		Arkadaşlar-dan		Basın Yayından		Radyo TV'den		Türkiyeden Gelenler		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortsokul	24	30.00	8	10.00	18	22.50	21	26.25	8	10.00	1	1.25	80	25.32
Lise	83	35.17	31	13.14	36	15.25	48	20.34	32	13.56	6	2.54	236	74.68
TOPLAM	107	33.96	39	12.34	54	17.09	69	21.83	40	12.66	7	2.21	316	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.79	5	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışından Ne Zaman Dönüldüğü, Türkiye'ye Döndükten Sonra Aile Hakkındaki Görüşlerin Değişip Değişmediği, Türkiye'ye İsteyerek Mi Yoksa Ailenin Baskısıyla mı Dönüldüğü, Türkiye'ye Döndükten Sonra Zorluk Çektiği Alanlar, Yurda Döndükten Sonra Arkadaşlar Tarafından Nasıl Karşılandığı, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 44, 44a, 45, 45a, 46, 46a, 47, 47a, 48, 48a da görülmektedir.

Öğrencilerin % 50.00'si son 6 ay içinde yurtdışından dönmüşlerdir. 2 yıl ve daha önce dönenlerin oranı % 12.02'dir. Değişkenler maximum değerini Cağaloğlu Lisesinde almıştır: % 73.33. Yurt dışından 6 ay önce dönenlerin oranının ortaokulda % 64.10 iken lisede % 45.38 olduğu görülmektedir. Altı ay ve öncesi bireyin yeni topluma entegrasyonu açısından yeterli bir süre değildir.

Öğrencilerin % 74.53'ünün Türkiye'ye döndükten sonra aile hakkındaki görüşleri değişmemiştir. Aile hakkında olumsuz görüş değişikliği olan öğrenci oranı ise % 8.70 dir. "Değişmedi" değişkeni İstanbul Lisesinde % 92.31 maximum değerini alırken, Üsküdar Lisesinde % 58.97 minimum değerini almıştır. Üsküdar Lisesi öğrencilerinin % 33.33 le "olumlu değişti", Üsküdar Ortaokulu öğrencilerinin % 18.92 bir yüzdeyle "olumsuz değişti" cevabı dikkat çekicidir. Öğretim kademesi bakımından lise öğrencilerinin ailelerine bakış tarzı daha olumlu olduğu görülmektedir.

Türkiye'ye isteyerek mi yoksa ailenin baskısıyla mı dönüldüğünün araştırıldığı soruyu öğrencilerin çoğunluğu % 77.99 "isteyerek" şeklinde cevaplamışlardır. Özellikle Üsküdar Lise ve Ortaokulunda "aile zoruyla" seçeneğini verilen cevapların yüksekliği dikkat çekicidir. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve lise öğrencileri arasında önemli bir fark olmadığı görülür. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Türkiye'ye döndükten sonra zorluk çekilen alanların neler olduğu sorusunu öğrencilerin % 33.88'i "okula alışmak" şeklinde belirtmişlerdir. Değişkenler maximum değerini % 44.19 ile Cağaloğlu Lisesinde almıştır. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve lise öğrenckileri arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir.

Bu cevaplar bize çocukların aşırı reaksiyoner bir kategoriye konulamayacağını düşündürmektedir.

TABLO 44

YURT DIŞINDAN NE ZAMAN DÖNÜLDÜĞÜ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	6 Ay Önce		1 Yıl Önce		2 Yıl ve Daha Önce		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	27	67.50	11	27.50	2	5.00	40	25.32
Avusturya L.	3	16.67	6	33.33	9	50.00	18	11.39
Alman L.	16	47.06	13	38.23	5	14.71	34	21.52
Cağaloğlu L.	4	26.67	11	73.33	0	0.00	15	9.49
İstanbul L.	4	33.33	5	41.67	3	25.00	12	7.59
Üsküdar A.O.	25	64.10	14	35.90	0	0.00	39	24.68
TOPLAM	79	50.00	60	37.97	19	12.02	158	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
48.25	10	p<.01	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 44a

YURT DIŞINDAN NE ZAMAN DÖNÜLDÜĞÜ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	6 Ay Önce		1 Yıl Önce		2 Yıl ve Daha Önce		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	25	64.10	14	35.90	0	0.00	39	24.68
Lise	54	45.38	46	38.65	19	15.97	119	75.32
TOPLAM	79	50.00	60	37.97	19	12.02	158	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.34	2	p<.05	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 45

TÜRKİYE'YE İSTEYEREK Mİ YOKSA AİLENİN BASKISIYLA MI DÖNÜLDÜĞÜ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	İsteyerek		Aile Zoruyla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	27	72.97	10	27.03	37	23.27
Avusturya L.	11	73.33	4	26.67	15	9.43
Alman L.	26	78.79	7	21.21	33	20.75
Cağaloğlu L.	23	92.00	2	8.00	25	15.72
İstanbul L.	11	91.67	1	8.33	12	7.55
Üsküdar A.O.	26	70.27	11	29.73	37	23.27
TOPLAM	124	77.99	35	22.01	159	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.19	5	-	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 45a

TÜRKİYE'YE İSTEYEREK Mİ YOKSA AİLENİN BASKISIYLA MI DÖNÜLDÜĞÜ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	İsteyerek		Aile Zoruyla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	26	70.27	11	29.73	37	23.27
Lise	98	80.33	24	19.67	122	76.73
TOPLAM	124	77.99	35	22.01	159	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe < 0
1.67	1	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 46

TÜRKİYE'YE DÖNDÜKTEN SONRA AİLE HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİN DEĞİŞİP DEĞİŞMEDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Olumlu Değişti		Olumsuz Değişti		Değişmedi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	13	33.33	3	7.69	23	58.97	39	24.22
Avusturya L.	2	11.11	2	11.11	14	77.78	18	11.18
Alman L.	4	13.33	2	6.67	24	80.00	30	18.63
Cağaloğlu L.	2	8.33	0	0.00	22	91.67	24	14.91
İstanbul L.	1	7.69	0	0.00	12	92.31	13	8.07
Üsküdar A.O.	5	13.51	7	18.70	25	67.57	37	22.98
TOPLAM	27	16.77	14	8.70	120	74.53	161	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.95	10	p<.05	9	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 46a

TÜRKİYE'YE DÖNDÜKTEN SONRA AİLE HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİN DEĞİŞİP DEĞİŞMEDİĞİ ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Olumlu değişti		Olumsuz Değişti		Değişmedi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	5	13.51	7	18.92	25	67.57	37	22.98
Lise	22	17.74	7	5.64	95	76.61	124	77.02
TOPLAM	27	16.77	14	8.70	120	74.53	161	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.39	2	p<.05	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 47

TÜRKİYE'YE DÖNDÜKTEN SONRA ZORLUK ÇEKTİĞİ ALANLAR

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hiç Zorluk Çekmedim		Arkadaş Bulmada		Büyüklerle İlişkide		Okula Alışmakta		Boş Zaman Değerlen.		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	8	11.94	16	23.88	3	4.48	22	32.84	15	22.39	3	4.48	67	22.04
Avusturya L.	2	6.06	6	18.18	2	6.06	13	39.39	4	12.12	6	18.18	33	10.85
Alman L.	6	11.54	14	26.92	1	1.92	20	38.46	11	21.15	0	0.00	52	17.10
Cağaloğlu L.	3	6.98	6	13.95	4	9.30	19	44.19	8	18.60	3	6.98	43	14.14
İstanbul L.	7	36.84	3	15.79	1	5.26	4	21.05	1	5.26	3	15.79	19	6.25
Üsküdar A.O.	4	4.44	22	24.44	10	11.11	25	27.78	25	27.78	4	4.44	90	29.60
TOPLAM	30	9.87	67	22.04	21	6.91	103	33.88	64	21.05	19	6.25	304	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
49.82	25	p<.01	17	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

TABLO 47a

TÜRKİYE'YE DÖNDÜKTEN SONRA ZORLUK ÇEKTİĞİ ALANLAR

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hiç Zorluk Çekmedim		Arkadaş Bulmada		Büyüklerle İlişkide		Okula Alışmakta		Boş Zaman Değerlen.		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	4	4.44	22	24.44	10	11.11	25	27.78	25	27.78	4	4.44	90	29.60
Lise	26	12.15	45	21.03	11	5.14	78	36.45	39	18.22	15	7.01	214	70.39
TOPLAM	30	9.87	67	22.04	21	6.91	103	33.88	64	21.05	19	6.25	304	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
12.24	5	p<.05	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 48

YURDA DÖNDÜKTEN SONRA ARKADAŞLAR TARAFINDAN NASIL KARŞILANDIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Fark Yok		Bir Yabancı Gibi		İlgisiz		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	25	64.10	14	35.90	0	0.00	0	0.00	39	25.83
Avusturya L.	8	44.44	5	27.78	1	5.55	4	22.22	18	11.92
Alman L.	20	74.07	7	25.93	0	0.00	0	0.00	27	17.88
Cağaloğlu L.	5	33.33	7	46.67	0	0.00	3	20.00	15	9.93
İstanbul L.	9	69.23	0	0.00	1	7.69	3	23.08	13	8.61
Üsküdar A.O.	20	51.28	11	28.20	5	12.82	3	7.69	39	25.83
TOPLAM	87	57.62	44	29.14	7	4.64	13	8.61	151	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
35.01	15	p<.01	12	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 48a

YURDA DÖNDÜKTEN SONRA ARKADAŞLAR TARAFINDAN NASIL KARŞILANDIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Fark Yok		Bir Yabancı Gibi		İlgisiz		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	20	51.28	11	28.20	5	12.82	3	7.69	39	25.83
Lise	67	59.82	33	29.46	2	1.79	10	8.93	112	74.17
TOPLAM	87	57.62	44	29.14	7	4.64	13	8.61	151	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.03	3	p<.05	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkiye'de Hangi Grup Arkadaşlarla Daha İyi Anlaşabildi, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 49,a da görülmektedir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkiye'de hangi grup arkadaşlarla daha iyi anlaşabilindiğinin araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 36.21'i "yurda dönen kız arkadaşlarla" şeklinde cevaplamıştır. Değişkenler maximum değerini % 57.58 ile Cağaloğlu Lisesinde almıştır. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Genel olarak bu öğrencilerin arkadaş edinmede kendileri gibi yurt dışından gelen arkadaşlarını tercih etme eğiliminde oldukları söylenebilir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883

TABLO 49

TÜRKİYE'DE HANGİ GRUP ARKADAŞLARLA DAHA İYİ ANLAŞABİLDİĞİ OKUL KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurda Dönen Erkek		Yurda Dönen Kız		Türkiyedeki Erkek		Türkiyedeki Kız		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	18	33.33	21	38.89	9	16.67	6	11.11	54	22.22
Avusturya L.	6	25.00	5	20.83	7	29.17	6	25.00	24	9.88
Alman L.	13	26.53	15	30.61	11	22.45	10	20.41	49	20.16
Cağaloğlu L.	3	9.09	19	57.58	3	9.09	8	24.24	33	13.58
Istanbul L.	9	56.25	3	18.75	3	18.75	1	6.25	16	6.58
Üsküdar A.O.	21	31.34	25	37.31	10	14.92	11	16.42	67	27.57
TOPLAM	70	28.81	88	36.21	43	17.69	42	17.28	243	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
25.50	15	p<.05	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 49a

TÜRKİYE'DE HANGİ GRUP ARKADAŞLARLA DAHA İYİ ANLAŞABİLDİĞİ ÖĞRETİM DÜZEYİ KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurda Dönen Erkek		Yurda Dönen Kız		Türkiyedeki Erkek		Türkiyedeki Kız		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	21	31.34	25	37.31	10	14.92	11	16.42	67	27.57
Lise	49	27.84	63	35.79	33	18.75	31	17.61	176	72.43
TOPLAM	70	28.81	88	36.21	43	17.69	42	17.28	243	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.68	3	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Geldiği Ülkeyi Özleyip Özlemediği, Geldiği Ülkede Haberleşme Arkadaşlarının Olup Olmadığı, Bu Arkadaşlarıyla İlişkisini Sürdürmeyi Düşünüp Düşünmediği, Sık Sık Gelecek Korkusuna Kapılıp Kapılmadığı, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 50, 50a, 51, 51a, 52, 52a, 53, 53a da görülmektedir.

Öğrencilerden % 50.32'si geldikleri ülkeyi özlediklerini, % 9.03'ü ise özlemediklerini belirtmiştir. Geldiği ülkeyi özleyen öğrenci oranı Üsküdar Lisesinde % 75.00 iken, İstanbul Lisesinde bu oran % 23.08'dir. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığını görmekteyiz.

Öğrencilerin % 57.69'u geldiği ülkenin yerlisi olan arkadaşlarıyla haberleştiklerini belirtmişlerdir. Bu oran Avusturya Lisesinde % 86.67 iken Üsküdar Ortaokulunda % 45.10'dur. Öğretim kademesi açısından ortaokul ve liseleri karşılaştırdığımızda şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır: Türk arkadaşlarla haberleşme oranı ortaokulda 47.06, liselerde % 31.85 'dir. O ülkenin yerlisi olan arkadaşlarla haberleşme oranı ise ortaokulda % 45.10, liselerde % 61.78, dir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamışur.

Genel olarak bakıldığında bu öğrencilerin bir yanlarının hâlâ geldikleri ülkede olduğudur. Özellikle % 57.69 oranındaki beyan, o ülke yerlisi insanlarla sürekli haberleşme bu olguyu destekler niteliktedir.

Öğrencilerin çoğunluğu, % 86.50, geldiği ülkedeki haberleşme arkadaşlarıyla bu ilişkiyi sürdürmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu oran İstanbul Lisesinde % 92.31 iken Üsküdar Lisesinde % 77.50 dir. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Öğrencilerin sık sık gelecek korkusuna kapılıp kapılmadığı şeklindeki soruyu öğrencilerin % 46.50 si "hayır" şeklinde cevaplamıştır. Bu soruyu "evet" şeklinde cevaplandıran öğrencilerin oranı ise % 14.65 tir. Soruyu "hayır" şeklinde cevaplayan öğrencilerin oranı İstanbul Lisesinde % 61.54 iken Avusturya Lisesinde bu oran % 23.53'tür. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ise soruyu ortaokul öğrencilerinin % 29.73 ünün "hayır" şeklinde cevaplamalarına karşılık, lise öğrencilerinin % 51.67'sinin "hayır" şeklinde cevapladıklarını görmekteyiz. Genel olarak bakıldığında yurt dışında bağlantılarının olması, yabancı dil bilmeleri, maddî açıdan dar durumda olmamaları nedenleriyle gelecek kaygısı konusunda karamsar bir tablo çıkmamaktadır.

TABLO 50

GELDİĞİ ÜLKEYİ ÖZLEYİP ÖZLEMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Ara Sıra		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	30	75.00	6	15.00	4	10.00	40	25.81
Avusturya L.	7	41.18	8	47.06	2	11.76	17	10.97
Alman L.	8	23.53	22	64.71	4	11.76	34	21.93
Cağaloğlu L.	9	60.00	5	33.33	1	6.67	15	9.68
İstanbul L.	3	23.08	10	76.92	0	0.00	13	8.39
Üsküdar A.O.	21	58.33	12	33.33	3	8.33	36	23.23
TOPLAM	78	50.32	63	40.64	14	9.03	155	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
30.75	10	p<.01	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 50a

GELDİĞİ ÜLKEYİ ÖZLEYİP ÖZLEMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Ara Sıra		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	21	58.33	12	33.33	3	8.33	36	23.23
Lise	57	47.90	51	42.86	11	9.24	119	76.77
TOPLAM	78	50.32	63	40.64	14	9.03	155	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.24	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 51

GELDİĞİ ÜLKEDE HABERLEŞME ARKADAŞLARININ OLUP OLMADIĞI OKUL KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türk		O Ülke Yerlisi		Diğer Ülkeden Gelen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	20	39.22	27	52.94	4	7.84	51	24.52
Avusturya L.	2	13.33	13	86.67	0	0.00	15	7.21
Alman L.	10	25.00	27	67.50	3	7.50	40	19.23
Cağaloğlu L.	14	37.84	22	59.46	1	2.70	37	17.79
İstanbul L.	4	28.57	8	57.14	2	14.29	14	6.73
Üsküdar A.O.	24	47.06	23	45.10	4	7.84	51	24.52
TOPLAM	74	35.58	120	57.69	14	6.73	208	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
13.45	10	-	8	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 51a

GELDİĞİ ÜLKEDE HABERLEŞME ARKADAŞLARININ OLUP OLMADIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türk		O Ülke Yerlisi		Diğer Ülkeden Gelen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	24	47.06	23	42.10	4	7.84	51	24.52
Lise	50	31.85	97	61.78	10	6.37	157	75.48
TOPLAM	74	35.58	120	57.69	14	6.73	208	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.49	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 52

BU ARKADAŞLARIYLA İLİŞKİSİNİ SÜRDÜRMEYİ DÜŞÜNÜP DÜŞÜNMEDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Kararsızım		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	31	77.50	5	12.50	4	10.00	40	24.54
Avusturya L.	15	93.75	1	6.25	0	0.00	16	9.82
Alman L.	27	90.00	1	3.33	2	6.67	30	18.40
Cağaloğlu L.	23	88.46	0	0.00	3	11.54	26	15.95
İstanbul L.	12	92.31	0	0.00	1	7.69	13	7.97
Üsküdar A.O.	33	86.84	2	5.26	3	7.89	38	23.31
TOPLAM	141	86.50	9	5.52	13	7.97	163	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.50	10	-	11	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 52a

BU ARKADAŞLARIYLA İLİŞKİSİNİ SÜRDÜRMEYİ DÜŞÜNÜP DÜŞÜNMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Kararsızım		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	33	86.84	2	5.26	3	7.89	38	23.31
Lise	108	86.40	7	5.60	10	8.00	125	76.69
TOPLAM	131	86.50	9	5.52	13	7.97	163	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.00	2		2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 53

SIK SIK GELECEK KORKUSUNA KAPILIP KAPILMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Bazen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	4	10.53	11	28.95	23	60.53	38	24.20
Avusturya L.	2	11.76	11	64.71	4	23.53	17	10.83
Alman L.	1	3.45	12	41.38	16	55.17	29	18.47
Cağaloğlu L.	7	30.43	5	21.74	11	47.83	23	14.65
İstanbul L.	1	7.69	4	30.77	8	61.54	13	8.28
Üsküdar A.O.	8	21.62	18	48.65	11	29.73	37	23.57
TOPLAM	23	14.65	61	38.85	73	46.50	157	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
22.27	10	p<.05	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 53a

SIK SIK GELECEK KORKUSUNA KAPILIP KAPILMADIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Bazen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	8	21.62	18	48.65	11	29.73	37	23.57
Lise	15	12.50	43	35.83	62	51.67	120	76.43
TOPLAM	23	14.65	61	38.85	73	46.50	157	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.73	2	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışında Kalsaydı, Geleceği Daha Güvenli Mi Olacaktı, Yurt Dışına Tekrar Dönmeyi İsteyip İstemediği, Türkiye'de Yetişkinlerin En Çok Hangi Tutumlarından Olunduğu okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 54, 54a, 55, 55a, 56, 56a da görülmektedir.

Yurt dışında kalsaydı geleceği daha güvenli mi olacaktı şeklindeki soruyu öğrencilerin % 37.72 si "hayır" şeklinde cevaplamışlardır. Bu değişken İstanbul Lisesinde % 57.14 değerini alırken, Üsküdar Ortaokulunda % 28.20 değerini almıştır. Soruyu "evet" şeklinde cevaplandıran öğrenci oranı Cağaloğlu Lisesinde % 20.83 iken Üsküdar Ortaokulunda % 51.28 dir. Öğretim kademesi açısından karşılaştırdığımızda ise ortaokul ve liseler arasında şu farklılığı görmekteyiz: "Evet" cevabının oranı orta okulda % 51.28, liselerde ise % 25.78 dir. Görüldüğü gibi öğrencilerin gelecek konusunda yurt dışında olmak ya da Türkiye'de olmak konusunda açık bir tercihleri yoktur. Kısacası çocuklar Türkiye'de kendilerine uygun bir gelecek kurabilecekleri düşüncesinden kopmuş değillerdir.

Yurt dışına tekrar dönmek istenilip istenilmediği sorusunu öğrencilerin % 60.00'ı "evet" şeklinde cevaplandırmıştır. Bu oran Avusturya Lisesinde % 80.00, İstanbul Lisesinde ise % 25.00 tir. Öğretim kademesi açısından ortaokul ve liseler karşılaştırıldığında "evet" şeklinde cevaplandırma oranının ortaokulda % 69.23 iken liselerde bu oranın % 56.90 olduğu görülmektedir.

Türkiye'de yetişkinlerin ençok hangi tutumlarından şikayetçi olunduğunun araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 38.34'ü "şikayetim yok" şeklinde cevaplamışlardır. En fazla şikayetçi olunan alan ise % 21.76 ile geleneklere bağlı olmaktır. Öğretim düzeyi açısından yapılan karşılaştırmada ise ortaokul öğrencilerinin daha şikayetçi bir profil çizdikleri gözlenmektedir. Genel olarak düşünüldüğünde öğrencilerin memnuyetsizlik düzeyi kamuoyu ve basın organlarına yansıdığından farklı olarak düşük olduğu söylenebilir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TABLO 54

YURT DIŞINDA KALSAYDI GELECEĞİ DAHA GÜVENLİ Mİ OLACAKTI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Bazen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsktidar L.	13	33.33	10	25.64	16	41.03	39	23.35
Avusturya L.	7	35.00	7	35.00	6	30.00	20	11.98
Alman L.	5	16.13	14	45.16	12	38.71	31	18.56
Cağaloğlu L.	5	20.83	9	37.50	10	41.67	24	14.37
İstanbul L.	3	21.43	3	21.43	8	57.14	14	8.38
Üsktidar A.O.	20	51.28	8	20.51	11	28.20	39	23.35
TOPLAM	53	31.74	51	30.54	63	37.72	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
16.06	10	-	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 54a

YURT DIŞINDA KAL SAYDI, GELECEĞİ DAHA GÜVENLİ Mİ OLACAKTI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Bazen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	20	51.28	8	20.51	11	28.20	39	23.35
Lise	33	25.78	43	33.59	52	40.62	128	76.65
TOPLAM	53	31.74	51	60.54	63	37.72	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.02	2	p<.01	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 55

YURT DIŞINA TEKRAR DÖNMEYİ İSTEYİP İSTEMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	30	75.00	10	25.00	40	25.81
Avusturya L.	12	80.00	3	20.00	15	9.68
Alman L.	10	38.46	16	61.54	26	16.77
Cağaloğlu L.	11	47.83	12	52.17	23	17.84
İstanbul L.	3	25.00	9	75.00	12	7.74
Üsküdar A.O.	27	69.23	12	30.77	39	25.16
TOPLAM	93	60.00	62	40.00	155	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
20.20	5	p<.01	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 55a

YURT DIŞINA TEKRAR DÖNMEYİ İSTEYİP İSTEMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	27	69.23	12	30.77	39	25.16
Lise	66	56.90	50	43.10	116	74.84
TOPLAM	93	60.00	62	40.00	155	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.85	1	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 56

TÜRKİYE'DE YETİŞKİNLERİN EN ÇOK HANGİ TUTUMLARINDAN ŞİKAYETÇİ OLUNDUĞU OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Şikayetim Yok		Kişiliğime Değer		Geleneklere Bağlılar		Bize Baskı Yapıyor		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	21	48.84	5	11.63	11	25.58	4	9.30	2	4.65	43	22.28
Avusturya L.	6	26.09	3	13.04	6	26.09	4	17.39	4	17.39	23	11.92
Alman L.	12	34.29	8	22.86	7	20.00	8	22.86	0	0.00	35	18.13
Cağaloğlu L.	15	51.72	6	20.69	3	10.34	1	3.45	4	13.79	29	15.03
İstanbul L.	6	35.29	4	23.53	3	17.65	4	23.53	0	0.00	17	8.81
Üsküdar A.O.	14	30.43	14	30.43	12	26.09	5	10.87	1	2.17	46	23.83
TOPLAM	74	38.34	40	20.72	42	21.76	26	13.47	11	5.70	193	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
31.51	20	p<.05	14	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 56a

TÜRKİYE'DE YETİŞKİNLERİN EN ÇOK HANGİ TUTUMLARINDAN ŞİKAYETÇİ OLUNDUĞU ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Şikayetim Yok		Kişiliğime Değer		Geleneklere Bağlılar		Bize Baskı Yapıyor		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	14	30.43	14	30.43	12	26.09	5	10.87	1	2.17	46	23.83
Lise	60	40.82	26	17.69	30	20.41	21	14.29	10	6.80	147	76.17
TOPLAM	74	38.34	40	20.72	42	21.76	26	13.47	11	5.70	193	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.87	4	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Uyum Kurslarının Yabancı Dil Eğitimli Bir Okula Hazırlamasını İsteyip İstemediği, Türkiye'de İstenilen Okula Girilip Girilmediği, Türkiye'de Okunan Okulun Beğenilen Yönleri, Türkiye'de Nasıl Bir Okulda Okunmak İstendiği okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 57, 57a, 58, 58a, 59, 59a, 60, 60a da görülmektedir.

Uyum kurslarının yabancı dil eğitimli bir okula hazırlamasının istenip istenmediği şeklindeki soruya öğrencilerin çoğunluğu, % 80.69, "evet" şeklinde cevaplamıştır. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır. Kısaca öğrencilerin kesin tercihleri bildikleri yabancı dili esas olan bir eğitim görmek yönünde söylenebilir.

Türkiye'de istenilen okula girilip girilmediğinin araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 71.86'sı "evet" şeklinde cevaplamışlardır. Bu soruyu "evet" şeklinde cevaplayanların oranı İstanbul Lisesinde % 100, Üsküdar Ortaokulunda ise % 43.59'dur. Öğretim kademesi açısından karşılaştırma yaptığımızda ortaokul öğrencilerinin % 43.59'unun istediği okula girmelerine karşılık, bu oranın liselerde % 80.47 olduğunu görmekteyiz. Genel olarak bakıldığında bu yüzdeler öğrencilerin istedikleri okula girdiklerini göstermektedir. Ancak İstanbul Lisesi ile Üsküdar Ortaokulundaki % 56.41 lik "hayır" farkı üzerinde yinede düşünmek gerekmektedir.

Türkiye'de okunan okulun beğenilen yönlerinin neler olduğu sorusunu öğrencilerin % 35.05'i "arkadaşlık iyi" şeklinde cevaplamışlardır. Değişken maximum değerini Üsküdar Lisesinde almıştır. Dersler kolay seçeneğinin % 2.58 de, "okul sıkıcı değil" seçeneğinin ise % 6.70 de kalması ilgi çekici sonuçlardır. Öğretim düzeyi açısından ortaokullar ve liseleri karşılaştırdığımızda ortaokul öğrencilerinden "arkadaşlık iyi" diyenlerin % 32.45 olmasına karşılık bu oranın liselerde % 44.19 olduğunu görmekteyiz. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır.

Öğrencilerin Türkiye'de nasıl bir okulda okumak istediklerinin araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 56.42'si "yabancı dilde eğitim yapan bir okul" şeklinde cevaplamışlardır. Değişkenler maximum değerini % 75.00 ile Cağaloğlu lisesinde almışur. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırma ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Bu yüzdeler göstermektedirki, öğrenciler yabancı dille eğitim veren bir okulda eğitim görmek istemektedirler ve meslekî eğitimin % 5.03 lük bir oranda istenmesi ve bunların çoğunun meslekî okuldan gelmeleri gözönüne alındığında oldukça dikkat çekicidir.

TABLO 57

UYUM KURSLARININ YABANCI DİL EĞİTİMLİ BİR OKULA HAZIRLAMASINI İSTEYİP İSTEMEDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	28	80.00	7	20.00	35	24.14
Avusturya L.	11	78.57	3	21.43	14	9.65
Alman L.	25	83.33	5	16.67	30	20.69
Cağaloğlu L.	17	80.95	4	19.05	21	14.48
İstanbul L.	8	80.00	2	20.00	10	6.90
Üsküdar A.O.	28	80.00	7	20.00	35	24.14
TOPLAM	117	80.69	28	19.31	145	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.20	5	-	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 57a

UYUM KURSLARININ YABANCI DİL EĞİTİMLİ BİR OKULA HAZIRLAMASINI İSTEYİP İSTEMEDİĞİ ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	28	80.00	7	20.00	35	24.14
Lise	89	80.91	21	19.09	110	75.86
TOPLAM	117	80.69	28	19.31	145	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.01	1	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 58

TÜRKİYE'DE İSTENİLEN OKULA GİRİLİP GİRİLMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	31	79.49	8	20.51	39	23.35
Avusturya L.	13	76.47	4	23.53	17	10.18
Alman L.	31	91.18	3	8.82	34	20.36
Cağaloğlu L.	15	60.00	10	40.00	25	14.97
İstanbul L.	13	100.00	0	0.00	13	7.78
Üsküdar A.O.	17	43.59	22	56.41	39	23.35
TOPLAM	120	71.86	47	28.14	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
29.82	5	p<.01	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 58a

TÜRKİYE'DE İSTENİLEN OKULA GİRİLİP GİRİLMEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	17	43.59	22	56.41	39	23.35
Lise	103	80.47	25	19.53	128	76.65
TOPLAM	120	71.86	47	28.14	167	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
20.10	1	p<.01	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 59

TÜRKİYE'DE OKUNAN OKULUN BEĞENİLEN YÖNLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Kolay		Öğretmenler Anlayışlı		Ders Aracı Fazla		Okul Sıkıcı Değil		Sosyal İmkânlar		Arkadaşlık İyi		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	1	2.78	16	44.44	2	5.55	4	11.11	3	8.33	10	27.78	0	0.00	36	18.56
Avusturya L.	0	0.00	4	16.00	2	8.00	2	8.00	5	20.00	9	36.00	3	12.00	25	12.89
Alman L.	1	2.44	13	31.71	6	14.63	1	2.44	5	12.19	15	36.58	0	0.00	41	21.13
Cağaloğlu L.	0	0.00	4	16.00	2	8.00	2	8.00	4	16.00	10	40.00	3	12.00	25	12.89
İstanbul L.	1	4.17	8	33.33	3	12.50	0	0.00	3	12.50	5	20.83	4	16.67	24	12.37
Üsküdar A.O.	2	4.65	13	30.23	1	2.33	4	9.30	4	9.30	19	44.19	0	0.00	43	22.16
TOPLAM	5	2.58	58	29.90	16	8.25	13	6.70	24	12.37	68	35.05	10	5.15	194	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
39.50	30	-	29	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 59a

TÜRKİYE'DE OKUNAN OKULUN BEĞENİLEN YÖNLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Kolay		Öğretmenler Anlayışlı		Ders Aracı Fazla		Okul Sıkıcı Değil		Sosyal İmkânlar		Arkadaşlık İyi		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	2	4.65	13	30.23	1	2.33	4	9.30	4	9.30	19	44.19	0	0.00	43	22.16
Lise	3	1.99	45	29.60	15	9.93	9	5.96	20	13.24	49	32.45	10	6.62	151	77.83
TOPLAM	5	2.58	58	29.90	16	8.25	13	6.70	24	12.37	68	35.05	10	5.15	194	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.41	6	-	6	0

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 60

TÜRKİYE'DE NASIL BİR OKULDA OKUNMAK İSTENDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yabancı Dil-de Eğiti		Eve Yakın		Bizim İçin Y. Dilli		İş Meslek Veren		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	16	44.44	2	5.55	13	36.11	4	11.11	1	2.78	36	20.11
Avusturya L.	10	66.67	0	0.00	4	26.67	0	0.00	1	6.67	15	8.38
Alman L.	21	55.26	9	23.68	6	15.79	2	5.26	0	0.00	38	21.23
Cağaloğlu L.	21	75.00	1	3.57	5	17.86	0	0.00	1	3.57	28	15.64
İstanbul L.	7	53.85	0	0.00	2	15.38	0	0.00	4	30.77	13	7.26
Üsküdar A.O.	26	53.06	3	6.12	14	28.57	3	6.12	3	6.12	49	27.37
TOPLAM	101	56.42	15	8.38	44	24.58	9	5.03	10	5.59	179	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
45.09	20	p<.01	19	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 60a

TÜRKİYE'DE NASIL BİR OKULDA OKUNMAK İSTENDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yabancı Dil-de Eğitim		Eve Yakın		Bizim İçin Y. Dilli		İş Meslek Veren		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	26	53.06	3	6.12	14	28.57	3	6.12	3	6.12	49	27.37
Lise	75	57.69	12	9.23	30	23.08	6	4.61	7	5.38	130	72.63
TOPLAM	101	56.42	15	8.38	44	24.58	9	5.03	10	5.59	179	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.18	4	-	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkiye'de Okunan Okulun Beğenilmeyen Yönleri, Başarısız Olunduysa Nedenleri, Okul Dışında Özel Ders ya da Kurslara Devam Edilip Edilmediği, Türkiye'deki Okulunda Yetiştirme Kursunun Açılıp Açılmadığı, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 61,61a, 62, 62a, 63, 63a, 64a, 64a' da görülmektedir.

Öğrenciler tarafından Türkiye'de okunan okulun beğenilmeyen yönü olarak en fazla "dersler ağır" değişkeni % 21.41 gösterilmiştir. Değişkenler maximum değerini Alman Lisesinde almıştır. Öğrencilerin en ağırlıklı şikayeti derslerin sayısının fazlalığı ağırlığı, ezbercilik ve sosyal imkânların yetersizliğinde toplanmaktadır. Öğretim kademesi açısından ortaokul ve liseleri karşılaştırdığımızda önemli bir fark olmadığını görmekteyiz. Öğrencilerin başarısız olma nedenlerinin araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 20.08'i "kitapları anlamama" şeklinde cevaplamışlardır. Değişkenler maximum değerini % 45.45 ile İstanbul Lisesinde almıştır. Öğretim kademesi karşılaştırmasında ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testleri anlamlı çıkmamıştır. Dikkât edilirse başarısızlığın nedeni bir faktöre yığılmamıştır. Üsküdar Lise ve Ortaokulundaki % 26 lık "kitapları anlamama" yığılması üzerinde dikkatlice durmak gerekmektedir.

Okul dışında özel ders ya da kurslara devam edilip edilmediğinin araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 72.29'u "hayır" şeklinde cevaplamıştır. Bu şekilde cevaplama oranı İstanbul Lisesinde % 100.00 iken, Cağaloğlu Lisesinde % 57.69 dur. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Her iki kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır. Bu çerçevede okullarda verilen kursların yetersiz olduğu söylenebilir.

Türkiye'deki okulda yetiştirme kursunun açılıp açılmadığı şeklindeki soruyu öğrencilerin % 47.26'sı "türkçe dil kursu açıldı" şeklinde cevaplamışlardır. Türkçe dil kursunun en fazla açıldığı lise % 96.67 ile Alman Lisesindedir. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokullarda % 38.33 oranında Türkçe dil kursu açılmasına karşılık, liselerde bu oranın % 51.06 olduğu, Matematik-Fen kursu açılma oranının ise ortaokullarda % 46.67 olmasına karşılık, liselerde % 29.08 olduğu görülmektedir.

TABLO 61

TÜRKİYE'DE OKUNAN OKULUN BEĞENİLMEYEN YÖNLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sınıflar Kalabalık		Dersler Ağır		Öğret. Bizi Anlamıyor		Çok Disiplinli		Arkadaşlar Kabullenme		Ezbercilik Var		Sosyal İmkânlar Az		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	21	18.92	24	21.62	7	6.31	24	21.62	5	4.50	10	9.01	17	15.31	3	2.70	111	23.08
Avusturya L.	10	16.13	14	22.58	6	9.68	6	9.68	6	9.68	10	16.13	10	16.13	0	0.00	62	12.89
Alman L.	4	6.06	18	27.27	9	13.64	13	19.70	2	3.03	13	19.70	7	10.61	0	0.00	66	13.72
Cağaloğlu L.	10	13.89	19	26.39	3	4.17	13	18.06	5	6.94	13	18.06	6	8.33	3	4.17	72	14.97
İstanbul L.	6	21.43	4	14.29	2	7.14	7	25.00	3	10.71	3	10.71	3	10.71	0	0.00	28	5.82
Üsküdar A.O.	9	6.34	24	16.90	17	11.97	30	21.13	4	2.82	27	19.01	27	19.01	4	2.82	142	29.52
TOPLAM	60	12.47	103	21.41	44	9.15	93	19.33	25	5.20	76	15.80	70	14.55	10	2.08	481	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
49.04	35	p<.05	15	0

TABLO 61a

TÜRKİYE'DE OKUNAN OKULUN BEĞENİLMEYEN YÖNLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sınıflar Kalabalık		Dersler Ağır		Öğret.Bizi Anlamıyor		Çok Disiplinli		Arkadaşlar Kabullen.		Ezbercilik Var		Sosyal İmkânlar Az		Başka		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Ortaokul	9	6.34	24	16.90	17	11.97	30	21.13	4	2.82	27	19.01	27	19.01	4	2.82	142	29.52
Lise	51	15.04	79	23.30	27	7.96	63	18.58	21	6.19	49	14.45	43	12.68	6	1.77	339	70.48
TOPLAM	60	12.47	103	21.41	44	9.15	93	19.33	25	5.20	76	15.80	70	14.55	10	2.08	481	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
16.88	7	p<.05	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 62

BAŞARISIZ OLUNDUYSA NEDENLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Öğretmeni Anlamama		Kitapları Anlamama		Yazılı İfade Yetersiz		Sözlü İfade Yetersiz		Yetersiz Bilgi		Dersler Gereksiz		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	13	27.08	12	25.00	6	12.50	8	16.67	4	8.33	3	6.25	2	4.17	48	19.67
Avusturya L.	4	10.26	8	20.51	8	20.51	8	20.51	8	20.51	1	2.56	2	5.13	39	15.98
Alman L.	8	22.22	4	11.11	7	19.44	7	19.44	9	25.00	1	2.78	0	0.00	36	14.75
Cağaloğlu L.	6	12.77	8	17.02	9	19.15	12	25.53	10	21.28	0	0.00	2	4.25	47	19.26
Istanbul L.	3	27.27	0	0.00	1	9.09	1	9.09	5	45.45	0	0.00	1	9.09	11	4.51
Üsküdar A.O.	11	17.46	17	26.98	9	14.29	8	12.70	10	15.87	2	3.17	6	9.52	63	25.82
TOPLAM	45	18.44	49	20.08	40	16.39	44	18.03	46	18.85	7	2.87	13	5.33	244	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
32.17	30	-	18	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 62a

BAŞARISIZ OLUNDUYSA NEDENLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Öğretmeni Anlamama		Kitapları Anlama		Yazılı İfade Yetersiz		Sözlü İfade Yetersiz		Yetersiz Bilgi		Dersler Gereksiz		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	11	17.46	17	26.98	9	14.29	8	12.70	10	15.87	2	3.47	6	9.52	63	25.82
Lise	34	18.78	32	17.68	31	17.13	36	19.89	36	19.89	5	2.76	7	3.87	181	74.18
TOPLAM	45	18.44	49	20.08	40	16.39	44	18.03	46	18.85	7	2.87	13	5.33	244	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.86	6	-	1	0

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 63

OKUL DIŞINDA ÖZEL DERS YA DA KURSLARA DEVAM EDİLİP EDİLMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Özel Ders		Kurs		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	4	10.53	9	23.68	25	65.79	38	22.89
Avusturya L.	3	17.65	0	0.00	14	82.35	17	10.24
Alman L.	5	14.71	5	14.71	24	70.59	34	20.48
Cağaloğlu L.	3	11.54	8	30.77	15	57.69	26	15.66
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	13	100.00	13	7.83
Üsküdar A.O.	1	2.63	8	21.05	29	76.32	38	22.89
TOPLAM	16	9.64	30	18.07	120	72.29	166	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
16.86	10	-	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 63a

OKUL DIŞINDA ÖZEL DERS VE YA KURSLARA DEVAM EDİLİP EDİLMEDİĞİ ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Özel Ders		Kurs		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	1	3.63	8	21.05	29	76.32	38	22.89
Lise	15	11.72	22	17.19	91	71.09	128	77.11
TOPLAM	16	9.64	30	7.00	120	72.29	166	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.86	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 64
TÜRKİYE'DEKİ OKULUNDA YETİŞTİRME KURSUNUN AÇILIP AÇILMADIĞI
OKUL
KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe Dil Kursu		Matematik Fen		Kurs Açılmadı		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	22	40.00	27	49.09	1	1.82	5	9.09	55	27.36
Avusturya L.	12	66.67	1	5.55	4	22.22	1	5.55	18	8.95
Alman L.	29	96.67	1	3.33	0	0.00	0	0.00	30	14.92
Cağaloğlu L.	9	34.61	12	46.15	2	7.69	3	11.54	26	12.93
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	6	50.00	6	50.00	12	5.97
Üsküdar A.O.	23	38.33	28	46.67	3	5.00	6	10.00	60	29.85
TOPLAM	95	47.26	69	34.33	16	7.96	21	10.45	201	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
107.72	15	p<.01	12	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 64a

TÜRKİYE'DEKİ OKULUNDA YETİŞTİRME KURSUNUN AÇILIP AÇILMADIĞI ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe Dil Kursu		Matematik Fen		Kurs Açılmadı		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	23	38.33	28	46.67	3	5.00	6	10.00	60	29.85
Lise	72	51.06	41	29.08	13	9.22	15	10.64	141	70.15
TOPLAM	95	47.26	69	34.33	16	7.96	21	10.45	201	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.19	3	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Açılmasını İstediği Yetiştirme Kursu Türleri, Türkçe'nin İlerlemesine En Çok Neyin Yardımcı Olduğu, Türkçe Mi Yoksa Yabancı Ülkenin Dili Mi Daha İyi Biliniyor, Türkçeyi Mi Yoksa Yabancı Dilini Mi Geliştirmek İstediği okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 65, 65a, 66, 66a, 67, 67a, 68, 68a'da görülmektedir.

Açılması istenen yetiştirme kurslarının türlerinin araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 31.36'sı "Türkçe" şeklinde cevaplamışlardır. Değişkenler maximum değerini % 41.18 ile Avusturya Lisesinde almıştır. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ortaokul ve liseler arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir.

Türkçe'nin ilerlemesine en çok neyin yardımcı olduğunun araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 36.24'ü "Türkçe dersleri" şeklinde cevaplamıştır. Değişkenler maximum değerini % 41.27 ile Alman Lisesinde almıştır. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada Türkçe derslerinin Lise öğrencilerine daha yararlı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte % 36 lık bu oran bu derslerin öğrencinin ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Öğrencilerin % 13'ü Türkçesinin yabancı dilinden daha iyi olduğunu, % 53.61 ısı yabancı dilinin daha iyi olduğunu, % 33.13'ü ise her iki dili eşit düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. İstanbul Lisesi öğrencilerinin % 64.29'unun Türkçe bilgilerinin daha iyi olduğunu belirtmesi ilginçtir. Öğretim kademesi bakımından ortaokul öğrencilerinin sadece % 5.13'ü lise öğrencilerinin % 15.75'i Türkçelerinin daha iyi olduğunu belirtmişlerdir.

Çocukların yabancı dillerinin "iyi " olduğu cevaplarına rağmen özellikle Alman, Avusturya, İstanbul Lisesi öğretmenleri almanca bilgisi açısından çocukları çok yetersiz bulmaktadırlar.

Türkçeyi mi yoksa bildiği yabancı dili mi geliştirmek istediği ile ilgili soruda öğrencilerin % 55.38'i Türkçe bilgilerini geliştirmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu oran Üsküdar Ortaokulunda % 46 olmasına rağmen İstanbul Lisesinde % 76.92 düzeyindedir. Öğretim kademesi açısından orta okul öğrencilerinin % 46.51 si, lise öğrencilerinin % 57.89'u Türkçelerini geliştirmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bu okulların çoğunun Almanca eğitim yapan okullar olduğu düşünülürse Türkçe destekleme kursların daha işlevsel hale getirilmesinin yerinde olacağını düşünmekteyiz.

TABLO 65

AÇILMASINI İSTEDİĞİ YETİŞTİRME KURSU TÜRLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe		Yabancı Dil		Matematik Fen		Sosyal Dersler		Sanat Dersleri		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	16.67	20	27.78	16	22.22	14	19.44	10	13.89	0	0.00	72	26.57
Avusturya L.	14	41.18	2	5.88	6	17.65	8	23.53	1	2.94	3	8.82	34	12.55
Alman L.	20	40.82	4	8.16	11	22.45	10	20.41	4	8.16	0	0.00	49	18.08
Cağaloğlu L.	14	35.00	0	0.00	13	32.50	9	22.50	0	0.00	4	10.00	40	14.76
İstanbul L.	6	33.33	1	5.55	4	22.22	5	27.78	0	0.00	2	11.11	18	6.64
Üsküdar A.O.	19	32.76	5	8.62	16	27.59	14	24.14	4	6.90	0	0.00	58	21.40
TOPLAM	85	31.36	32	11.81	66	24.35	60	22.14	19	7.01	9	3.32	271	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
60.99	25	p<.01	16	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 65a

AÇILMASINI İSTEDİĞİ YETİŞTİRME KURSU TÜRLERİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe		Yabancı Dil		Matematik Fen		Sosyal Dersler		Sanat Dersleri		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	19	32.76	5	8.62	16	27.59	14	24.14	4	6.90	0	0.00	58	21.40
Lise	66	30.99	27	12.68	50	23.47	46	21.60	15	7.04	9	4.22	213	78.60
TOPLAM	85	31.36	32	11.81	66	24.35	60	22.14	19	7.01	9	3.32	271	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.58	5	-	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 66

TÜRKÇE'NİN İLERLEMESİNE EN ÇOK NEYİN YARDIMCI OLDUĞU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe Dersleri		Arkadaşlık İlişkisi		Aile		Basın Radyo TV		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	23	38.33	11	18.33	19	31.67	7	11.67	0	0.00	60	20.13
Avusturya L.	12	38.71	10	32.26	5	16.13	3	6.45	2	6.45	31	10.40
Alman L.	26	41.27	14	22.22	12	19.05	8	12.70	3	4.76	63	21.14
Cağaloğlu L.	17	38.64	13	29.54	7	15.91	4	9.09	3	6.82	44	14.76
İstanbul L.	11	36.67	8	26.67	4	13.33	4	13.33	3	10.00	30	10.07
Üsküdar A.O.	19	27.14	19	27.14	11	15.71	17	24.29	4	5.71	70	23.49
TOPLAM	108	36.24	75	25.17	58	19.46	42	14.09	15	5.03	298	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
23.34	20	-	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 66a

TÜRKÇENİN İLERLEMESİNE EN ÇOK NEYİN YARDIMCI OLDUĞU

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe Dersleri		Arkadaşlık İlişkisi		Aile		Basın Radyo TV		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	19	27.14	19	27.14	11	15.71	17	24.29	4	5.71	70	23.49
Lise	89	38.03	56	24.56	47	20.61	25	10.96	11	4.82	228	76.51
TOPLAM	108	36.24	75	25.17	58	19.46	42	14.09	15	5.03	298	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.72	4	p<.05	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 67

TÜRKÇE Mİ YOKSA YABANCI ÜLKENİN DİLİ Mİ DAHA İYİ BİLİNİYOR

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe		Yabancı Dil		İkisi De Aynı		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	7	17.50	17	42.50	16	40.00	40	24.10
Avusturya L.	1	5.88	13	76.47	3	17.65	17	10.24
Alman L.	1	3.33	21	70.00	8	26.67	30	18.07
Cağaloğlu L.	2	7.69	15	57.69	9	34.61	26	15.66
İstanbul L.	9	64.29	0	0.00	5	35.71	14	8.43
Üsküdar A.O.	2	5.13	23	58.97	14	35.90	39	23.49
TOPLAM	22	13.25	89	53.61	55	33.13	166	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
47.72	10	p<.01	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 67a

TÜRKÇE Mİ YOKSA YABANCI ÜLKENİN DİLİ Mİ DAHA İYİ BİLİNİYOR

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe		Yabancı Dil		İkisi De Aynı		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	2	5.13	23	58.97	14	35.90	39	23.49
Lise	20	15.75	66	51.97	41	32.28	127	76.51
TOPLAM	22	13.25	89	53.61	55	33.13	166	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.93	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 68

TÜRKÇEYİ Mİ YOKSA YABANCI DİLİNİ Mİ GELİŞTİRMEK İSTEDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe'yi Öğrenme		Yabancı Dil Geliştirme		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	23	57.50	17	42.50	40	20.5
Avusturya L.	12	63.16	7	36.84	19	9.7
Alman L.	25	51.02	24	48.98	49	25.1
Cağaloğlu L.	18	58.06	13	41.93	31	15.9
İstanbul L.	10	76.92	3	23.08	13	6.6
Üsküdar A.O.	20	46.51	23	53.49	43	22.0
TOPLAM	108	55.38	87	44.61	195	100.

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.81	5	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 68a

TÜRKÇEYİ Mİ YOKSA YABANCI DİLİNİ Mİ GELİŞTİRMEK İSTEDİĞİ

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe'yi Öğrenme		Yabancı Dil Geliştirme		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	20	46.51	23	53.49	43	22.0
Lise	88	57.89	64	42.10	152	77.9
TOPLAM	108	55.38	87	44.61	195	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.76	1	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkiye'deki Mi Yoksa Yurt Dışındaki Türk Öğretmenlerin Mi Daha Anlayışlı Olduğu, Bir Konuda Yardıma İhtiyaç Olunduğunda Önce Kimden Yardım İstendiği, Özel bir Sorunun İlkönce Kime Açıldığı, okul ve öğretim düzeyi bakımından Tablo 69,69a, 70, 70a, 71, 71a ' da görülmektedir.

Türkiye'deki mi yoksa yurt dışındaki Türk öğretmenlerin mi daha anlayışlı olduğunun araştırıldığı soruda öğrencilerin % 41.32'si fark olmadığını belirtmişlerdir. İstanbul Lisesinde okuyan öğrencilerin % 66.67'si Türkiye'deki öğretmenlerin daha anlayışlı olduğunu belirtirken, bu oran Alman Lisesinde % 5.88, Üsküdar Lisesinde ise % 15, 15 dir. Yine, Alman Lisesinde okuyan öğrencilerin % 41.18'i yurt dışındaki öğretmenlerin daha anlayışlı olduğunu belirtirken, bu oran Avusturya Lisesinde % 12.50'dir. Öğretim kademesi açısından ortaokul ve liseleri karşılaştırdığımızda Türkiye'deki öğretmenleri daha anlayışlı bulma oranının ortaokullarda % 40.62 olmasına karşılık liselerde bu oranın % 24.72, fark olmadığını belirtme oranının ise ortaokulda % 31.25 iken liselerde bu oranın % 44.94 olduğunu görmekteyiz.

Bir konuda yardıma ihtiyaç duyduklarında öğrencilerin % 48.76 sı aileden, % 25.87 si yurtdışından dönen arkadaşından yardım istiyeceğini belirtmesine rağmen, öğretmen ve idareden % 14.43, Rehberlik Bürosundan % 3.98'u yardım isterim cevabını vermişlerdir. Bu konuda lise öğrencilerinin aile, ortaokul öğrencilerinin arkadaşlara daha yakın olmaları Rehberlik Bürosu ve öğretmen ve yöneticilerin düşük bir yüzdede kalmaları ilginçtir. Bu konu üzerinde ciddî biçimde düşünülmesi gerekmektedir. Birinci kategori 0.01 ikinci kategori de 0.05 düzeyinde manidar çıkmıştır.

Öğrencilerin % 34.80'i özel sorunun ilk önce annelerine açtıklarını belirtmişlerdir. Okul ve mahalle arkadaşına açtığını belirten öğrencilerin oranı ise % 25 dir. Rehber öğretmene açtıklarını belirten öğrencilerin oranı sadece % 3.96 olması üzerinde durulması gereken bir noktadır. Ortaokul öğrencilerinin lise öğrencilerine kıyasla arkadaşlarına daha yakın olması ayrıca ortaokul öğrencilerinin çok büyük çoğunluğunun yurtdışında doğması ile açıklaması mümkündür. Tabloda da görüldüğü gibi öğrencinin okuduğu okul ile tercihleri arasında .01 düzeyinde bir anlamlılık mevcuttur. Bu yığılmalar bizi öğrencilerin problemlerini çözmede arkadaş ve aileyi iyi değerlendirmek gerektiği düşüncesine götürmektedir.

TABLO 69

TÜRKİYE'DEKİ Mİ YOKSA YURT DIŞINDAKİ TÜRK ÖĞRETMENLERİN Mİ DAHA ANLAYIŞLI OLDUĞU OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurt Dışındaki		Türkiyedeki		Fark Yok		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	13	39.39	5	15.15	15	45.45	33	27.27
Avusturya L.	1	12.50	5	62.50	2	25.00	8	6.61
Alman L.	7	41.18	1	5.88	9	52.94	17	14.05
Cağaloğlu L.	6	27.27	5	22.73	11	50.00	22	18.18
İstanbul L.	0	0.00	6	66.67	3	33.33	9	7.44
Üsküdar A.O.	9	28.12	13	40.62	10	31.25	32	26.45
TOPLAM	36	29.75	35	28.93	50	41.32	121	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
22.50	10	p<.05	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 69a

TÜRKİYE'DEKİ Mİ YOKSA YURT DIŞINDAKİ TÜRK ÖĞRETMENLERİN Mİ DAHA ANLAYIŞLI OLDUĞU ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurt Dışındaki		Türkiyedeki		Fark Yok		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	9	28.12	13	40.62	10	31.25	32	26.45
Lise	27	30.34	22	24.72	40	44.94	89	73.55
TOPLAM	36	29.75	35	28.93	50	41.32	121	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.16	2	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 70

BİR KONUDA YARDIMA İHTİYAÇ OLUNDUĞUNDA ÖNCE KİMDEN YARDIM İSTENDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurda Dönen Arkadaş		Öğretmen Okul İda		Rehberlik Bürosu		Aile		Kimseden		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	10	19.23	13	25.00	1	1.92	24	46.15	4	7.69	0	0.00	52	25.87
Avusturya L.	5	38.46	1	7.69	4	30.77	0	0.00	2	15.38	1	7.69	13	6.47
Alman L.	5	13.51	5	13.51	0	0.00	27	72.97	0	0.00	0	0.00	37	18.41
Cağaloğlu L.	10	31.25	4	12.50	0	0.00	18	56.25	0	0.00	0	0.00	32	15.92
İstanbul L.	5	27.78	3	16.67	2	11.11	8	44.44	0	0.00	0	0.00	18	8.95
Üsküdar A.O.	17	34.69	3	6.12	1	2.04	21	42.86	5	10.20	2	4.08	49	24.38
TOPLAM	52	25.87	29	14.43	8	3.98	98	48.76	11	5.47	3	1.49	201	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
71.01	25	p<.01	22	0

TABLO 70a

BİR KONUDA YARDIMA İHTİYAÇ OLUNDUĞUNDA ÖNCE KİMDEN YARDIM İSTENDİĞİ ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurda Dönen Arkadaş		Öğretmen okul İda		Rehberlik Bürosu		Aile		Kimseden		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Ortaokul	17	34.69	3	6.12	1	2.04	21	42.86	5	10.20	2	4.08	49	24.38
Lise	35	23.03	26	17.10	7	4.60	77	50.66	6	3.95	1	0.66	152	75.62
TOPLAM	52	25.87	29	14.43	8	3.98	98	48.76	11	5.47	3	1.49	201	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
11.68	5	p<.05	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 71

ÖZEL BİR SORUNUN İLKÖNCE KİME AÇILDIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Okul Arkadaşıma		Mahalle Arkadaşı		Annema		Babama		Kardeş-lerime		Rehber Öğ-retmenime		Kimseye		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsktidar L.	9	16.36	1	1.82	23	41.82	4	7.27	6	10.91	3	5.45	9	16.36	0	0.00	55	24.23
Avustarya L.	3	10.71	0	0.00	9	32.14	6	21.43	3	10.71	1	3.57	1	3.57	5	17.86	28	12.33
Alman L.	6	15.00	2	5.00	17	42.50	9	22.50	2	5.00	1	2.50	3	7.50	0	0.00	40	17.62
Cağaloğlu L.	10	30.30	1	3.03	13	39.39	4	12.12	1	3.03	2	6.06	1	3.03	1	3.03	33	14.54
İstanbul L.	4	28.57	0	0.00	4	28.57	2	14.29	2	14.29	1	7.14	1	7.14	0	0.00	14	6.17
Üsktidar A.O.	18	31.58	3	5.26	13	22.81	5	8.77	10	17.54	1	1.75	5	8.77	2	3.51	57	25.11
TOPLAM	50	22.03	7	3.08	79	34.80	30	13.22	24	10.57	9	3.96	20	8.81	8	3.52	227	100.0

KAYKARE	df	p fo < 5 fe = 0	
54.26	35	p<.01	31 0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 71a

ÖZEL BİR SORUNUN İLKÖNCE KİME AÇILDIĞI

ÖĞRETİM DÜZEYİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Okul Arkadaşıma		Mahalle Arkadaşımı		Annema		Babama		Kardeşlerime		Rehber Öğretmenime		Kimseye		Başka		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Ortaokul	18	31.58	3	5.26	13	22.81	5	8.77	10	17.54	1	1.75	5	8.77	2	3.51	52	25.11
Lise	32	18.82	4	3.35	66	38.82	25	14.71	14	8.23	8	4.71	15	8.82	6	3.53	170	74.89
TOPLAM	50	22.03	7	3.08	79	34.80	30	13.22	24	10.57	9	3.96	20	8.81	8	3.52	227	100.00

KAYKARE	df	pfo < 5 fe = 0
13.05	7	- 4 0

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ YAYINEV

Öğrencilerin "sizin eklemek istedikleriniz", adlı açık uçlu soruya verdikleri cevaplar ise aşağıdaki alanda yığılmalar göstermiştir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

— Yurt dışından dönen çocuklar sınavsız yabancı dil ile öğretim yapan okullara alınmalıdır (8 öğrenci).

— Ezbere dayanan bir eğitim sistemi olduğu için başarısız oluyoruz (6 öğrenci).

— Dersler çok fazla, kendimize zaman ayıramıyoruz.

— Dersler seçmeli olmalı (4 öğrenci).

— Kıyafet (forma) olmamalı (7 öğrenci).

— Okullarda spor tesisleri yok (6 öğrenci).

— Öğretmenler kaba ve anlayışsız davranıyor, dersleri iyi anlatamıyor, ilgisiz davranıyor.

— Bize Türk gibi davranılmıyor, en ufak bir harekette burası Almanya değil deniyor.

— Ödevler çok fazla, aynı gün birkaç yazılı var, hangisine çalışacağımızı bilemiyoruz.

— Öğretmenler ve yaşlılardan anlayış bekliyoruz, bize iyi davranmıyorlar.

— Almanya'dan geldiğimiz için aşağılanıyoruz.

— Alışığımız düzen burda yok. Hayal kırıklığına uğradık.

— Yetişkinler bize gerçekci yaklaşmalı. İnsanlık istiyoruz (5 öğrenci).

— Sorunlarımız çözülmedi, ilgilenilmesini istiyoruz.

— Dersler çok ağır (8 öğrenci).

— Kızlara baskı yapılıyor.

2. 2. 1985 Veliler Anketi

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Velilerin Cinsiyeti, Yaş, Medenî Durum, Annenin Doğduğu Yer ve Babanın Doğduğu Yer durumları Tablo 72, 73, 74, 75, 76 'da görülmektedir.

Ankete cevap veren veliler cinsiyet açısından incelenirse, bunların 52'sinin kadın, 64'ünün erkek olduğu görülür. Tabloda olduğu gibi, Üsküdar Lisesi velilerinin % 30.56 sı kadın olduğu halde bu oran Alman Lisesinde % 55.88 dir. İstanbul lisesi velilerinin % 9.48'zi erkek olduğu halde en fazla erkek veli olan lise Üsküdar Lisesidir.

Ankete cevap veren velilerin yaşlarına baktığımız zaman, Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 50'sinin 20-30 yaş arasında, yine aynı lisenin % 50'sinin ise 31-40 yaşları arası olduğu, İstanbul Lisesi velilerinin % 63.04' ünün 41-50 yaş arasında olduğu ve Üsküdar Lisesi velilerinin % 19.44 ünün 51 ve üstü yaş gruplarına dahil olduğu görülür. İstanbul ve Avusturya Liselerinde 20-30 yaşlar arasında bulunan veliler hiç yoktur. Yine İstanbul Lisesinde % 36.36 oranında 31-40 yaşlar arasında veli bulunmaktadır. Cağaloğlu Lisesinde 41-50 yaş arasında hiç veli bulunmazken, Cağaloğlu ve İstanbul Liseleride 51 ve üstü yaş gruplarında hiç velinin olmadığı Tabloda görülmektedir. Cevaplar .01 düzeyinde manidardır.

Ankete cevap veren velilerin medenî durumları incelenirse, Cağaloğlu ve İstanbul Liseleri velilerinin hepsinin evli, Üsküdar Lisesi velilerinin % 77.78'i evli olduğu, Üsküdar Lisesi velilerinin %22.22 sinin boşanmış dul ve Avusturya Lisesi velilerinin % 6.67 sinin eşi ölmüş Türk ve Türk olduğu görülmektedir. Hiçbir lisenin velilerinden boşanmış, yeniden evlenmiş, ayrı yaşayan, Türk ve yabancı iki evli veli bulunmamaktadır.

Ankete cevap verenler içinde annenin doğduğu yer incelenince, Üsküdar Lisesi öğrencilerinin annelerinin % 50 si köyde doğmuşken, İstanbul Lisesinde bu oran % 0.00'dır. Avusturya Lisesi öğrencilerinin annelerinin % 40.00'sı kasaba doğumlu iken Alman lisesinde bu oran % 15.15'dir. Şehirde doğanların oranları ise İstanbul Lisesinde % 77.78 iken, Üsküdar Lisesinde bu oran % 27.78'dir. Cevaplar 0.05 düzeyinde manidardır.

Ankete cevap veren erkek velilerin doğum yerleri ise şöyledir. Üsküdar Lisesi velilerinin % 61.11'i köy doğumlu iken Cağaloğlu ve İstanbul Liselerinin velilerinin arasında köyde doğan hiç yoktur. Alman Lisesi velilerinden % 38.71'i kasaba doğumlu iken Cağaloğlu Lisesi velilerinden kasabada doğan hiç yoktur. İstanbul lisesi velilerinin % 80'i şehir doğumlu iken Cağaloğlu Lisesi velilerinin hiç biri şehir doğumlu değildir. Cevaplar 0.01 düzeyinde manidardır.

TABLO 72

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Kadın		Erkek		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	11	30.56	25	69.44	36	31.03
Avusturya L.	8	53.33	7	46.67	15	12.93
Alman L.	19	55.88	15	44.12	34	29.31
Cağaloğlu L.	10	50.00	10	50.00	20	17.24
İstanbul L.	4	36.36	7	63.64	11	9.48
TOPLAM	52	44.83	64	55.17	116	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.62	4	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 73

YAŞ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	20-30 Yaş		31-40 Yaş		41-50 Yaş		51 ve fazla yaş		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	1	2.78	15	41.67	13	36.11	7	19.44	36	31.03
Avusturya L.	0	0.00	6	40.00	7	46.67	2	13.33	15	12.93
Alman L.	3	8.82	13	38.23	16	47.06	2	5.88	34	29.31
Cağaloğlu L.	10	50.00	10	50.00	0	0.00	0	0.00	20	17.24
İstanbul L.	0	0.00	4	36.36	7	63.64	0	0.00	11	9.48
TOPLAM	14	12.07	48	41.38	43	37.07	11	9.48	116	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
48.58	12	p<.01	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 74

MEDENİ DURUM

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evli		Boşanmış Dul		Boşanmış Yeniden Evli		Eşi Ölmüş Dul		Ayrı Yaşıyor		İki Evli Türk Yab.		İki Evli Türk Türk		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	28	77.78	8	22.22	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	36	31.30
Avusturya L.	14	93.33	0	0.00	0	0.00	1	6.67	0	0.00	0	0.00	0	0.00	15	13.04
Alman L.	31	93.94	0	0.00	0	0.00	1	3.03	0	0.00	0	0.00	1	3.03	33	28.70
Cağaloğlu L.	20	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	20	17.39
İstanbul L.	11	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	11	9.56
TOPLAM	104	90.43	8	6.96	0	0.00	2	1.74	0	0.00	0	0.00	1	0.87	115	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
24.63	24	-	29	15

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 75

ANNENİN DOĞDUĞU YER

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Köy		Kasaba		Şehir		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	18	50.00	8	22.22	10	27.78	36	32.14
Avusturya L.	4	26.67	6	40.00	5	33.33	15	13.39
Alman L.	8	24.24	5	15.15	20	60.61	33	29.46
Cağaloğlu L.	3	15.79	7	36.84	9	47.37	19	16.96
İstanbul L.	0	0.00	2	22.22	7	77.78	9	8.04
TOPLAM	33	29.46	28	25.00	51	45.54	112	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.89	8	p<.05	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 76

BABANIN DOĞDUĞU YER

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Köy		Kasaba		Şehir		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsktidar L.	22	61.11	9	25.00	5	13.89	36	39.13
Avusturya L.	5	33.33	3	20.00	7	46.67	15	16.30
Alman L.	5	16.13	12	38.71	14	45.16	31	33.70
Cağaloğlu L.	2	20.00	2	20.00	6	60.00	10	10.87
İstanbul L.	0	0.00	2	20.00	8	80.00	10	10.87
TOPLAM	32	34.78	26	28.26	34	36.96	92	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
26.84	8	p<.01	6	3

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Babanın En Son Bitirdiği Okul, Annenin En Son Bitirdiği Okul, Ailedeki Kişilerin Sayısı ve Ailedeki Kız Çocuk Sayısı Tablo 77, 78 79, 80'de görülmektedir.

Ankete cevap veren erkek velilerin öğrenim durumlarına bakarsak, Alman Lisesi velilerinden % 3.03 okur-yazar, Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 80'i ilkokul, Avusturya Lisesi velilerinin % 26.67'si orta okul, İstanbul Lisesi velilerinin % 36,36'sı lise ve dengi bir okul ve Alman Lisesi velilerinin % 39.39'unun yüksek okul mezunu olduklarını görürüz. Cağaloğlu Lisesi velilerinden yüksek okul mezunu olanların oranı % 5'tir. Yine aynı lise velilerinden lise ya da dengi herhangi bir okulu bitiren hiç kimse yoktur. Alman Lisesi velilerinin % 9.09'u orta okul mezunu iken, Avusturya Lisesi velilerinin % 13.33'ü ilkokul mezunudurlar. Bütün liselerin velileri arasında okur-yazar olmayan yoktur. Cevaplar 0.01 düzeyinde manidardır.

Ankete cevap veren kadın velilerin öğrenim düzeyleri şöyledir: İstanbul Lisesi velilerinin % 11.11'i okur-yazar, Üsküdar Lisesi velilerinin % 70.59'u ilkokul mezunu iken, bu oran Avusturya Lisesinde % 14.29' dur. Avusturya Lisesi velilerinin % 35.71'i ortaokul mezunudur. Cağaloğlu Lisesinin % 11.76'sı ortaokul mezunudur. Alman Lisesi velilerinin % 40.62'si lise ya da dengi bir okul mezunu iken bu oran Cağaloğlu Lisesi velilerinde % 11.76 dır. Yine Cağaloğlu Lisesi velilerinde yüksek okul mezunu hiç yokken, İstanbul Lisesi velilerini % 22.22'si yüksek okul mezunudur. Bütün liselerin velileri arasında okur-yazar olmayan yoktur. Cevaplar 0,05 düzeyinde manidardır.

Ankete cevap verenlerin ailelerinin kaç kişiden oluştuğuna bakarsak, Alman Lisesinden cevaplayanlardan % 33.33'ü ile Cağaloğlu Lisesinden cevaplayanlardan % 10.00' unun ailesi 2-3 kişiden oluşmakta, Avusturya Lisesinden cevaplayanların % 80.00'i ile Alman Lisesinden cevaplayanların % 48.15'inin ailesi 4-5 kişiden oluşmaktadır. Cağaloğlu Lisesinden cevap verenlerin % 30.00'unun ailesi 6 ve daha fazla kişiden meydana gelmişken, Avusturya Lisesinden cevaplayanların hiçbirinin ailelerinin 6 ve daha fazla kişiye sahip olmadığını görüyoruz.

Ankete cevap veren velilerin ailesinde kaç tane kız çocuğu olduğunu incelersek, İstanbul Lisesi velilerinin % 75.00'nın ve Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 35.00'nın sadece bir kız çocuğuna sahip olduğunu, Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 60.00'ının ve İstanbul Lisesi velilerinin % 17.86'sının 2-3 kız çocuğuna sahip olduğunu, Üsküdar Lisesi velilerinin % 16.13'ünün 4 ve daha fazla kız çocuğuna sahipken, Avusturya Lisesi velilerinin hiçbirinin 4 ve daha fazla kız çocuğuna sahip olmadıklarını görürüz. Cevaplar 0.05 düzeyinde manidardır.

TABLO 77

BABANIN EN SON BİTİRDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	İlkokul		Ortaokul		Lise ve Dengi		Yüksek Okul		Okur Yazar		Okur Yazar Değil		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	24	66.67	6	16.67	3	8.33	3	8.33	0	0.00	0	0.00	36	31.30
Avusturya L.	2	13.33	4	26.67	4	26.67	5	33.33	0	0.00	0	0.00	15	13.04
Alman L.	7	21.21	3	9.09	9	27.27	13	39.39	1	3.03	0	0.00	33	28.70
Cağaloğlu L.	16	80.00	3	15.00	0	0.00	1	5.00	0	0.00	0	0.00	20	17.39
İstanbul L.	2	18.18	2	18.18	4	36.36	3	27.27	0	0.00	0	0.00	11	9.56
TOPLAM	51	44.35	18	15.65	20	17.39	25	21.74	1	0.87	0	0.00	115	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
44.76	20	p<.01	23	5

TABLO 78

ANNENİN EN SON BİTİRDİĞİ OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	İlkokul		Ortaokul		Lise ve Dengi		Yüksek Okul		Okur Yazar		Okur Yazar Değil		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	19	61.29	7	22.58	4	12.90	1	3.23	0	0.00	0	0.00	31	30.10
Avusturya L.	2	14.29	5	35.71	3	21.43	3	21.43	0	7.14	0	0.00	14	13.58
Alman L.	7	21.87	5	15.62	13	40.62	4	12.50	3	9.37	0	0.00	32	31.07
Cağaloğlu L.	12	70.59	2	11.76	2	11.76	0	0.00	1	5.88	0	0.00	17	16.50
İstanbul L.	2	22.22	2	22.22	2	22.22	2	22.22	1	11.11	0	0.00	9	8.74
TOPLAM	42	40.78	21	20.39	24	23.30	10	9.71	6	5.82	0	0.00	103	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
31.76	20	p<.05	23	5

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 79

AİLEDEKİ KİŞİLERİN SAYISI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	2 - 3 Kişi		4 - 5 Kişi		6 ve Fazla kişi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	7	18.42	22	57.89	9	23.68	38	34.23
Avusturya L.	3	20.00	12	80.00	0	0.00	15	13.51
Alman L.	9	33.33	13	48.15	5	18.52	27	24.32
Cağaloğlu L.	2	10.00	12	60.00	6	30.00	20	18.02
İstanbul L.	2	18.18	7	63.64	2	18.18	11	9.91
TOPLAM	23	20.72	66	59.46	22	19.82	111	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.35	8	-	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 80

AİLEDEKİ KIZ ÇOCUK SAYISI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 Çocuk		2 - 3 Çocuk		4 ve Fazla Çocuk		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	11	35.48	15	48.39	5	16.13	31	27.43
Avusturya L.	5	62.50	3	37.50	0	0.00	8	7.08
Alman L.	17	65.38	8	30.77	1	3.85	26	23.01
Cağaloğlu L.	7	35.00	12	60.00	1	5.00	20	17.70
İstanbul L.	21	75.00	5	17.86	2	7.14	28	24.78
TOPLAM	61	53.98	43	38.05	9	7.96	113	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
17.12	8	p<.05	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Ailede Erkek Çocuk Sayısı, Ailenin Yurt Dışına Giriş Şekli, Çocukların Türkiye'de Kimin Yanında Kaldığı, Çocukların Kaç Yıl Sonra Yurt Dışına Alındığı, Babanın Yurt Dışında Çalıştığı Sektör ve Annenin Yurt Dışında Çalıştığı Sektör Tablo 81, 82, 83, 84, 85, 86 da görülmektedir.

Ankete cevap veren velilerin kaç tane erkek çocuğa sahip olduklarını incelersek, Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 82.35'i ile Üsküdar Lisesi velilerinin % 54'ünün bir tane erkek çocuğuna sahip olduklarını, Alman Lisesi velilerinin % 40.00'ı ile Cağaloğlu Lisesinin velilerinin % 17.65'inin 2 - 3 erkek çocuğa sahip olduklarını ve Üsküdar Lisesi velilerinin % 9.68'inin 4 ve daha fazla erkek çocuğa sahip olduklarını görürüz. Avusturya, Cağaloğlu ve İstanbul Lisesi velilerinin hiçbirinin 4 ve daha fazla erkek çocuğa sahip olmadıklarını görürüz.

Ailelerin sadece % 13.64'ü anne-baba-çocuk birlikte gitmişlerdir. Bursda % 28.57 ile Alman Lisesi velileri ilk sırayı almaktadır. Cevaplar 0.01 düzeyinde anlamlıdır. Türkiye'de kalanların % 73.47 si büyükanne ve baba yanında kalmışlardır. Velilerin % 73.08 i çocuklarını 1 - 2 yıl içinde yanlarına almışlardır.

Ankete cevap veren erkek velilerin yurt dışında iken çalıştıkları sektörler incelenecek olursa, tarım sektöründe bütün kişilerde vasıfsız işçi olarak çalışan hiç yokken, sadece Alman Lisesi velilerinde (babalarında) % 3.57 oranında vasıflı işçi olarak çalışmış olan veli (baba) vardır. Bu oranlar sanayi sektöründe vasıflı işçi olarak Üsküdar Lisesi velilerinde % 72.41 iken, Alman ve İstanbul Lisesi velilerinde eşit olarak % 50.00'dır. Vasıfsız işçi olarak çalışmış olan velilerin oranı ise, İstanbul Lisesi velilerinin % 20.00'si iken, Avusturya Lisesi velileri arasında % 13.33'tür. Hizmet sektöründe vasıflı işçi olarak İstanbul Lisesi velilerinin % 30.00'u, Üsküdar Lisesi velilerinin % 3.45'i, vasıfsız işçi olarak da Alman Lisesi velilerinin % 7.14'ü çalışmışlardır. İstanbul Lisesi velilerinden hiçbiri vasıfsız işçi olarak hizmet sektöründe çalışmamıştır.

Ankete cevap veren kadın velilerin (ya da çocukların annelerinin) yurt dışında iken çalıştıkları sektörler incelenecek olursa, tarım sektöründe bütün liselerde velilerin hiçbiri vasıfsız işçi olarak çalışmamışlardır. Sadece Alman Lisesi velilerinin % 6.25'i vasıflı işçi olarak çalışmıştır. Sanayi sektöründe Üsküdar Lisesi velilerinin % 70.59'u vasıflı işçi olarak çalışmışken, İstanbul ve Avusturya Lisesi velilerinden hiçbiri bu sektörde vasıflı işçi olarak çalışmamışlardır. Bu sektörde vasıfsız işçi olarak İstanbul Lisesi velileri % 60.00'ı çalışmış ve Avusturya Lisesi velilerinin hiçbiri çalışmamıştır. çalışmıştır. Hizmet sektöründe Avusturya Lisesi velileri vasıflı ve vasıfsız olarak hiç çalışmamışken, İstanbul Lisesi velileri vasıflı ve vasıfsız olarak eşit bir şekilde % 20.00 çalışmışlardır.

Ankete cevap veren velilerin çalıştıkları ülkenin dilini sözlü olarak bilme derecelerine bakılınca, Üsküdar Lisesi velilerinin % 13,64'ü çok az bilirken, Cağaloğlu, İstanbul ve Avusturya Lisesi velileri arası da çok az bilen hiç yoktur. Avusturya Lisesi velilerinin % 46.67'si dili kısmen bilirken, İstanbul Lisesi velilerinin % 27.27'si dili kısmen bilmektedir. İstanbul Lisesi velilerinin % 63.8 dili sözlü olarak iyi bilirken, bu oran Alman Lisesinde % 32.35'tir. Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 22.22'si dili çok iyi bilirken Avusturya Lisesi velilerinin % 6.67'si dili çok iyi olarak bilmektedirler.

TABLO 81

AİLEDEKİ ERKEK ÇOCUK SAYISI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 Çocuk		2 - 3 Çocuk		4 ve Fazla Çocuk		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	17	54.84	11	35.48	3	9.68	31	33.33
Avusturya L.	8	66.67	4	33.33	0	0.00	12	12.90
Alman L.	14	56.00	10	40.00	1	4.00	25	26.88
Cağaloğlu L.	14	82.35	3	17.65	0	0.00	17	18.28
İstanbul L.	5	62.50	3	37.50	0	0.00	8	8.60
TOPLAM	58	62.37	31	33.33	4	4.30	93	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.92	8	-	8	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 82

AİLENİN YURT DIŞINA GİDİŞ ŞEKLİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailece		Anne&Baba/ Çocuklar		Anne/Baba Çocuklar		Baba/Anne Çocuklar		Anne/Baba Çocuklar		Başka		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	1	3.23	3	9.68	6	19.35	19	61.29	0	0.00	2	6.45	31	28.18
Avusturya L.	3	14.29	1	4.76	0	0.00	7	33.33	0	0.00	10	47.62	21	19.09
Alman L.	8	28.57	3	10.71	3	10.71	10	35.71	0	0.00	4	14.29	28	25.45
Cağaloğlu L.	2	10.00	0	0.00	0	0.00	6	30.00	4	20.00	8	40.00	20	18.18
İstanbul L.	1	10.00	1	10.00	1	10.00	4	40.00	0	0.00	3	30.00	10	9.09
TOPLAM	15	13.64	8	7.27	10	9.09	46	41.82	4	3.64	27	24.54	110	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
51.25	20	p<.01	22	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 83

ÇOCUKLARIN TÜRKİYE'DE KİMİN YANINDA KALDIĞI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Büyükanne& Büyükbaba		Yakın Akraba		Yatılı Okul		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	8	57.14	3	21.43	0	0.00	3	21.43	14	28.57
Avusturya L.	3	60.00	0	0.00	1	20.00	1	20.00	5	10.20
Alman L.	13	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	13	26.53
Cağaloğlu L.	9	81.82	0	0.00	0	0.00	2	18.18	11	22.45
İstanbul L.	3	50.00	1	16.67	1	16.67	1	16.67	6	12.24
TOPLAM	36	73.47	4	8.16	2	4.08	7	14.29	49	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
17.94	12	-	17	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 84

ÇOCUKLARIN KAÇ YIL SONRA YURT DIŞINA ALINDIĞI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 - 2 Yıl Sonra		3 - 4 Yıl Sonra		5 - 6 Yıl Sonra		Daha Fazla Yıl Sonra		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	66.67	5	27.78	0	0.00	1	5.55	18	34.61
Avusturya L.	3	60.00	1	20.00	0	0.00	1	20.00	5	9.61
Alman L.	12	92.31	1	7.69	0	0.00	0	0.00	13	25.00
Cağaloğlu L.	8	66.67	1	8.33	2	16.67	1	8.33	12	23.08
İstanbul L.	3	75.00	0	0.00	1	25.00	0	0.00	4	7.69
TOPLAM	38	73.08	8	15.38	3	5.77	3	5.77	52	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
14.30	12	-	16	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 85

BABANIN YURT DIŞINDA ÇALIŞTIĞI SEKTÖR

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Tarım Vasıflı		Tarım Vasıfsız		Sanayi Vasıflı		Sanayi Vasıfsız		Hizmet Vasıflı		Hizmet Vasıfsız		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	0	0.00	21	72.41	5	17.24	1	3.45	2	6.90	29	28.71
Avusturya L.	0	0.00	0	0.00	8	53.33	2	13.33	4	26.67	1	6.67	15	14.85
Alman L.	1	3.57	0	0.00	14	50.00	4	14.29	7	25.00	2	7.14	28	27.72
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	11	57.89	3	15.79	4	21.05	1	5.26	19	18.81
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	5	50.00	2	20.00	3	30.00	0	0.00	10	9.90
TOPLAM	1	0.99	0	0.00	59	58.42	16	15.84	19	18.81	6	5.94	101	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
10.51	20	-	23	5

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 86

ANNENİN YURT DIŞINDA ÇALIŞTIĞI SEKTÖR

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Tarım Vasıflı		Tarım Vasıfsız		Sanayi Vasıflı		Sanayi Vasıfsız		Hizmet Vasıflı		Hizmet Vasıfsız		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	0	0.00	12	70.59	1	5.88	2	11.76	2	11.76	17	30.91
Avusturya L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Alman L.	1	6.25	0	0.00	5	31.25	3	18.75	4	25.00	3	18.75	16	29.09
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	9	52.94	5	29.41	2	11.76	1	5.88	17	30.91
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	3	60.00	1	20.00	1	20.00	5	9.09
TOPLAM	1	1.82	0	0.00	26	47.27	12	21.82	9	16.36	7	12.73	55	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
16.09	20	-	26	10

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışında Kaç İşyerinde Çalışıldığı, Yurt Dışına Kaçak İşçi Olarak Gidilip Gidilmediği, Eşin Kaç İşyerinde Çalıştığı, Ailenin Yurt Dışından Dönüş Şekli, Çocuklar ve Annenin Türkiye'ye Kesin Dönüşten Kaç Yıl Önce Döndüğü, Halen Yurt Dışında Çalışan Aile Bireyinin Olup Olmadığı ve Ailenin Yurt Dışından Döndüğü Yer Tablo 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93 de görülmektedir.

Ankete cevap veren velilerin yurt dışında kaç iş yerinde çalışuklarını incelersek, Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 44.44'ü bir işyerinde çalışurken, İstanbul ve Alman Lisesi velilerinin her ikisinin de % 37.50'si bir işyerinde çalışmıştır. Alman Lisesi velilerinin % 58.33'ü 2 - 3 işyerinde çalışmışken, Üsküdar ve İstanbul Liseleri velilerinin % 44.44'ü 2 - 3 işyerinde çalışmışlardır. Üsküdar Lisesi velilerinin % 13.8'i 4 - 6 işyerinde çalışmışken İstanbul Lisesi velilerinin hiçbiri 4 - 6 işyerinde çalışmamışlardır. 7 ve daha fazla işyerinde çalışan veliler sadece İstanbul Lisesinde % 12.50 oranıda vardır.

Ankete cevap veren velilerin yurt dışına kaçak işçi olarak gidilip gidilmediğine bakılıncka, Avusturya Lisesi velilerinin % 7.14'ü, Alman Lisesi velilerinin % 3.85'i kaçak işçi olarak gitmişken, diğer velilerin kaçak işçi olarak gitmediği ortaya çıkmıştır. Üsküdar, İstanbul ve Cağaloğlu Liseleri velilerinin % 100'ü, Avusturya Lisesi velilerinin % 92.86'sı kaçak işçi olarak gitmemişlerdir.

Ankete cevap veren velilerin eşlerinin kaç işyerinde çalışmış olduğu incelenirse, Alman Lisesi velilerinin eşlerinin % 58.33'ü bir işyerinde ve Üsküdar Lisesi velilerinin eşlerinin % 30.77'si bir işyerinde çalışmışlar, Üsküdar Lisesi velilerinin eşlerinin % 61.54'ü 2 - 3 işyerinde, İstanbul Lisesi velilerinin eşlerinin % 30.00'u ise 4 - 6 işyerinde, yine aynı Lisenin % 20'si 2 - 3 işyerinde ve Üsküdar Lisesi velilerinin eşlerinin % 7.69'u 4 - 6 işyerinde çalışmışlardır. 7 ve daha fazla işyerinde çalışmış olan veli eşi yoktur.

Velilerin % 73.83'ü anne-baba-çocuk birlikte dönmüşlerdir. Alman Lisesinde bu oran % 57.14'e düşmektedir. Cevaplar arasında .01 lik bir anlamlılık vardır. Yurt dışında kalan bireylerin % 92.86'sı 1 - 2 yıl içinde dönmüşlerdir.

Velilerin % 31.46'sı halen yurt dışında çalışan aile bireyleri olduğunu belirtmektedir. Bu oran Alman Lisesinde % 64'e kadar çıkmaktadır. Cevaplar arasında .01 düzeyinde anlamlılık vardır.

Velilerin % 60.53'ü İstanbul'da yerleşmiştir. Cağaloğlu Lisesi velilerinde bu oran yüzde sıfırdır. Cevaplar arasında .01 düzeyinde anlamlılık vardır.

TABLO 87

YURT DIŞINDA KAÇ İŞYERİNDE ÇALIŞILDIĞI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 İşyeri		2 - 3 İşyeri		4 - 6 İşyeri		7 ve Fazla İşyeri		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	15	41.67	16	44.44	5	13.89	0	0.00	36	36.36
Avusturya L.	5	38.46	7	53.85	1	7.69	0	0.00	13	13.13
Alman L.	9	37.50	14	58.33	1	4.17	0	0.00	24	24.24
Cağaloğlu L.	8	44.44	8	44.44	2	11.11	0	0.00	18	18.18
İstanbul L.	3	37.50	4	50.00	0	0.00	1	12.50	8	8.08
TOPLAM	40	40.40	49	49.49	9	9.09	1	1.01	99	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
14.64	12	-	11	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 88

YURT DIŞINA KAÇAK İŞÇİ OLARAK GİDİLİP GİDİLMEDİĞİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	36	100.00	36	33.96
Avusturya L.	1	7.14	13	92.86	14	13.21
Alman L.	1	3.85	25	96.15	26	24.53
Cağaloğlu L.	0	0.00	19	100.00	19	17.92
İstanbul L.	0	0.00	11	100.00	11	10.38
TOPLAM	2	1.89	104	98.11	106	100.00

KAYKARE	df	p	fe < 5	fe = 0
3.90	4	-	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 89

EŞİN KAÇ İŞYERİNDE ÇALIŞTIĞI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 İşyeri		2 - 3 İşyeri		4 - 6 İşyeri		7 ve Fazla İşyeri		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	8	30.77	16	61.54	2	7.69	0	0.00	26	29.21
Avusturya L.	5	41.67	5	41.67	2	16.67	0	0.00	12	13.48
Alman L.	14	58.33	8	33.33	2	8.33	0	0.00	24	26.97
Cağaloğlu L.	7	41.18	8	47.06	2	11.76	0	0.00	17	19.10
İstanbul L.	5	50.00	2	20.00	3	30.00	0	0.00	10	11.24
TOPLAM	39	43.82	39	43.82	11	12.36	0	0.00	89	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.58	12	-	11	5

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 90

AİLENİN YURT DIŞINDAN DÖNÜŞ ŞEKLİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailece		Önce Çocuklar		Önce Anne& Çocuklar		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	36	97.30	0	0.00	0	0.00	1	2.70	37	34.58
Avusturya L.	10	66.67	1	6.67	3	20.00	1	6.67	15	14.02
Alman L.	16	57.14	3	10.71	7	25.00	2	7.14	28	26.17
Cağaloğlu L.	10	58.82	1	5.88	1	5.88	5	29.41	17	15.89
İstanbul L.	7	70.00	1	10.00	2	20.00	0	0.00	10	9.35
TOPLAM	79	73.83	6	5.61	13	12.15	9	8.41	107	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
29.63	12	p<.01	13	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 91

ÇOCUKLAR VE ANNENİN TÜRKİYE'YE KESİN DÖNÜŞTEN KAÇ YIL ÖNCE DÖNDÜĞÜ KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 - 2 Yıl Önce		3 - 4 Yıl Önce		5 ve Daha Fazla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Avusturya L.	2	66.67	1	33.33	0	0.00	3	10.71
Alman L.	16	94.12	1	5.88	0	0.00	17	60.71
Cağaloğlu L.	4	100.00	0	0.00	0	0.00	4	14.29
İstanbul L.	4	100.00	0	0.00	0	0.00	4	14.29
TOPLAM	26	92.86	2	7.14	0	0.00	28	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.76	8	-	14	7

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 92

HALEN YURT DIŞINDA ÇALIŞAN AİLE BİREYİNİN OLUP OLMADIĞI KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	6	19.35	25	80.64	31	34.83
Avusturya L.	4	36.36	7	63.64	11	12.36
Alman L.	16	64.00	9	36.00	25	28.09
Cağaloğlu L.	1	7.69	12	92.31	13	14.61
İstanbul L.	1	11.11	8	88.89	9	10.11
TOPLAM	28	31.46	61	68.54	89	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.64	4	p<01	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 93

AİLENİN YURT DIŞINDAN DÖNDÜĞÜ YER

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Köyüne		Kasabasına Kentine		Başka bir Kente		3 Büyük Kente		Çıktığı 3 Büyük Kente		Çıktığı Kente		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	0	0.00	1	2.70	2	5.40	29	78.38	4	10.81	1	2.70	37	32.46
Avusturya L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	10	58.82	3	17.65	4	23.53	17	14.91
Alman L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	7.14	21	75.00	1	3.57	4	14.29	28	24.56
Cağaloğlu L.	1	5.00	15	75.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	20.00	20	17.54
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	9	75.00	2	16.67	1	8.33	12	10.53
TOPLAM	1	0.88	15	13.16	1	0.88	4	3.51	69	60.53	10	8.77	14	12.28	114	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
106.78	4	p<.01	30	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yurt Dışındaki İşin Türkiye'de Sürdürülüp Sürdürülmediği, Hangi Hayat Standartının Yüksek Olduğu, Hangi Ülkede Daha Mutlu Olunduğu, Çalışılan Ülkenin İnsanları İle İlişkiler, Çalışılan Ülkede Başka Ülkelerden Gelen İşçilerle İlişkiler, İşsiz Kalınan Süre, Eşin Ne Kadar Süre İşsiz Kaldığı, Tablo 94, 95 96, 97, 98, 99, 100'de görülmektedir.

Velilerin % 72.83'ü yurtdışındaki işini değiştirmeyi düşünmektedir. Bu velilerin % 45.45'i yurtdışındaki yaşantılarının daha yüksek standartlı olduğunu belirtmektedirler. Buna karşılık velilerin sadece % 13.04'ü yurt dışındaki hayatın daha mutlu olduğunu belirtmektedir.

Velilerin % 48.79'u gelinen ülke insanlarından aile dostları olduğunu belirtmişlerdir. Alman ve İstanbul Lisesi velilerinde bu oran % 56.10 ve % 58. 82 dir. İş arkadaşlar olanların oranı % 46.99'dur. Bu kategoride en yüksek oran % 55.36 ile Üsküdar Lisesi velileridir.

Çalışılan ülkedeki diğer yabancılarla ilişkilere gelince, % 52.17 ile iş arkadaşlığı ilk sıradadır. Yine % 70.45 arasında Üsküdar Lisesi velileri ilk sırayı almışlardır. Cevaplar .01 düzeyinde anlamlıdır.

Ankete cevap veren velilerin işsiz kaldıkları süreler gözönüne alınınca, hiç işsiz kalmayanlar Alman Lisesi velilerinin % 75.86'sı ve Üsküdar Lisesi velilerinin % 55.56'sı, 1-6 ay arasında işsiz kalanlar Üsküdar Lisesi velilerinin % 19.44'ü ve Alman Lisesi velilerinin % 10.34'ü, 7 - 12 ay arası işsiz kalanlar Cağaloğlu ve Avusturya Lisesinde hiç yokken, İstanbul Lisesi velilerinin % 11.11'i ve bir yıldan fazla işsiz kalanlar ise Avusturya Lisesi velilerinin % 25.00'i iken Alman Lisesi velilerinin 9 10.34'üdür.

Ankete cevap veren velilerin eşlerinin ne kadar süre işsiz kaldıklarını incelersek, Alman Lisesi velilerinin eşlerinin % 73.91'i ile İstanbul Lisesi velilerinin işlerinin 9 44.44'ü hiç işsiz kalmamışken, Alman Lisesi velileri eşlerinin % 17.39'u ile İstanbul Lisesi velilerinin eşlerinin % 11.11'i 1 - 6 ay süresince işsiz kalmışlardır. İstanbul Lisesi velileri eşlerinin % 33.33'ü ile Üsküdar Lisesi velileri eşlerinin % 7.69'u 7 - 12 ay süreyle işsiz kalmışlardır. Bir yıldan fazla süre işsiz kalan velilerin eşleri Üsküdar Lisesinde % 30.77 iken Alman Lisesi velilerinin eşleri bir yıldan fazla hiç işsiz kalmamışlardır.

TABLO 94

YURT DIŞINDAKI İŞİN TÜRKİYE'DE SÜRDÜRÜLÜP SÜRDÜRÜLMEDİĞİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	7	18.92	30	81.08	37	40.22
Avusturya L.	3	25.00	9	75.00	12	13.04
Alman L.	7	25.00	21	75.00	28	30.43
Cağaloğlu L.	5	83.33	1	16.67	6	6.52
İstanbul L.	3	33.33	6	66.67	9	9.78
TOPLAM	25	27.17	67	72.83	92	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
11.10	4	p<.05	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 95

HANGİ HAYAT STANDARTININ YÜKSEK OLDUĞU

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dışında		Türkiyede		Her İkisi Aynı		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	19	52.78	10	27.78	7	19.44	36	32.73
Avusturya L.	4	30.77	1	7.69	8	61.54	13	11.82
Alman L.	12	37.50	8	25.00	12	37.50	32	29.09
Cağaloğlu L.	10	55.56	4	22.22	4	22.22	18	16.36
İstanbul L.	5	45.45	1	9.09	5	45.45	11	10.00
TOPLAM	50	45.45	24	21.82	36	32.73	110	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
11.24	8	-	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 96

HANGİ ÜLKEDE DAHA MUTLU OLUNDUĞU

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurt Dışında		Türkiyede		Her ikisi Aynı		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	4	12.90	21	67.74	6	19.35	31	33.70
Avusturya L.	1	7.14	9	64.29	4	28.57	14	15.22
Alman L.	4	12.90	16	51.61	11	35.48	31	33.70
Cağaloğlu L.	1	16.67	2	33.33	3	50.00	6	6.52
İstanbul L.	2	20.00	5	50.00	3	30.00	10	10.87
TOPLAM	12	13.04	53	57.61	27	29.35	92	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.70	8	-	9	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 97

ÇALIŞILAN ÜLKENİN İNSANLARI İLE İLİŞKİLER

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Aile dostları Vardı		İş Arkadaşları Vardı		İstemedim		Karşılık Bulamadım		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	23	41.07	31	55.36	1	1.79	0	0.00	1	1.79	56	33.73
Avusturya L.	11	47.83	10	43.48	1	4.35	0	0.00	1	4.35	23	13.85
Alman L.	23	56.10	16	39.02	0	0.00	1	2.44	1	2.44	41	24.70
Cağaloğlu L.	14	48.28	14	48.28	0	0.00	0	0.00	1	3.45	29	17.47
İstanbul L.	10	58.82	7	41.18	0	0.00	0	0.00	0	0.00	17	10.24
TOPLAM	81	48.79	78	46.99	2	1.20	1	0.60	4	2.41	166	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
10.20	16	-	15	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 98

ÇALIŞILAN ÜLKEDE BAŞKA ÜLKELERDEN GELEN İŞÇİLERLE İLİŞKİLER

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Aile Dostları Vardı		İş Arkadaş-ları Vardı		İstemedim		Karşılık Bulamadım		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	11	25.00	31	70.45	1	2.27	0	0.00	1	2.27	44	31.88
Avusturya L.	7	36.84	7	36.84	2	10.53	0	0.00	3	15.79	19	13.77
Alman L.	14	37.84	19	51.35	3	8.11	1	2.70	0	0.00	37	26.81
Cağaloğlu L.	8	30.77	15	57.69	1	3.85	1	3.85	1	3.85	26	18.84
İstanbul L.	5	41.67	0	0.00	7	58.33	0	0.00	0	0.00	12	8.70
TOPLAM	45	32.61	72	52.17	14	10.14	2	1.45	5	3.62	138	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
55.22	16	P< .01	15	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 99

İŞSİZ KALINAN SÜRE

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hiç		1 - 6 Ay		7 - 12 Ay		1 Yıldan Fazla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	20	55.56	7	19.44	2	5.55	7	19.44	36	34.61
Avusturya L.	7	58.33	2	16.67	0	0.00	3	25.00	12	11.54
Alman L.	22	75.86	3	10.34	1	3.45	3	10.34	29	27.88
Cağaloğlu L.	13	72.22	2	11.11	0	0.00	3	16.67	18	17.31
İstanbul L.	6	66.67	1	11.11	1	11.11	1	11.11	9	8.65
TOPLAM	68	65.38	15	14.42	4	3.85	17	16.35	104	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.68	12	-	13	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 100

EŞİN NE KADAR SÜRE İŞSİZ KALDIĞI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hiç		1 - 6 ay		7 - 12 Ay		1 Yıldan Fazla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	46.15	4	15.38	2	7.69	8	30.77	26	31.71
Avusturya L.	5	55.56	2	22.22	1	11.11	1	11.11	9	10.98
Alman L.	17	73.91	4	17.39	2	8.70	0	0.00	23	28.05
Cağaloğlu L.	7	46.67	2	13.33	3	20.00	3	20.00	15	18.29
İstanbul L.	4	44.44	1	11.11	3	33.33	1	11.11	9	10.98
TOPLAM	45	54.88	13	15.85	11	13.41	13	15.85	82	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
14.61	12	-	15	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Yabancı Ülkede Kalınan Süre, Eşin Yabancı Ülkede Kaldığı Süre Tablo 101, 102 de görülmektedir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Ankete cevap veren velilerin yurt dışında kaldıkları süre ise, Alman Lisesi velilerinde % 30.77'si 1 - 5 yıl arası iken, Cağaloğlu, İstanbul ve Üsküdar Lisesi velilerinin hiçbiri bu süre kadar kalmamışlardır. İstanbul Lisesi velilerinin % 27.27'si ile Üsküdar Lisesi velilerinin 9 5.40'ı 6 - 10 yıl arasında yurt dışında kalmışlardır. Üsküdar Lisesi velilerinin % 62.16'sı ile Alman Lisesi velilerinin % 28.20'si 11 - 15 yıl arasında yurt dışında kalmışlardır. Alman Lisesi velilerinin % 33.33'ü ile İstanbul Lisesi velilerinin % 18.18'i 16 - 20 yıl arasında yurt dışında kalmışlardır. Avusturya Lisesi velilerinin % 20.00'ı 20 yıldan fazla yurt dışında kalmışken, Üsküdar ve Alman Lisesi velilerinin hiçbiri 20 yıldan fazla süreyle yurt dışında kalmamışlardır. cevaplar 0.01 düzeyinde anlamlıdır.

Ankete cevap veren velilerin eşlerinin yurt dışında kaldıkları süre ise şöyledir. İstanbul Lisesi velilerinin eşlerinden hiçbiri 1 - 5 yıl arası yurt dışında kalmamışken, bu oran Avusturya ve Alman Lisesi velileri eşleri arasında % 6.67'dir. İstanbul Lisesi velilerinin eşlerinin % 36.36'sı ile Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 10.00'u 6 - 10 yıl arası, Avusturya Lisesi velilerinin eşlerinin % 53.33'ü ile İstanbul Lisesi velilerinin eşlerinin % 27.27'si 11 - 15 yıl arası, yine Avusturya Lisesi veli eşlerinin % 13,33'ü 20 yıldan daha fazla yurt dışında kalmışken, bu oran Üsküdar Lisesi velilerinin eşleri arasında % 0.00'dır.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TABLO 101

YABANCI ÜLKEDE KALINAN SÜRE

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 - 5 Yıl		6 - 10 Yıl		11 - 15 Yıl		16 - 20 Yıl		20 Yıldan Fazla		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	2	5.40	23	62.16	12	32.43	0	0.00	37	30.33
Avusturya L.	1	6.67	2	13.33	5	33.33	4	26.67	3	20.00	15	12.29
Alman L.	12	30.77	3	7.69	11	28.20	13	33.33	0	0.00	39	31.97
Cağaloğlu L.	0	0.00	2	10.00	11	55.00	6	30.00	1	5.00	20	16.39
İstanbul L.	0	0.00	3	27.27	5	45.45	2	18.18	1	9.09	11	9.02
TOPLAM	13	10.66	12	9.84	55	45.08	37	30.33	5	4.10	122	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
46.39	16	p<.01	16	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 102

EŞİN YABANCI ÜLKEDE KALDIĞI SÜRE

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 - 5 Yıl		6 - 10 Yıl		11 - 15 Yıl		16 - 20 Yıl		20 Yıldan Fazla		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	1	2.63	4	10.53	26	68.42	7	18.42	0	0.00	38	33.33
Avusturya L.	1	6.67	3	20.00	8	53.33	2	13.33	1	6.67	15	13.16
Alman L.	2	6.67	5	16.67	13	43.33	6	20.00	4	13.33	30	26.32
Cağaloğlu L.	1	5.00	2	10.00	10	50.00	5	25.00	2	10.00	20	17.54
İstanbul L.	0	0.00	4	36.36	3	27.27	3	27.27	1	9.09	11	9.65
TOPLAM	5	4.39	18	15.79	60	52.63	23	20.17	8	7.02	114	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
14.79	16	-	17	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Çalışılan Ülkenin Dilini Bilme Düzeyi (sözlü), Çalışılan Yabancı Ülkenin Dilini Bilme Düzeyi (Yazılı), Eşin Çalışılan Yabancı Ülkenin Dili Bilme Düzeyi (Sözlü), Eşin, Çalışılan Yabancı Ülkenin dilini Bilme Düzeyi (Yazılı), Çocukların Yurt Dışındaki Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Durumları ve Çocukların Yurt Dışındaki Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Süreleri Tablo 103, 104, 105, 106, 107, 108 de görülmektedir.

Ankete cevap veren velilerin çalıştıkları ülkenin dilini sözlü olarak bilme derecelerine bakılınca, Üsküdar Lissi velilerinin % 13,64'ü çok az bilirken, Cağaloğlu, İstanbul ve Avusturya Lisesi velileri arası da çok az bilen hiç yoktur. Avusturya Lisesi velilerinin % 46.67'si dili kısmen bilirken, İstanbul Lisesi velilerinin % 27.27'si dili kısmen bilmektedir. İstanbul Lisesi velilerinin % 63.8 dili sözlü olarak iyi bilirken, bu oran Alman Lisesinde % 32.35'tir. Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 22.22'si dili çok iyi bilirken Avusturya Lisesi velilerinin % 6.67'si dili çok iyi olarak bilmektedirler.

Ankete cevap veren velilerin çalıştıkları ülkenin dilini yazılı olarak bilme derecelerine bakarsak, Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 57.89'u ve Avusturya Lisesi velilerinin % 6.67'si çok az, Avusuturya Lisesi velilerinin % 46.67'si ile Cağaloğlu Lisesi velilerinin % 15.79'u kısmen, Avusturya Lisesi velilerinin % 40.00'ı ile Üsküdar Lisesi velilerinin % 20.00'sı iyi, İstanbul Lisesi velilerinin % 9.09'u dili yazılı olarak çok iyi bilmektedirler. Üsküdür Lisesi velilerinden hiç-biri dili yazılı olarak çok iyi bilmemektedir.

Ankete cevap veren velilerin eşlerinin çalışılan ülkenin dilini sözlü olarak bilme dereceleri ise, Üsküdar Lisesi velileri eşlerinin % 29.27 ile Avusturya Lisesi velileri eşlerinin %0.00'L dili çok az derecede bilmektedirler. Yine Üsküdar Lisesi velileri eşlerinin % 43.90'ı ile İstanbul Lisesi velileri eşleri % 20.00's dili kısmen bilmektedirler. İstanbul Lisesi velileri eşlerinin % 70.00'i ile Üsküdar Lisesi velileri eşlerinin % 21.95'i dili iyi derecede bilmektedirler. Alman Lisesi velilerinin eşlerinin % 33.33'ü dili çok iyi derecede bilirken, İstanbul Lisesi velileri eşleri arasında dili sözlü olarak çok iyi bilen yoktur. Cevaplar 0,01 düzeyinde anlamlıdır

Ankete cevap veren velilerin eşlerinin, çalışılan ülkenin dilini yazılı olarak bilme derecelerine bakınca, Cağaloğlu Lisesi velileri eşlerinin % 50,00'si ile Alman Lisesi velilerinin % 17.24'ü dili çok az yazılı olarak bilirken, Üsküdar Lisesi velileri eşlerinin % 16.67'si dili yazılı olarak kısmen bilmektedirler. İstanbul Lisesi velilerinin eşlerinin % 27.78'i ülkenin dilini yazılı olarak çok iyi derecede bilirken, İstanbul Lisesi velilerinin eşlerinin hiçbiri yazılı olarak çalışılan ülkenin dilini çok iyi derecede bilmemekedirler. Cevaplar 0,01 düzeyinde anlamlıdır.

Veliler % 67.04 oranında çocukların geldikleri ülkede okul öncesi eğtim kurumuna gittiklerini belirtmişlerdir. 0,01 düzeyinde anlamlıdır.

Çocukların okul öncesi kurumlara 2-3 yıl gittikleri görülmektedir. Alman ve Cağaloğlu Liselerinde % 45.83, % 50 oranla 3 yıl ve daha fazla başlığı altında yazılma vardır.

TABLO 103

ÇALIŞILAN YABANCI ÜLKENİN DİLİNİ BİLME DÜZEYİ (SÖZLÜ)

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Çok Az		Kısmen		İyi		Çok iyi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	3	13.64	8	36.36	9	40.91	2	9.09	22	22.00
Avusturya L.	0	0.00	7	46.67	7	46.67	1	6.67	15	15.00
Alman L.	1	2.94	15	44.12	11	32.35	7	20.59	34	34.00
Cağaloğlu L.	0	0.00	8	44.44	6	33.33	4	22.22	18	18.00
İstanbul L.	0	0.00	3	27.27	7	63.64	1	9.09	11	11.00
TOPLAM	4	4.00	41	41.00	40	40.00	15	15.00	100	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
13.03	12	–	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 104

ÇALIŞILAN YABANCI ÜLKENİN DİLİNİ BİLME DÜZEYİ (YAZILI)

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Çok az		Kısmen		İyi		Çok iyi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	9	45.00	7	35.00	4	20.00	0	0.00	20	20.62
Avusturya L.	1	6.67	7	46.67	6	40.00	1	6.67	15	15.46
Alman L.	7	21.87	12	37.50	11	34.37	2	6.25	32	32.99
Cağaloğlu L.	11	57.89	3	15.79	4	21.05	1	5.26	19	19.59
İstanbul L.	4	36.36	4	18.18	4	36.36	1	9.09	11	11.34
TOPLAM	32	32.99	31	31.96	29	29.90	5	5.15	97	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
15.96	12	–	12	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 105

EŞİN, ÇALIŞILAN YABANCI ÜLKENİN DİLİNİ BİLME DÜZEYİ (SÖZLÜ)

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Çok Az		Kısmen		İyi		Çok iyi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	29.27	18	43.90	9	21.95	2	4.88	41	34.75
Avusturya L.	0	0.00	6	42.86	6	42.86	2	14.29	14	11.86
Alman L.	1	3.03	9	27.27	12	36.36	11	33.33	33	27.97
Cağaloğlu L.	5	25.00	5	25.00	6	30.00	4	20.00	20	16.95
İstanbul L.	1	10.00	2	20.00	7	70.00	0	0.00	10	8.47
TOPLAM	19	16.10	40	33.90	40	33.90	19	16.10	118	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
31.56	12	p < .01	8	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 106

EŞİN, ÇALIŞILAN YABANCI ÜLKENİN DİLİNİ BİLME DÜZEYİ (YAZILI)

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Çok az		Kısmen		İyi		Çok iyi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	14	46.67	10	33.33	5	16.67	1	3.33	30	29.70
Avusturya L.	3	21.43	3	21.43	7	50.00	1	7.14	14	13.86
Alman L.	5	17.24	7	24.14	9	31.03	8	27.59	29	28.71
Cağaloğlu L.	9	50.00	3	16.67	1	5.55	5	27.78	18	17.82
İstanbul L.	2	20.00	2	20.00	6	60.00	0	0.00	10	9.90
TOPLAM	33	32.67	25	24.75	28	27.72	15	14.85	101	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
28.93	12	p < .01	9	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 107

ÇOCUKLARIN YURT DIŞINDAKİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMUNA KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	10	37.04	17	62.96	27	30.68
Avusturya L.	10	90.91	1	9.09	11	12.50
Alman L.	23	74.19	8	25.81	31	35.23
Cağaloğlu L.	10	100.00	0	0.00	10	11.36
İstanbul L.	6	66.67	3	33.33	9	10.23
TOPLAM	59	67.04	29	32.95	88	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.47	4	p < .01	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 108

ÇOCUKLARIN YURT DIŞINDAKİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMUNA DEVAM SÜRELERİ KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1 Yıldan Az		1-2 Yıl		3 ve daha Fazla Yıl		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	1	5.55	12	66.67	5	27.78	18	26.09
Avusturya L.	0	0.00	8	72.73	3	27.27	11	15.94
Alman L.	1	4.17	12	50.00	11	45.83	24	34.78
Cağaloğlu L.	1	10.00	4	40.00	5	50.00	10	14.49
İstanbul L.	0	0.00	4	66.67	2	33.33	6	8.70
TOPLAM	3	4.35	40	57.97	26	37.68	69	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0	fo < 5	fe = 0
4.72	8	–	9	0		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Çocukların Yabancı Dili Bilme Düzeyi (Sözlü), Çocukların Yabancı Dili Bilme Düzeyi (Yazılı), Çocukların Okul Başarısı, Başarısızlığın Nedenleri, Başarısız Olunan Dersler, Çocukların Gelinen Ülkedeki Okul Başarısı, Gelinen Ülkedeki Okul Başarısızlığının Nedenleri, Yabancı Dil ve Eğitim Yapılmak İstenip İstenmediği, Çocuğun Bildiği Yabancı Dilin Geleceğinin Garantisi Olarak Görülüp Görülmediği, Türkiye'ye Dönüldüğünde Çocukların Sorunları İçin Danışma Kurumlarına Gereksinim Duyulup Duyulmadığı ve Danışma Kurumlarının Adının ve Yerinin Bilinip Bilinmediği Tablo 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119'da görülmektedir.

Velilerin % 59. 26 çocuklarının yabancı dili çok iyi konuştukları, % 40,74'ü ise "iyi " konuştukları, % 56.12 si "çok iyi" yazdıkları, % 35.71'i de "iyi" yazdıkları görüşündeler.

Velilerin % 47.66'sı çocuklarını başarılı, % 48.60 kısmen başarılı, % 3.74 başarısız bulmaktadır. Okullar arasında Avusturya Lisesi öğrenci velilerinin cevaplarının % 66.67 lik bir yüzde ile "kısmen başarılı" hanesine yığılması diğer okullardan farklılık arzetmektedir. Başarısızlığın sebebi kolarak da "Türkçe bilgilerinin yetersizliği" ve "sistem farkı" görülmektedir.

Velilere göre en başarısız olan ders % 49.82 ile Türkçe dersidir. Alman Lisesinde bu oran % 74.07 dir. İstanbul Lisesinde ise Sosyal Bilgiler % 45.45 lik bir orana sahiptir.

Velilerin % 84.61'i çocukların yurt dışındaki okullarında başarılı olduğu belirtmektedirler. Üsküdar Lisesi öğrenci velilerinde bu oran % 67.50 ye düşmektedir. Başarısızlık sebebi olarak da yabancı dil eksikliği ve uyumsuzluk gösterilmektedir.

Velilerin % 89.72'si çocukların yabancı dille eğitim verdirmeyi istemektedir. Çünkü % 71.55 bir oranla çocuklarının bildiği yabancı dili gelecek garantisi olarak görmektedirler.

Velilerin % 40.62'si çocuklarının problemlerini danışacak bir kuruma ihtiyaç duyduklarını, % 46.51'i bu tip kurumların olup olmadığını bilmediklerini belirtmişler-

TABLO 109

ÇOCUKLARIN YABANCI DİLİ BİLME DÜZEYİ (SÖZLÜ)

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Az		Orta		İyi		Çok iyi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	0	0.00	21	44.68	26	55.32	47	43.52
Avusturya L.	0	0.00	0	0.00	8	53.33	7	46.67	15	13.89
Alman L.	0	0.00	0	0.00	7	46.67	8	53.33	15	13.89
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	4	20.00	16	80.00	20	18.52
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	4	36.36	7	63.64	11	10.18
TOPLAM	0	0.00	0	0.00	44	40.74	64	59.26	108	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.16	12	–	12	10

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 110

ÇOCUKLARIN YABANCI DİLİ BİLME DÜZEYİ (YAZILI)

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Az		Orta		İyi		Çok iyi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	0	0.00	6	15.79	10	26.32	22	57.89	38	38.77
Avusturya L.	0	0.00	2	13.33	8	53.33	5	33.33	15	15.31
Alman L.	0	0.00	0	0.00	7	50.00	7	50.00	14	14.29
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	3	15.00	17	85.00	20	20.41
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	7	63.64	4	36.36	11	11.22
TOPLAM	0	0.00	8	8.16	35	35.71	55	56.12	98	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.96	12	–	11	5

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 111

ÇOCUKLARIN OKUL BAŞARISI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Az		Kısmen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	19	47.50	19	47.50	2	5.00	40	37.38
Avusturya L.	4	26.67	10	66.67	1	6.67	15	14.02
Alman L.	16	51.61	15	48.39	0	0.00	31	28.97
Cağaloğlu L.	5	55.56	3	33.33	1	11.11	9	8.41
İstanbul L.	7	58.33	5	41.67	0	0.00	12	11.21
TOPLAM	51	47.66	52	48.60	4	3.74	107	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.89	8	–	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 112

BAŞARISIZLIĞIN NEDENLERİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçeleri Yetersiz		Dersler Ağır		Sistem Faklı		Tutumlar Farklı		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	8	20.00	10	25.00	14	65.00	3	7.50	5	12.50	40	31.50
Avusturya L.	9	33.33	4	14.81	9	33.33	1	3.70	4	14.81	27	21.26
Alman L.	10	34.48	4	13.79	7	24.14	4	13.79	4	13.79	29	22.83
Cağaloğlu L.	11	50.00	4	18.18	6	27.27	1	4.54	0	0.00	22	17.32
İstanbul L.	3	33.33	3	33.33	0	0.00	2	22.22	1	11.11	9	7.09
TOPLAM	41	32.28	25	19.68	36	28.35	11	8.66	14	11.02	127	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
17.06	16	–	15	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 113

BAŞARISIZ OLUNAN DERSLER

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe		Matematik Fen		Sosyal Bilgiler		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	13	31.71	14	34.15	9	21.95	5	12.19	41	32.54
Avusturya L.	10	52.63	4	21.05	5	26.32	0	0.00	19	15.08
Alman L.	20	74.07	2	7.41	4	14.81	1	3.70	27	21.43
Cağaloğlu L.	13	46.43	7	25.00	6	21.43	2	7.14	28	22.22
İstanbul L.	3	27.27	3	27.27	5	45.45	0	0.00	11	8.73
TOPLAM	59	46.82	30	23.81	29	23.02	8	6.35	126	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
20.11	12	–	9	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 114

ÇOCUKLARIN GELİNEN ÜLKEDEKİ OKUL BAŞARISI

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Başarılı		Kısmen Başarılı		Başarısız		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	27	67.50	12	30.00	1	2.50	40	34.19
Avusturya L.	15	100.00	0	0.00	0	0.00	15	12.82
Alman L.	32	100.00	0	0.00	0	0.00	32	27.35
Cağaloğlu L.	15	78.95	4	21.05	0	0.00	19	16.24
İstanbul L.	10	90.91	1	9.09	0	0.00	11	9.40
TOPLAM	99	84.61	17	14.53	1	0.85	117	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
18.95	8	p < .05	9	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 115

GELİNEN ÜLKEDEKİ OKUL BAŞARISIZLIĞININ NEDENLERİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yabancı Dil		Uyum Sağlayamama		Bir İşte Çalışma		Ailevi Sorunlar		Başka	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	1	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	25.00
Avusturya L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Alman L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Cağaloğlu L.	0	0.00	2	100.00	0	0.00	0	0.00	2	50.00
İstanbul L.	0	0.00	1	100.00	0	0.00	0	0.00	1	25.00
TOPLAM	1	25.00	3	75.00	0	0.00	0	0.00	4	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.00	16.00	–	25.00	19

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 116

YABANCI DİL İLE EĞİTİM YAPILMAK İSTENİP İSTENMEDİĞİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Fikrim Yok		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	31	93.94	1	3.03	1	3.03	33	30.84
Avusturya L.	15	100.00	0	0.00	0	0.00	15	14.02
Alman L.	26	83.87	4	6.45	3	9.68	31	28.97
Cağaloğlu L.	16	88.89	2	11.11	0	0.00	18	16.82
İstanbul L.	8	80.00	1	10.00	1	10.00	10	9.35
TOPLAM	96	89.72	6	5.61	5	4.67	107	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.06	8	–	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 117

ÇOCUĞUN BİLDİĞİ YABANCI DİLİN, GELECEĞİNİN GARANTİSİ OLARAK GÖRÜLÜP GÖRÜLMEDİĞİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Kısmen		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	29	70.73	12	29.27	0	0.00	41	35.34
Avusturya L.	11	73.33	4	26.67	0	0.00	15	12.93
Alman L.	18	58.06	13	41.93	0	0.00	31	26.72
Cağaloğlu L.	17	94.44	1	5.55	0	0.00	18	15.52
İstanbul L.	8	72.73	3	27.27	0	0.00	11	9.48
TOPLAM	83	71.55	33	28.45	0	0.00	116	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.45	8	–	8	5

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 118

TÜRKİYE'YE DÖNÜLDÜĞÜNDE ÇOCUKLARIN SORUNLARI İÇİN DANIŞMA KURUMLARINA GEREKSİNİM DUYULUP DUYULMADIĞI KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	44.44	15	55.56	27	28.12
Avusturya L.	5	35.71	9	64.29	14	14.58
Alman L.	13	48.15	14	51.85	27	28.12
Cağaloğlu L.	6	33.33	12	66.67	18	18.75
İstanbul L.	3	30.00	7	70.00	10	10.42
TOPLAM	39	40.62	57	59.37	96	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.80	4	–	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 119

DANIŞMA KURUMLARININ ADININ VE YERİNİN BİLİNİP BİLİNMEDİĞİ KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	6	50.00	6	50.00	12	27.91
Avusturya L.	4	80.00	1	20.00	5	11.63
Alman L.	7	46.67	8	53.33	15	34.88
Cağaloğlu L.	6	66.67	3	33.33	9	20.93
İstanbul L.	0	0.00	2	100.00	2	4.65
TOPLAM	23	53.49	20	46.51	43	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.68	4	-	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Velilerin anketue "başka belirtiniz" seçeneklerine verdikleri cevapların dökümü aşağıda verilmiştir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

"Çocuklarınız şu anda okuduğu okulda başarısız ise niçin?" sorusu ile ilgili olarak:

a. Türkçeleri yeterli olmadığı için (3 veli).

b. Türk eğitim sistemi farklı olduğu için (4 veli).

- Çok sıkıştırılmış bir tedrisata, ezberciliğe (özellikle sosyal derslerde) not veren bir eğitim sistemine alışma zorluğu.

- Lüzumsuz derslerle çocukların çok kıymetli saatleri doldurulduğu için.

c. Okul yönetimi ve öğretmenlerinin farklı tutumlarından (5 veli).

- Hocaların öğrencilerden bilgi beklemeleri.

- Hocaların öğretmedikleri konuları sormaları.

- Çocuklara anlayış gösterilmediği, katı davranıldığı için.

- Öğrenciyle yeterince meşgul olunmadığı için.

"Sizce çocuklarınızın Türkiye'de okul ve çevreye uyum sağlayabilmelerine yardımcı olmak için neler yapılabilir?" sorusu ile ilgili olarak:

a. Türkçe bilgilerinin geliştirilmesi (16 veli).

– Türkçe kurslar açılmalı, (Türkçelerine ve Türkçe derslerine yardımcı olunmalı, bu konularda anlayış gösterilmeli) (11 veli).

- Türkçe derslerine ağırlık verilmeli (3 veli).

- Türkçeye fazla önem vermemeli (2 veli).

- Daha iyi Türkçe dersi (16 veli).

b. Anlayışlı davranılmalı (20 veli).

- Samimî davranarak uyum sağlamalarına yardımcı olmalı (7 veli).

- Tenkit etmemeli (2 veli)

- Öğretmenler ve yöneticiler daha anlayışlı, sabırlı, güler yüzlü davranmalı (9 veli).

- Anlayışlı-şefkatli, bilgili eğitimciler olmalı (2 veli).

- Anababalar anlayışlı davranmalı (2 veli).

c. Türkiye'deki yaşantı, çalışma sistemi hakkında bilgilendirilmeli (6 veli).

d. Sportif, kültürel faaliyetler, arkadaşlık (2 veli).

e. - Kamuoyuna bu çocukların sorunları duyurulmalı.

- Aile ve öğretmenler işbirliği ile yardım etmeli (5 veli).

- Okulu ve çevreyi çağdaş düzeye getirmek için çaba.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

- Sınıflardaki öğrenci sayısı azaltılmalı.

- Ev ödevleri azaltılmalı.

- Çocuklar daha fazla gayret göstermeli.

- Yurt dışındaki okullardan örnek alınmalı.

- Çevreye ve okula intibak için süre gerekli.

- Aynı yabancı dilde öğretim yapan okul yapılmalıydı.

- Ulaşım.

- Onlara Türk çocukları gözüyle bakılmalı.

- Çok daha kültürlü bir çevreden geldiklerini kabul etmeli.

Velilerin "sizin eklemek istedikleriniz" adlı açık uçlu soruya verdikleri cevaplar ise aşağıda sınıflandırılmıştır.

- Yurt dışından gelen her çocuğa geldiği ülke dili ile eğitim yapabileceği okullar hazırlanmalı (3 veli).

- Geçiş dönemi (1 - 2 yıl) boyunca özellikle Türkçe derslerde anlayışla davranılmalı (3 veli).

- Konsolosluk aracılığıyla Türk işçilerinin adreslerine bülten, gazete, bildiri gönderilerek eğitim verilmeli, işçilerin eğitim seviyeleri çok düşük.

- Yurtdışındaki eğitimleri esnasında çocukların Türkiye'den kopmalarını önleyecek tedbirler alınalı (3 veli)

- Okul çağındaki çocukların ikmal etmeden öğrenimlerine Türkiye'de de devamlarını temin etmek gerekir.

- Dönüş yapanlara en azından bir dönem derslere ağırlık verilmemeli.

- Çocukların bildikleri yabancı dilli konuşmalarına izin verilmeli.

- Bildikleri yabancı dil seviyesinde ders görmeleri.

- Yetenek dersleri (beden, müzik, resim) not ortalamasına katılmamalı.

- Okullara sınavsız kabul edilmeli.

- Dersler çok ağır, ezbere dayalı ve ev ödevleri çok fazla, hafifletilmeli, seçmeli hale getirilmeli, ev ödevi olmamalı.

- Bildikleri yabancı dille konuşmalarına izin verilmeli.

- Sınavlar çok sık, başarısızlık kaygısı yapıyor.

- Meslek dersleri arttırılmalı, diğerlerine zorunluluk kaldırılmalı.

- Yabancı ülke eğitimcileriyle işbirliği yapılmalı.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

- Okul aile işbirliği olmalı.

- Türkçe kursları arttırılmalı.

- Türkçe derslerinde anlayışlı davranılmalı.

- Öğretmenlerin kalitesi yükseltilmeli.

- Öğretmenler anlayışlı davranmalı (7 veli).

- Sınavı kazanamayan çocukların lisanları ziyan oluyor.

- Türkçe, sosyal, tarih dersleri gibi temel bilgiler okul öncesi verilmeli.

- Almanca eğitim veren okullara Alman öğretmenler getirtilmeli.

- Disiplin kurallarına uymaları zaman alır, geldikleri ülkelerde çok farklıydı (kılık-kıyafet).

- Türkçeyi konuşuyorlar, fakat yazamıyorlar. Yazılı Türkçe sınavlarda bu göz önüne alınmalı.

" Sizce yurtdışındaki işçi çocuklarına yardımcı olmak için neler yapılabilir?" sorusu ile ilgili olarak aşağıdaki noktalar vurgulanmıştır:

a)- Türkiye'den gönderilen öğretmenler (25 veli):

- ciddî,

- yetenekli,

- tecrübeli olmalı, sınavdan geçirilmeli, dil bilmeli,

- daha fazla sayıda öğretmen gönderilmeli,

- öğretmenler alanlarında yeterli olmalı,

- daha fazla Türkçe öğretmeni gönderilmeli,

- öğretmenler kültürüne, dinine bağlı olmalı ve milliyetçi olmalı.

b)- Türkçe öğretilmeli (18 veli).

- Türkçe derslerine önem verilmeli (4 veli).

- Türkçe kurs açılmalı (3 veli).

- Türkçe okul kitapları gönderilmeli.

- Türkçe'yi öğrenmeleri sağlanmalı (9 veli).

- Türkçe eğitim.

- Okullarda ek Türkçe dersi.

Diğer:

- Türk okullarına gitmeyi şart koşmalı.
- Türkiyeyi tanıtacak programlar hazırlanmalı.
- Sınav hakkında aydınlatılmalı.
- Topluma uyum sağlamada yardımcı olmalı.
- Yurtdışındaki eğitimcilerle işbirliği yapılmalı.
- Çocuklar Türk kültürüyle yetişmeli (3 veli).
- Türkiye'den giden çocuklara ön kurs.
- Türkiye ile ilgili eğitim verilmeli.
- Anababalar bulundukları ülke ile Türkiye arasındaki farkları anlatmalı.
- Türkiye'ye dönmeden Türkçe öğretilmeli.
- Döndüklerinde yabancı dilde eğitim yapan okullara sınava girmeden kabul edilmeli.
- Bulundukları ülkenin lisanını öğrenmeleri gerekir.
- Her yaz Türkiye'de ücretli yaz kamplarında spor + Türkçe + Türkiye hakkında bilgi verilmeli.
- Dönmek isteyen ailelerin çocuklarına kaliteli eğitimcilerle hazırlama kursları.
- Türkiye'den giden işçi aileleri belli düzeyde olmalı, çünkü uyum sağlayamıyorlar, çocuklar çekingen oluyor.
- Özbenliklerini kaybettirmeden oradaki topluma uyum sağlamalarına yardım edilmeli.
- Anababalar kültürümüze bağlı kalmalı, onlar çocukları kötü alışkanlıklardan korumalı.

2.3. 1985 Yönetici ve Öğretmen Anketi

Yönetici ve öğretmenlere verilen bütün sorular açık uçlu sorulardan oluşmuşlardır. Bu kişilerin anket formuna verdikleri cevapların çeşitli konulara göre dökümü şöyledir:

1. Bu öğrencilerin diğerlerine göre olumlu yanları:

- Daha ataklar, grupla çalışmayı seviyorlar (4 kişi).

- Bakış açıları geniş (3 kişi).
- Türkçe derslerine karşı kolay uyum saağlıyorlar (3 kişi).
- Birbirlerine yardım etme duyguları kuvvetli (3 kişi).
- Almancaları, özellikle pratik bakımından daha iyi (5 kişi).
- Alman öğretmen ve öğrencilerle iyi ilişki kuruyorlar (2 kişi).
- Sınıfa uyumları daha kolay (3 kişi).
- Kendilerini kanıtlamak istiyorlar (2 kişi).
- Diğerlerine göre daha samimiler (5 kişi).
- Dikkati çeken bir başarı durumu yoktur (3 kişi).
- Spora ve müzik faaliyetlerine daha yatkınlar (4 kişi).

2. Bu öğrencilerin diğer öğrencilere göre başarılı oldukları alanlar:
   - Bu öğrenciler rol yapmada oldukça başarılıdırlar (2 kişi).
   - Bu öğrenciler rol yapmada oldukça başarılıdırlar (2 kişi).
   - Müzik yeteneği (3 kişi).
   - Spor yeteneği (3 kişi).
   - Resim yeteneği (2 kişi).
   - El sanatları (2 kişi).
   - Eğitici kol çalışması (2 kişi).

3. Öğretmen ve yöneticilere göre çocukların şikayetleri şu alanlarda yoğunlaşmaktadır:
   - Kuralların katılığından şikayetçiler (3 kişi).
   - Derslerin ağırlığından (5 kişi).
   - Kendilerine ilginin az oluşundan, anlaşılmamaktan (4 kişi).
   - Sınavların sıklığından (3 kişi).
   - Ezberciliğe önem veren programlardan (2 kişi).
   - Yetenek geliştirmek için boş zaman olmayışından (3 kişi).
   - Anlatım derslerinde yetersiz kalmaktan (2 kişi).

4. Bu çocukların diğer öğrencilere göre olumsuz yönleri:
   - Öğretmene çok fazla karşılık veriyorlar (2 kişi).
   - Okul kurallarına uymakta zorluk çekiyorlar (4 kişi).

- Ders dinlemede sıkılıyorlar (2 kişi).

- Ödev yapma ve sorumluluk duyguları eksik (4 kişi).

- Kılık-kıyafet, derse geç girme, sigara içme, uyumsuzluk problemleri sürekli var (3 kişi).

5. Bu öğrencilerin sınıftaki diğer öğrencilere göre başarısızlıklarının nedenleri:

- Türkçeleri yeterli olmadığından derslerde başarısızlar (7 kişi).

- Ebeveynlerin hata ve alışkanlıklarının sürmesi (2 kişi).

- Türkçeyi yeteri kadar kullanamamaları (2 kişi).

- Türk eğitim sistemine yabancı olmaları (2 kişi).

- Değişik bir kültür etkisinde olduklarından arkadaş ilişkilerinde başarısızlar (7 kişi).

- Diğer öğrencilerin bunlara karşı ilgiliz tavırları nedeniyle (2 kişi).

- Kendilerinden ne istendiğini iyi bilmemeleri yüzünden (2 kişi).

- Ürkek ve çekingen oldukları için (2 kişi).

- Çalışma disiplinleri yetersiz (3 kişi).

- Alışılmamış bir etkinlik olduğundan sosyal kol etkinliklerinde başarısızlar (2 kişi).

- Türkçe yetersizliği yüzünden diğerleriyle kaynaşamıyorlar (3 kişi).

- Eğitime ve Türk kültürüne yabancı oldukları için okul kurallarına uymada başarısızlar (2 kişi).

- Disiplin yetersizliği yüzünden başarısızlar (3 kişi).

- Kurallara uymak onlara sıkıcı geliyor (2 kişi).

- Anne ve babanın kırsal kesimden yurtdışına gitmesi ve çocuk eğitimine yatkın olmaması (3 kişi).

- Yurtdışında Türk kültürünü aktaracak kurumların yeterli etkinlik gösterememesi (3 kişi).

6. Bu çocukların daha başarılı olabilmeleri için:

- Türkçe uygulamalı olarak öğretilmeli (7 kişi).

- Derslerini plânlama ve özetleme yoluyla hazırlamayı öğretmeli (2 kişi).

- Öğrenci ve yönetici ilişki kurmada başarısızlıkları fırsat buldukça öğretmenlere soru sormalarını sağlayarak çözümlenebilir (4 kişi).

- Çalışma disiplini verilerek (4 kişi).

- Öğretmen ve yöneticilerin anlayışlı davranışlarıyla çözülebilir (4 kişi).

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

- Diğer öğrencilerle sosyal ilişki ortamı yaratılarak arkadaş ilişkilerine ait sorunları düzeltilebilir (4 kişi).

- Herbirine rehber öğrenci görevlendirerek (2 kişi).

- Çeşitli derslerden takviye kursları açılmalı (4 kişi).

- Yaz okulları açılmalı (2 kişi).

- Gelenek ve göreneklerimizi öğreten çeşitli konferanslar, geziler, slaytlar ile varolan sorunlar çözülebilir (3 kişi).

- Kısa sürede diğerlerinden çok farklı olmadıklarını hissettirmek. (2 kişi).

- Karşılaştığı problemlerin aileden önce okul içinde çözümlenmesi (2 kişi).

7. Özgürlüklerini demokrasi sınırları içinde kullanıyorlarsa örnek gösterilebilirler (2 kişi).

- Rahat hareket etmenin ayıp olmadığı öğrencilere her fırsatta açıklanmalıdır. (2 kişi).

- Uyum döneminden sonra sınıflara dağılıp diğer öğrencilerle kaynaştırmak (2 kişi).

- Aileleri ile iş birliği yapmak (10 kişi).

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Bu anketin verilerinin çözümlemesi de aşağıda yapılmaktadır.

Anne Babanın Kesin Dönüş Yapıp Yapmadığı, Babanın Şu Anda ne Yaptığı, Babanın Çalışıyorsa Yurddışındaki İşi Yapıp Yapmadığı okul cinsiyet ve öğretim kademesi bakımından Tablo 120, 120a, 120b, 121, 121a, 121b, 122, 122a, 122b de görülmektedir.

Ana babanın kesin dönüş yapıp yapmadığının araştırıldığı soruda olaya okullar bazında bakıldığında Tabloda adı geçen çeşitli okullarda okuyan öğrencilerin çoğunluğunun anne-babasının dönmüş olduğu görülmektedir. Kız-erkek ayrımında olay incelendiğinde yine her iki grup öğrencinin çoğunluğunun anne-babasının dönmüş olduğu görülmektedir. Son olarak Üsküdar Ortaokulu ve liseler öğrencilerinin cevapları karşılaştırıldığında her iki grup öğrencinin anne-babasının dönmüş olduğu görülmektedir. Buna karşılık bu oran liselerde % 73.95 iken Üsküdar Ortaokulunda % 58.82 dir. Her üç kategori açısından yapılan anlamlılık testleri manidar çıkmamıştır. Bu durum öğrencilerin Türk toplumuyla bütünleşme sürecinde olumlu bir faktördür.

Babanın şu anda ne yaptığının araştırıldığı soruda konuya okullar bazında bakıldığına Tabloda adı geçen okullarda okuyan öğrencilerin % 31.82'sinin babasının kendi işini yaptığını, % 18.18'inin ise maaşlı çalıştığını görmekteyiz. Değişkenler maximum değerini % 66.67 ile Alman Lisesi ve Cağaloğlu Lisesinde almıştır. Cinsiyet ayrımında önemli bir farklılık yoktur. Öğretim kademesi açısından konuyu karşılaştırdığımızda ortaokulda okuyan öğrencilerin % 42. 86 sına karşılık lisede okuyan öğrencilerin % 25.37 sinin babasının emekli olduğunu görüyoruz.

Babanın çalışıyorsa yurt dışındaki işi yapıp yapmadığının araştırıldığı soruda konuya okullar bazında bakıldığında Tabloda adı geçen çeşitli okullarda okuyan öğrencilerin % 67.50'sinin babasının yurt dışındaki işi yapmadığını görmekteyiz. Üsküdar Lisesinde okuyan öğrencilerde bu oran % 90.48, Alman Lisesinde ise % 25.00'dir. Bu oran bize Alman Lisesi velilerinin daha sürekli bir iş yapısına sahip olduğu konusunda ipucu vermektedir. Cinsiyet ayırımında önemli bir farklılık görülmemektedir. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ise ortaokulda okuyan öğrencilerin % 78.26 sının, lisede okuyan öğrencilerin %63.16 sının babasının yurtdışındaki işi yapmadığı görülmektedir.

TABLO 120

ANNE-BABANIN KESİN DÖNÜŞ YAPIP YAPMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Annem		Babam		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	28	80.00	2	5.71	4	11.43	1	2.86	35	29.41
Avusturya L.	9	75.00	2	16.67	1	8.33	0	0.00	12	10.08
Alman L.	12	75.00	1	6.25	3	18.75	0	0.00	16	13.44
Cağaloğlu L.	7	87.50	0	0.00	1	12.50	0	0.00	8	6.72
İstanbul L.	12	85.71	1	7.14	1	7.14	0	0.00	14.	11.76
Üsküdar A.O.	20	58.82	8	23.53	5	14.71	1	2.94	34	28.57
TOPLAM	88	73.95	14	11.76	15	12.60	2	1.68	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
11.22	15	–	16	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 120a

ANNE-BABANIN KESİN DÖNÜŞ YAPIP YAPMADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Annem		Babam		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	44	69.84	9	14.29	8	12.70	2	3.17	63	52.94
Erkek	44	78.57	5	8.93	7	12.50	0	0.00	56	47.06
TOPLAM	88	73.95	14	11.76	15	12.60	2	1.68	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.81	3	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 120b

ANNE-BABANIN KESİN DÖNÜŞ YAPIP YAPMADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Annem		Baham		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	20	58.82	8	23.53	5	14.71	1	2.94	34	28.57
Lise	68	80.00	6	7.06	10	11.76	1	1.18	85	71.43
TOPLAM	88	73.95	14	11.76	15	12.60	2	1.68	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.69	3	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEV

TABLO 121

BABANIN ŞU ANDA NE YAPTIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Emekli		Maaşlı Çalışıyor		Kendi İşi		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	10	34.48	2	6.90	10	34.48	7	24.14	29	32.95
Avusturya L.	3	33.33	0	0.00	4	44.44	2	22.22	9	10.23
Alman L.	0	0.00	8	66.67	2	16.67	2	16.67	12	13.64
Cağaloğlu L.	1	16.67	0	0.00	4	66.67	1	16.67	6	6.82
İstanbul L.	3	27.27	2	18.18	3	27.27	3	27.27	11	12.50
Üsküdar A.O.	9	42.86	4	19.05	5	23.81	3	14.29	21	23.86
TOPLAM	26	29.54	16	18.18	28	31.82	18	20.45	88	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
30.87	15	p<.05	18	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 121a

BABANIN ŞU ANDA NE YAPTIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Emekli		Maaşlı Çalışor		Kendi İşi		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	12	27.27	8	18.18	13	29.54	11	25.00	44	50.00
Erkek	14	31.82	8	18.18	15	34.09	7	15.91	44	50.00
TOPLAM	26	29.54	16	18.18	28	31.82	18	20.45	88	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.19	3	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 121b

BABANIN ŞU ANDA NE YAPTIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Emekli		Maaşlı Çalışıyor		Kendi İşi		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	9	42.86	4	19.05	5	23.81	3	14.29	21	23.86
Lise	17	25.37	12	17.91	23	34.33	15	22.39	67	76.14
TOPLAM	26	29.54	16	18.18	28	31.82	18	20.45	88	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.73	3	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 122

BABANIN ÇALIŞIYORSA YURTDIŞINDAKİ İŞİ YAPIP YAPMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	2	9.52	19	90.48	21	26.25
Avusturya L.	1	20.00	4	80.00	5	6.25
Alman L.	9	75.00	3	25.00	12	15.00
Cağaloğlu L.	6	54.54	5	45.45	11	13.75
İstanbul L.	3	37.50	5	62.50	8	10.00
Üsküdar A.O.	5	21.74	18	78.26	23	28.75
TOPLAM	26	32.50	54	67.50	80	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.03	5	p< .01	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 122a

BABANIN ÇALIŞIYORSA YURTDIŞINDAKİ İŞİ YAPIP YAPMADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	12	30.77	27	69.23	39	48.75
Erkek	14	34.15	27	65.85	41	51.25
TOPLAM	26	32.50	54	67.50	80	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.10	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 122b

BABANIN ÇALIŞIYORSA YURTDIŞINDAKİ İŞİ YAPIP YAPMADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	5	21.74	18	78.26	23	28.75
Lise	21	36.84	36	63.16	57	71.25
TOPLAM	26	32.50	54	67.50	80	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.70	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Ailenin Yurt Dışına Tekrar Dönmek İsteyip İstemediği, Kimin Yanında Kaldığı, Arkadaşlarını Hangi Gruptan Seçtiği, Arkadaşlarını Hangi Cinsten Seçtiği, okul, cinsiyet ve öğretim kademesi bakımından Tablo 123,123a, 123b, 124, 124a, 124b, 125, 125a, 125b, 126, 126a, 126'b de görülmektedir.

Ailenin yurt dışına tekrar dönmek isteyip istemediğinin araştırıldığı soruda konuya okullar bazında baktığımızda Tabloda adı geçen çeşitli okullarda okuyan öğrencilerin % 39.34'ünün ailesinin burada kalmak istediğini, % 14.75'inin ise yurt dışına gitmek istediğini görmekteyiz. Cinsiyet ayırımında önemli bir farklılık yoktur. Öğretim kademesi açısından karşılaştırdığımızda orta okul öğrencilerinin % 48.48'ine karşılık, lise öğrencilerinin ailelerinin % 25.84'ünün yurt dışında kalmak istediği görülmektedir. Cevaplar çocuklara göre ailelerin tekrar yurt dışına gitme eğiliminde olduğu konusunda ipucu vermektedir. Bu oran orta okul öğrencilerinde daha da fazladır.

Öğrencinin kimin yanında kaldığının araştırıldığı soruda, konuya okullar açısından bakıldığında öğrencilerin çoğunluğunun ailesinin yanında kaldığı, bu konuda okullar arasında önemli bir fark olmadığı görülmektedir. Konu, kız-erkek ayırımında incelendiğinde yine öğrencilerin çoğunluğun ailesiyle kaldığını ve arada önemli fazla bir fark olmadığını görülür. Her üç kategoride yapılan manidarlık testleri anlamlı çıkmamıştır.

Öğrencilerin arkadaşlarını hangi gruptan seçtiğinin araştırıldığı soruda konuya okullar bazında bakıldığında adı geçen çeşitli okullarda okuyan öğrencilerin % 46.99'unun arkadaşlarını okuldan, % 22.89'unun arkadaşlarını okul dışından seçtiği görülmektedir. Değişkenler maximum değerini İstanbul Lisesinde almıştır. Cinsiyet ayırımında önemli bir farklılık yoktur. Öğretim kademesi açısından bakıldığında, görüldüğü gibi okul arkadaşları ve yurt dışından dönen çocuklar bu öğrencilerin arkadaşlarını seçtikleri temel gruplardır. Ancak % 22.89'luk "okul dışından" oranı dikkate değer bir sonuçtur. Üsküdar Lisesi ve Ortaokulunun "yurt dışından dönen" gruba yakınlığı gözle görülür derecededir.

Öğrencilerin arkadaşlarını hangi cinsten seçtiğinin araştırıldığı soruda konuya okullar bazında bakıldığında Tabloda adı geçen çeşitli okullarda okuyan öğrencilerin çoğunluğunun, % 77.24, arkadaşlarını her iki cinsten seçtiklerini görmekteyiz. Cinsiyet ayırımında, öğrencilerin % 10.77 sinin arkadaşlarını kendi cinsinden seçmelerine karşılık erkek öğrencilerin % 31.03'ün kendi cinsinden seçtikleri görülmektedir. Ayrıca kız öğrencilerin % 89.63'ünün her iki cinsten arkadaş seçmelerine karşılık, erkek öğrencilerin % 63.79'u her iki cinsten arkadaş seçmektedir.

TABLO 123

AİLENİN YURT DIŞINA TEKRAR DÖNMEK İSTEYİP İSTEMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Burada Mutlu		Yurd Dışında Mutlu İdi		Yurd Dışına Gitmek İstiyor		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	33.33	13	36.11	7	19.44	4	11.11	36	29.51
Avusturya L.	4	33.33	0	0.00	2	16.67	6	50.00	12	9.84
Alman L.	11	57.89	4	21.05	2	10.53	2	10.53	19	15.57
Cağaloğlu L.	4	57.14	2	28.57	1	14.29	0	0.00	7	5.74
İstanbul L.	6	40.00	4	26.67	3	20.00	2	13.33	15	12.29
Üsküdar A.O.	11	33.33	16	48.48	3	9.09	3	9.09	33	27.05
TOPLAM	48	39.34	39	31.97	18	14.75	17	13.93	122	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
25.58	15	P <.05	16	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 123a

AİLENİN YURT DIŞINA TEKRAR DÖNMEK İSTEYİP İSTEMEDİĞİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Burada Mutlu		Yurt dışında Mutlu İdi		Yurt Dışın Gitmek İstiyor		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	26	47.27	17	30.91	6	10.91	6	10.91	55	45.08
Erkek	22	32.84	22	32.84	12	17.91	11	16.42	67	54.92
TOPLAM	48	39.34	39	31.97	18	14.75	17	13.93	122	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.30	3	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 123b

AİLENİN YURT DIŞINA TEKRAR DÖNMEK İSTEYİP İSTEMEDİĞİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Burada Mutlu		Yurtdışında Mutlu İdi		Yurtdışına Gitmek istiyor		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	11	33.33	16	48.48	3	9.09	3	9.09	33	27.05
Lise	37	41.57	23	25.84	15	16.85	14	15.73	89	72.95
TOPLAM	48	39.34	39	31.97	18	14.75	17	13.93	122	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.02	3	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 124

KİMİN YANINDA KALDIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailemin		Yatılıyım		Arkadaşımın		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	34	97.14	0	0.00	0	0.00	1	2.86	35	29.41
Avusturya L.	9	75.00	0	0.00	0	0.00	3	25.00	12	10.08
Alman L.	15	93.75	0	0.00	0	0.00	1	6.25	16	13.44
Cağaloğlu L.	7	87.50	1	12.50	0	0.00	0	0.00	8	6.72
İstanbul L.	11	78.57	2	14.29	0	0.00	1	7.14	14	11.76
Üsküdar A.O.	29	85.29	0	0.00	0	0.00	5	14.71	34	28.57
TOPLAM	105	88.23	3	2.52	0	0.00	11	9.24	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
20.91	15	—	17	6

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 124a

KİMİN YANINDA KALDIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailemin		Yatılışım		Arkadaşımın		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	56	90.32	1	1.61	0	0.00	5	8.06	62	52.10
Erkek	49	85.96	2	3.51	0	0.00	6	10.53	57	47.90
TOPLAM	105	88.23	3	2.52	0	0.00	11	9.24	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.68	3	–	4	2

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 124b

KİMİN YANINDA KALDIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailemin		Yatılıyım		Arkadaşımın		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	29	85.29	0	0.00	0	0.00	5	14.71	34	28.57
Lise	76	89.41	3	3.53	0	0.00	6	7.06	85	71.43
TOPLAM	105	88.23	3	2.52	0	0.00	11	9.24	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.78	3	--	4	2

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 125

ARKADAŞLARINI HANGİ GRUPTAN SEÇTİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Okuldan		Okul Dışından		Yurt Dışından Dönen		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	23	39.65	12	20.69	17	29.31	6	10.34	58	34.94
Avusturya L.	6	40.00	4	26.67	3	20.00	2	13.33	15	9.04
Alman L.	13	50.00	9	34.61	4	15.38	0	0.00	26	15.66
Cağaloğlu L.	4	36.36	5	45.45	2	18.18	0	0.00	11	6.63
İstanbul L.	13	68.42	3	15.79	1	5.26	2	10.53	19	11.45
Üsküdar A.O.	19	51.35	5	13.51	13	35.13	0	0.00	37	22.29
TOPLAM	78	46.99	38	22.89	40	24.10	10	6.02	166	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
23.83	15	-	12	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 125a

ARKADAŞLARINI HANGİ GRUPTAN SEÇTİĞİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Okuldan		Okul Dışından		Yurtdışından Dönen		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	36	41.38	20	22.99	24	27.59	7	8.05	87	52.41
Lise	42	53.16	18	22.78	16	20.25	3	3.80	79	47.59
TOPLAM	78	46.99	38	22.89	40	24.10	10	6.02	166	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.39	3	–	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 125 b

ARKADAŞLARINI HANGİ GRUPTAN SEÇTİĞİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Okuldan		Okul Dışından		Yurt dışından Dönen		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	19	51.35	5	13.51	13	35.13	0	0.00	37	22.29
Lise	59	45.74	33	25.58	27	20.93	10	7.75	129	77.71
TOPLAM	78	46.99	38	22.89	40	24.10	10	6.02	166	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.30	3	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 126

ARKADAŞLARINI HANGİ CİNSTEN SEÇTİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Kendi Cinsimden		Karşı Cinsten		Her ikisinden		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	4	11.43	2	5.71	29	82.86	35	28.45
Avusturya L.	4	33.33	0	0.00	8	66.67	12	9.76
Alman L.	4	22.22	1	5.55	13	72.22	18	14.63
Cağaloğlu L.	1	12.50	0	0.00	7	87.50	8	6.50
İstanbul L.	2	14.29	0	0	12	85.71	14	11.38
Üsküdar A.O.	10	27.78	0	0.00	26	72.22	36	29.27
TOPLAM	25	20.32	3	2.44	95	77.24	123	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.56	10	–	11	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 126 a

ARKADAŞLARINI HANGİ CİNSTEN SEÇTİĞİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Kendi Cinsimden		Karşı Cinsten		Her İkisinden		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	7	10.77	0	0.00	58	89.23	65	52.84
Erkek	18	31.03	3	5.17	37	63.79	58	47.15
TOPLAM	25	20.32	3	2.44	95	77.24	123	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
12.12	2	p<.01	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 126 b

ARKADAŞLARINI HANGİ CİNSTEN SEÇTİĞİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Kendi Cinsimden		Karşı Cinsten		Her İkisinden		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	10	27.78	0	0.00	26	72.22	36	29.27
Lise	15	17.24	3	3.45	69	79.31	87	70.73
TOPLAM	25	20.32	3	2.44	95	77.24	123	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.80	2	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Öğretime Nerede Başladığı, Yurt dışındaki okulunun Meslek Okulu Olup Olmadığı, Hazırlık Sınıfı İsteyip istemediği okul, cinsiyet ve öğretim kademesi bakımından Tablo 127, 127a, 127b, 128, 128a, 128b, 129, 129a, 129b' de görülmektedir.

Öğretime nerede başlandığının araştırıldığı soruda öğrencilerin çoğunluğunun, % 76.92, öğretime yurt dışında başladığını, % 23.08'inin ise Türkiye'de başladığını görmekteyiz. Değişkenler maximum ve minimum değerleri Üsküdar Orkaokulunda almaktadır. "Cinsiyet" açısından incelediğimizde her iki grup öğrencinin çoğunluğunun öğretime yurt dışında başladığını görüyoruz. Öğretim kademesi açısından baktığımızda yurtdışında öğretime başlama oranının ortaokullularda % 91.43, liselerde ise % 70.73 olduğunu görmekteyiz. Her üç kategoride yapılan manidarlık testi okul ve öğretim kademesi kategorisinde .05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Cinsiyet kategorisinde ise anlamlı çıkmamıştır. Buna göre öğretime başlanılan yer ile okul çeşidi ve öğretim kademesi arasında bir ilişki olduğunu söyleyebiliriz. Bu rakamlar bize öğrencilerin Türk okul yapısına alışmakta çeşitli zorluklarla karşılaşabileceklerini düşündürmektedir.

Yurt dışındaki okulun meslek okulu olup olmadığının araştırıldığı soruyu öğrencilerin çoğu, % 90.83 "hayır" olarak cevaplamıştır. Cinsiyet ve öğretim kademesi açısındanda önemli bir farklılık görülmemektedir. Cinsiyet kategorsi açısından yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır. Okul ve öğretim kademesi kategorilerinde ise manidarlık testleri anlamlı çıkmıştır. Buna göre öğrencilerin okuduğu okul çeşidi ve öğretim kademesi ile yurt dışında meslek okulunda okuyup okumadıkları arasında bir ilişki olduğunu söyleyebiliriz. Bu konuda Üsküdar Lisesi ve kız öğrencilerinin diğer öğrenci gruplarına göre daha çok mesleki okul kaynaklı olduğu görülmektedir. Ancak "uyum kursları" ile ilgili yaptığımız çalışmada öğrencilerin % 78'inin mesleki okul çıkışlı olduğunu denklik belgelerini tararken tespit etmiştik. Burada meslek okulu kavramının yanlış değerlendirildiğini düşünmekteyiz.

Öğrencilerin hazırlık sınıfı iteyip istemediğinin araştırıldığı soruda, konuya okullar bazında bakıldığında Tabloda adı geçen çeşitli okullarda okuyan öğrencilerin çoğunluğunun, % 76.47, hazırlık sınıfı istemediği görülmektedir. Değişkenler maximum ve minimum değerleri Alman Lisesinde almıştır. Cinsiyet ve öğretim kademesi açısından konuya baktığımızda yine önemli bir fark olmadığını görmekteyiz. Her üç kategoride yapılan manidarlık testleri anlamlı çıkmamıştır. Hazırlık sınıfı istenmemesinin en önemli nedeni yıl kaybı olduğu düşüncesindeyiz. Çünkü bu çocuklar, yurt dışındaki eğitimlerine bir yıl kaybederek başlamışlardır.

TABLO 127

ÖĞRETİME NEREDE BAŞLADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkiye'de		Yurtdışında		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	36.36	21	63.64	33	28.20
Avusturya L.	3	25.00	9	75.00	12	10.26
Alman L.	3	18.75	13	81.25	16	13.67
Cağaloğlu L.	4	57.14	3	42.86	7	5.98
İstanbul L.	2	14.29	12	85.71	14	11.97
Üsküdar A.O.	3	8.57	32	91.43	35	29.91
TOPLAM	27	23.08	90	76.92	117	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
12.81	5	p<.05	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 127a

ÖĞRETİME NEREDE BAŞLADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkiye'de		Yurtdışında		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	16	25.81	46	74.19	62	52.99
Erkek	11	20.00	44	80.00	55	47.01
TOPLAM	27	23.08	90	76.92	117	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.55	1	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 127b

ÖĞRETİME NEREDE BAŞLADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkiye'de		Yurtdışında		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	3	8.57	32	91.43	35	29.91
Lise	24	29.27	58	70.73	82	70.08
TOPLAM	27	23.08	90	76.92	117	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.92	1	p<.05	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 128

YURT DIŞINDAKİ OKULUNUN MESLEK OKULU OLUP OLMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar Lisesi	10	28.57	25	71.43	35	29.17
Avusturya Lisesi	1	8.33	11	91.67	12	10.00
Alman Lisesi	0	0.00	16	100.00	16	13.33
Cağaloğlu Lisesi	0	0.00	7	100.00	7	5.83
İstanbul Lisesi	0	0.00	14	100.00	14	11.67
Üsküdar A.O.	0	0.00	36	100.00	36	30.00
TOPLAM	11	9.17	109	90.83	120	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5
23.20	5	P < .01	5 0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 128a

YURT DIŞINDAKİ OKULUNUN MESLEK OKULU OLUP OLMADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	8	12.90	54	87.10	62	51.67
Erkek	3	5.17	55	94.83	58	48.33
TOPLAM	11	9.17	109	90.83	120	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	
2.15	1	--	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 128b

YURT DIŞINDAKİ OKULUNUN MESLEK OKULU OLUP OLMADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	0	0.00	36	100.00	36	30.00
Lise	11	13.09	73	86.90	84	70.00
TOPLAM	11	9.17	109	90.83	120	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.19	1	p<.05	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 129

HAZIRLIK SINIFI İSTEYİP İSTEMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	9	26.47	25	73.53	34	28.57
Avusturya L.	4	33.33	8	66.67	12	10.08
Alman L.	1	6.25	15	93.75	16	13.44
Cağaloğlu L.	1	12.50	7	87.50	8	6.72
İstanbul L.	6	42.86	8	57.14	14	11.76
Üsküdar A.O.	7	20.00	28	80.00	35	29.41
TOPLAM	28	23.53	91	76.47	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.15	5	–	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 129a

HAZIRLIK SINIFI İSTEYİP İSTEMEDİĞİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	17	27.42	45	72.58	62	52.10
Erkek	11	19.30	46	80.70	57	47.90
TOPLAM	28	23.53	91	76.47	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.09	1	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 129b

HAZIRLIK SINIFI İSTEYİP İSTEMEDİĞİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	7	20.00	28	80.00	35	29.41
Lise	21	25.00	63	75.00	84	70.59
TOPLAM	28	23.53	91	76.47	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.34	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkiye'de İstediği Okula Girip Giremediği, Türkiye'de İstediği Okula Giremediyse Niçin, Türkiye'de İstediği Okula Giremediyse Okuluna Alışıp Alışamadığı okul, cinsiyet ve öğretim kademesi bakımından Tablo 130, 130a, 130b, 131, 131a, 131b, 132, 132a, 132b' de görülmektedir.

Öğrencilerin Türkiye'de istedikleri okula girip girmediklerinin araştırıldığı soruda Üsküdar Lisesinde okuyan öğrencilerin % 47.06 sının, diğer okullarda okuyan öğrencilerin, ise çoğunluğunun istedikleri okula girdiğini görüyoruz. Üsküdar Lisesinin % 47 lik bir oranı oldukça dikkat çekicidir. Kız erkek erkek ayırımında konu incelendiğinde arada fark olmadığını ve öğrencilerin toplam % 78.99' unun istediği okula girdiği görülmektedir. Öğretim kademesi açısından Üsküdar Ortaokulu ile diğer liseler karşılaştırıldığında ortaokulda okuyan öğrencilerin %91.43, buna karşılık liselerde okuyan öğrencilerin % 73.81 inin Türkiye'de istedikleri okula girdikleri görülür. Cinsiyet kategorisi açısından yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır. Okul kategorisi açısından manidarlık testi. 01 düzeyinde, öğretim kademesi açısından ise .05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Türkiye'de istenilen okula giremeyiş nedeni olarak öğrencilerin % 39.13'ü sınavı kazanamadığını, % 8.70'i ise çaba göstermediğini belirtmiştir. Değişkenler maximum değeri Alman Lisesinde, minimum değerleri ise Avusturya Lisesi, Alman Lisesi ve Üsküdar Ortaokulunda almıştır. Cinsiyet ayırımında kız öğrencilerin % 53.85'i, erkek öğrenckilerin ise % 20.00 'si sınavı kazanamadıklarını belirtirken, çaba göstermeme yüzdesi kız öğrencilerde % 0.00, erkek öğrencilerde ise % 20.00 dir.

Türkiye'de istenilen okula girelemediyse, okula alışılıp alışılamadığının araştırıldığı soruyu öğrencilerin % 53.19'u "evet", % 10.64'ü ise "hayır" olarak cevaplamışlardır. Üsküdar Ortaokulu ve İstanbul Lisesinde okuyan öğrencilerin tümü okula alıştıklarını belirtmişlerdir. Cinsiyet ayırımında kız ve erkek öğrenciler arasında önemli bir fark yoktur. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ise ortaokulda okuyan öğrencilerin tümünün okula alışmalarına karşılık, liselerde okuyan öğrenckilerin % 48.84'ünü okula alıştıklarını görmekteyiz. Her üç kategoride yapılan manidarlık testi anlamlı çıkmamıştır. % 53.19 luk okula alışma yüzdesi olumlu bir rakamdır. Bu konuda lise öğrencilerinin daha zorluk çektiğini düşünmekteyiz.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TABLO 130

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİRİP GİREMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	16	47.06	18	52.94	34	28.57
Avusturya L.	10	83.33	2	16.67	12	10.08
Alman L.	15	93.75	1	6.25	16	13.44
Cağaloğlu L.	7	87.50	1	12.50	8	6.72
İstanbul L.	14	100.00	0	0.00	14	11.76
Üsküdar A.O.	32	91.43	3	8.57	35	29.41
TOPLAM	94	78.99	25	21.01	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
30.46	5	p<.01	5	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 130a

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİRİP GİREMEDİĞİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	48	77.42	14	22.58	62	52.10
Erkek	46	80.70	11	19.30	57	47.90
TOPLAM	94	78.99	25	21.01	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.19	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 130b

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİRİP GİREMEDİĞİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	32	91.43	3	8.57	35	29.41
Lise	62	73.81	22	26.19	84	70.59
TOPLAM	94	78.99	25	21.01	119	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.62	1	p<.05	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 131

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİREMEDİYSE NİÇİN

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sınav Kazanamadım		Uygun Okul Yoktu		Çaba Göstermedim		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
üsküdar L.	7	38.89	4	22.22	2	11.11	5	27.78	18	78.26
Avusturya L.	1	50.00	0	0.00	0	0.00	1	50.00	2	8.70
Alman L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	1	4.35
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Üsküdar A.O.	1	50.00	0	0.00	0	0.00	1	50.00	2	8.70
TOPLAM	9	39.13	4	17.39	2	8.70	8	34.78	23	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.92	15	—	22	8

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 131a

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİREMEDİYSE NİÇİN

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sınav Kazanamadım		Uygun Okul Yoktu		Çaba Göstermedim		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	7	53.85	2	15.38	0	0.00	4	30.77	13	56.52
Erkek	2	20.00	2	20.00	2	20.00	4	40.00	10	43.48
TOPLAM	9	39.13	4	17.39	2	8.70	8	34.78	23	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
4.46	3	—	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 131b

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİREMEDİYSE NİÇİN

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sınav Kazanamadım		Uygun Okul Yoktu		Çaba Göstermedim		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	1	50.00	0	0.00	0	0.00	1	50.00	2	8.70
Lise	8	38.09	4	19.05	2	9.52	7	33.33	21	91.30
TOPLAM	9	39.13	4	17.39	2	8.70	8	34.78	23	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
0.78	3	—	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 132

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİREMEDİYSE OKULUNA ALIŞIP ALIŞAMADIĞI OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Bir ölçüde		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	40.00	4	13.33	14	46.67	30	63.83
Avusturya L.	2	66.67	0	0.00	1	33.33	3	6.38
Alman L.	3	60.00	1	20.00	1	20.00	5	10.64
Cağaloğlu L.	3	75.00	0	0.00	1	25.00	4	8.51
İstanbul L.	1	100.00	0	0.00	0	0.00	1	2.13
Üsküdar A.O.	4	100.00	0	0.00	0	0.00	4	8.51
TOPLAM	25	53.19	5	10.64	17	36.17	47	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
8.67	10	-	16	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 132a

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİREMEDİYSE OKULUNA ALIŞIP ALIŞAMADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Bir ölçüde		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	16	53.33	4	13.33	10	33.33	30	63.83
Erkek	9	52.94	1	5.88	7	41.18	17	36.17
TOPLAM	25	53.19	5	10.64	17	36.17	47	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
0.75	2	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 132B

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİREMEDİYSE OKULUNA ALIŞIP ALIŞAMADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		Bir ölçüde		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	4	100.00	0	0.00	0	0.00	4	8.51
Lise	21	48.84	5	11.63	17	39.53	43	91.49
TOPLAM	25	53.19	5	10.64	17	36.17	47	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
3.85	2	–	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkiye'de İstediği Okula Girdiyse Okulu Hakkındaki Düşünceleri, Okulun Hangi Açılardan Yararlı Olduğu, Yurt dışındaki Okulunda Mİ buradaki Okulunda Mİ Daha Başarılı, Buradaki Okulda Daha Başarılı Olanların Başarı Nedenleri, Buradaki Okulda Başarısızsa Nedenleri okul, cinsiyet ve öğretim kademesi bakımından Tablo 133,133a, 133b, 134, 134a, 134b, 135, 135a, 135b,136, 136a, 136b, 137, 137a, 137b, de görülmektedir.

Türkiye'de istenilen okula girdiyse, okul hakkındaki düşünceleri sorulduğunda öğrencilerin % 52.83'ü "umduğumu bulamadım", % 45.23'ü ise "memnunum" şeklinde belirtmişlerdir. Cağaloğlu Lisesi ve İstanbul Liselerinde okuyan öğrencilerin % 85.71'inin memnun olduklarını belirtmelerine karşılık, Üsküdar Lisesinde okuyan öğrencilerin % 23.33'ünün memnun olmadıklarını görmekteyiz. Cinsiyet ayrımında kız ve erkek öğrenciler arasında önemli bir farklılık görülmemektedir. Öğretim kademesi açısından karşılaştırma yapığımızda ise ortaokulda okuyan öğrencilerin % 28.12 sinin memnun olduklarını belirtmelerine karşılık, lise öğrencilerinin % 54.05'i memnun olmadıklarını belirtmişlerdir.

Okulun hangi açılardan yararlı olduğu sorusuna öğrencilerin % 36.36'sı Türkçelerine, % 22.73'ü yeni bilgilerine, % 29.54'ü arkadaşlarına, % 11.30'u Türkiye'yi sevmelerine faydalı olduğu şeklinde belirtmişlerdir. Değişkenler maximum değeri Üsküdar Ortaokulu, minimum değeri ise Cağaloğlu Lisesinde almıştır. Cinsiyet ayrımında ve öğretim kademesinde önemli bir farklılık görülmemektedir.

Öğrencilerin yurt dışında mı, yoksa burada mı daha başarılı olduğunun araştırıldığı soruda öğrencilerin çoğunluğu, % 64.41, yurt dışındaki okulda daha başarılı olduklarını belirtmişlerdir. Avusturya Lisesi, Alman Lisesi ve Cağaloğlu Lisesinde okuyan öğrencilerin % 75'i yurt dışındaki okulda daha başarılı olduklarını belirtmişlerdir. Kız - erkek ayrımında önemli bir farklılık görülmemektedir. Öğretim kademesi açısından karşılaştırma yapığımızda ortaokul öğrencilerinin % 51.43'ünün yurt dışındaki okulda daha başarılı olmalarına karşılık, lise öğrencilerinin % 69.88'inin yurt dışındaki okulda daha başarılı olduklarını görmekteyiz.

Türkiye'deki okulda daha başarılı olma nedeni olarak öğrencilerin cevapları seçeneklere dengeli bir dağılım göstermektedir. Yine de en yüksek olarak % 23.29'luk bir oranla "arkadaşlık ilişkileri iyi" seçeneğinin olması dikkate değer bir sonuçtur. Kızların öğretmenlere, erkeklerin de arkadaşlarına daha yakın olduğu bu sayılardan çıkan bir başka sonuçtur.

Buradaki okulda başarısızlık nedeni olarak öğrencilerin cevapları seçeneklere dengeli bir şekilde dağılmıştır. Başarısızlığın en önemli sebebi olarak % 21.51'le "sosyal faaliyet imkânlarının yetersizliği" seçeneğinin işaretlenmesi yine de dikkate değer bir sonuçtur. Derslerin "ağır" ve "teorik" olması da oldukça üzerinde durulan bir olgudur. Disiplinden kızların erkeklere oranla daha fazla şikayetçi olması ayrıca vurgulanması gereken bir noktadır.

TABLO 133

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİRDİYSE OKULU HAKKINDA DÜŞÜNCELERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Memnunum		Umduğumu Bulamadım		Pişmanım		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	7	23.33	23	76.67	0	0.00	30	28.3
Avusturya L.	4	40.00	6	60.00	0	0.00	10	9.4
Alman L.	11	84.61	2	15.38	0	0.00	13	12.2
Cağaloğlu L.	6	85.71	1	14.29	0	0.00	7	6.6
İstanbul L.	12	85.71	2	14.29	0	0.00	14	13.2
Üsküdar A.O.	9	28.12	22	68.75	1	3.12	32	30.1
TOPLAM	49	46.23	56	52.83	1	0.94	106	100.0

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
33.51	10	p<.01	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 133a

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİRDİYSE OKULU HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Memnunum		Umduğumu Bulamadım		Pişmanım		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	25	45.45	30	54.54	0	0.00	55	51.89
Erkek	24	47.06	26	50.98	1	1.96	51	48.11
TOPLAM	49	46.23	56	52.83	1	0.94	106	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.16	2	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 133b

TÜRKİYE'DE İSTEDİĞİ OKULA GİRDİYSE OKULU HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Memnunum		Umduğumu Bulamadım		Pişmanım		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	9	28.12	27	68.75	1	3.12	32	30.19
Lise	40	54.05	34	45.95	0	0.00	74	69.81
TOPLAM	49	46.23	56	52.83	1	0.94	106	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.76	2	p<.05	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 134

OKULUN HANGİ AÇILARDAN YARARLI OLDUĞU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe'me		Yeni Bilgilerime		Arkadaşlıklarına		Türkiye'yi Sevmeme		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	15	30.00	10	20.00	16	32.00	9	18.00	50	28.41
Avusturya L.	7	38.89	5	27.78	6	33.33	0	0.00	18	10.23
Alman L.	11	39.29	5	17.86	9	32.14	3	10.71	28	15.91
Cağaloğlu L.	3	25.00	2	16.67	5	41.67	2	16.67	12	6.82
İstanbul L.	12	37.50	8	25.00	8	25.00	4	12.50	32	18.18
Üsküdar A.O.	16	44.44	10	27.78	8	22.22	2	5.55	36	20.45
TOPLAM	64	36.36	40	22.73	52	29.54	20	11.36	176	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5 fe= 0	
10.19	15	—	7	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 134a

OKULUN HANGİ AÇILARDAN YARARLI OLDUĞU

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe'me		Yeni Bilgilerime		Arkadaşlıklarıma		Türkiye'yi Sevmeme		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	30	35.71	22	26.19	22	26.19	10	11.90	84	47.73
Erkek	34	36.96	18	19.56	30	32.61	10	10.87	92	52.27
TOPLAM	64	36.36	40	22.73	52	29.54	20	11.36	176	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
1.52	3	—	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 134b

OKULUN HANGİ AÇILARDAN YARARLI OLDUĞU

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe'me		Yeni Bilgilerime		Arkadaşlıklarına		Türkiye'yi Sevmeme		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	16	44.44	10	27.78	8	22.22	2	5.55	36	20.45
Lise	48	34.29	30	21.43	44	31.43	18	12.86	140	79.54
TOPLAM	64	36.36	40	22.73	52	29.54	20	11.36	176	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
3.49	3	—	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 135

YURT DIŞINDAKİ OKULUNDA MI BURADAKİ OKULUNDA MI DAHA BAŞARILI OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurtdışındaki		Buradaki		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	23	69.70	10	30.30	33	27.97
Avusturya L.	9	75.00	3	25.00	12	10.17
Alman L.	12	75.00	4	25.00	16	13.56
Cağaloğlu L.	6	75.00	2	25.00	8	6.78
İstanbul L.	8	57.14	6	42.86	14	11.86
Üsküdar A.O.	18	51.43	17	48.57	35	29.66
TOPLAM	76	64.41	42	35.59	118	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
5.06	5	–	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 135a

YURT DIŞINDAKİ OKULUNDA MI BURADAKİ OKULUNDA MI DAHA BAŞARILI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurtdışındaki		Buradaki		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	42	66.67	21	33.33	63	53.39
Erkek	34	61.82	21	38.18	55	46.61
TOPLAM	76	64.41	42	35.59	118	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
0.30	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 135b

YURT DIŞINDAKİ OKULUNDA MI BURADAKİ OKULUNDA MI DAHA BAŞARILI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yurtdışındaki		Buradaki		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	18	51.43	17	48.57	35	29.66
Lise	58	69.88	25	30.12	83	70.34
TOPLAM	76	64.41	42	35.59	118	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
3.66	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 136

BURADAKİ OKULDA DAHA BAŞARILI OLANLARIN BAŞARI NEDENLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Kolay		Konular Yararlı		Öğretmenler Yardımcı		Sosyal İmkânlar İyi		Arkadaşlık İyi		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	7	31.82	1	4.54	6	27.27	0	0.00	4	18.18	4	18.18	22	30.14
Avusturya L.	0	0.00	1	25.00	1	25.00	0	0.00	1	25.00	1	25.00	4	5.48
Alman L.	1	33.33	1	33.33	0	0.00	1	33.33	0	0.00	0	0.00	3	4.11
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	100.00	1	1.37
İstanbul L.	0	0.00	3	25.00	2	16.67	1	8.33	4	33.33	2	16.67	12	16.44
Üsküdar A.O.	6	19.35	7	22.58	5	16.13	2	6.45	8	25.81	3	9.68	31	42.47
TOPLAM	14	19.18	13	17.81	14	19.18	4	5.48	17	23.29	11	15.07	73	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
24.81	25	–	30	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 136a

BURADAKİ OKULDA DAHA BAŞARILI OLANLARIN BAŞARI NEDENLERİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Kolay		Konular Yararlı		Öğretmenler Yardımcı		Sosyal İmkânlar İyi		Arkadaşlık İyi		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	6	18.18	4	12.12	8	24.24	3	9.09	6	18.18	6	18.18	33	45.20
Erkek	8	20.00	9	22.50	6	15.00	1	2.50	11	27.50	5	12.50	40	54.79
TOPLAM	14	19.18	13	17.81	14	19.18	4	5.48	17	23.29	11	15.07	73	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.42	5	–	3	0

ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 136b

BURADAKİ OKULDA DAHA BAŞARILI OLANLARIN BAŞARI NEDENLERİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Kolay		Konular Yararlı		Öğretmenler Yardımcı		Sosyal İmkânlar İyi		Arkadaşlık İyi		Başka		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Orta	6	19.35	7	22.58	5	16.13	2	6.45	8	25.81	3	9.68	31	42.47
Lise	8	19.05	6	14.29	9	21.43	2	4.76	9	21.43	8	19.05	42	52.53
TOPLAM	14	19.18	13	17.81	14	19.18	4	5.48	17	23.29	11	15.07	73	100.00

KAYKARE	df	p	fo<5	fe=0
2.23	5	–	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 137

BURADAKİ OKULDA BAŞARISIZSA NEDENLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Ağır		Dersler Teorik		Disiplin Önplânda		Türkçe Yetersiz		Sosyal Faaliyet Yetersiz		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	7	11.86	11	18.64	13	22.03	12	20.34	14	23.73	2	3.39	59	34.30
Avusturya L.	7	50.00	0	0.00	3	21.43	3	21.43	1	7.14	0	0.00	14	8.14
Alman L.	7	35.00	0	0.00	3	15.00	6	30.00	2	10.00	2	10.00	20	11.63
Cağaloğlu L.	5	35.71	3	21.43	3	21.43	0	0.00	3	21.43	0	0.00	14	8.14
İstanbul L.	4	14.81	8	29.63	4	14.81	4	14.81	5	18.52	2	7.41	27	15.70
Üsküdar A.O.	6	15.79	10	26.32	4	10.53	3	7.89	12	31.58	3	7.89	38	22.09
TOPLAM	36	20.93	32	18.60	30	17.44	28	16.28	37	21.51	9	5.23	172	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
39.02	25	p<.05	22	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 137a

BURADAKİ OKULDA BAŞARISIZSA NEDENLERİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Ağır		Dersler Teorik		Disiplin Önplânda		Türkçe Yetersiz		Sosyal Faaliyet Yetersiz		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	17	19.77	11	12.79	20	23.26	17	19.77	16	18.60	5	5.81	86	50.00
Erkek	19	22.09	21	24.42	10	11.63	11	12.79	21	24.42	4	4.65	86	50.00
TOPLAM	36	20.93	32	18.60	30	17.44	28	16.28	37	21.51	9	5.23	172	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
8.64	5	–	1	0

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 137b

BURADAKİ OKULDA BAŞARISIZSA NEDENLERİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Dersler Ağır		Dersler Teorik		Disiplin Önplânda		Türkçe Yetersiz		Sosyal Faaliyet Yetersiz		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	6	15.79	10	26.32	4	10.53	3	7.89	12	31.58	3	7.89	38	22.09
Lise	30	22.39	22	16.42	26	19.40	25	18.66	25	18.66	6	4.48	134	77.91
TOPLAM	36	32.00	2	18.60	30	17.44	28	16.28	37	21.51	9	5.23	172	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
8.58	5	–	3	0

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

En Başarılı Olunan Ders Grubu, Başarısız Olunan Ders Gruplarında Başarısızlığın Nedenleri, Türkçe Bilgisinde En Zayıf Olunan Alan, Bilinen Yabancı Dilde En Zayıf Olunan Alan, Okulda Destekleyici Kursların Açılıp Açılmadığı, Özel Kurs Alıp Almadığı, okul, cinsiyet ve öğretim kademesi bakımından Tablo 138, 138a, 138b, 139, 139a, 139b, 140, 140a, 140b, 141, 141a, 141b, 142, 142a, 142b' de görülmektedir.

En başarılı olunan ders grubu müzik, resim, beden eğitimi % 39.49, en başarısız olunan ders grubu ise Türkçe, edebiyattır: % 6.37. Değişkenler maximum değerini Üsküdar Lisesinde almıştır : % 56.10. Çok zor denilen fen, matematik grubu dersleri ikinci başarılı ders grubu olması dikkat çekicidir. Cinsiyet ayırımında önemli bir farklılık yoktur. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada müzik, resim, beden eğitimi grubunda ortaokullarda başarı oranının % 28.57 olmasına karşılık, liselerde bu oranın % 44.44 olduğu görülmektedir.

Başarısız olunan ders gruplarında başarısızlığın nedeni olarak en çok temel bilgi eksiği % 27.10, en az öğretmen % 10.32 olarak gösterilmiştir. Değişkenler maximum değeri İstanbul Lisesinde almıştır: % 37.55. Cinsiyet ayrımında önemli bir farklılık yoktur. Öğretim kademesi ayrımında ders konularının başarısızlık nedeni olması oranının ortaokulda % 26.32 iken, bu oranın liselerde % 12.82 olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin Türkçe bilgisi yönünden en zayıf oldukları alan gramer bilgisi %34.39, en az zayıf oldukları alan ise yazılı anlatım % 13.38 dir. Değişkenler maximum değerini Üsküdar Ortaokulunda % 44.44 almıştır. Cinsiyet ayırımında önemli bir fark görülmemektedir. Öğretim kademesindeki karşılaştırmada gramer bilgisi alanındaki zayıflığın ortaokulda % 44.44 değerini alırken, liselerde bu oranın % 31.40 olduğunu görüyoruz.

Bilinen yabancı dilde en zayıf olunan alan gramer bilgisi % 66.33, en az zayıf olunan alan ise yazılı anlatımdır % 66.12. Değişkenler maximum değeri Üsküdar Ortaokulunda almıştır: % 82.86 Cinsiyet ayrımında önemli bir farklılık görülmemektedir. Öğretim kademesi açısından yapılan karşılaştırmada ise gramer bilgisi alanındaki zayıflığın ortaokulda % 82.86 değerini alırken, lisede bu oranı % 57.14 olarak görüyoruz.

Okulda açılan destekleyici kurslar en fazla % 58.01 ile Türkçe-Dil kursu alanında olmuştur. Matematik-Fen kursu ise % 11.45 oranındadır. Değişkenler maximum değeri Üsküdar Ortaokulunda almıştır: % 93.94 Cinsiyet ayrımında göre ortaokulda açılan Türkçe Dil kursu oranı % 93.94 iken, lisede bu oran % 45.92 dir.

Öğrencilerin çoğunluğu % 74.58 özel kurs almadıklarını belirtmişlerdir. Cağaloğlu lisesinde bu oran % 100.00 dür. Cinsiyet ayırımında önemli bir farklılık görülmemektedir. Öğretim kademesinde ortaokulda özel kurs almayan öğrencilerin oranı % 91.89 iken, lisede bu oran % 66.67 dir.

TABLO 138

EN BAŞARILI OLUNAN DERS GRUBU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe Edebiyat		Sosyal Bilgiler		Felsefe Grubu		Fen Grubu		Müzik, Resim Beden Eğ.		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	2	4.88	10	24.39	4	9.76	2	4.88	23	56.10	41	26.11
Avusturya L.	1	9.09	4	36.36	0	0.00	2	18.18	4	36.36	11	7.01
Alman L.	0	0.00	3	14.29	0	0.00	7	33.33	11	52.38	21	13.38
Cağaloğlu L.	0	0.00	1	11.11	0	0.00	7	77.78	1	11.11	9	5.73
İstanbul L.	4	15.38	3	11.54	2	7.69	8	30.77	9	34.61	26	16.56
Üsküdar A.O.	3	6.12	9	18.37	7	14.29	16	32.65	14	28.57	49	31.21
TOPLAM	10	6.37	30	19.11	13	8.28	42	26.75	62	39.49	157	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0	fo < 5	fe = 0
39.59	30	p<.01	19	0		

TABLO 138a

EN BAŞARILI OLUNAN DERS GRUBU

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe Edebiyat		Sosyal Bilgiler		Felsefe Grubu		Fen Grubu		Müzik, Resim Beden Eğ.		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	5	5.95	16	19.05	11	13.09	17	20.24	35	41.67	84	53.50
Erkek	5	6.85	14	19.18	2	2.74	25	34.25	27	36.99	73	46.50
TOPLAM	10	6.37	30	19.11	13	8.28	42	26.75	62	39.49	157	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.19	4	–	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 138b

EN BAŞARILI OLUNAN DERS GRUBU

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Türkçe Edebiyat		Sosyal Bilgiler		Felsefe Grubu		Fen Grubu		Müzik, Resim Beden Eğ.		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	3	6.12	9	18.37	7	14.29	16	32.65	14	28.57	48	51.21
Lise	7	6.48	21	19.45	6	5.55	26	24.07	48	44.44	108	68.79
TOPLAM	10	6.37	30	19.11	13	8.28	42	26.75	62	39.49	157	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.21	4	–	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 139

BAŞARISIZ OLUNAN DERS GRUPLARINDA BAŞARISIZLIĞIN NEDENLERİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Öğretmen		Ders Kitapları		Ders Konuları		Temel Bilgi Eksiği		İnanmadığım İçin		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsktidar L.	8	14.03	13	22.81	10	17.54	11	19.30	11	19.30	4	7.02	57	36.77
Avusturya L.	1	8.33	2	16.67	1	8.33	3	25.00	1	8.33	4	33.33	12	7.74
Alman L.	6	27.27	2	9.09	2	9.09	7	31.82	0	0.00	5	22.73	22	14.19
Cağaloğlu L.	0	0.00	3	30.00	0	0.00	3	30.00	3	30.00	1	10.00	10	6.45
İstanbul L.	0	0.00	2	12.50	2	12.50	6	37.50	2	12.50	4	25.00	16	10.32
Üsktidar A.O.	1	2.63	4	10.53	10	26.32	12	31.58	6	15.79	5	13.16	38	24.52
TOPLAM	16	10.32	26	16.77	25	16.13	42	27.10	23	14.84	23	14.84	155	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
37.11	25	–	23	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 139a

BAŞARISIZ OLUNAN DERS GRUPLARINDA BAŞARISIZLIĞIN NEDENLERİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Öğretmen		Ders Kitapları		Ders Konuları		Temel Bilgi Eksiği		İnanmadığım İçin		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	7	9.59	10	13.70	10	13.70	21	28.77	14	19.18	11	15.07	73	47.10
Erkek	9	10.98	16	19.51	15	18.29	21	25.61	9	10.98	12	14.63	82	52.90
TOPLAM	16	10.32	26	16.77	25	16.13	42	27.10	23	14.84	23	14.84	155	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.25	5	–	0	0

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 139b

BAŞARISIZ OLUNAN DERS GRUPLARINDA BAŞARISIZLIĞIN NEDENLERİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Öğretmen		Ders Kitapları		Ders Konuları		Temel Bilgi Eksiği		İnanmadığım İçin		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	1	2.63	4	10.53	10	26.32	12	31.58	6	15.79	5	13.16	38	24.52
Lise	15	12.82	22	18.80	15	12.82	30	25.64	17	14.53	18	15.38	117	75.48
TOPLAM	16	10.32	26	16.77	25	16.13	42	27.10	23	14.84	23	14.84	155	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.79	5	–	2	0

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 140

TÜRKÇE BİLGİSİNDE EN ZAYIF OLUNAN ALAN

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sözlü Anlatım		Yazılı Anlatım		Gramer Bilgisi		Kelime Bilgisi		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	18	28.57	8	12.70	23	36.51	14	22.22	63	40.13
Avusturya L.	4	25.00	1	6.25	7	43.75	4	25.00	16	10.19
Alman L.	4	16.67	7	29.17	4	16.67	9	37.50	24	15.29
Cağaloğlu L.	0	0.00	1	33.33	1	33.33	1	33.33	3	1.91
İstanbul L.	5	33.33	2	13.33	3	20.00	5	33.33	15	9.55
Üsküdar A.O.	13	36.11	2	5.55	16	44.44	5	13.89	36	22.93
TOPLAM	44	28.02	21	13.38	54	34.39	38	24.20	157	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
19.34	15	–	12	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 140a

TÜRKÇE BİLGİSİNDE EN ZAYIF OLUNAN ALAN

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sözlü Anlatım		Yazılı Anlatım		Gramer Bilgisi		Kelime Bilgisi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	26	33.33	9	11.54	24	30.77	19	24.36	78	49.68
Erkek	18	22.78	12	15.19	30	37.97	19	24.05	79	50.32
TOPLAM	44	28.02	21	13.38	54	34.39	38	24.20	157	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0	fo < 5	fe = 0
2.54	3	–	0	0		

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 140b

TÜRKÇE BİLGİSİNDE EN ZAYIF OLUNAN ALAN

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sözlü Anlatım		Yazılı Anlatım		Gramer Bilgisi		Kelime Bilgisi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	13	36.11	2	5.55	16	44.44	5	13.89	36	22.93
Lise	31	25.62	19	15.70	38	31.40	33	27.27	121	77.07
TOPLAM	44	28.02	21	13.38	54	34.39	38	24.20	157	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.65	3	–	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 141

BİLİNEN YABANCI DİLDEN EN ZAYIF OLUNAN ALAN

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sözlü Anlatım		Yazılı Anlatım		Gramer Bilgisi		Kelime bilgisi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	4	14.29	1	3.57	19	67.86	4	14.29	28	28.57
Avusturya L.	3	30.00	0	0.00	4	40.00	3	30.00	10	10.20
Alman L.	2	22.22	3	33.33	3	33.33	1	11.11	9	9.18
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	2	66.67	1	33.33	3	3.06
İstanbul L.	2	15.38	0	0.00	8	61.54	3	23.08	13	13.26
Üsküdar A.O.	3	8.57	2	5.71	29	82.86	1	2.86	35	35.71
TOPLAM	14	14.29	6	6.12	65	66.33	13	13.26	98	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
27.04	15	p<.05	21	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 141a

BİLİNEN YABANCI DİLDE EN ZAYIF OLUNAN ALAN

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sözlü Anlatım		Yazılı Anlatım		Gramer Bilgisi		Kelime Bilgisi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	7	15.56	3	6.67	28	62.22	7	15.56	45	45.92
Erkek	7	13.21	3	5.66	37	69.81	6	11.32	53	54.08
TOPLAM	14	14.29	6	6.12	65	66.33	13	13.26	98	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.67	3	-	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABALO 141b

BİLİNEN YABANCI DİLDE EN ZAYIF OLUNAN ALAN

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Sözlü Anlatım		Yazılı Anlatım		Gramer Bilgisi		Kelime Bilgisi		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	3	8.57	2	5.71	29	82.86	1	2.86	35	35.71
Lise	11	17.46	4	6.35	36	57.14	12	19.05	63	64.29
TOPLAM	14	14.29	6	6.12	65	66.33	13	13.26	98	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
7.95	3	–	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 142

OKULDA DESTEKLEYİCİ KURSLARIN AÇILIP AÇILMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Türkçe-Dil Kursu		Matematik Fen Kursu		Başka			
									TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	18	40.00	19	42.22	8	17.78	0	0.00	45	34.35
Avusturya L.	2	10.53	8	42.10	7	36.84	2	10.53	19	14.50
Alman L.	1	7.14	13	92.86	0	0.00	0	0.00	14	10.69
Cağaloğlu L.	0	0.00	5	83.33	0	0.00	1	16.67	6	4.58
İstanbul L.	10	71.43	0	0.00	0	0.00	4	28.57	14	10.69
Üsküdar A.O.	2	6.06	31	93.94	0	0.00	0	0.00	33	25.19
TOPLAM	33	25.19	76	58.01	15	11.45	7	5.34	131	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
88.75	15	p<.01	15	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 142a

OKULDA DESTEKLEYİCİ KURSLARIN AÇILIP AÇILMADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Türkçe-Dil Kursu		Matematik Fen Kursu		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	18	29.51	38	62.29	1	1.64	4	6.56	61	46.56
Erkek	15	21.43	38	54.29	14	20.00	3	4.29	70	53.43
TOPLAM	33	25.19	76	58.01	15	11.45	7	5.34	131	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
11.12	3	p<.01	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 142b

OKULDA DESTEKLEYİCİ KURSLARIN AÇILIP AÇILMADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Türkçe-Dil Kursu		Matematik Fen Kursu		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	2	6.06	31	93.94	0	0.00	0	0.00	33	25.19
Lise	31	31.63	45	45.92	15	15.31	7	7.14	98	74.81
TOPLAM	33	25.19	76	58.01	15	11.45	7	5.34	131	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
23.63	3	p<.01	3	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 143

ÖZEL KURS ALIP ALMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Özel Ders		Üniversiteye Hazır.		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	21	63.64	1	3.03	9	27.27	2	6.06	33	27.97
Avusturya L.	8	57.14	3	21.43	2	14.29	1	7.14	14	11.86
Alman L.	8	57.14	5	35.71	0	0.00	1	7.14	14	11.86
Cağaloğlu L.	6	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	6	5.08
İstanbul L.	11	78.57	3	21.43	0	0.00	0	0.00	14	11.86
Üsküdar A.O.	34	91.89	2	5.40	0	0.00	1	2.70	37	31.36
TOPLAM	88	74.58	14	11.86	11	9.32	5	4.24	118	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
37.03	15	p<.05	16	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 143a

ÖZEL KURS ALIP ALMADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Özel Ders		Üniversiteye Hazır.		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	42	70.00	9	15.00	5	8.33	4	6.67	60	50.85
Erkek	46	79.31	5	8.62	6	10.34	1	1.72	58	49.15
TOPLAM	88	74.58	14	11.86	11	9.32	5	4.24	118	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
3.18	3	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 143b

ÖZEL KURS ALIP ALMADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Özel Ders		Üniversiteye Hazır		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	34	91.89	2	5.40	0	0.00	1	2.70	37	31.36
Lise	54	66.67	12	14.81	11	13.58	4	4.94	81	68.64
TOPLAM	88	74.58	14	11.86	11	9.32	5	4.24	118	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
9.39	3	p<.05	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Okul Kurallarını Yeterince Bilip Bilmediği, Hiç Disiplin Cezası Ya Da Ödül Alıp Almadığı, Türkiye'ye Döndükten Sonra En Çok Uyum Zorluğu Çektiği Alan, İlk Defa Kimden Yardım İsteyeceği, Problemeni İlk Defa Kime Açacağı, Okulun Uyum Programı Hazırlayıp Hazırlamadığı Okul, Cinsiyet ve Öğretim Kademesi bakımından Tablo 144, 144a, 144b, 145, 145a, 145b, 146, 146a, 146b, 147, 147a, 147b, 148, 148a, 148b, 149, 149a, 149b da görülmektedir.

Öğrencilerin okul kurallarını yeterince bilip bilmediklerinin araştırıldığı soruda, öğrencilerin çoğunluğunun, % 73.98, kuralları bildiklerini görmekteyiz. Cağaloğlu Lisesinde kuralları bilme oranı % 100.00 dür. Cinsiyet ayrımında önemli bir farklılık görülmemektedir. Öğretim kademesine göre kuralları bilme oranı ortaokulda % 62.86 iken lisede % 78.41 dir. Bu konuda, Üsküdar Lise ve Ortaokulunun "hayır" seçeneğindeki yüzdeleri diğer okullarla karşılaştırıldığında oldukça yüksek olması dikkat çekicidir. Erkekler kızlara göre, ortaokul öğrencileri lise öğrencilerine göre kural bilgisi yönündendaha yetersizdir.

Öğrencilerin disiplin cezası ya da ödül alıp almadıklarının araştırıldığı soruda, öğrencilerin çoğunluğunun, % 70.94, disiplin cezası ya da ödül almadıklarını görüyorum. Disiplin cezası alanların oranı ise % 4.27 dir. Cinsiyet ayrımında önemli bir farklılık görülmemekle beraber, öğretim kademesi açısından karşılaştırma yaptığımızda, ortaokulda ödül ya da ceza almama oranının % 48.65, lisede ise % 81.25 olduğunu görmekteyiz.

Öğrencilerin Türkiye'ye döndükten sonra en çok uyum zorluğu çektikleri alan okula alışmakta olmuştur: % 27.61. Büyüklerle ilişki en az uyum zorluğu çekilen alandır: % 6.75. Değişkenler maximum değeri Avusturya Lisesinde almıştır. Cinsiyet ve öğretim kademesi ayrımında önemli bir farklılık görülmemektedir.

Öğrencilerin % 48.51'i ilk olarak ailelerinden yardım istemektedir. İlk defa aileden yardım isteme oranı Alman Lisesinde % 63.16 iken, Üsküdar Lisesinde bu oran % 36.00'dır. Cinsiyet ayrımında ve öğretim kademesi açısından önemli bir farklılık görülmemektedir.

Okulun uyum programı hazırlayıp hazırlamadığının araştırıldığı soruyu öğrencilerin çoğunluğu "hayır" olarak cevaplamışlardır: % 53.77. Uyum kursu açılma oranı İstanbul Lisesinde % 76.92 iken, Üsküdar Lisesinde % 32.36 dır. Cinsiyet ve öğretim kademesi ayrımında önemli bir farklılık görülmemektedir. Burada Üsküdar Lise ve Ortaokulu ve Avusturya Lisesi öğrencilerinin uyum programı hazırlama konusunda "hayır" cevabı dikkat çekicidir.

TABLO 144

OKUL KURALLARINI YETERİNCE BİLİP BİLMEDİĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	24	63.16	13	36.84	38	30.89
Avusturya L.	11	91.67	1	8.33	12	9.76
Alman L.	13	81.25	3	18.75	16	13.01
Cağaloğlu L.	8	100.00	0	0.00	8	6.50
İstanbul L.	13	92.86	1	7.14	14	11.38
Üsküdar A.O.	22	62.86	13	37.14	35	28.45
TOPLAM	91	73.98	32	26.02	123	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
12.36	5	p<.05	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 144a

OKUL KURALLARINI YETERİNCE BİLİP BİLMEDİĞİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	52	78.79	14	21.21	66	53.66
Erkek	39	68.42	18	31.58	57	46.34
TOPLAM	91	73.98	32	26.02	123	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.71	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 144b

OKUL KURALLARINI YETERİNCE BİLİP BİLMEDİĞİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	22	62.86	13	37.14	35	28.45
Lise	69	78.41	19	21.59	88	71.54
TOPLAM	91	73.98	32	26.02	123	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.15	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 145

HİÇ DİSİPLİN CEZASI YA DA ÖDÜL ALIP ALMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Disiplin Cezası		Ödül		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	25	78.12	2	6.25	5	15.62	32	27.35
Avusturya L.	10	90.91	1	9.09	0	0.00	11	9.40
Alman L.	10	62.50	0	0.00	6	37.50	16	13.67
Cağaloğlu L.	6	85.71	0	0.00	1	14.29	7	5.98
İstanbul L.	14	100.00	0	0.00	0	0.00	14	11.97
Üsküdar A.O.	18	48.65	2	5.40	17	45.95	37	31.62
TOPLAM	83	70.94	5	4.27	29	24.79	117	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
23.39	10	p<.01	9	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 145a

HİÇ DİSİPLİN CEZASI YA DA ÖDÜL ALIP ALMADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Disiplin Cezası		Ödül		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	48	77.42	1	1.61	13	20.97	62	52.99
Erkek	35	63.64	4	7.27	16	29.09	55	47.01
TOPLAM	83	70.94	5	4.27	29	24.79	117	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.74	2	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 145b

HİÇ DİSİPLİN CEZASI YA DA ÖDÜL ALIP ALMADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Hayır		Disiplin Cezası		Ödül		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	18	48.65	2	5.40	17	45.95	37	31.62
Lise	65	81.25	3	3.75	12	15.00	80	68.38
TOPLAM	83	70.94	5	4.27	29	24.79	117	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
13.73	2	p<.01	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 146

TÜRKİYE'YE DÖNDÜKTEN SONRA EN ÇOK UYUM ZORLUĞU ÇEKTİĞİ ALAN OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Zorluğum Olmadı		Arkadaş Bulmamda		Büyüklerle İlişkimde		Okula Alışmakta		Boş Zaman Değerlen.		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	11	19.64	13	23.21	6	10.71	16	28.57	8	14.29	2	3.57	56	34.36
Avusturya L.	4	28.57	0	0.00	0	0.00	5	35.71	4	28.57	1	7.14	14	8.59
Alman L.	6	28.57	1	4.76	1	4.76	6	28.57	6	28.57	1	4.76	21	12.88
Cağaloğlu L.	1	9.09	3	27.27	1	9.09	3	27.27	2	18.18	1	9.09	11	6.75
İstanbul L.	5	20.83	4	16.67	1	4.17	4	16.67	7	.29.17	3	12.50	24	14.72
Üsküdar A.O.	8	21.62	7	18.92	2	5.40	11	29.73	7	18.92	2	5.40	37	22.70
TOPLAM	35	21.47	28	17.18	11	6.75	45	27.61	34	20.86	10	6.13	163	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
17.67	25	–	21	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEV

TABLO 146a

TÜRKİYE'YE DÖNDÜKTEN SONRA EN ÇOK UYUM ZORLUĞU ÇEKTİĞİ ALAN

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Zorluğum Olmadı		Arkadaş Bulmamda		Büyüklerle İlişkimde		Okula Alışmakta		Boş Zaman Değerlen.		Başka		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Kız	16	17.78	15	16.67	7	7.78	24	26.67	19	21.11	9	10.00	90	55.21
Erkek	19	26.03	13	17.81	4	5.48	21	28.77	15	20.55	1	1.37	73	44.78
TOPLAM	35	21.47	28	17.18	11	6.75	45	27.61	34	20.86	10	6.13	163	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.59	5	-	2	0

TABLO 146b

TÜRKİYE'YE DÖNDÜKTEN SONRA EN ÇOK UYUM ZORLUĞU ÇEKTİĞİ ALAN ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Zorluğum Olmadı		Arkadaş Bulmamda		Büyüklerle İlişkimde		Okula Alışmakta		Boş Zaman Değerlen.		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	8	21.62	7	18.92	2	5.40	11	29.73	7	18.92	2	5.40	33	22.70
Lise	22	21.43	21	16.67	9	7.14	34	26.98	27	21.43	8	6.35	126	77.30
TOPLAM	35	21.47	28	17.18	11	6.75	45	27.61	34	20.86	10	6.13	163	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
0.42	5	–	2	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 147

İLK DEFA KİMDEN YARDIM İSTEYECEĞİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailemden		Öğretmen-lerimden		Okul İdaresinden		Rehberlik Bürosun.		Arkadaşımdan		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	18	36.00	1	2.00	0	0.00	3	6.00	28	56.00	50	37.31
Avusturya L.	4	50.00	1	12.50	0	0.00	0	0.00	3	37.50	8	5.97
Alman L.	12	63.16	1	5.26	3	15.77	0	0.00	3	15.79	19	14.18
Cağaloğlu L.	5	50.00	1	10.00	0	0.00	0	0.00	4	40.00	10	7.46
İstanbul L.	10	55.56	1	5.55	0	0.00	0	0.00	7	38.89	18	13.43
Üsküdar A.O.	16	55.17	1	3.45	0	0.00	0	0.00	12	41.38	29	21.64
TOPLAM	65	48.51	6	4.48	3	2.24	3	2.24	57	42.54	134	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
34.22	20	p<.05	22	0

TABLO 147a

İLK DEFA KİMDEN YARDIM İSTEYECEĞİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailemden		Öğretmen-lerimden		Okul İdaresinden		Rehberlik Bürosun.		Arkadaşımdan		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	34	45.33	2	2.67	0	0.00	3	4.00	36	48.00	75	55.97
Erkek	31	52.54	4	6.78	3	5.08	0	0.00	21	35.59	59	44.03
TOPLAM	65	48.51	6	4.48	3	2.24	3	2.24	57	42.54	134	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
8.97	4	–	6	0

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ YAYINEV

TABLO 147b

İLK DEFA KİMDEN YARDIM İSTEYECEĞİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Ailemden		Öğretmen-lerimden		Okul İdaresinden		Rehberlik Bürosun.		Arkadaşımdan		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	16	55.17	1	3.45	0	0.00	0	0.00	12	41.38	29	21.64
Lise	49	46.67	5	4.76	3	2.80	3	2.86	45	42.86	105	78.36
TOPLAM	65	48.51	6	4.48	3	2.24	3	2.24	57	42.54	134	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
2.09	4	-	5	0

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 148

PROBLEMİNİ İLK DEFA KİME AÇACAĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Anneme		Babama		Okul Arkadaşıma		Mahalle Arkadaşıma		Rehberlik Bürosuna		Hiç Kimseye		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	15	32.61	1	2.17	17	36.96	5	10.87	1	2.17	5	10.87	2	4.35	46	31.94
Avusturya L.	3	20.00	0	0.00	2	13.33	3	20.00	0	0.00	1	6.67	6	40.00	15	10.42
Alman L.	12	57.14	6	28.57	3	14.29	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	21	14.58
Cağaloğlu L.	5	41.67	2	16.67	3	25.00	1	8.33	0	0.00	1	8.33	0	0.00	12	8.33
İstanbul L.	6	27.27	3	13.64	7	31.82	4	18.18	0	0.00	0	0.00	2	9.09	22	15.28
Üsküdar A.O.	13	46.43	2	7.14	7	28.00	3	10.71	0	0.00	1	3.57	2	7.14	28	19.44
TOPLAM	54	37.50	14	9.72	39	27.08	16	11.11	1	0.69	8	5.55	12	8.33	144	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
55.60	30	p<.01	30	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 148a

PROBLEMİNİ İLK DEFA KİME AÇACAĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Anneme		Babama		Okul Arkadaşıma		Mahalle Arkadaşıma		Rehberlik Bürosuna		Hiç Kimseye		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	33	42.86	2	2.60	22	28.57	7	9.09	1	1.30	5	6.49	7	9.09	77	53.47
Erkek	21	31.34	12	17.91	17	25.37	9	13.43	0	0.00	3	4.48	5	7.46	67	46.53
TOPLAM	54	37.50	14	9.72	39	27.08	16	11.11	1	0.69	8	5.55	12	8.33	144	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
11.90	6	-	4	0

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 148b

PROBLEMİNİ İLK DEFA KİME AÇACAĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Anneme		Babama		Okul Arkadaşıma		Mahalle Arkadaşıma		Rehberlik Bürosuna		Hiç Kimseye		Başka		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	13	46.43	2	7.14	7	25.00	3	10.71	0	0.00	1	3.57	2	7.14	28	19.44
Lise	41	35.34	12	10.34	32	27.59	13	11.21	1	0.86	7	6.03	10	8.62	116	80.56
TOPLAM	54	37.50	14	9.72	39	27.08	16	11.11	1	0.69	8	5.55	12	8.33	144	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
1.58	6	–	6	0

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 149

OKULUN UYUM PROGRAMI HAZIRLAYIP HAZIRLAMADIĞI

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	10	32.26	21	67.74	31	29.24
Avusturya L.	4	40.00	6	60.00	10	9.43
Alman L.	8	61.54	5	38.46	13	12.26
Cağaloğlu L.	4	66.67	2	33.33	6	5.66
İstanbul L.	10	76.92	3	23.08	13	12.26
Üsküdar A.O.	13	39.39	20	60.61	33	31.13
TOPLAM	49	46.23	57	53.77	106	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
10.37	5	-	4	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 149a

OKULUN UYUM PROGRAMI HAZIRLAYIP HAZIRLAMADIĞI

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	28	50.00	28	50.00	56	52.83
Erkek	21	42.00	29	58.00	50	47.17
TOPLAM	49	46.23	57	53.77	106	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
0.68	1	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 149b

OKULUN UYUM PROGRAMI HAZIRLAYIP HAZIRLAMADIĞI

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Evet		Hayır		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	13	39.39	20	60.61	33	31.13
Lise	36	49.31	37	50.68	73	68.87
TOPLAM	49	46.23	57	53.77	106	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe=0
0.90	1	-	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Okuldaki Rehberlik Bürosunun Yardım Derecesi, Sınıf Öğretmeninin Yardım Derecesi, Türkiye'ye Döndüğü Zamandaki Uyum Durumu, Dönüşten Altı Ay Sonraki Uyum Durumu okul, cinsiyet, öğretim kademesine göre Tablo 150, 150a, 150b, 151, 151a, 151b, 152, 152a, 152b, 153, 153a, 153b de görülmektedir.

Okuldaki rehberlik bürosunun yardım derecesinin araştırıldığı soruyu, öğrencilerin % 50.96'sı hiç yardım olmadığı şeklinde cevaplamışır. Yardımı yeterli bulan öğrenci oranı % 9.61 dir. Avusturya Lisesinde yardım görmeme oranı % 75.00 iken, İstanbul Lisesinde bu oran % 21.43 tür. Kız öğrencilerin % 44.23'ünün hiç yardım görmemelerine karşılık, erkek öğrencilerde bu oran % 57.69'dur. Öğretim kademesi ayrımında önemli bir farklılık görülmemektedir. Bu rakamlar, İstanbul Lisesi dışındaki okullarda yapılan rehberlik çalışmalarının öğrencileri tatmin etmediğini ortaya koymaktadır. Erkekler ve lise öğrencileri bu açıdan daha rahatsız bir profil çizmektedir.

Sınıf öğretmeninin yardım derecesi öğrencilerin % 47.79'u tarafından "kısmen" olarak, % 16.81'i tarafından ise "hiç" olarak belirtilmiştir. Alman Lisesinde okuyan öğrencilerin % 70.59'u kısmen yardım aldıklarını belirtirken, bu oran Cağaloğlu Lisesinde % 16.67 dir. Kız öğrencilerin % 35.00'inin kısmen yardım görmelerine karşılık, erkek öğrencilerin % 62.26'sı kısmen yardım görmektedir.

Öğrencilerin,1 en az 10 en iyi uyum durumu olmak üzere uyum durumlarını derecelendirmelerine bakıldığında, döndükleri zaman, bu uyumun genellikle 1, 2, 3, 4, 5 derecelerinde yoğunlaştığı görülür. % 43.75 oranı ile Üsküdar Lisesi öğrencilerinin en az uyum noktasını işaretlemeleri dikkat çekicidir. Öğrencilerin okudukları okullar gözönüne alındığında bu Tabloda 0.01 düzeyinde bir anlamlılık ortaya çıkmaktadır. Cinsiyet açısından kızların uyum düzeylerinin en az uyumsuz noktası ile en iyi uyum düzeyinde, özellikle en az uyumsuz noktasında yığıldığı görülür. Öğretim kademesi açısından ortaokul öğrencilerinin daha uyumsuz bir profil çizdikleri görülmektedir.

Öğrencilerin döndükten altı ay sonraki uyum düzeylerini değerlendiriş biçimlerinin beş derecesiden itibaren yığıldığı görülmektedir. Üsküdar, Avusturya Liseleri, Üsküdar Ortaokulu öğrencilerinin beş derecesinin altında yığılmaları dikkat çekicidir. Öğrencilerin okudukları okulla cevapları arasında 01 düzeyinde anlamlılık ortaya çıkmıştır. Cinsiyet açısından kızlar daha olumlu bir profil çizmektedir. Öğretim kademesi açısından lise öğrencileri kendilerini daha uyumlu görmektedir. Bu Tabloda .01 düzeyinde anlamlılık tespit edilmiştir.

TABLO 150

OKULDAKİ REHBERLİK BÜROSUNUN YARDIM DERECESİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yeterince		Hiç		Kısmen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	1	3.33	16	53.33	13	43.33	30	28.85
Avusturya L.	0	0.00	9	75.00	3	25.00	12	11.54
Alman L.	1	11.11	6	66.67	2	22.22	9	8.65
Cağaloğlu L.	2	33.33	3	50.00	1	16.67	6	5.77
İstanbul L.	1	7.14	3	21.43	10	71.43	14	13.46
Üsküdar A.O.	5	15.15	16	48.48	12	36.36	33	31.73
TOPLAM	10	9.61	53	50.96	41	39.42	104	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
17.25	10	-	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 150a

OKULDAKİ REHBERLİK BÜROSUNUN YARDIM DERECSİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yeterince		Hiç		Kısmen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	8	15.38	23	44.23	21	40.38	52	50.00
Erkek	2	3.85	30	57.69	20	38.46	52	50.00
TOPLAM	10	9.61	53	50.96	41	39.42	104	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.55	2	-	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 150b

OKULDAKİ REHBERLİK BÜROSUNUN YARDIM DERECESİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yeterince		Hiç		Kısmen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	5	15.15	16	48.48	12	36.36	33	31.73
Lise	5	7.04	37	52.11	29	40.84	71	68.27
TOPLAM	10	9.61	53	50.96	41	39.42	104	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
1.71	2	–	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 151

SINIF ÖĞRETMENİNİN YARDIM DERECESİ

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yeterince		Hiç		Kısmen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Üsküdar L.	12	40.00	6	20.00	12	40.00	30	26.55
Avusturya L.	1	8.33	5	41.67	6	50.00	12	10.62
Alman L.	4	23.53	1	5.88	12	70.59	17	15.04
Cağaloğlu L.	3	50.00	2	33.33	1	16.67	6	5.31
İstanbul L.	4	28.57	2	14.29	8	57.14	14	12.39
Üsküdar A.O.	16	47.06	3	8.82	15	44.12	34	30.09
TOPLAM	40	35.40	19	16.81	54	47.79	113	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
17.12	10	–	9	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 151a

SINIF ÖĞRETMENİNİN YARDIM DERECESİ

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yeterince		Hiç		Kısmen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Kız	28	46.67	11	18.33	21	35.00	60	53.10
Erkek	12	22.64	8	15.09	33	62.26	53	46.90
TOPLAM	40	35.40	19	16.81	54	47.79	113	100.00

KAYKARE	df	p	fo <5	fe = 0
9.14	2	p<.01	0	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 151b

SINIF ÖĞRETMENİNİN YARDIM DERECESİ

ÖĞRETİM KADEMESİ

CAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	Yeterince		Hiç		Kısmen		TOPLAM	
	f	% f	f	% f	f	% f	f	% f
Orta	16	47.06	3	8.82	15	44.12	34	30.09
Lise	24	30.38	16	20.25	39	49.37	79	69.91
TOPLAM	40	35.40	19	16.81	54	47.79	113	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
3.85	2	–	1	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 152

TÜRKİYE'YE DÖNDÜĞÜ ZAMANDAKİ UYUM DURUMU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	14	43.75	3	9.37	5	15.62	2	6.25	1	3.12	0	0.00	3	9.37	1	3.12	2	6.25	1	3.12	32	28.32
Avusturya L.	0	0.00	2	16.67	4	33.33	1	8.33	1	8.33	0	0.00	1	8.33	3	25.00	0	0.00	0	0.00	12	10.62
Alman L.	0	0.00	0	0.00	2	13.33	3	20.00	4	26.67	1	6.67	1	6.67	3	20.00	1	6.67	0	0.00	15	13.27
Cağaloğlu L.	0	0.00	1	14.29	0	0.00	1	14.29	0	0.00	1	14.29	1	14.29	0	0.00	0	0.00	3	42.86	7	6.19
İstanbul L.	1	7.14	0	0.00	1	7.14	2	14.29	2	14.29	1	7.14	3	21.43	3	21.43	0	0.00	1	7.14	14	12.39
Üsküdar A.O.	6	18.18	5	15.15	5	15.15	1	3.03	5	15.15	2	6.06	3	9.09	4	12.12	2	6.06	0	0.00	33	29.20
TOPLAM	21	18.50	11	9.73	17	15.04	10	8.85	13	11.50	5	4.42	12	10.62	14	12.39	5	4.42	5	4.42	113	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
78.59	45	p<.01	54	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 152a

TÜRKİYE'YE DÖNDÜĞÜ ZAMANDAKİ UYUM DURUMU

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Kız	12	21.43	3	5.36	11	19.64	4	7.14	7	12.50	2	3.57	5	8.93	5	8.93	4	7.14	3	5.36	50	49.56
Erkek	9	15.79	8	14.03	6	10.53	6	10.53	6	10.53	3	5.26	7	12.28	9	15.79	1	1.75	2	3.51	57	50.44
TOPLAM	21	18.58	11	9.73	17	15.04	10	8.85	13	11.50	5	4.42	12	10.62	14	12.39	5	4.42	5	4.42	113	100.00

KAYKARE	df	p fo < 5	fe = 0
8.32	9	– 8	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 152b

TÜRKİYE'YE DÖNDÜĞÜ ZAMANDAKİ UYUM DURUMU

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Orta	6	18.18	5	15.15	5	15.15	1	3.03	5	15.15	2	6.06	3	9.09	4	12.12	2	6.06	0	0.00	33	29.20
Lise	15	18.75	6	7.50	12	15.00	9	11.25	8	10.00	3	3.75	9	11.25	10	12.50	3	3.75	5	6.25	80	70.80
TOPLAM	21	18.58	11	9.73	17	15.04	10	8.85	13	11.50	5	4.42	12	10.62	14	12.39	5	4.42	5	4.42	113	100.00

KAYKARE	df	pfo < 5	fe = 0
6.46	9	– 8	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 153

DÖNÜŞTEN ALTI AY SONRAKİ UYUM DURUMU
OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	4	11.11	3	8.33	4	11.11	5	13.89	9	25.00	2	5.55	2	5.55	2	5.55	1	2.79	4	11.11	36	28.80
Avusturya L.	0	0.00	2	15.38	2	15.38	2	15.38	4	30.77	1	7.69	1	7.69	1	7.69	0	0.00	0	0.00	13	10.40
Alman L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	26.32	2	10.53	2	10.53	3	15.79	5	26.32	2	10.53	0	0.00	19	15.20
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	14.29	1	14.29	1	14.29	1	14.29	3	42.86	7	5.60
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	1	7.14	0	0.00	2	14.29	2	14.29	2	14.29	3	21.43	2	14.29	2	14.29	14	11.20
Üsküdar A.O.	6	16.67	2	5.55	2	5.55	0	0.00	3	8.33	3	8.33	11	30.56	6	16.67	3	8.33	0	0.00	36	28.80
TOPLAM	10	8.00	7	5.60	9	7.20	12	9.60	20	16.00	11	8.80	20	16.00	18	14.40	9	7.20	9	7.20	125	100.00

KAYKARE	df	P	fo < 5	fe = 0
72.18	45	p<01	53	0

TABLO 153a

DÖNÜŞTEN ALTI AY YSONRAKİ UYUM DURUMU

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Kız	3	4.69	4	6.25	4	6.25	5	7.81	11	17.19	6	9.37	13	20.31	7	10.94	5	7.81	6	9.37	64	51.00
Erkek	7	11.47	3	4.92	5	8.20	7	11.47	9	14.75	5	8.20	7	11.47	11	18.03	4	6.56	3	4.92	61	48.80
TOPLAM	10	8.00	7	5.60	9	7.20	12	9.60	20	16.00	11	8.80	20	16.00	18	14.40	9	7.20	9	7.20	125	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.21	9	-	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 153b

DÖNÜŞTEN ALTI AY SONRAKİ UYUM DURUMU

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Orta	6	16.67	2	5.55	2	5.55	0	0.00	3	8.33	3	8.33	11	30.56	6	16.67	3	8.33	0	0.00	36	28.80
Lise	4	4.49	5	5.62	7	7.86	12	13.48	17	19.10	8	8.99	9	10.11	12	13.48	6	6.74	9	10.11	89	71.20
TOPLAM	10	8.00	7	5.60	9	7.20	12	9.60	20	16.00	11	8.80	20	16.00	18	14.40	9	7.20	9	7.20	125	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
27.27	9	p<.01	8	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Şimdiki (Anketin Yapıldığı Tarihte Topluma) Uyum Durumu, Okula Başladığı İlk Altı Ayda Uyum Durumu, Okula Başladıktan 6-12 Ay Arası Uyum Durumu, Şimdiki(Anketin Yapıldığı Tarihte Okula) Uyum Durumu okul cinsiyet ve öğretim kademesi bakımından Tablo 154, 154a, 154b, 155, 155a, 155b, 156, 156a, 156b, 157, 157a, 157b de görülmektedir.

Öğrencilerin % 67si kendilerini "şimdi"(anketin yapıldığı tarihte topluma) 8, 9, 10 düzeyinde uyumlu görmektedirler. Üsküdar, Avusturya liselerinde ve Üsküdar Ortaokulunda 1 düzeyindeki uyum durumu yüzdesi dikkat çekicidir. Bu Tabloda .01 düzeyinde anlamlılık tespit edilmiştir. Cinsiyet açısından yine 8, 9, 10 uyum düzeyinde bir yığılma vardır. Ancak kızlarda 1, 2 düzeyindeki % 27 lik oran düşündürücüdür. Öğretim kademesi açısından aynı şekilde 8, 9, 10 uyum düzeyinde yığılma vardır. Yine burada lise öğrencilerinde 1, 2 düzeyindeki % 23 lük yığılma dikkat çekicidir.

Öğrencilerin okula başladıkları ilk altı aydaki uyum durumlarına bakıldığında cevapların genellikle 1, 3, 4 düzeyinde yoğunlaştığı görülür. Üsküdar, Cağaloğlu, liselerinde 1, 2, 3 düzeyindeki yığılma dikkat çekicidir. Cinsiyet açısından erkeklerin 5. 6. 7 düzeyinde, kızların 3, 4, 5 düzeyinde, öğretim kademesi açısından ortaokul öğrencilerinin 4, 5 düzeyinde, erkeklerin 3, 4 düzeyinde yoğunlaştıkları görülür.

Öğrencilerin okula başladıktan 6, 12 ay arası uyum durumlarına gelince, okul açısından cevapların 7, 8, 9 10 düzeyinde yığıldığı görülür. Bu arada Üsküdar Lisesi öğrencilerinin ilk üç düzeyde % 33 lük bir noktada kalmaları dikkati çekmektedir. Cevaplar arasında 0.05 düzeyinde bir anlamlılık tespit edilmiştir. Cinsiyet açısından erkeklerin daha düşük uyum düzeyi işaretledikleri görülmektedir.

Öğrencilerin "şimdiki" (anketin yapıldığı tarihte okula) uyum durumları ise Tabloda görüldüğü gibi bütün derecelere dağılmış durumdadır. Cağaloğlu, Avusturya Lisesi öğrencileri cevaplarının ilk üç sırada yığılması ilginçtir. Tabloda da görüldüğü gibi cevaplar arasında 0,05 lik bir manidarlık tespit edilmiştir. Cinsiyet açısından kızların erkeklere oranla daha uyumsuz bir profil çizdikleri görülmektedir. Cevaplar arasında .01 düzeyinde bir anlamlılık vardır. Aynı şekilde öğretim kademesi bakımından lise öğrencileri daha aşağı düzeyde uyum dereceleri işaretlemişlerdir. Cevaplar arasında .01 düzeyinde bir anlamlılık tespit edilmiştir.

UNIVERSITESI

TABLO 154

ŞİMDİKİ (ANKETİN YAPILDIĞI TARİHTE TOPLUMA) UYUM DURUMU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	5	14.29	3	17.14	3	8.57	1	2.86	4	11.43	0	0.00	2	5.71	4	11.43	4	11.43	6	17.14	35	26.92
Avusturya L.	11	52.38	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	4.76	0	0.00	3	14.29	1	4.76	5	23.81	21	16.15
Alman L.	0	0.00	0	0.00	1	5.55	2	11.11	4	22.22	2	11.11	1	5.55	1	5.55	5	27.78	2	11.11	18	13.85
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	14.29	0	0.00	1	14.29	5	71.43	7	5.38
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	28.57	6	42.86	4	28.57	14	10.77
Üsküdar A.O.	4	11.43	2	5.71	0	0.00	1	2.86	2	5.71	2	5.71	1	2.86	5	14.29	6	17.14	12	34.29	35	26.92
TOPLAM	20	15.38	8	6.15	4	3.08	4	3.08	10	7.69	5	3.85	5	3.85	17	13.08	23	17.69	34	26.15	130	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
87.07	45	p<.01	49	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 154a

ŞİMDİKİ (ANKETİN YAPILDIĞI TARİHTE TOPLUMA) UYUM DURUMU

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Kız	15	20.55	5	6.85	1	1.37	1	1.37	3	4.11	2	2.74	4	5.48	9	12.33	15	20.55	18	24.66	73	56.15
Erkek	5	8.77	3	5.26	3	5.26	3	5.26	7	12.28	3	5.26	1	1.75	8	14.03	8	14.03	16	28.07	57	43.85
TOPLAM	20	15.38	8	6.15	4	3.08	4	3.08	10	7.69	5	3.85	5	3.85	17	13.08	23	17.69	34	26.15	130	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
11.61	9	–	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 154b

ŞİMDİKİ (ANKETİN YAPILDIĞI TARİHTE TOPLUMA) UYUM DURUMU

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Orta	4	11.43	2	5.71	0	0.00	1	2.86	2	5.71	2	5.71	1	2.86	5	14.29	6	17.14	12	34.29	35	26.92
Lise	16	16.84	6	6.32	4	4.21	3	3.16	8	8.42	3	3.16	4	4.21	12	12.63	17	17.89	22	23.16	95	73.08
TOPLAM	20	15.38	8	6.15	4	3.08	4	3.08	10	7.69	5	3.85	5	3.85	17	13.08	23	17.69	34	26.15	130	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
4.06	9	–	11	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

TABLO 155

OKULA BAŞLADIĞI İLK ALTI AYDA UYUM DURUMU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	8	17.39	5	10.87	6	13.04	6	13.04	8	17.39	3	6.52	2	4.35	4	8.70	1	2.17	3	6.52	46	32.17
Avusturya L.	0	0.00	2	16.67	3	25.00	3	25.00	2	16.67	1	8.33	1	8.33	0	0.00	0	0.00	0	0.00	12	8.39
Alman L.	0	0.00	0	0.00	1	6.25	4	25.00	3	18.75	3	18.75	0	0.00	1	6.25	2	12.50	2	12.50	16	11.19
Cağaloğlu L.	8	21.05	6	15.79	7	18.42	11	28.95	0	0.00	1	2.63	2	5.26	1	2.63	0	0.00	2	5.26	38	26.57
İstanbul L.	0	0.00	0	0.00	2	14.29	0	0.00	2	14.29	4	28.57	4	28.57	1	7.14	0	0.00	1	7.14	14	9.79
Üsküdar A.O.	2	11.76	0	0.00	2	11.76	3	17.65	6	35.29	1	5.88	2	11.76	0	0.00	1	5.88	0	0.00	17	11.89
TOPLAM	18	12.59	13	9.09	21	14.68	27	18.88	21	14.68	13	9.09	11	7.69	7	4.89	4	2.80	8	5.59	143	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
69.16	45	p<.01	50	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 155a

OKULA BAŞLADIĞI İLK ALTI AYDA UYUM DURUMU

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Kız	13	12.87	9	8.91	18	17.82	19	18.81	15	14.85	5	4.95	5	4.95	7	6.93	4	3.96	6	5.94	101	70.63
Erkek	5	11.90	4	9.52	3	7.14	8	19.05	6	14.29	8	19.05	6	14.29	0	0.00	0	0.00	2	4.76	42	100.00
TOPLAM	18	12.59	13	9.09	21	14.68	27	18.88	21	14.68	13	9.09	11	7.69	7	4.89	4	2.80	8	5.59	143	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
16.84	9	–	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 155b

OKULA BAŞLADIĞI İLK ALTI AYDA UYUM DURUMU

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Orta	2	11.76	0	0.00	2	11.76	3	17.65	6	35.29	1	5.88	2	11.76	0	0.00	1	5.88	0	0.00	17	11.89
Lise	16	12.70	13	10.32	19	15.08	24	19.05	15	11.90	12	9.52	9	7.14	7	5.55	3	2.38	8	6.35	126	88.11
TOPLAM	18	12.59	13	9.09	21	14.68	27	18.88	21	14.68	13	9.09	11	7.69	7	4.89	4	2.80	8	5.59	143	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
10.79	9	–	10	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 156

OKULA BAŞLADIKTAN 6-12 AY ARASI UYUM DURUMU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	8	14.03	7	12.28	4	7.02	3	5.26	5	8.77	6	10.53	4	7.02	7	12.28	6	10.53	7	12.28	57	41.61
Avusturya L.	1	9.09	0	0.00	0	0.00	2	18.18	3	27.27	0	0.00	1	9.09	1	9.09	3	27.27	0	0.00	11	8.03
Alman L.	0	0.00	0	0.00	1	5.88	1	5.88	2	11.76	1	5.88	3	17.65	5	29.41	2	11.76	2	11.76	17	12.41
Cağaloğlu L.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	14.29	1	14.29	0	0.00	2	28.57	3	42.86	7	5.11
İstanbul L.	0	0.00	1	7.14	0	0.00	1	7.14	0	0.00	0	0.00	4	28.57	2	14.29	3	21.43	3	21.43	14	10.22
Üsküdar A.O.	2	6.45	1	3.23	0	0.00	1	3.23	4	12.90	1	3.23	6	19.35	7	22.59	3	9.68	6	19.35	11	22.63
TOPLAM	11	8.03	9	6.57	5	3.65	8	5.84	14	10.22	9	6.57	19	13.87	22	16.06	19	13.87	21	15.33	137	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
49.37	45	p<.05	49	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 156a

OKULA BAŞLADIKTAN 6-12 ARASI UYUM DURUMU

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Kız	4	5.48	5	6.85	2	2.74	5	6.85	9	12.33	4	5.48	6	8.22	11	15.07	13	17.81	14	19.18	73	53.28
Erkek	7	10.94	4	6.25	3	4.69	3	4.69	5	7.81	5	7.81	13	20.31	11	17.19	6	9.37	7	10.94	64	46.71
TOPLAM	11	8.03	9	6.57	5	3.65	8	5.84	14	10.22	9	6.57	19	13.87	22	16.06	19	13.87	21	15.33	137	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
9.83	9	–	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TABLO 156b

OKULA BAŞLADIKTAN 6-12 AY ARASI UYUM DURUMU

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Orta	2	6.45	1	3.23	0	0.00	1	3.23	4	12.90	1	-3.23	6	19.35	7	22.58	3	9.68	6	19.35	31	22.63
Erkek	9	8.49	8	7.55	5	4.72	7	6.60	10	9.43	8	7.55	13	12.26	15	14.15	16	15.09	15	14.15	106	77.37
TOPLAM	11	8.03	9	6.57	5	3.65	8	5.84	14	10.22	9	6.57	19	13.87	22	16.06	19	13.87	21	15.33	137	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
6.56	9	–	7	0

TABLO 157

ŞİMDİKİ (ANKETİN YAPILDIĞI TARİHTE OKULA) UYUM DURUMU

OKUL

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Üsküdar L.	6	10.71	5	8.93	6	10.71	3	5.36	7	12.50	3	5.36	4	7.14	4	7.14	4	7.14	14	25.00	56	21.79
Avusturya L.	10	24.39	5	12.19	6	14.51	8	19.51	8	19.51	0	0.00	0	0.00	2	4.85	0	0.00	2	4.88	41	15.95
Alman L.	9	12.00	10	13.33	7	9.33	6	8.00	9	12.00	11	14.67	9	12.00	11	14.67	1	1.33	2	2.67	75	29.18
Cağaloğlu L.	10	23.26	10	23.26	10	23.26	10	23.26	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	2.33	2	4.65	43	16.73
İstanbul L.	0	0.00	1	7.14	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	3	21.43	5	35.71	5	35.71	14	5.45
Üsküdar A.O.	1	3.57	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	7.14	1	3.57	5	17.86	2	7.14	5	17.85	12	42.88	28	10.89
TOPLAM	36	14.01	31	12.06	29	11.28	27	10.51	26	10.12	15	5.84	18	7.00	22	8.56	16	6.23	37	14.40	257	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
166.48	45	p<.01	33	0

ÖLÇME VE TUTUM SİSTEMLERİ TEST YAYIN EVİ

TABLO 157a

ŞİMDİKİ (ANKETİN YAPILDIĞI TARİHTE OKULA) UYUM DURUMU

CİNSİYET

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Kız	32	16.49	28	14.43	26	13.40	24	12.37	21	10.82	11	5.67	14	7.22	12	6.19	7	3.61	19	9.79	194	75.49
Erkek	4	6.35	3	4.76	3	4.76	3	4.76	5	7.94	4	6.35	4	6.35	10	15.87	9	14.29	18	28.57	63	24.51
TOPLAM	36	14.01	31	12.06	29	11.28	27	10.51	26	10.12	15	5.84	18	7.00	22	8.56	16	6.23	37	14.40	257	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
39.00	9	p<.01	6	0

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TABLO 157b

ŞİMDİKİ (ANKETİN YAPILDIĞI TARİHTE OKULA) UYUM DURUMU

ÖĞRETİM KADEMESİ

KAYKARE ÇÖZÜMLEMESİ

	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		TOPLAM	
	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f	f	%f
Orta	1	3.57	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	7.14	1	3.57	5	17.86	2	7.14	5	17.86	12	42.86	28	10.89
Lise	35	15.28	31	13.54	29	12.66	27	11.79	24	10.48	14	6.11	13	5.68	20	8.73	11	4.80	25	10.92	229	89.10
TOPLAM	36	14.01	31	12.06	29	11.28	27	10.51	26	10.12	15	5.84	18	7.00	22	8.56	16	6.23	37	14.40	257	100.00

KAYKARE	df	p	fo < 5	fe = 0
43.50	9	p<.01	7	0

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

2.5. 1987 Öğretmen ve Yönetici Mülâkatı Tutanakları

1987 yılı Nisan ve Mayıs ayında çeşitli yönetici, öğretmen ve rehber uzmanla yaptığımız görüşmelerde konumuzla ilgili çeşitli tespitler şöyle sıralanabilir:

- Orta okul öğrencileri lise öğrencilerine göre daha uyumlu.

- Aileleri ilgili olan çocuklarda uyumsuzluk olsa bile kısa zamanla düzelmektedir.

- Okulun yerli öğrencileri ile çabuk kaynaşan çocuklar okul ile daha kolay bütünleşmektedir.

- Uyumsuz çocuklarda geldikleri ülkeye karşı hayranlık daha da fazla artmaktadır.

- Toplumdaki trafik, tuvalet, çöp, güvensizlik gibi durumlar çocukları olumsuz yönde etkiliyor, uyum güçlerini azaltıyor.

- Yurt dışından geldikleri okullarda uygulama, Türkiye'deki okullarda teori ağırlıkta, bu durum çocukların uyumlarını zorlaştırmakta.

Yurt dışındaki okullarda dil eğitimi pratik ağırlıklı, oysa burada gramer ağırlıklı. Bu husus çocukların kendilerini başarılı olarak kabul ettikleri yabancı dil dersinde bile başarısız olmalarına yol açıyor.

- Yabancı dil bilgileri "sokak pratiği" ne dayalı. Akademik dil, özellikle akademik kavramlar açısından çok zayıflar. Bu durum çocuklarda hayal kırıklığı yaratmaktadır.

- Türk öğretmenlerin yabancı dildeki özellikle konuşma yetersizliği öğrencilerle etkileşimi aksatıyor.

- Uyumda en çok zorluk çektikler yıl ilk yıl. Belli marjinal tipler dışında disiplin konusunda diğer öğrencilerle fark kalmıyor.

- Yurt dışında gelen çocuklara yeterli materyal temin edilmeli. Çocuklar tanımakta zorluk çekiliyor.

- Yurt dışından gelecek çocuklar Türkiye'ye dönmeden yurt dışında hazırlıklı hale getirilmeli.

- Uyum hep çocuktan beklenmemeli. Okul da bu çocuklara imkânları ölçüsünde uyum sağlamalıdır.

- Bu öğrencilerin bulunduğu sınıflarda öğrenci sayısı az olmalı

- Yönetici, öğretmen ve görevlilerin bu çocuklarla ilgili ön yargıları bırakmaları gerekir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

3. Özet, Sonuçlar ve Tartışma

Çalışmanın bu bölümünde 1985 Anketinin ve 1987 Anketi'nin özet ve sonuçları ağırlıklı olmak üzere

. 1985 Anketi'nin özet ve sonuçları,

. 1985 Yönetici ve Öğretmenler Anketi'nin özet ve sonuçları,

. 1985 Veliler Anketi'nin özet ve sonuçları,

. 1987 Anketi'nin özet ve sonuçları,

. 1987 Öğretmen ve Yönetici Mülâkatı Tutanakları'nın özet ve sonuçları

toplu olarak verilmekte, benzer araştırmalara ve eğitim politikası uygulayıcılarına yardımcı olmak üzere tartışılmaktadır.

3.1. 1985 Öğrenci Anketinin Özet ve Sonuçları

1. Öğrencilerin yarısı şöyle ya da böyle ailelerinden sonra yurt dışına gitmişlerdir. Bu olumsuzluktan etkilenen genelde lise öğrencileridir. Ortaokul öğrencilerinin çoğunun yurt dışında doğması uyum konusunda başka açıdan bir zorluk getirmektedir. Ayrılığın genelde 1 yıldan fazla süreli olması ve yarıdan fazlasının büyük anne ve babası ile kalması anne ve babadan uzak olmanın yükünün yanında, büyük anne ve baba ile iletişim kurma zorluğunu da beraberinde getirmektedir. Lise öğrencilerinin % 30 civarında akrabalardan başka yerde kalması ayrıca ilginç bir durumdur. Bu konular ile ilgili talepler incelendiğinde Üsküdar Lisesi'nin potansiyel olarak daha olumsuz noktalarda, Alman Lisesi'nin daha olumlu bir noktada olduğu görülür.

Öğrencilere göre anne ve babalar çalıştıkları ülkenin dilini ihtiyaç karşılayacak kadar bilmektedir. Üsküdar Lisesi öğrencilerinin cevapları alt sıralarda yoğunlaşırken Alman Lisesi öğrencileri daha üst seviyede yoğunlaşmaktadır.

Anne babalar genellikle sanayi ve hizmet sektöründe çalışmaktadır. Üsküdar Lisesi'nde annelerin % 62.50 civarında fabrika işçiliği yaptıkları ortaya çıkmıştır. Oysa bu oran İstanbul Lisesi'nde % 14'tür. Çocuğa gösterilecek ilgi düzeyi açısından bu olgu düşünüldüğünde Üsküdar Lisesi öğrencilerinin şanssız olduğu görülür. Bu oran babalarda da aynıdır.

Öğrencilerin % 73'lük bir bölümü ailesinin o ülkeye uyum yaptığı görüşündedir. Üsküdar Lisesi'ndeki % 61'lik, İstanbul Lisesi'ndeki % 100 oran öğrencileri ele alırken değerlendirilmesi gereken bir öneme sahiptir. Ortaokul öğrencileri ailelerinin uyumları

konusunda daha negatif bir düşünceye sahiptirler. Burada ortaya çıkan "ailem uyum sağladı" oranı çocuğun oradaki yerlilerin olumsuz davranışlarına ailesinin yanında yer olarak tepki vereceğini düşündürmektedir. Öğrencinin "ailenin uyumu"ndan anladığı orada yaşayabilecek düzlüğe erişti anlamına geldiği biçiminde yorumlanabilir. Çünkü çocukların % 83'ü ailelerinin genelde Türk ailelere misafirliğe gider demeleri bu açıdan anlamlıdır. % 31'lik başka ülke vatandaşlarına gitme oranı aynı olgunun bir başka yansımasıdır. Yine burada Alman Lisesi velilerinin o ülke vatandaşlarıyla daha içli dışlı olduğu, Üsküdar Lisesi velilerinin daha uzak oluşları ayrıca değerlendirilmelidir. Öğrencilerin kendilerinin misafir kabul etme ve misafirliğe gitme oranı yabancı gençler için % 45'tir. Bu konuda en kaynaşmış lise Avusturya Lisesi'dir. Gençler arkadaş seçiminde yabancı-yerli konusunda fazla seçici olmadıkları gibi alış-veriş konusunda seçici değillerdir. Nitekim % 78'lik bir oranla yabancı-yerli ayırımı yapmadıklarını belirtmişlerdir. % 6'lık "sırf Türklerden", % 15'lik "sırf yabancılardan" oranına yine de dikkat etmek gerekir.

Ailenin oturduğu semtteki Türk komşuların % 53 oranında "çok az", % 10 oranında "hiç yok" bildirilmesi, bizi velilerin getto'da yaşamadığı sonucuna götürür. Alman Lisesi velilerinin % 18.42 ile "hiç yok" cevabında yoğunlaşması dikkat çekicidir.

Öğrencilerin % 87'si yurt dışında 5 yıl ve daha fazla kalmışlardır. Buna rağmen öğrencilerin yarıdan çoğu Türkiye'yi 7 defadan fazla ziyaret etmişlerdir. Bu da bu çocukların Türkiye ile bağlantılarının sürdürdüklerini düşündürmektedir. Nitekim Türkiye'ye dönmek istemeyen öğrencilerin oranı sadece % 10'dur. Bir başka açıdan, gençlerin % 51'i Türkçe yayınları sürekli izlediklerini belirtmeleri, "izlemezdim" diyenlerin oranının % 16 olması, Avusturya Lisesi'nde bu oranın % 53'e çıkması dikkat çekici sonuçlardır. Öğrencilerin Türkçe yayınları sürekli izlediklerini söylemelerine rağmen, Türkiye ile ilgili bilgilerin nereden elde edildiği ile ilgili soruya % 34 oranında en çok ailemden seçeneğini işaretlemesi, bu oranın Alman Lisesi'nde % 48 'e çıkması, ailenin Türkiye ile ilgili en çok kullanılan haber kaynağı olduğunu göstermektedir. Ailenin bir başka önemi de ileride görüleceği gibi, öğrenci bir durum karşısında en fazla "ailemden" yardım isterim, bir sırrımı ilk önce "anneme" açarım seçeneklerini en fazla işaretleyerek, kendini göstermektedir.

Öğrenciler Türk yetkililerden yakınlık ve ilgi beklemektedir. Öğrencilerin çoğunluğu Türk yetkililerin ilgisizliğinden yakınmaktadırlar. Bu konuda ortaokul öğrencileri daha şikayetçidir. Yurt dışındaki yetkililer çocukların dünyalarında çok az yer almaktadır. Nitekim öğrencilerin yarısının yetkilileri "bilmiyorum" demesi bu açıdan düşündürücüdür. Üsküdar Lisesi öğrencilerinin en olumsuz, Alman Lisesi öğrencilerinin en olumlu noktada yığılmaları bu iki lise velisi arasında, diğer veriler de gözönüne alınınca, bir kategori farkı olduğu olgusunu akla getirmektedir. Ortaokul öğrencileri, lise öğrencilerine göre daha olumsuz bir noktadadır.

Öğrencilerin ailelerinin yurt dışına büyük ölçüde uyum sağladığını söylemelerine rağmen, yurt dışında Türklere karşı yapılan olumsuz davranışları % 58 oranında "bazen haklı" bulmaları, öğrencinin ailesi ile diğer Türklere aynı gözle bakmadığını

düşündürmektedir. "Bazen haklı" Avusturya Lisesi'nde % 80'e çıkarken İstanbul ve Üsküdar Liselerinde % 45 civarındadır. Bu olgu aynı zamanda yurt dışında kendilerine yoğun bir yabancı düşmanlığı yapılmadığı fikrinde oldukları izlenimini vermektedir. % 12'lik "yabancılar haklı" biçimindeki tutum dikkat çekicidir.

Öğrencilerin % 86 oranında Türk olduklarını hiç saklamadıkları cevabı yukarıdaki paragrafı bütünler niteliktedir. Yine de % 13'lük "bazen saklardım" oranı ve Avusturya Lisesi'nde % 32'lik "bazen saklardım" oranı düşündürücüdür. Durumu yurt dışındaki Türklerin davranışlarını % 61'lik "bazen onaylardım" oranı bütünlemektedir. "Onaylamıyordum" diyen % 17'lik Üsküdar Lisesi ile % 45'lik İstanbul Lisesi öğrencileri arasındaki fark dikkat çekicidir.

Öğrenciler yurt dışında bulunmakla genelde kendilerini "şanslı" kabul etmektedirler. Yine de Alman Lisesi'ndeki % 86 lık oranla Cağaloğlu Lisesi'ndeki % 40'lık oran arasındaki fark dikkat çekicidir. Bu cevaplar, bu çocukların kamuoyunun aksine kendilerini "kader kurbanı" olarak görmedikleri düşüncesine götürmektedir. Öğrencilerin % 79'luk bir oranla yabancı ülke gençlerinin kendilerine "dostça" davrandıklarını belirtmeleri bu açıdan değerlendirilebilir. Aynı şekilde diğer Türk gençlerinin de % 73'lük bir oranla kendilerine "dostça" davrandıklarını belirtmeleri bizi her iki ülke gençliğinin şimdilik şiddetli geçimsizlik çekmedikleri düşüncesine götürmektedir. Her iki konuda en çelişkisiz Cağaloğlu Lisesi öğrencileridir.

Ailelerin % 83 oranla Türk ailelere misafirliğe gider demeleri, aynı oranda Türklerle arkadaşlık yapmalarına karşın öğrencilerin yarısından fazlasının arkadaşlarının o ülkeden olduğunu ifade etmeleri konumuz açısından değerlendirilmesi gereken bir durumdur. Alman Lisesi'nde bu oran % 80'dir. Lise öğrencileri ortaokul öğrencilerine kıyasla daha fazla yabancı arkadaş edinme eğilimindedir. Eğlence yerlerine gitme bakımından lise öğrencileri daha yatkındır. Çocuklar eğlence yerine genellikle % 37'lik bir oranla "aileden biriyle" cevabını vermelerine rağmen oyun ve arkadaşlarının % 60'lik bir oranla yabancı ülke gençleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu oran Avusturya Lisesi'nde % 82'dir. Okul arkadaşlığına gelince, öğrencilerin % 57'si okul arkadaşlarının çoğunluğunun o ülkeden olduğunu belirtmişlerdir. Burada "diğer ülkeden gelenler" oranının % 14'e çıkması dikkate değer bir sonuçtur. Avusturya Lisesi'nde % 100'lük geldiğim ülkeden cevabı diğer cevaplarıyla uyumlu bir orandır. Sınıf arkadaşları konusunda "gelinen ülkedendi" cevabının % 80 çıkması yine gencin geldiği ülke genciyle yakın bir çelişkisi olmadığı kanaatinde olduğu görüşüne götürür. Aynı şekilde yurt dışında nasıl bir okulda okumak istediğili ile ilgili bir soruya öğrencilerin % 48'inin "herkesin devam ettiği bir okul", % 3'ünün "Türklere ait bir okul" cevapları arasındaki fark, bu açıdan anlamlı olduğu görüşündeyiz. Buradaki % 31'lik bir oran da "o ülkenin çocuklarının gittiği bir okul" seçeneğini işaretlemeleri bize iyi eğitim ve iyi yabancı dil isteği ile ilgili olduğu daha akla yatkın bir hüküm yürütme gibi gelmektedir.

Öğrencilerin % 62'si okul öncesi eğitim kurumuna gittiğini belirtmektedir. Bu durum, % 2 civarında bir oranda bu imkândan yararlanabilen ülkemiz çocukları açısından oldukça farklı bir durumdur. Ana okulu en fazla devam edilen okul öncesi kurumdur. Bu okullara en çok devam eden öğrenciler Alman ve İstanbul Lisesi öğrencileridir.

Öğrencilerin % 74'ü yurt dışında din eğitimi veren bir kursa katılmamışlardır. Bu oran Cağaloğlu'nda % 93, Üsküdar'da % 65'tir.

Öğrencilerin öğrenime başladıkları ülke açısından olaya yaklaşıldığında, % 75'inin öğrenimine yurt dışında başladığı görülür ve kendilerini yurt dışındaki % 63 oranında başarılı olarak görülmektedirler. Burada % 84 Alman Lisesi cevabı ile % 43'lük Asküdar Lisesi cevabının arasındaki farklılık dikkat çekicidir. Kendilerini "başarısız" olarak görenlerin oranı sadece % 2 olması, öğrencilerin buradaki başarısızlık durumunda sebebi kendilerinden çok başka yerde arayacaklarını düşündürmektedir. Öğrenciye göre başarısının nedeni olarak % 33'lük bir oranla "yabancı dilin iyi olması" seçeneğinin en fazla işaretlenmesi dikkat çekicidir. Oysa öğretmen ve idareciler bu çocukların ne kadar Türkçe problemi varsa o kadar yabancı dil problemi var biçiminde bir yargıya sahipler. Nitekim o ülkenin diliyle yapılan derslerde başarılı olduklarını belirten öğrencilerin oranının % 70'e, bu oranın Avustarya Lisesi'nde % 100'e ulaşması öğrencilerin yabancı dil bilgilerine güvendiklerinin bir başka açıdan tespitidir.

Öğrencilerin % 92'sinin yurt dışındaki okullarında hiç ceza almadıklarını belirtmeleri olumlu bir durumdur.

Yurt dışında okunmak istenen okulun özellikleri açısından gençlerin "herkesin devam ettiği bir okul" seçeneğinin % 48 oranında, "o ülke gençlerinin devam ettiği bir okul" % 31 oranında, "Türklerin devam ettiği yabancı dille eğitim yapan bir okulu" sadece % 3 dolaylarında işaretlemeleri kesin tercihlerinin yabancı dille eğitim olduğunu düşündürmektedir. Nitekim aynı sonuçlar Türkiye'de nasıl bir okulda okumak istediği ile ilgili bir soruya verilen cevapların % 57 bir oranla "yabancı dilde eğitim yapan bir okul" cevabında yoğunlaştığını, kendilerinin yabancı dille eğitim yapan okullara sınavsız alınması isteğinin en fazla belirtilmesini, "uyum kursları" ile ilgili bir araştırmada da tespit etmiştik. Örneğin öğrencilerin % 80'i uyum kurslarının yabancı dille eğitim yapan bir okula hazırlamasını istemişlerdir.

Yurt dışındaki okulun beğenilen yönü ile ilgili bir soruda en çok işaretlenenen seçeneğin "anlayış" olması bize gençlerin disiplin konusundaki anlayışlarını vermektedir. Beğenilmeyen yönü olarak ise % 19 oranında derslerin ağır olmasının belirtilmesi, bu oranın Üsküdar Lisesi'nde % 70'e çıkması üzerinde durulması gereken bir durumdur. Liselerde "öğretmenler tanımazdı" seçeneğinin de % 24 oranında işaretlenmesi önemlidir. Ancak yabancı öğretmenler ve Türk öğretmenlerin ilgi düzeyi ile ilgili soruya öğrencilerin % 54'ünün "yabancı öğretmenler daha ilgiliydi" seçeneğini işaretlemesi ve "Türk öğretmenler daha ilgiliydi" seçeneğinin % 2 düzeyinde kalması bizi öğrenci açısından yabancı öğretmenden çok Türk öğretmen problemi olduğunu noktasına götürmektedir. Yurt dışındaki mi, Türkiye'deki mi öğretmenlerin daha anlayışlı olduğu ile ilgili soruya öğrencilerin % 41 oranında " fark yok", % 30 oranında "yurt dışındaki", % 29 oranında " buradaki" cevabını vermeleri buradaki öğretmenler adına, yurt dışındaki Türk öğretmenlerle karşılaştırıldığında önemli bir puandır. Fakat burada bir noktayı gözden kaçırmamak gerekir. Öğrenci yardıma ihtiyaç duyduğunda % 49 oranla ailesinden, % 26 oranında yurt dışından gelen arkadaşından, % 14 oranında öğretmen ve idare-

den yardım isterim demesine rağmen rehberlik bürosundan yardım isterim diyenlerin oranı sadece % 4'tür. Bir başka açıdan özel bir sorunun ilk önce kime açacağının araştırıldığı bir soruya öğrenci aynı şekilde % 35 anneme, % 25 okul ve mahalle arkadaşıma diye cevaplamıştır. Yine burada da rehber öğretmene açarım oranı % 4'tür. Bu büroların üzerinde durulması gerekir. Ayrıca % 26'lık yurt dışından gelen arkadaş oranına karşın yerli arkadaşın olmaması üzerinde de durmak gerekir.

Öğrencilerin yarısı anketin uygulandığı ilk altı ay içinde yurda dönmüşlerdir. Bu oran ortaokulda % 64'tür. Daha önce belirtildiği gibi altı ay bir toplumla bütünleşme sürecinin olgunlaşabileceği bir süre değildir.

Öğrencilerin % 75'inin Türkiye'ye döndükten sonra aileleri hakkında görüşleri değişmemiş, sadece % 9'unun olumsuz yönde değişmiştir. Değişmedi değerinin İstanbul Lisesi'yle Üsküdar Lisesi'nin arasında 33 puan oynaması üzerinde durulması gerekir.

Öğrencilerin % 78'inin Türkiye'ye isteyerek döndüklerini belirtmeleri olumlu bir durumdur. Yine de Üsküdar Lise ve Ortaokulunda "aile zoruyla" seçeneğinin yüksekliği üzerinde düşünülmesi gerekir.

Bir konuda yardıma ihtiyaç duyduklarında öğrencilerin % 49'unun ilk önce "ailemden", % 26'sının "yurt dışından dönen arkadaşlarımdan" cevabını vermeleri öğrencilerin yukarıdaki aile değerleriyle bütünleşecek biçimde, ailelerini ilk sıraya aldıklarını ortaya çıkarmaktadır. Yine de öğrencilerin % 50'sinin başka, ilk defa başka kaynaklara başvururum demesi üzerinde düşünülmesi gereken bir noktadır.

Türkiye'ye döndükten sonra zorluk çekilen alanın % 34'lük bir oranla "okula alışmak" seçeneğinin ilk sırada işaretlenmesi konumuz açısından önemlidir. Bu konuda en çok zorluk çeken okulun Cağaloğlu Lisesi olması, Anadolu Liselerinin yapı olarak Alman okul yapısından farklı olmasından kaynaklanabileceğini düşündürmektedir.

Yurda döndükten sonra arkadaşlar tarafından % 50 oranında kendilerinden biri gibi cevabının yanında % 9'luk "bir yabancı gibi" dikkat çekici bir sonuçtur. Bu seçeneğin Cağaloğlu Lisesi öğrencilerince % 47'lik bir oranda işaretlenmesi yukarıdaki paragrafa bağlı olarak değerlendirilmesi okula alışma sürecinde arkadaşlarının tutumlarının olumsuz etkileri sezilmektedir. Aynı şekilde bu öğrenciler en fazla kendileri gibi yurt dışından gelen gençlerle arkadaşlık kurduklarını söylemektedirler. Aynı şekilde bu oran Cağaloğlu Lisesi'nde % 58'e çıkmaktadır. Bu öğrencilerin sadece % 9'unun geldiği ülkeyi özlemediğini belirtmesi dikkat çekici bir husustur.

Gençlerin % 58'i geldiği ülkenin yerlisi arkadaşlarıyla haberleştiklerini belirtmeleri, bu oranın Avusturya Lisesi'nde % 87'ye çıkması, Üsküdar Lisesi'nde % 45'e inmesi dikkat çekici sonuçlardır. Türk arkadaşlarla haberleşme oranı orta okullarda % 47, liselerde ise % 32, yabancı arkadaşlarla haberleşme oranının liselerde % 62, ortaokullarda % 45 olması, lise öğrencilerinin arkadaş ilişkileri çerçevesinde geldikleri ülkenin vatandaşlarına daha yakın olduğunu ortaya koymaktadır. Bu konuda tespit edilmesi gereken bir başka nokta da öğrencilerin % 87'sinin bu ilişkiyi sürdürme kararında olmalarıdır.

Öğrencilerden "sık sık gelecek korkusuna kapılıyorum" diyenlerin oranı % 15'tir. "Kapılmıyorum" diyenler içinde İstanbul Lisesi ile Avusturya Lisesi arasındaki İstanbul Lisesi'nin lehine 38 puanlık, ortaokul ile lise arasındaki orta okul lehine 22 puanlık fark yine de düşündürücüdür. Bu soruya bağlı olarak yurt dışında kalsaydı geleceğinin daha güvenli olup olmayacağı ile ilgili soruya öğrencilerin % 32'sinin "evet", % 31'inin "bazen" cevabı vermesi üzerinde durulacak bir konudur. Avusturya Lisesi, Üsküdar Lisesi ve Ortaokulundaki yığılmalar dikkat çekici düzeydedir. Yine de çocuklar Türkiye'de kendilerine uygun bir gelecek kurma düşüncesinden uzak değillerdir. Yukarıdaki tutuma paralel olarak öğrencilerin çoğunluğu yurt dışına tekrar dönmek istemektedir. Avusturya Lisesi (% 80) ile İstanbul Lisesi (% 25) arasındaki fark çarpıcıdır. Ortaokul öğrencileri dönmeye daha isteklidir.

Öğrenciler Türkiye'de sadece okul arkadaşlarıyla değil yetişkinlerle de yeterince kaynaşamadıkları inancındadırlar. Nitekim öğrencilerin % 62'si yetişkinlerden şöyle ya da böyle şikayetçi olduklarını belirtmişlerdir. En fazla şikayet edilen konu "geleneklere bağlılık" seçeneği olmuştur. Bu konuda ortaokul öğrencileri daha şikayetçi bir profil çizmişlerdir. Aynı şekilde "eklemek istedikleriniz" sorusuna yetişkinler bize gerçekçi yaklaşmalı, insanlık istiyoruz, anlayış bekliyoruz konusunda ısrarla durmaları yukarıdaki görüşü destekler niteliktedir.

Genel olarak söylendiğinde bu araştırmadan çıkan sonuçların verdiği kadarıyla gençlerin memnuniyetsizlik düzeyi kamuoyunda sanıldığı kadar yüksek değildir.

Öğrencilerin Türkiye'deki okulları ile ilgili görüşlerine gelince:

Öğrencilerin % 72'lik bir çoğunluğu Türkiye'de istediği okula girmiştir. Üsküdar Ortaokulu'ndaki % 44'lük oran yine de düşündürücüdür.

Türkiye'de nasıl bir okulda okumak istediği ile ilgili soruya verilen cevapların en fazlasının % 57'lik bir oranla yabancı dilde eğitim yapan okulları tercih etmeleri , "meslek eğitimi veren bir okul" seçeneğini % 5'lik bir oranla işaretlemeleri bizi bu öğrencilerin çok büyük bir çoğunlukla akademik eğitim yapmak istedikleri gerçeğine götürür.

Öğrenciler Türkiye'de okul başarısızlıklarının nedeni olarak sırasıyla "kitapları anlamama", "öğretmeni anlamama", "sözlü ifadem yetersiz", "bilgim yetersiz", "yazılı ifadem yetersiz" seçeneklerini işaretlemeleri, cevapların genellikle seçeneklere dengeli olarak dağılması konumuz açısından önemli bir sonuçtur. Aynı şekilde "eklemek istedikleriniz" sorusuna verilen cevapların da büyük bölümünün okulla, öğretmenlerle ilgili olması bu olguyu destekler. Öğrencilerin % 72'si okul dışında destekleme kursları olmadığını belirtmeleri, okul içi destekleme kurslarının önemini gündeme getirmektedir. Nitekim öğrencilerin % 47'si "Türk Dil Kursları"na, daha sonra Matematik-Fen Kursuna gittiklerini belirtmişlerdir. Yine bu oranlar bize yeterli görünmemektedir. Çünkü bir başka soruya verilen cevapta öğrencilerin açılmasını en çok istedikleri kursun Türkçe kursu olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu kategoride en yüksek oran Avusturya Lisesi'nde çıkmıştır.

Türkçe bilgi ve becerisinin gelişimi bu öğrencilerin başarılarının en önemli hazırlayıcı şartıdır. Öğrenciler de bu gerçeğin farkında olduklarını cevapları ile ortaya

koymuşlardır. Bu açıdan Türkçe bilgisinin gelişimine en fazla destek olan faktörün araştırıldığı soruya "Türkçe dersleri" seçeneğinin işaretlenmesi, Türkçe'yi mi yabancı dili mi geliştirmek istediği ile ilgili bir soruya öğrencilerin % 55'i Türkçe'yi tercih etmeleri, bu tercihin İstanbul Lisesi'nde % 76'ya çıkması öğretim kademesi açısından liselerde % 58 ortaokullarda % 46 gibi bir orana varması yukarıdaki hususu desteklemektedir. Bu dersin geliştirilmesi gerektiği, bununla birlikte "arkadaşlık ilişkileri" ve "aile ilişkileri"nin desteklenmesinin de gereği ortadadır.

Öğrencilerin % 54'lük bir çoğunluğu yabancı dil bilgilerinin Türkçe'ye göre daha iyi olduğunu, ancak % 13'ü Türkçelerinin daha iyi olduğunu belirtmeleri, öğrencilerin Türkçe desteğine ihtiyaç duydukları önceki cevaplar da gözönüne alınırsa yabancı dili de kesinlikle ihmal etmek istemedikleri sonucu çıkabilir. Çocukların "yabancı dilim iyi" hükmüne çoğu öğretmen ve yöneticinin katılmadığını da belirtmekte yarar var.

3.2. 1985 Veliler Anketinin Özet ve Sonuçları

"Veliler Anketi"nin sonuçları da şöyle sıralanabilir:

Velilerin % 45'i kadın % 55'i erkektir. Yaşları 30-50 arasındadır (%78). En fazla veli grubu Üsküdar Lisesi ve Avusturya Lisesi'ndedir.

Velilerin % 90'ı evlidir.

Annelerin % 29'u köyde % 46'sı kentte doğmuştur. En fazla kentte doğan veli Alman Lisesi, en fazla köyde doğan veli Avusturya Lisesi'ndedir.

Babaların % 35'i köyde % 36'sı kentte % 28'i kasabada, en fzala köyde doğan baba Üsküdar, en fazla kentte doğan baba Avusturya Lisesi'ndedir.

Babaların % 44'ü ilkokul, % 33'ü ortaöğretim , % 22'si yükseköğretim mezunudur. En fazla ilkokul mezunu baba Cağaloğlu ve Üsküdar Liselerinde, en fazla ortaöğretim mezunu baba Avusturya Lisesi'nde, en fazla yükseköğretim mezunu baba Alman Lisesi'nde vardır.

Annelerin % 41'i ilkokul, % 44'ü ortaöğretim, % 10'u üniversite mezunudur. En fazla ilkokul mezunu anne Üsküdar ve Cağaloğlu liselerinde, en fazla ortaöğretim mezunu anne Alman, en fazla üniversite mezunu anne İstanbul Lisesi'nde vardır.

Ailelerin çoğunluğunun 2-3 çocuğu vardır.

Yurt dışına ailece gidenlerin oranı % 14'tür. En sık yapılan gidiş şekli önce baba daha sonra anne ve çocukların gitmesi biçimidir. En fazla ailecek giden lise Alman, en az giden Üsküdar Lisesi'dir.

Türkiye'de kalan çocuklar genellikle büyük anne ve babasının yanında bırakılmaktadır.

Çocuklar genellikle 1-2 yıl içinde aile yanına alınmaktadır. Çocukların en çabuk

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

yanına alan ebeveyn grubu Alman Lisesi'dir. Üsküdar Lisesi'ndeki % 28'lik "3-4 yıl sonra" oranı önemlidir.

Babaların % 58'i vasıflı sanayi işçisi olarak çalışmaktadır. Bu oran annede % 47'dir. Buna karşılık sanayi vasıfsız çalışanlar oranı % 22'dir.

Velilerin % 90'ı 1-3 iş yerinde çalışmışlardır ve bunlardan sadece % 2'si kaçak işçi olarak gitmiştir. Eşlerin ise % 88'i 1-3 iş yerinde çalışmışlardır. En fazla iş değiştiren veli grubu İstanbul Lisesi'nde, en az iş değiştiren veli grubu Alman Lisesi'ndendir.

Velilerin % 74'ü ailecek yurt dışından dönmüşlerdir. Ailecek dönüşün en az olduğu lise Alman, en fazla lise Üsküdar Lisesi'dir. Ayrı dönenlerden çocuklar ve anne, babadan % 92 oranında 1-2 yıl önce dönmüşlerdir.

Ailelerden % 31'inin en az bir bireyi hala yurt dışında çalışmaktadır. Bu oranın en fazla olduğu lise Alman, en az olduğu lise Üsküdar Lisesi'dir.

Ailelerin % 61'i İstanbul'dan çıkmış ve yine İstanbul'a dönmüşlerdir.

Ailelerin % 73'lük bölümü yurt dışındaki işini sürdürmemektedir. En fazla sürdürmek isteyen veli grubu Cağaloğlu, sürdürmek istemeyen veli grubu Üsküdar Lisesi'ndedir.

Velilerin % 45'i yurt dışındaki, % 21 'i Türkiye'deki hayat standartlarının yüksek olduğu belirtmişlerdir. En fazla "yurt dışında" diyen veli grubu Cağaloğlu, Türkiye'de diyen veli grubu Üsküdar Lisesi velileridir. Her ikisi aynı diyenlerden en fazla Avusturya Lisesi velileridir. Buna karşılık ailelerin % 13'ü "yurt dışında mutluydum" demesine rağmen % 58'i Türkiye'de demişlerdir. En fazla yurt dışında diyen grup İstanbul, en fazla Türkiye'de diyen grup Üsküdar, en fazla "her ikisi de aynı" diyen grup ise Cağaloğlu Lisesi velileridir.

Veliler geldikleri ülkedeki insanlarla % 49 oranında "aile dostlarım vardı", % 47 oranında "iş arkadaşlarım vardı" cevabını vermişlerdir. En fazla aile dostu olan veli grubu İstanbul, en az Üsküdar Lisesi velileridir.

Velilerin % 33'ü diğer ülke insanlarıyla aile dostluğu, % 52'si iş arkadaşlıkları kurduğunu belirtmiştir. En fazla aile dostu olan veli grubu İstanbul, en az dostu olan Üsküdar Lisesi velileridir.

Velilerin % 65'i "hiç işsiz kalmadım" cevabını vermişlerdir. İşsiz kalanlar ise 1-6 ay işsiz kalmışlardır. En fazla işsiz kalan veli grubu Üsküdar, en az Alman Lisesi velileridir. Eşlerin de % 55'i "hiç işsiz" kalmamıştır. İşsiz kalanların da büyük çoğunluğu 1-12 ay işsiz kalmışlardır. En çok işsiz kalan eş grubu İstanbul, en az işsiz kalan eş grubu ise Alman Lisesi velileridir.

Veliler genellikle 11-20 yıl yurt dışında kalmışlardır. En az kalan veli grubu Alman, en çok kalan veli grubu ise Üsküdar Lisesi velileridir.

Veliler gelinen ülkenin dilini % 41 oranla "kısmen" bildiğini, % 40 oranla "iyi" bildiğini belirtmişlerdir. Çalışılan ülkenin dilini çok iyi bildiğini söyleyen veli grubu

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Cağaloğlu, "iyi" bildiğini söyleyen veli grubu ise İstanbul Lisesi velileridir. Bu dil bilgisi sözlü anlatıma dayanmaktadır. Çünkü velilerin % 65'i "çok az" ve "kısmen" yazma düzeyinde bildiklerini belirtmişlerdir. Yazılı düzeyde dili en iyi bildiğini söyleyen veli grubu Alman, en az bilen veli grubu Üsküdar Lisesi velileridir.

Eşlerinin de dili sözlü düzeyde "kısmen" ve "iyi" düzeyde, çok az ve kısmen yazılı düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir.

Velilerin % 67'si çocuklarını okul öncesi eğitim kurumlarına gönderdiklerini belirtmişlerdir. En fazla yüzde Cağaloğlu, en az yüzde Üsküdar Lisesi'nde yığılmıştır. Süre olarak, % 58'i 1-2 yıl, % 38'i 3 ve daha fazla yıl çocukları bu kurumlara yolladıklarını belirtmişlerdir. En uzun süre gönderen Alman Lisesi, en az gönderen Cağaloğlu Lisesi velileridir.

Çocuklarının yabancı dil bilme düzeyi, sözlü olarak % 53 oranında "çok iyi", % 41 oranında "iyi" de yığılmıştır. Bu konuda en fazla yığılma Cağaloğlu, en az yığılma Üsküdar Lisesi'nde olmuştur. Yazılı olarak % 56 oranında "çok iyi", % 36 oranında "iyi"de yığılma olmuştur. Cağaloğlu ve Avusturya en çok yığılmanın olduğu liselerdir.

Velilerin % 48'i çocuklarını "başarılı", % 49'u "kısmen" başarılı görmektedir. En başarılı gören grup İstanbul, en başarısız gören grup Avusturya Lisesi velileridir. Başarısızlığın nedeni olarak en başta Türkçe yetersizliğini, sırasıyla sistem farklılığını, derslerin ağırlığını göstermektedirler. Türkçe yetersizliğinde en yüksek değeri Cağaloğlu, en düşük değeri Üsküdar Lisesi velileri vermişlerdir. Velilere göre, başarısız olunan derslerin başında Türkçe, daha sonra fen ve matematik dersleri gelmektedir.

Veliler çocuklarının geldikleri ülkede % 85'lik bir oranda daha başarılı olduğunu söylemektedirler. Alman ve Avusturya Lisesi en yüksek değeri alırken, Üsküdar Lisesi en düşük değeri almıştır.

Velilerin % 90'ı çocuklarını yabancı dille eğitim yapan bir okulda okutmak istemektedir. Çünkü veliler bunu çocuklarının geleceğinin görmektedirler. Nitekim velilerin % 71'i bu görüşte olduklarını belirtmişlerdir. Bu konuda en yüksek yüzdeyi Cağaloğlu Lisesi, en düşük yüzdeyi Alman Lisesi velileri almışlardır.

Veliler döndükten sonra çocuklar ile ilgili problemlerde danışacak bir kuruma % 60 oranında ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bu konuda en şikayetçi grup İstanbul, en az şikayetçi grup Alman Lisesi velileridir. Var olan kurumların adını ve yerlerini % 7 oranla bilmediklerini belirtmişlerdir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

3. 3. 1987 Öğrenci Anketinin Özet ve Sonuçları

Öğrencilerin çoğunluğunun anne babası kesin dönüş yapmıştır. Bu oran liselerde % 74 iken Üsküdan Ortaokulu'nda % 59'dur. Ortaokuldaki % 41'lik bir oran öğrencileri değerlendirirken gözden uzak tutulmamalıdır.

Öğrenci babalarının % 30'u emeklidir. Bu oran Üsküdar Lise ve Ortaokulu'nda % 39'a çıkmaktadır. Alman, İstanbul, Cağaloğlu liselerinde % 01 civarındadır. Maaşlı çalışıyor seçeneğinde % 66'lık Alman Lisesi oranı, diğer veriler de gözönüne alınınca bu okul velilerinin okulla daha çok ilgili olabileceğini düşündürmektedir. Kendi işinde çalışıyor seçeneği en fazla Cağaloğlu ve Avusturya Lisesi öğrencileri tarafından işaretlenmiştir.

Babaların % 68'i yurt dışındaki işini yapmamaktadır. Bu oran Üsküdar Orta, Lise Avusturya Liselerinde oldukça yüksektir. Alman Lisesi'nde ise çok düşüktür.

Öğrencilere göre ailelerin % 39'u Türkiye'de daha mutludur. Bu oran en fazla Alman, Cağaloğlu, İstanbul, en düşük Avusturya Lisesi, Üsküdar Lisesi ve Ortaokulu'ndadır. Yurt dışında mutlu diyenlerin oranı % 32'dir. Burada en yüksek değeri Üsküdar Lise ve Ortaokulu almıştır. Tekrar yurt dışına gitmek istiyor diyenlerin oranı ise % 15'tir. Burada en yüksek değeri Avusturya, Üsküdar, İstanbul liseleri almıştır.

Kızlar erkeklere göre, liseler ortaokula göre ailesinin daha fazla burada mutlu olduğunu düşünmektedir.

Öğrencilerin % 88'i ailesinin yanında kalmaktadır.

Öğrenciler arkadaşlarını % 47 oranında okuldan seçmektedir. Burada en yüksek değer Alman ve İstanbul Lisesi'ndedir. Okul dışından seçtiğini söyleyenlerin oranı % 23'tür. Burada en yüksek değere Cağaloğlu, Avusturya Liselerinde ulaşılmıştır. Yurt dışından dönen öğrencilerden seçtiğini söyleyenlerin oranı % 24'tür. Burada e yüksek değere Üsküdar Orta ve Lise öğrencilerinde ulaşılmıştır. Kızlar ve ortaokul öğrencileri yurt dışından gelen öğrencilerden daha fazla arkadaş seçmede cinsiyet ayırımı gözetmemektedir. Kendi cinsinden diyenlerde en yüksek değeri Avusturya Lisesi ve Üsküdar ortaokulu almıştır. Erkekler ve ortaokul öğrencileri kendi cinsinden arkadaş edinmeye daha yatkın görünmektedirler.

Öğrencilerin % 23'ü Türkiye'de öğretime başlamıştır. Burada en yüksek değeri Cağaloğlu Lisesi almıştır. % 72'si ise yurt dışında başlamıştır. Burada en yüksek değeri Üsküdar Ortaokul ve İstanbul Lisesi almıştır. Bu husus, öğrencilerin Türk okul yapısına alışmakta zorluk çektiklerini göstermektedir.

Öğrencilerin % 91'i yurt dışındaki okullarının meslek okulu olmadığını belirtmektedirler. Burada en düşük değeri Üsküdar ve Avusturya Liseleri almışlardır. Kızlar ve liseliler arasında daha fazla meslek okulundan gelmiş vardır.

Öğrencilerin % 76'sı hazırlık sınıfı istememektedir. Burada en yüksek değere

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Alman, Cağaloğlu liselerinde, en düşük değere İstanbul, Avusturya liselerinde ulaşılmıştır. Kızlar ve liseliler arasında hazırlık sınıfı açılmasını isteyen öğrenciler daha fazladır.

Öğrencilerin % 79'u istediği okula girdiğini belirtmiştir. "Giremedim" diyenlerde en yüksek değere Üsküdar Lisesi'nde en düşük değere İstanbul Lisesi'nde ulaşılmıştır. Erkekler ve ortaokullular okullar hakkında daha memnun bir profil çizmişlerdir. İstediği okula girememe sebebi olarak sınavı kazanamamak ve uygun okul bulamamak en çok işaretlenen seçenekler olmuştur.

Öğrencilerin % 53'ü okullarına alıştıklarını, söylemişlerdir. Burada en yüksek değere İstanbul Lisesi, Üsküdar Ortaokulu'nda ulaşılmıştır. "Bir ölçüde" diyenlerin oranı ise % 36'dır. Burada en yüksek değere Üsküdar ve Avusturya Liselerinde ulaşılmıştır. "Alışamadım" diyen kızların ve liselilerin oranı erkeklerden ve ortaokul öğrencilerinden fazla çıkmıştır.

Öğrencilerin % 46'sı okulundan memnun olduğunu söylemektedir. Burada en yüksek değeri Alman, Cağaloğlu, İstanbul liseleri, en düşük değeri Avusturya, Üsküdar liseleri ve Üsküdar Ortaokulu olmuştur. "Umduğumu bulamadım" diyenlerin oranı % 53'tür. "Pişmanım" diyenler ise sadece % 0.94'tür. Kızlar ve ortaokul öğrencilerinin daha memnuniyetsiz bir hali vardır.

Öğrencilerin %36'sı lise bölümü okulunun Türkçesini geliştirdiğini ve bunun için yararlı olduğunu belirtmişlerdir.Burada en yüksek değere Üsküdar Ortaokulu'nda ulaşılmıştır. Yeni bilgiler öğrendim diyenlerin oranı % 3'tür. Buna karşılık "arkadaşlık kurmama" diyenlerin oranı % 30'dur. Burada en yüksek değere Cağaloğlu ve Avusturya liselerinde ulaşılmıştır. Türkiye'yi sevmeme diyenlerin oranı % 11'dir. Burada en yüksek değere üsküdar ve Cağaloğlu, en düşük değere Avusturya Lisesi ve Ortaokulu'nda ulaşılmıştır.

Öğrenciler yurt dışındaki okullarında daha başarılı olduklarını belirtmişlerdir (% 64). Avusturya, Alman ve Cağaloğlu Liseleri burada en yüksek, Üsküdar Ortaokulu en düşük değere ulaşmıştır. Bu konuda kızlar ve liseliler daha yüksek yüzdeler vermişlerdir.

Buradaki okuldaki başarı nedeni olarak en fazla yüzdeyi "arkadaşlık ilişkileri iyi" seçeneğinin alması konumuz açısından ilginçtir. Gerek '85 Anketi gerekse bu ankette Türkiye'ye dönen gençlerin arkadaşlığa bu kadar değer yüklemeleri üzerinde durmak gerekmektedir. "Sosyal imkânlar iyi" seçeneğinin % 5'te kalması, "öğretmenler yardımcı" seçeneğinin % 19'da kalması '85 Anketindeki sorunların sürdüğünü göstermektedir.

Öğrenciler başarısızlıklarla ilgili seçenekleri dengeli bir oranda işaretlemişlerdir. Yine de başarısızlığın sebebi olarak ilk plânda "sosyal faaliyetlerin yetersizliği" olarak görülmesi, bu seçeneğin Üsküdar Lise ve Ortaokulu'nda en yüksek değeri alması üzerinde durmak gerekir. "Dersler ağır" seçeneğinin Alman Cağaloğlu Lisesi'nde, "dersler teorik" seçeneğinin İstanbul Lisesi'nde, "Türkçem yetersiz" seçeneğinin Alman Lisesi'nde en yüksek değeri alması dikkate değer sonuçlardır. Erkekler ve liseliler

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

kızlar ve ortaokullulara göre derslerin teorikliğinden daha şikayetçi olmuşlardır.

Öğrencilerin en başarılı olduğu ders grubu müzik, resim, beden eğitimi, en başarısız oldukları ders ise Türkçe ve edebiyattır. "Çok zor" denilen fen ve matematik derslerinin en başarılı ikinci ders grubu olması dikkat çekicidir. Fen grubunda erkeklerin, müzik, beden eğitimi grubunda kızların, fen grubunda ortaokulların, beden eğitimi, müzik grubunda liselilerin başarısı kaydedilmesi gereken noktalardır.

Derslerde başarısızlığın nedeni olarak birinci derecede görülen faktör "temel bilgi eksikliği" olması (% 34), "ders kitapları" seçeneğinin % 17, "inanmadığım için" seçeneğinin % 15 düzeyinde işaretlenmesi bu seçeneğin Cağaloğlu Lisesi'nde % 30 çıkması üzerinde durulmalıdır.

Öğrenciler Türkçe bilgilerinde en zayıf alan olarak gramer bilgisi yetersizliğini görmektedir. Avusturya, Üsküdar Lise ve Ortaokulunda "sözlü anlatım" ve gramer bilgisi", Alman ve Cağaloğlu Liselerinde "yazılı anlatım" ve "kelime bilgisi" yetersizliklerinin yüksek düzeyde işaretlenmesi, kızların ve ortaokul öğrencilerinin sözlü anlatımda daha çok zorlanmaları kaydedilmesi gereken sonuçlardır.

Bilinen yabancı dilde ise en zayıf olunan alan % 66 ile "gramer bilgisi"dir. "Yazılı anlatım" diyenlerin oranı % 6, "sözlü anlatım" diyenlerin oranı ise % 14 civarındadır. Burada yazılı anlatımla gramer bilgisi arasındaki ilişki ortada iken böyle bir sonucun çıkması dikkat çekicidir.

Öğrencilerin % 25'inin destekleyici kurslar açılmalı demesi, burada en yüksek değerin Üsküdar ve İstanbul Lisesi'nin olması kaydedilmesi gereken iki noktadır. En fazla açılan kurs Türkçe Dil Kurslarıdır. Matematik ve Fen Kursu ise % 11 oranında açılmıştır.

Öğrencilerin % 79'u özel kurs almadığını belirtmiştir. Alman ve Avusturya liselerinde üniversiteye hazırlık kursunun alınması, diğer okullarda böyle bir faaliyetin olmaması kaydedilmesi gereken bir noktadır. Oysa öğrenci çeşitli destekleme kurslarına ihtiyaç duymaktadır.

Öğrencilerin % 54'ü okullarının "uyum programı" hazırlamadığını belirtmişlerdir. Burada en yüksek değeri Avusturya, Üsküdar Lisesi ve Üsküdar Ortaokulu almıştır. Bu konuda daha fazla çaba gerektiği ortada olmasına rağmen böyle bir oran düşündürücüdür.

Öğrencilerin % 80'i Türkiye'ye döndükten sonra çeşitli uyum zorluğu çektiklerini belirtmişlerdir. Bunların en yüksek değeri "okula alışmak" seçeneği almıştır. "Uyum zorluğum olmadı" şıkkını en fazla işaretleyenler Alman ve Avusturya Lisesi "arkadaş bulmada" şıkkını en fazla işaretleyen Cağaloğlu Lisesi, "okula alışmakta" seçeneğini en fazla işaretleyen Avusturya Lisesi öğrencileridir. Erkekler kızlara göre daha uyumsuz profile sahiptirler.

Öğrencilerin % 4'ü disiplin cezası, % 25'i ödül aldıklarını belirtmeleri kendi açılarından okula uyum sağladıklarının bir göstergesidir. Disiplin cezası almada en yüksek değeri Üsküdar Ortaokulu ve Lisesi ile Avusturya Lisesi, ödül almada en yüksek değeri

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ise Alman Lisesi ve Üsküdar Orta ve Lisesi öğrencileri almıştır. Kızlar daha az disiplin cezası ve ödül almışlar, ortaokul öğrencileri daha fazla ödül almıştır.

Öğrencilerin % 26'sı okul kurallarını yeterince bilmediğini belirtmişlerdir. Bu konuda en yüksek değeri Üsküdar Lise ve Ortaokulu almıştır. Ortaokul öğrencileri ile kız öğrenciler kuralları daha az bilmektedir.

Öğrencilerin %39'u problemini ilk önce arkadaşına açacağını belirtmiştir. Annebabaya, özellikle anneye açacağını belirten öğrenci yüzdesi % 48'dir. Rehberlik bürosuna açacağını belirten öğrenci yüzdesi ise sadece % 0.69'dur. Rehberlik bürolarının '85 Anketinde de bu yüzde ile çıkması iki yıldır öğrenci açısından olumlu yönden değişen bir iyileşmenin olmadığının göstergesidir.

Ailesine en yakın lise % 86 ile Alman Lisesi, en uzak % 20 ile Avusturya Lisesi öğrencileridir. Arkadaşına en yakın lise % 37 ile Üsküdar Lisesi, en uzak Alman Lisesi öğrencileridir. Kızlar anne ve okul arkadaşına, ortaokul öğrencileri anne ve okul arkadaşına daha yakın bir tutum içindedirler.

Öğrencilerin % 49'u ailesinden % 45'i arkadaşlarından % 68'i ise okul idaresi, öğretmenler ve rehberlik bürosundan bir zorluk anında yardım isteyeceklerini belirtmişlerdir. Okul idaresi ve rehberlik bürosunun bu cevapların ışığında kendilerini düzeltme gereği biraz daha ortaya çıkmaktadır. "Ailemden" seçeneğinde en yüksek değeri Alman Lisesi, en düşük değeri Üsküdar Lisesi almıştır. Kızlar ve liseliler arkadaşlarına daha yakın bir tutum içindedirler. Bu şartlar içinde olsa bile öğrencilerin % 51 rehberlik bürolarının kendilerine hiçbir şekilde yardım yapmayacağı inancı içindedirler. Bu konuda en yüksek değeri Avusturya, en düşük değeri İstanbul Lisesi almıştır. Sınıf öğretmeninin yardım derecesi de istenilir düzeyde değildir. Öğrencilerin sadece % 35'i sınıf öğretmenlerinin kendilerine yeterince yardım ettiğini belirtmişlerdir. Bu konuda en yüksek değeri Cağaloğlu Lisesi almıştır. "Hiç yardım etmiyor" şıkkında en yüksek değeri Avusturya, en düşük değeri Alman Lisesi almıştır. Kızlar ve ortaokul öğrencileri sınıf öğretmenlerinden daha memnun bir tutuma sahiptirler.

Öğrencilerin çeşitli zaman dilimlerine göre uyum düzeylerini derecelendirdikleri sorulara bakıldığında, öğrencilerin % 43'ü on kademeli bir ölçekte ilk üç olumsuz uyum derecesini işaretlemişlerdir. Alman Lisesi, İstanbul Lisesi bu alanda en düşük değeri almışlardır. (Son üç uyum derecesi yüzdesi % 21'dir.) Kızlar, liseliler daha uyumsuz olduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin % 21'i dönüşten altı ay sonra ilk üç dereceyi işaretlemişlerdir. Alman, İstanbul ve Cağaloğlu liseleri yine burada da en düşük değeri vermişlerdir. (Son üç uyum derecesi %28'dir). Kızlar, liseliler daha uyumsuz bir tutum içindedirler.

Öğrencilerin (anketin yapıldığı 1987 baharında) uyum durumu ise % 25 ile ilk üç derecede yoğunlaşmıştır. Burada en düşük değeri yine Alman, Cağaloğlu ve İstanbul Lisesi almıştır. (Son üç uyum yüzdesi % 57'dir). Erkekler kızlara göre liseliler ortaokullulara göre daha uyumlu bir tutum içindedirler.

Görüldüğü gibi ilk günlerdeki uyumsuzluk duyguları 6-12 ay içinde fazla gide-

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

rilmemiştir. Ancak şimdi de (mayıs 1987) en uyumsuz dereceleri ile en uyumlu derecelerinde bir yığılma, orta derecelerde bir boşalma gözlenmektedir. İlk üç derecedeki % 25'lik oran yine de oldukça düşündürücüdür.

Öğrencinin *okul uyumu* ile ilgili sonuçlar ise şöyle özetlenebilir: Öğrencilerin okula başladıkları ilk altı aydı ilk üç derecedeki uyum yüzdesi % 36'dır. Son üç uyum derecesi ise % 13'tür. Alman, Avusturya ve İstanbul liseleri en yüksek uyum değerini almışlardır. Erkekler 4-5-6-7 uyum derecelerinde yoğunlaşmışlardır. Ortaokul öğrencileri 4-5-7 derecelerinde, liseliler 1-3-4 derecelerinde yoğunlaşmışlardır.

Öğrencilerin okul başladıktan 6-12 ay arasındaki 1-2-3 derecelerin toplamı % 18, son üç derecenin toplamı % 45'tir. İstanbul, Cağaloğlu, Alman liseleri en yüksek uyum derecesini almışlardır. Kızlar ve ortaokul öğrencileri son üç derecede yoğunlaşmıştır.

Öğrencilerin şimdiki (Mayıs 1987) okul uyum durumuna gelince: % 37'si ilk üç dereceyi, % 29'u son üç dereceyi işaretlemişlerdir. Avusturya, Alman, Cağaloğlu ilk üç derecede en yüksek değeri almışlardır. Kızlar, liseliler ilk üç derecede yoğunlaşmışlardır.

Görüldüğü gibi *okul uyumları toplum uyumları* ile paralel bir çizgi izlemiştir. "Şimdiki" (Mayıs 1987'de) topluma uyumda orta dereceler boşalmış, ilk ve son derecelere yığılmıştır. Avusturya, Alman ve Cağaloğlu liseleri öğrencilerinin son "şimdiki (Mayıs 1987'de) okula uyum" Tablolarında uyumsuzluk belirten dereceleri işaretlemelerinin üzerinde durmak gerekir.

3. 4. Tartışma ve Öneriler

Buraya kadar çıkan sonuçlarla bu konuda yapılmış bazı araştırmaların sonuçlarından bazıları genel çizgileriyle karşılaştırılırsa:

Yurt dışına gidiş ve dönüş aileyi parçalamıştır (Tezcan 1987, 74; Tufan 1987, 14. 33; Erkal 1989, 57). Göçün aile ve aile bireylerinin sağlığı açısından, tedbirler alınmadığı taktirde, yapılabileceği olumsuzluklar herkesçe bilinmektedir. İşçi gönderen ve kabul eden ülkeler bu olumsuzlukların ortadan kalkması için tedbirler almak durumundadır.

Öğrenciler anne ve babaları için, anne ve babalar kendileri için çalıştığı genel olarak yaşanılan ülkeye uyum sağladıklarını, o ülkenin dilini yeterince bildiklerini, o ülkenin insanlarından aile dostları, meslek arkadaşları edindikleri, komşuluk, konukluk yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler anne ve babalarına azalan ölçüde diğer Türklere, anne ve babalar çocuklarına çeşitli anlaşmazlık konuları olsa bile saygı duyduklarını, güvendiklerini ortaya koymuşlardır (Tezcan 1987, 75; Gümüş 1985; Tufan 1987, 42; Tufan 1987, 126). Nitekim bu anne-babalar istisnası olmakla birlikte geri dönüşten son-

ra çocuklarıyla, onların eğitimleriyle yeterli düzeyde ilgilenmişler. Çeşitli vesilelerle çocuklar da ailelerine güvenlerini belirtmişlerdir.

Bu açıdan yurt dışındaki aile yaşantısı açısından, buradaki şartlar açısından bu öğrencilerin çeşitli açmazları, yetersizlikleri olsa bile bütünüyle risk grubu içinde görmenin fazla aşırı bir tutum olacağını düşünmekteyiz.

İstanbul'a dönen işçiler ve eşleri genellikle sanayi ve hizmet sektöründe kalifiye işçi olarak çalışmışlardır. Ortalama 15 yıl kaldıkları dış ülkede genellikle 1-3 iş değiştirmişlerdir. Gettolarda değil yerli ve yabancıların birlikte oturduğu mekanlarda oturmuşlardır. Çocukların meslek seçiminde, eğlenme biçiminde, arkadaş seçiminde gibi konularda farklı tavırları olsa bile (Tezcan 1977, 75; Tezcan 1988, 315; Erkal 1989, 56), yukarıda belirtildiği gibi, ailesinden kopmuş değil, ailesinden kopmadığı gibi, diğer Türklerden ve yerli gençlerden ve yerli halktanda izole olmuşda değillerdir. Bu açıdan "kayıp kuşak", "saatli bomba" sıfatları bu gençlerin arasından çıkan küçük bir marjinal grubu hakkı ile ifade etse bile bu sıfatların çoğunluğu, sanki öyleymiş gibi yakıştırmanın abartılı bir tutum olacağı daha yakın gelmektedir.

Öğrencilerin yaşları genel olarak 15-16 yaş grubunda yığılmaktadır. Çoğunluğu yurt dışında doğmuş orada en az bir yıl okul öncesi eğitim kurumlarına gitmişler, okula orada başlamışlardır. Ortalama 10 yıllık bir yurt dışı yaşantıları vardır. Genç yaşta olmaları doğru, tutarlı ve gerçekçi tedbirler alındığı takdirde daha kolay uyum sağlamalarını kolaylaştıracak bir faktördür. Zaten bu öğrencilerin yarıdan çoğu en az 7 kere Türkiye'ye gelmiş, çeşitli haberleşme kanallarıyla Türkiye ile bağlantılarını sürdürmüşler, aile ortamı ve sosyal çevrede Türk kültürünü yaşamışlardır. Çünkü kişi eğer geldiği ülke ile ilişkilerini sürdürüyorsa geri dönüşte uyumu daha kolay olmaktadır (Kağıtçıbaşı 1975, 29; Tufan 1977, 8; Tezcan 1987, 74). Fakat araştırmamızın sonuçlarından çıkardığımız kadarıyla hiç olmazsa öğrenci açısından okullarımızın aldığı tedbirler yetersiz, tutumlar yanlıştır.

Göçü hep olumsuz, göçmeni hep problem sahibi olarak görmek göçün ülke, kültür, göçmen açısından getirebileceği zenginliği göz ardı etmek, onları iki dünya arasına sıkışmış kalmış olarak görmek (Unesco, The Courier, 1985) bize olaya eksik bir bakış gibi gelmektedir. Bunları söylerken göçmenlerin, ailelerinin içinde bulundukları açmazları görmüyor değiliz. Ama göçün işçimize ve çocuklarına en azından aldığı kadar verdiğinin de farkındayız. Bu açıdan konunun aşırı dramatize bir içerikle vaaz edilmesine karşı çıkıyoruz. Üstelik iki dünya arasında yaşamak insana her zaman mutsuzluk vermez. Gerekli hazırlıklar ve tutumlar geliştirildiği sürece iki dünya arasında yaşamak mutluluklar, zenginlikler de verebilir.

Öğrencileri tanımada, problemlerinin çözümünde aile son derece önemli bir yere sahiptir. Özellikle anneler öğrencilerin kendilerine en yakın bulduğu kişidir. Bu sonuç araştırmanın çeşitli bölümlerinde açıkça ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu sonucu Erkal'ın 1989, Tezcanının 1987 araştırmalarıyle desteklenmektedir. Bu açıdan öğrencilerin problemlerinin çözümü ve onların daha sağlıklı, başarılı durumlara yönlendirilmesinde aile ile kesin işbirliği şarttır. Bu işbirliği aynı zamanda okul-aile, öğrenci-aile arasındaki mevcut tıkanıklıkları da giderecektir. Zaten bu anlayış ve önem 1984 tarihli Avrupa

Konseyi Bakanlar Komitesi'nin 18 no.lu kararında çok açık olarak ifade edilmiştir.

Öğrencilerin annelerinden babalarından çok, yurt dışındaki yetkililer, hatta Türk öğretmenler ilgisiz davranmışlardır. Nitekim öğrencilerin yarısının hiç bir Türk etkiliyi "bilmiyorum" demesi bu açıdan önemlidir. Türkiye'nin ve yetkililerin öğrencilere ve ailelerine plânlı programlı bir süreklilik ve sistemlilik içinde sahip çıkması gerekli boşlukları doldurmayı, ortamları yaratması özellikle yurt dışında kalan yüzbinlerce genç ve çocuk için önemli iyileştirmeler sağlayabilir (Erkal 1989, 57).

Öğrenciler yurt dışında bulunmakla kendilerini "şanslı" kabul etmektedir. Orada bir çok yararlı bilgi öğrendiği ve beceriler kazandığına inanmaktadır. Küçük bir marjinal grup dışında geldikleri ülkenin insanlarının özellikle gençlerinin kendilerine dostça davrandıklarını belirtmeleri, oradaki insanlarla uzun süreli haberleşme ilişkileri kurduklarını belirtmeleri, geldikleri ülkedeki diğer ülkelerin vatandaşları fazla ilişki içinde olmasalar bile onlara karşı açık bir antipati taşımamaları, bizim komuoyunun yurt dışındaki şartlara bakışı ile onların bakışındaki açık farklılığı ortaya koyar. Yine belli bir azınlık dışa tutulursa, bu potansiyel olarak böyle bir niteliğe sahip olsalar bile şu an bu gençleri Avrupa kültürü tarafından temelli olarak asimile edilmiş yabancılaşmış bir grup olarak da görmekte doğru değildir. Çünkü Tezcan'ın 1987'deki araştırmasında belirttiği gibi bu çocukların kendilerini en çok tatmin edecek üç şeyi meslekleri, ülkeye hizmet ve aile ilişkileri olarak sıralamaları bu sonucu destekler niteliktedir.

Öğrencilerin yurt dışından edindikleri bilgilerden en değerlisi olarak öğrendikleri yabancı dili görmektedirler. Veliler de bu görüşü paylaşmaktadır. Çoğu bu dil bilgisini kendisine eğitim ve meslek kapısı açacak bir şans olarak görmekte, Türkçelerini geliştirmeyi çok istemelerine karşın, kesinlikle bildiği dilde eğitim yapmayı düşünmektedir.

Kendilerinin ve anne-babaları bu dili bildiklerini söylemelerine rağmen uzmanları ve öğretmen yöneticiler aynı görüşte değiller. Araştırmalar da bu görüşü desteklememektedir. Nitekim Prof. Dr.Helga Schwenek'in 1986 yılında yaptığı araştırmaya göre iki dili başarıyla kullananlar % 20, orta derecede kullananlar % 35, Almancası baskın grup % 8, Türkçesi baskın grup %8 olarak tespit edilmiştir (10.6.1987 Tarihli Cumhuriyet Gazetesi). Bu açıdan bu öğrencilere bildikleri yabancı dili "sokok dili" olduğunu yüzlerine hem de suçlayıcı biçimde söylemek onları desteksiz bırakır. Ayrıca onun eğitimine en iyi motive olduğu bu alandan başlamak bize gerekli gözükmektedir. Akademik eğitimde başarılı olamayanları yabancı dille eğitim yapan meslek okullarına kaydırmak bu öğrencileri kazandırır.

Öğrencilerin büyük bölümü yurt dışında okul öncesi eğitim kurumlarına gitmiştir. Kişilik gelişiminin ve dil gelişiminin en temel yapılarının oluştuğu bu dönemde eğer bu öğrencileri Türkiye'nin vatandaşları olarak görüyorsak bu kurumlarda Türkçe dil eğitimi yapılması ilerde problemin ağırlaşmasını önleyebilecek bir önlem olarak görünmektedir.

Öğrencilerin çoğunluğunun yurt dışında eğitime başladığı bir olgudur (Tezcan 1987, 74). Öğretim düzeyi bakımından ortaokul öğrencilerinin daha büyük çoğunluğu

yurt dışında eğitime başlamıştır. Bu öğrenciler çeşitli alanlarda araştırmanın çeşitli bölümlerinde görüldüğü gibi daha uyumsuz bir profil çizmişlerdir. Bu sonuç Tufan'n (1985) araştırma sonucunu desteklemektedir.

Öğrenciler yurt dışındaki okul ve öğretmenlerinden genelde mumnunlardır. Bu memnuniyetin birinci nedeni "anlayış" tır. Orada disiplin cezası almadığını belirten öğrencilerin oranı % 92'dir. % 8'lik bir kitle normal bir sınıf dağılımında fazla değildir. Türkiye'de 2 yıllık öğrenimleri boyunca disiplin cezası aldığını söyleyenlerin %4, ödül aldığını söyleyenlerin %5 oranında olması bu öğrencilerin bir bütün olarak düşünüldüğünde, problem kaynağı öğrenciler olarak isimlendirilmesi yanlış değilse bile, eksik bir tutum olduğu görüşündeyiz. Nitekim Tezcan'ın araştırmasında da disiplin cezası alan öğrencilerin son derece küçük bir oranda kaldığı biçimindedir (TEZCAN 1987, 77).

Arkadaşlık ilişkileri yurt dışında ve burada aile ilişkilerinden sonra en güçlü ve değerli ilişkileridir. Bu sonuç Tezcan'ın (1989) araştırmasını desteklemektedir. Bu ilişkilerin değerlendirilmesi yurt dışından gelen öğrencilerin kendi aralarında oluşturulabilecek kapalı arkadaşlık ortamlarının yerine her gruptan öğrencilerin oluşturduğu, eğlence arkadaşlığı olduğu kadar, çalışma ve sosyal faaliyet arkadaşlıklarını içeren, açık arkadaşlık ortamları yaratma konusunda destek verilmesi öğrencilerin okula ve topluma uyumlarına katkıda bulunacağı kadar Türkçe ve sosyal bilgilerinin de gelişmesine katkıda bulunacaktır. Bu konuda daha önce gelmiş öğrenciler rehber arkadaş olarak kullanılması akla gelen ilk önlemlerdendir. Fakat görünen o ki arkadaşlıklarla ilgili bölümlerde çıkan sonuçların ortaya koyduğu kadarıyla birinci tür kapalı arkadaşlık grupları hızla oluşmaktadır.

Türkiye'deki okullarda öğrencilerle öğretmen, yönetici ve rehberlik büroları arasındaki ilişkiler gerek '85 Anketinde gerek '87 Anketine göre istenen düzeyde olumlu değildir. Öğretmen, yönetici, sınıf öğretmeni ve rehberlik elemanları kendi açılarından öğrencilere sahip çıkmaya çalışmaktadırlar. Ancak olaya öğrenci cephesinden bakıldığında bu ilişkiler gittikçe bozulan bir grafik çizmektedir. Öğrencinin okul başarısına katkıda bulunan faktörlerin en başında "arkadaşlık ilişkilerini" başarısızlığına yol açan faktörlerin başına ise "sosyal faaliyet yetersizliğini" koyması önemlidir. Derslerin içeriği ve işleniş metodundan açıkça rahatsız olması bu açıdan dikkat çekicidir. Mevcut yapısı ile bu ilişkiler fonksiyonel değildir, değiştirilmesi gerekir. Özellikle rehberlik büroları ve sınıf öğretmenliği bu konuda ilk çabayı sarfetmek durumundadır. Bu görüş Tezcan'ın (1987) araştırma sonuçlarını doğrular niteliktedir.

Öğrencilerin gelecekle ilgili beklentilerinde genellikle olumlu bir profil çizmeleri uyumu kolaylaştıracak bir olgudur. Ancak yerli arkadaşlarının üçte birinin bir yabancı gibi davranması daha çok geldikleri ülkenin vatandaşı arkadaşlarıyla haberleşmeyi durdurmaları, yurt dışına dönme isteklerinin artması, okul ilgilileri ile doyurucu iletişim kanalları yaratılamaması, yurt dışında kalsaydı daha güvenli olacağı ile ilgili düşüncelerinin artması gibi sebeplerle bu olumluluk erozyona uğrama tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu anlamda başlangıçta marjinalitesi makul düzeyde olan bu grubun bir bölümü yukarıda belirtilen ve benzeri olumsuzluklar yüzünden aşırı marjinal olma

sürecine girmekte olduğu söylenebilir. Nitekim '85 ve '87 Anketleri verilerinin karşılaşurılması bu sonucu destekler niteliktedir.

Öğrencilerin yetişkinlerle, öğretmenlerle çok açık görüldüğü gibi açık bir iletişimsizliği yoktur. Bizi bu yargıya götüren verilerden biri yetişkinlerle ilgili en fazla şikayet konusunun "geleneklere bağlılık", "onlardan anlayış bekliyoruz" demeleridir.

Öğrencilerin başarısızlıklarının Türkçe yetersizliği ve temel bilgilerinde eksik noktaların üzerinde yoğunlaşması hem veli hem öğrenci hem de öğretmenler tarafından kabul edilen bir olgudur. Nitekim bu sonuç Gümüş ve arkadaşlarının (1985), Tezcan'ın (1987), Tufan'ın (1987) araştırmalarının sonuçlarını destekler niteliktedir. Bu açıdan okulların tamamlama programlarını bu yapı üzerine oturtmaları gerekir. Oysa okullarda yapılan tamamlama ve destekleme programlarının yeterli olmadığını öğrenciler gerek '85 gerekse '87 anketinde belirtmişlerdir.

Gerek öğrenciler gerekse veliler kendilerinin sorunlarını danışacakları kurumların olmadığını varsa da bilmediklerini, bilgilenmeye ve ilgilenmeye ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bu konu yeni tedbirlerin alınmasını, bu tedbirlerin yurt dışındaki işçilere ve çocuklara duyurulmasını gerekli kılmaktadır.

Öğrenciler hazırlık sınıfı istememektedir. Burada en büyük kaygıyı diğer arkadaşlarından daha yaşlı olmaları ve yeni kaybedilecek bir yılın onlara pahalıya mal olacağı duygusu olduğunu düşünmekteyiz. Veliler ve özellikle öğretmenler hazırlık sınıfına daha sıcak bakmaktadırlar. Bu sonuç Tezcan'ın (1987) araştırması sonucuyla çelişmektedir.

Gerek yabancı dil açısından gerekse Türkçe açısından en zayıf alanın "gramer bilgisi" olarak işaretlenmesi, arkasından yazılı anlatım ve kelime bilgisi yetersizliği gelmesi, öğrencinin akademik başarısı ve ilgisinin iki can direği olan bu derslerde izlenecek yöntem ve anlayışların anahtarını vermektedir. Bu noktanın altı çizilmelidir.

'87 Anketinde kademeli olarak öğrencinin topluma ve okullarına uyum durumlarının ilk geldiklerindeki 6-12 ay içindeki ve şimdiki uyum durumlarının değerlendirilmelerinden çıkan sonuç fazla olumlu değildir. İlk geldiklerinde daha fazla memnuniyet eğilimi gösteren Üsküdar Ortaokulu ve Üsküdar ve Avusturya Lisesi, 6-12 ay içinde orta uyum düzeylerinde yığılma göstermelerine rağmen şimdiki uyum düzeyinde en uyumlu ve uyumsuz derecelerde yığılma göstermiştir. Alman, İstanbul Lisesi öğrencileri zamana bağlı olarak olumluya doğru daha istikrarlı bir çizgi geliştirmişlerdir. Okul uyumsuzluğu ile toplum uyumsuzluğu karşılaştırıldığında öğrencilerin okula uyumsuzlularının daha yüksek olduğu en uyumsuz dereceleri temsil eden ilk üç dereceye "şimdiki uyum" sorusunda % 37'lik bir grubun yığılması okul açısından daha da düşündürücüdür. Ama yine de duruma genel olarak bakıldığında yeni tedbirlere ihtiyaç duyulduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

Problem alanlarına okul, cinsiyet ve öğretim düzeyi açısından bakıldığında cinsiyet açısından kızların aleyhine bir uyumsuzluk eğilimi söz konusu ise de bu farklılığın fazla dikkat çekici bir durum olmadığı görüşündeyiz. Ancak verileri topluca göz önüne getirdiğimiz zaman içinde, gerekli önlemler alınmadığı takdirde erkeklerin kızlara göre

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

daha çok uyumsuzluk potansiyeli taşıdığını sezmekteyiz.

Öğretim düzeyi açısından ailesinin uyumu, yurt dışındaki yetkililerin ilgisizliği, daha çok yabancı arkadaş tercih etme, yurt dışında kalma, oraya tekrar dönme, yetişkinlerden şikayet, ailem Türkiye'de mutsuz, arkadaşlarını kendi gibi yurt dışından gelen öğrencilerden seçmesi, okuldan memnun olmama, disiplin cezası alma gibi konularda ortaokul öğrencileri daha olumsuz bir tutum içinde olmuşlardır. Bu sonuç Tufan'ın (1987) ilkokulu yurt dışında okuyanlar daha fazla uyumsuzluk çekmektedir, sonucunu destekler niteliktedir.

Problem alanları ile ilgili tutumlarda en farklı dağılım okullar bazında ortaya çıkmıştır. Burada Üsküdar Orta ve Lisesi, Avusturya Lisesi risk grubu içinde kalırken. Alman Lisesi en uyumlu grafik çizen lise olmuştur. Cağaloğlu Lisesi'nin Anadolu Lisesi statüsünde olması ve ingilizce eğitim yapması ve yurt dışında gelen öğrencilerin çok az olması bu öğrencileri yalnızlık duygusuna iten faktörlerin başında geldiğini düşündürmektedir.

Aileden ayrı kalmak, anne-babanın uyumu, dil bilgisi, tahsili, çalıştığı iş, oturduğu yer, çocuk sayısı, yurt dışında işsizlik, Türkiye'den gittiği yer, komşuluk ve sosyal ilişkileri, aile ilişkileri, yurt dışı yetkililere bakış, Türklerin yaptığı davranışları onaylama, yabancı okuldaki başarı, dil bilgisi düzeyi, aile zoruyla dönüş, istediği okula girme, çocuğu hakkındaki görüşler, ailenin Türkiye'deki mutluluğu, tekrar yurt dışına dönme isteği, istediği okula girme, okulun uyum programları, disiplin cezası konularında Üsküdar Lisesi diğer liselere göre daha olumsuz eğilimler göstermiştir.

Bu Lise, Türk gençlerle arkadaşlık, yabancıların Türklere karşı davranışları, Türk olduğunu saklama, eğlence arkadaşlığı, gelecek korkusu, geldiğine pişman olma, Türkçe yetersizliği, ailenin yurt dışında mutluluğu, yurt dışı okulunun meslek okulu olması, okuldan memnun olma, uyum programları, disiplin cezası alma, aileye yakınlık, sınıf öğretmenine ve rehberlik bürosuna bakış gibi konularda diğer okullara göre daha olumsuz tavır-lar geliştirmiştir.

Alman Lisesi ", şimdiki uyum"da (Mart 1987'de okula uyumda) belirli bir azalma olsa bile yukarıdaki alanlarda diğer liselere göre daha olumlu bir tutum ortaya koymuştur. Kuşkusuz bu sonuçları söylerken öğrencilerin, hatta en üst uyum derecelerini işaretleyen öğrencilerin de yerli öğrencilerden daha fazla olumsuz tepkiler geliştirmelerine rağmen büyük çoğunluğun çeşitli tedbirleri de ihmal etmemek kaydı ile uyumlu olarak görmek gerektiği bize daha gerçekçi bir tutum gibi görünmektedir.

Genel ortaöğretim öğrencileri ile ilgili yapılan çeşitli araştırma Gökçe 1984;. Ünver ve ark. 1984; Tezcan 1991) sonuçlarının da gösterdiği zaten Türk gençliğinin çeşitli alanlarda problemleri vardır. Bu açıdan bu öğrencilerin bazı tutum ve davranışlarını gerekçe göstererek nasıl olsa yurt dışından geldiler, zaten uyumsuz olacak kalıp yargısına dayanarak "uyumsuz" koycılığına düşmemek gerekir. Zaten tam uyum diye bir durum mümkün değildir. Kişiden beklenen var olan ilişkiler düzeninde, düzenin kurallarına kendisi açısından özgül geçerliliği eksik olsa bile onları kabullenmesidir. Toplumun diğer insanlara olduğu gibi bu öğrencilere de belli bir "sapma marjı" bırakı-

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Imak durumundadır.

Sonuç olarak, denenceler alt başlığında verilen dördüncü denence hariç bütün denenceler doğrulanmıştır ve sonuçların çoğu bundan önce yapılan araştırmaların sonularını destekler niteliktedir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 1883

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

KAYNAKLAR

Arın, Cihan., "Konuk Göçmenlerin Uyumu". **Bilim ve Sanat Dergisi,** Mayıs 1986.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, "Göç Şartları Dikkate Alınarak Öğretmenlerin Kültürlerarası Anlayış İçin Eğitimi" ile ilgili 18no.lu karar 1984.

Ayhan, A., "Yurt Dışından Dönen Çocukların Uyum Sorunları". **ABECE,** 6 Eylül 1980.

Çağlar, Adil., Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca Açılan Uyum Kursları Üzerine Bir Araştırma, İstanbul 1985.

DPT, V. Beş Yıllık Kalkınma Planı Üzerinde Gelişmeler: 1972-83. (Ekonomik ve Sosyal Gelişmeler), Ankara 1985.

Erkal, Mustafa., Some SoCI-Cultural Problems of The Children of Turkish Workers kabroad, A, **Türk Dünyası Araştırmaları,** İstanbul, 1989.

Gitmez, S.Ali., "Batı Avrupa'da Yeni Bir Azınlık: Türkiyeli Göçmenler", **Bilim ve Sanat Dergisi,** Mayıs 1986.

Göçke, Birsen., Orta Öğretim Gençliğinin Beklenti ve Sorunları, MEGSY Yayını Ankara 1984.

Hesapçıoğlu, Muhsin. , "Federal Almanya'daki Yabancı Çocukların ve Gençlerin Eğitimlerine İlişkin Model Denemeleri". **Eğitim ve Bilim,** Eylül 1980.

Kağıtçıbaşı, Çiğdem., Dış İlke Yaşantısının Etütleri: Bir uluslararası Eğitim Mücadelesi Programı Sonuçlarının Sosyal Psikolojik Açığın Değerlendirilmesi, İstanbul 1975.

Köksal, Sema. , Toplumsal Değişme, Dış Göç ve Mekan Refah Toplumunda Getto laşma: Stockholm-Rinkeby Örneği, İstanbul 1985, (Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi).

MEGSB. Yurt Dışından Kesin Dönüş Yapan Türk İşçi Çocukları İçin Açılan Uyum Kursları Raporu, Ankara 1985.

Sağlam, M., Yurt Dışından Dönen Öğrenciler İçin Uyum Program Modeli, Ankara, 1985, (A. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü YLT).

Sezal, İhsan., Geri Dönen İkinci Kuşak Türklerin Türkiye'de İstihdam ve Reentegrasyon Sorunları, Uludağ Üniversitesi, II. Kuşak Türklerin Meslekî Uyumları Sempozyumu, 1985.

Şimşek, A. , Yabancı Ülkelerden Yurda Dönen İşçi Çocuklarının Eğitimi, Ankara 1986, (A. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü YLT).

Tezcan, Mahmut., Avusturalya'daki Türkler ve Kültürel Kimlikleri Üzerine Bir Araştırma, **A.Ü. Eğitimi Bilimleri Fakültesi Dergisi,** c. 21, 1988.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Tezcan, Mahmut., Kuşaklar Çatışması: Okuyan ve Çalışan Gençlik Üzerine Bir Araştırma, Ankara 1981.

Tezcan, Mahmut., Yurt Dışından dönen Gençlerin Uyum Sorunları: Eğitim Sistemi ve Çevreye Uyumları, Engin Yayınevi, Ankara 1987.

Tolan, Barlas ve Ark., Ben ve Toplum, Ankara 1985.

Tufan, Beril., **Federal Almanya'dan Dönen Türk İşçi Çocuklarının Türkiye'ye Döndükten Sonra Karşılaştıkları Güçlükler.** H.Ü. Sosyal Hizmetler Yüksek Okulu Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 3, Eylül 1985.

Türkdoğan, Orhan., İki Neslin Dramı. Avrupa'daki İşçilerimiz ve Çocukları, İstanbul 1984.

UNESCO, The Courier Dergisinin Göçmenler Özel Sayısı, 1985.

UNESCO, The Education of Migrant Workers and Their Families, Paris 1978.

UNESCO, Consultative Reeting to Formulate Suggestions For Educational Action in Favour of Migrant Workers and Their Families, Paris, 13-16 Haziran 1988 Toplantısı Raporu.

UNESCO, Programme of Exchanges Between Educators of Migrant Workers in the Host guntries and Educators in the Countries of origin, Paris 1986

Ünver, Özkan ve Ark., 12-24 Yaş Gençlerin Sosyo-Ekonomik Sorunları, Ankara, 1986, MEGSB Yayınları.

Varsaf, Gündüz., Daha Sesimizi Duyuramadık. Avrupa'da Türk İşçi Çocukları, İstanbul 1983.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

ISBN : 975-400-042-5

Marmara Üniversitesi
Teknik Eğitim Fakültesi
Döner Sermaye İşletmesi
Matbaa Biriminde Basılmıştır.

İSTANBUL 1991